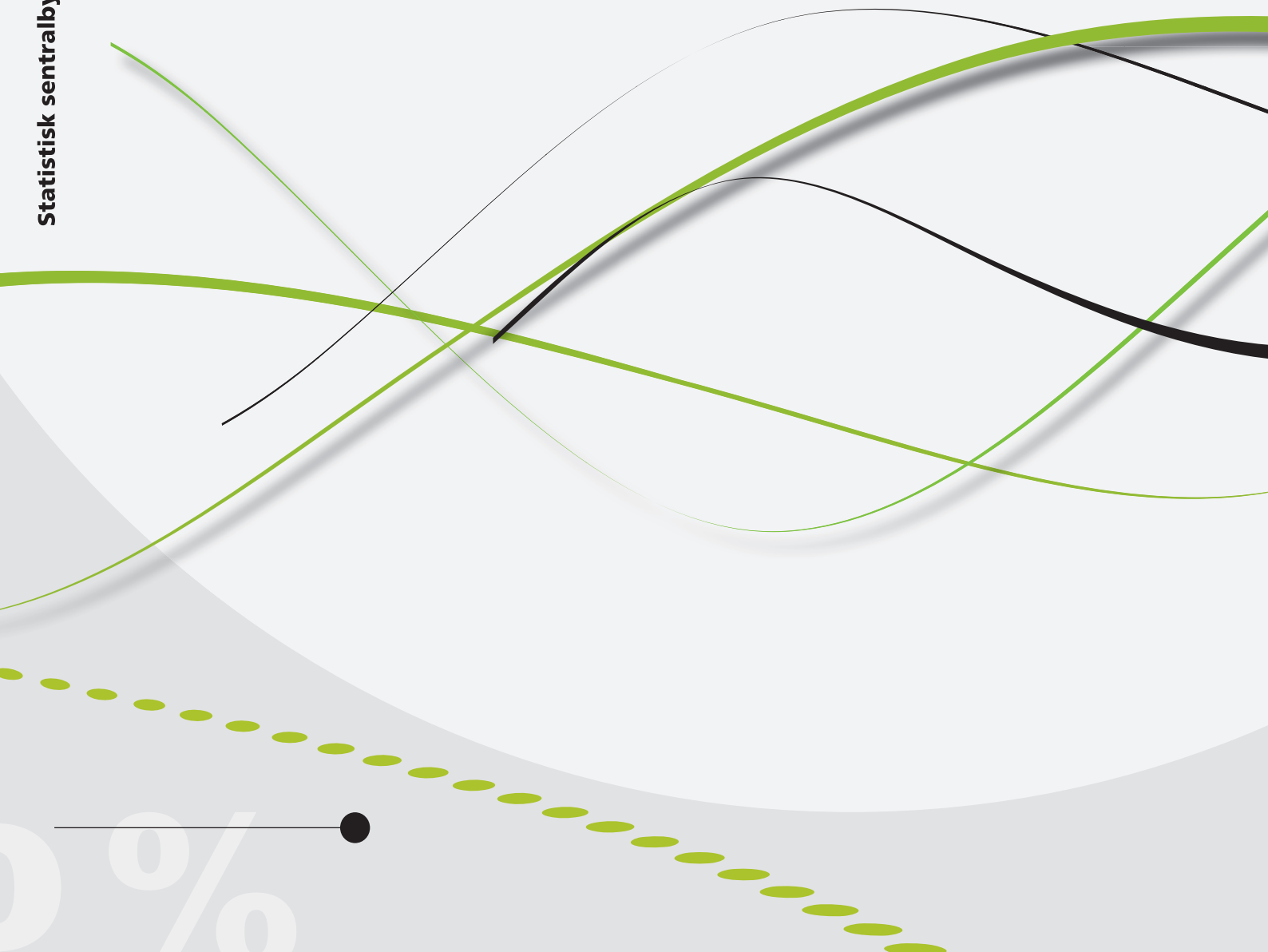

*Tom Kornstad, Terje Skjerpen og
Lasse Sigbjørn Stambøl*

Utvandring blant innvandrere i Norge

Del 2: Analyser basert på mikrodata

*Tom Kornstad, Terje Skjerpen og
Lasse Sigbjørn Stambøl*

Utvandring blant innvandrere i Norge
Del 2: Analyser basert på mikrodata

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 22. september 2016

ISBN 978-82-537- 9384-9 (trykt)
ISBN 978-82-537- 9385-6 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentligjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Flertallet av dem som har utvandret fra Norge de siste årene, er personer som tidligere i livet har innvandret til Norge.

Analysene som presenteres her, er andre del av et større prosjekt om utvandring blant innvandrere, der første del ble konsentrert om en litteraturstudie, makroanalyse og beskrivende regionale mønstre. I denne rapporten har vi på grunnlag av mikrodata analysert hvordan utvandringen og innenlands flytting varierer med kjønn, alder, botid, utdanningsnivå og tilknytning til arbeidsmarkedet, samt litt om familiestørrelse og familiesammensetning.

Rapporten er tilgjengelig i pdf-format på Statistisk sentralbyrås nettsider under Adressen: www.ssb.no/publikasjoner

Prosjektet ble finansiert av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 19. august 2016

Kjetil Telle

Sammendrag

I denne rapporten har vi analysert hva som påvirker utvandringen av innvandrere fra Norge, samt gitt noen beskrivelser av hvordan utvandringen varierer mellom ulike grupper av innvandrere i hele og ulike deler av landet. På grunnlag av mikrodata har vi analysert hvordan utvandringen varierer med en rekke faktorer som kjønn, alder, botid, utdanningsnivå og tilknytning til arbeidsmarkedet, samt litt om familiestørrelse og familiesammensetning. I tillegg til sannsynligheten for utvandring analyseres også sannsynligheten for å flytte innenlands til et annet sentralitetsnivå og fylke og sannsynligheten for fortsatt å bli boende.

Viktige problemstillinger har vært som følger: Hva driver utvandringen av innvandrere fra Norge? Hvilke grupper av innvandrere utvandrer? Er det innvandrere som er godt integrert i samfunnet, målt ved yrkesdeltakelse og utdanningsnivå, eller er det de minst integrerte innvandrere som utvandrer? Hvilken betydning har det om innvandrere har familie i Norge eller ikke? Og hvilken betydning har innvandringsgrunn for utvandring? Hvordan kan regionale forskjeller i sentralitet og etter fylke forklare forskjellig utvandring fra ulike deler av Norge, samt sannsynligheten for alternativt å bli boende i en region eller å flytte til en annen region i Norge?

Viktige funn er at innvandrede menn har større sannsynlighet for å utvandre enn kvinner, at yngre innvandrere i yrkesaktiv alder har større utvandringssannsynlighet enn middelaldrende og noe eldre innvandrere og at innvandreres utvandringssannsynlighet faller med botiden. Disse resultatene gjelder for samtlige sentralitetsnivåer, og ulike analysemetoder har frembragt resultater med stor konsistens. Flere av resultatene er også i samsvar med tentative funn gitt i Skjerpen, Stambøl og Tønnessen (2015).

Gitt innvandringsbakgrunn er det innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn som viser størst utvandringssannsynlighet, etterfulgt av nordiske innvandrere og arbeidsinnvandrere, mens innvandrere med familie og spesielt de med flukt som innvandringsgrunn, har liten sannsynlighet for å utvandre. Utflyttingsfrekvensene innenlands er stort sett lavere enn utvandringssannsynlighetene, men flyktninger skiller seg ut med klart større tendens til å flytte innenlands enn å utvandre.

Målt etter utdanningsnivå, er det gjennomgående innvandrere med ukjent utdanning som viser høyest utvandringssannsynlighet etterfulgt av de med lang høyere utdanning, mens innvandrere med grunnskole og videregående utdanning er de som har minst sannsynlighet for å utvandre.

Med hensyn til arbeidsmarkedsstatus, er det innvandrere som står utenfor arbeidsstyrken som viser størst sannsynlighet for å utvandre, etterfulgt av innvandrere som har vært registrert arbeidsledige. I de minst sentrale kommunene er det innvandrere som var under utdanning som viser størst utvandringstilbøyelighet. Innvandrere som var registrert som sysselsatte, er de som har klart lavest sannsynlighet for å utvandre.

Når det gjelder betydningen av innvandreres familiestørrelse og familiesammensetning, finner vi at enslige innvandrere i enpersonsfamilier viser klart størst mobilitet, det være seg både ut av landet og mellom fylker. For øvrig er det en tendens til at mobiliteten avtar med innvandreres familiestørrelse. Det er noe større sannsynlighet for å utvandre blant innvandrere som bor i innvandrerfamilier med bare innvandrere enn blant innvandrere som også har ikke-innvandrere som familiemedlemmer, som blant annet ikke-innvandret ektefelle og/eller barn fødte i Norge av innvandrerforeldre. Dette gjelder samtlige innvandrergrupper med unntak for flyktninger. Det er også en tendens til noe høyere utflyttingsfrekvenser fra

fylkene blant innvandrere som kommer fra familier med bare innvandrere. Vi kan dermed si at innslaget av ikke-innvandrere i familien bidrar til å redusere mobiliteten, både ut av landet gjennom utvandring og innenlandsk utflytting.

Samtlige grupper av innvandrere viser størst tendens til å utvandre fra de mest sentrale kommunene. Utdannings- og arbeidsinnvandrere har også høy utvandringsfrekvens fra mindre sentrale kommuner, og nordiske innvandrere viser høy utvandring fra de minst sentrale kommunene. Samtlige innvandrergrupper viser høyest innenlands utflyttingstendens fra de mindre og minst sentrale kommunene, spesielt blant flyktninger, mens utflyttingstendensen er lavest fra de mest sentrale kommunene. Det er verdt å merke seg at når arbeidsinnvandrere på Sør-Vestlandet velger å flytte, er sannsynligheten mye større for at de velger å utvandre fremfor å flytte til en annen region i Norge.

Abstract

In this report we have analyzed factors affecting emigration of immigrants from Norway, as well as provided some descriptions of how emigration varies between different groups of immigrants in the entire and various parts of the country. On the basis of micro data we have analyzed how the emigration is influenced by various factors such as gender, age, length of residence, level of education and labor force attachment, as well as family size and family composition. In addition to emigration we have analyzed the likelihood of moving inside Norway or remain settled in the region.

Important issues have been as follows: What is driving the emigration of immigrants from Norway? Which groups of immigrants emigrate? Is it immigrants that are well integrated into the society, as measured by labor force participation and education, or is it the least integrated immigrants who emigrate? Does it matter whether the immigrants have family in Norway or not? And what is the significance of reason for immigration for emigration? How can regional differences in centrality and by county explain different emigration from different parts of Norway, and the likelihood of alternative to remain in a region or to move domestically to another region in Norway?

Important findings include that male immigrants are more likely to emigrate than female, that younger immigrants of working age have a higher probability to emigrate than middle-aged and older immigrants, and that the immigrants' emigration probability falls with the length of residency. These results apply to all centralities (distance to metropolitan areas), and different methods have produced consistent results. Several of the results are also consistent with tentative findings given in Skjerpen, Stambøl and Tønnessen (2015).

Immigrants with education as reason for immigration show the highest emigration probability, followed by Nordic immigrants and labor immigrants, while immigrants with family and especially those with refugee as reason for immigration show low likelihood of emigrating. Migration frequencies domestically are mostly lower than emigration frequencies, but refugees stand out with a higher tendency to move domestically than to emigrate.

Measured by educational level, it is consistently immigrants with unspecified education that show the highest emigration probability followed by those with long tertiary education, while immigrants with compulsory and secondary education are those who are the least likely to emigrate.

With regard to labor market status, it is immigrants who are outside the labor force and the educational system who are most likely to emigrate, followed by immigrants who have been registered as unemployed. In the least central municipalities there are, however, immigrants who were attending education who show the highest emigration. Immigrants who were registered as employed are those who are the least likely to emigrate.

Against the background of immigrants' family size and family composition, it is registered unaccompanied immigrants in "one-person families" that show the highest mobility, be it both out of the country as well as between regions. There is a tendency that the mobility decreases with the immigrants' family size. It is more likely to emigrate among immigrants living in immigrant families with only immigrants than among immigrants who also have non-immigrant family members, like non-immigrant spouse and/or children born in Norway of immigrant parents. This applies to all immigrants with an exception for refugees. There is also a tendency for slightly higher out-migration frequencies from counties among

immigrants who come from families with only immigrants. We can thus conclude that higher proportion of non-immigrants in the family is associated with reduced mobility of families with immigrants, both considering emigration as well as regarding domestic relocation.

All immigrant groups show the highest tendency to emigrate from the most central municipalities. Education and labor immigrants have also high emigration rates from less central municipalities, and Nordic immigrants show high emigration from the least central municipalities. All immigrant groups show the highest domestic relocation tendency from the less and least central municipalities, especially among refugees, while the tendency to relocate domestically is lowest from the most central municipalities. It is worth noting that when labor immigrants in the Southwest regions of Norway decide to move, the likelihood is much higher that they choose to emigrate rather than move to another region in Norway.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	6
1. Bakgrunn og gjennomføring	9
1.1. Prosjektets innhold og problemstillinger.....	9
1.2. Datagrunnlag	9
1.3. Strukturen i rapporten	9
2. Datagrunnlag, definisjoner og regionale inndelinger	12
2.1. Sentrale begreper og variabler anvendt i analysene.....	12
2.2. Bruk av regionale inndelinger og sentralitetsmål	17
3. Litteraturoversikt	20
4. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter forskjellige kriterier	23
4.1. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn	23
4.2. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og status på arbeidsmarkedet.....	28
4.3. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og utdanning	35
4.4. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og familie	42
5. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter forskjellige regionale inndelinger	48
5.1. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og sentralitet	49
5.2. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og sentralitet kontrollert for individkjennetegn.....	56
5.3. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter sentralitet og familie kontrollert for individkjennetegn	66
5.4. Utvandring og innenlands utflytting fra fylkene blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn.....	72
6. Modellering av utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere ved hjelp av trinomiske logit-modeller	94
6.1. Resultater for modelltype 1 (felles modell for ulike sentralitetsnivåer og kjønn).....	96
6.2. Resultater for modelltype 2 (med separat estimering for hvert sentralitetsnivå)	100
6.3. Resultater for modelltype 3 (Modeller med separat estimering for hvert sentralitetsnivå og kjønn).....	106
7. Oppsummering og drøfting av de viktigste resultatene	117
7.1. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter forskjellige kriterier	117
7.2. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter forskjellige regionale inndelinger	118
7.3. Modellering av utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere ved hjelp av trinomiske logit-modeller	125
Referanser	128
Vedlegg A: Kommuner etter sentralitet	130
Vedlegg B: Nærmere om estimeringsmetodene anvendt i kapittel 5	133
Vedlegg C: Symboler og ligninger knyttet til den trinomiske logit-modellen	135
Vedlegg D: Estimeringsresultater for modeller med separat estimering for hvert sentralitetsnivå (modelltype 2)	138
Vedlegg E: Estimeringsresultater for modeller med separat estimering for hvert sentralitetsnivå og kjønn (modelltype 3)	142
Figurregister	150
Tabellregister	152

1. Bakgrunn og gjennomføring¹

I 2013 utvandret om lag 24 000 innvandrere fra Norge. Utvandringen har økt ettersom det har blitt flere innvandrere i landet, men det er store svingninger fra år til år. Med en demografisk utvikling som gir perspektiver om fremtidig knapphet på arbeidskraft i hele EØS-området, vil evnen til å beholde innvandret arbeidskraft generelt, og høyt kvalifisert innvandret arbeidskraft spesielt, kunne vise seg å bli av sentral betydning for hele landet. Det er derfor nærliggende å spørre hva som driver utvandringen fra Norge, og hvem vi «mister» ved utvandring. Det finnes allerede noen analyser av utvandring (Pettersen, 2013, Skjerpen, Stambøl og Tønnessen, 2015) som dette prosjektet bygger videre på.

1.1. Prosjektets innhold og problemstillinger

Ved hjelp av forskjellige metoder analyserer vi hva som påvirker utvandringen fra Norge, samt gir noen beskrivelser av hvordan utvandringen varierer mellom ulike grupper av innvandrere i hele og ulike deler av landet. Vi ser på hvordan utvandringen varierer med en rekke ulike faktorer, som regionale forhold, innvandrernes utdanningsnivå, innvandrernes tilknytning til arbeidsmarkedet som et mål på graden av integrering, samt litt om familiestørrelse og familiesammensetning blant innvandrere.

Viktige problemstillinger er: Hva driver utvandringen av innvandrere fra Norge? Hvilke grupper av innvandrere utvandrer? Er det innvandrere som er godt integrert i samfunnet, målt ved yrkesdeltakelse og utdanningsnivå, eller er det de minst integrerte innvandrere som utvandrer? Hvilken betydning har det om innvandrere har familie i Norge eller ikke? Og hvilken betydning har innvandringsgrunn for utvandring? Hvordan kan regionale forskjeller i sentralitet og etter fylke forklare forskjellig utvandring fra ulike deler av Norge, samt sannsynligheten for alternativt å bli boende i en region eller å flytte innenlands til en annen region i Norge?

1.2. Datagrunnlag

Som grunnlag for analysene har vi benyttet individbaserte registerdata for befolkning, flytting, utdanning og arbeidsmarked for alle innvandrere fra tiden etter årtusenskiftet og fram til og med 2013. De koblede registerdataene inneholder i tillegg til en rekke individkjennetegn, også omfattende opplysninger om individenes definerte status på arbeidsmarkedet helt ned til kommunenivå, men der vi i analysene aggregerer kommunene etter sentralitetsnivåer og i enkelte sammenhenger etter fylker. Estimeringene som er foretatt er imidlertid konsentrert om innvandreres tilpasninger i 2012 og 2013, der datagrunnlaget er tverrsnittsdata med alle kjennetegn ved individene i år 2012, mens utfallet av bosetting, innenlands flytting og utvandring måles for året 2013.

1.3. Strukturen i rapporten

Analysene i rapporten er fordelt og presentert i tre hovedkapitler, som hver har sine spesielle innretninger både med hensyn til innhold, men mest med hensyn til bruk av forskjellige analysemetoder.

I det første kapitlet med resultater (kapittel 4), er det innledningsvis gitt en oversikt med beskrivende tidsserieanalyser av utviklingen i innvandreres frekvenser for utvandring simultant med tendensen for å foreta en innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer i Norge for perioden 2004-2013. Tallene er her gitt for alle innvandrere fordelt etter innvandrernes grunn og bakgrunn for innvandring. Deretter fokuseres oppmerksomheten på de samme innvandrergruppene

¹ Vi takker Trude Lappegård, Kjetil Telle og Marianne Tønnessen for nyttige og viktige kommentarer og innspill.

utvandringsfrekvenser og innenlandske utflyttingsfrekvenser etter fylker med bakgrunn i den status innvandrere har på arbeidsmarkedet. Analysene begrenses her til innvandrere i yrkesaktiv alder, det vil si i alderen 15-74 år. Deretter foretas tilsvarende analyser for de samme innvandrergruppene etter utdanningsnivåer. Til slutt i kapitlet gis det på grunnlag av tverrsnittsdata fra 2012-2013, analyser av utvandrings- og innenlandske utflyttingsfrekvenser fra fylker, på bakgrunn av innvandreres familiestørrelser og familiesammensetninger.

I det andre resultatkapitlet (kapittel 5), ser vi mer detaljert på hvordan utvandring og innenlands utflytting har foregått regionalt. Først tar vi for oss forskjellige analyser for de fire sentralitetsnivåene vi har gruppert landets kommuner inn i (jf. regionale inndelinger beskrevet i kapittel 2 og nærmere spesifisert i vedlegg A). Vi ser på hvordan utvandrings- og utflyttingsfrekvensene har utviklet seg i tiårsperioden 2004-2013 for hvert av sentralitetsnivåene for hver av innvandrergruppene etter innvandringsbakgrunn. Deretter har vi ved hjelp av minste kvadraters metode estimert relative sannsynligheter for hvordan innvandrergruppene flytter innenlands og utvandrer fra hvert av sentralitetsnivåene kontrollert for en rekke individkjenntegn. Her benyttes tverrsnittsdata for individer fra 2012-2013. Videre er de samme estimeringer foretatt for hvert sentralitetsnivå avhengig av innvandreres familiestørrelser generelt, før vi estimerer tilsvarende sannsynligheter for innvandrerfamilier bestående av bare innvandrere sett i forhold til innvandrerfamilier som også har innslag av ikke-innvandrere, bosatte i hvert av de fire sentralitetsnivåene i Norge. Deretter har vi gitt en oversikt over hver innvandrergruppes utflyttings- og utvandringsfrekvens i hvert av fylkene over de to femårsperiodene 2004-2008 og 2009-2013. Helt til slutt har vi ved hjelp av tverrsnittsdata fra 2012-2013 estimert sannsynligheter for å bli boende, flytte ut fra eller utvandre fra fylkene blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn kontrollert for en rekke individkjenntegn.

I det tredje resultatkapitlet (kapittel 6), er det foretatt detaljerte analyser av flere av de sammenhenger som også er omhandlet i kapittel 5, men med litt forskjellig bruk av forklaringsvariabler, referansegrupper og metoder. Til forskjell fra spesifikasjonene som er estimert i kapittel 5, brukes her den trinomiske logit-modellen som ramme for estimeringene. Dermed får vi eksplisitt tatt hensyn til at individene bare kan velge ett av de tre alternativene for i) ikke å flytte, ii) å flytte innenlands eller iii) å utvandre, og vi får dermed innbyrdes konsistens i de predikerte valgsannsynlighetene.

Det er her estimert tre typer modeller:

1. En felles modell for alle innvandrere uansett sentralitet og kjønn (modelltype 1)
2. Separate modeller for innvandrere differensiert etter sentralitet (modelltype 2)
3. Separate modeller for innvandrere etter sentralitet og kjønn (modelltype 3)

I den første modellvarianten tar vi hensyn til sentralitet og kjønn ved at vi innfører 3 dummyvariabler for sentralitet og en dummy for kjønn. Siden en kan tenke seg at det er systematiske forskjeller i betydningen av de ulike forklaringsvariablene avhengig av hvor en bor, estimerer vi i modelltype 2 separate modeller for hvert av de 4 sentralitetsområdene. Til sist tar vi i modelltype 3 også hensyn til at det kan være systematiske forskjeller kjønnene imellom når det gjelder effektene av de ulike forklaringsvariablene. Siden vi har to kjønn og 4 sentralitetsnivåer, får vi 8 forskjellige modeller som estimeres separat.

Analysene er dermed gjennomført ved hjelp av litt forskjellige metoder, der alle tidsseriedata for perioden 2004-2013 blir analysert i kapittel 4 og noe i kapittel 5 ved hjelp av beskrivende analyser, der regionale variasjoner i utvandring, innen-

landsk utflytting og ikke-flytting blir analysert med forskjellige lineære regresjoner ved hjelp av minste kvadraters metode i kapittel 5, og der det til slutt på grunnlag av utvalgte sett med relasjoner blir foretatt detaljerte ikke-lineære regresjoner ved hjelp av den trinomiske logit-modellen i kapittel 6.

For øvrig gir vi i kapittel 2 en oversikt over datagrunnlaget med tilhørende definisjoner av begreper og variabler som anvendes i rapporten, samt definisjon og bruk av regionale inndelinger.

I kapittel 3 er det trukket opp noen tråder fra litteraturen på feltet som er relevant for analysene, og i kapittel 7 oppsummerer og drøfter vi noen av de viktigste resultatene.

2. Datagrunnlag, definisjoner og regionale inndelinger

2.1. Sentrale begreper og variabler anvendt i analysene

I prosjektet er analysene hovedsakelig basert på tidsseriedata hentet fra de individbaserte befolknings-, flytte-, utdannings- og sysselsettingsregistre fra Statistisk sentralbyrå. Som grunnlag for denne delen av prosjektet har vi gode tidsseriedata for sysselsetting, befolkning og flytting tilbake fra rundt årtusensskiftet og frem til og med 2013.

2.1.1. Innvandrere

En *innvandrer* er definert som en person som har innvandret til Norge og blitt registrert bosatt her, og som er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre. For å bli registrert bosatt i Norge, må man som hovedregel ha til hensikt å bo i Norge i minst seks måneder, og ha lovlig opphold i landet. Det betyr at sesongarbeidere og andre personer på korttidsopphold i Norge ikke er inkludert i analysene, heller ikke asylsøkere som venter på å få sin sak behandlet. Det er også slik at ikke alle som har innvandret til Norge, regnes som innvandrere. Personer som er født i Norge, men som har bodd en tid i utlandet og deretter flyttet tilbake, regnes ikke som innvandrere i Norge. Det samme gjelder personer født i utlandet med norskfødte foreldre og/eller besteforeldre. I denne analysen ser vi på utvandring og mobilitet blant innvandrere, og inkluderer altså ikke deres norskfødte barn.

2.1.2. Innvandringsgrunn

Vi har delt inn innvandrere ut fra en del kriterier. Ved siden av kjønn og alder bruker vi hovedsakelig innvandreres grunn for innvandring gitt som betegnelsen *innvandringsgrunn*. Her har vi først tatt med de fire hovedgruppene etter innvandringsgrunn: arbeid, flukt, familie og utdanning. I og med at innvandringsgrunn kun omfatter innvandrere som ikke har nordiske fødeland, har vi skilt ut innvandrere som er født i nordiske land utenom Norge. De utgjør i analysen en egen gruppe med betegnelsen *nordiske innvandrere*. I tillegg har vi en forholdsvis stor innvandrergruppe med *uoppgitt* eller *ukjent innvandringsgrunn*. Begrepet innvandringsgrunn ble først innført som variabel i statistikken i 1990, så alle som innvandret til Norge før 1990 er oppført med ukjent innvandringsgrunn. Dette omfatter store innvandrergrupper fra blant annet Pakistan, Vietnam, Chile, Iran, Tyrkia med flere som ankom landet før 1990. I og med at vi i rapporten opererer med innvandrere etter innvandringsgrunn, men også samtidig med nordiske innvandrere, har vi i flere sammenhenger brukt betegnelsen innvandreres *innvandringsbakgrunn* både i tekst, figurer og tabeller der alle innvandrergruppene inngår samtidig, men kun *innvandringsgrunn* der hver innvandrergruppe med gitt innvandringsgrunn omtales separat. For øvrig opererer vi i rapporten med enkelte synonymer for betegnelsen av innvandrergrupper etter innvandringsgrunn. Innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn er i flere sammenhenger også beskrevet med betegnelsen arbeidsinnvandrere. Tilsvarende opererer vi i flere sammenhenger med betegnelsen familieinnvandrere for innvandrere med familie som innvandringsgrunn og på samme måte med utdanningsinnvandrere for innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn.

2.1.3. Innvandrerkoherter og botid

For øvrig opererer vi med variable for innvandrere avhengig av hvilke år de ankom Norge som innvandrere, og dermed for innvandreres botid. Ankomståret er gjenkjent ved variabelen ”første år for innvandring”, som gjengir det året innvandrer ankom landet som innvandrer første gang. Alle innvandrere som ankom landet det samme året utgjør *innvandrerkoherter* for dette året. Innvandrere beholder sin verdi for ”første år for innvandring” så lenge de er registrert som

innvandrere i landet. Det samme gjelder de innvandrere som har utvandret for så igjen senere å gjeninnvandre. Disse vil derfor beholde verdien for sitt ”første år for innvandring” uavhengig av om de har vært utvandret fra landet for en periode.

Variabelen botid er definert med utgangspunkt i innvandreres ”første år for innvandring”, som deretter øker med ett år for hvert år. I analysen har vi aggregert innvandrere i fem forskjellige grupper etter botid, gitt for de med henholdsvis 0-2 år, 3-5 år, 6-10 år, 11-15 år og 16 år og lenger botid.

2.1.4. Flyttetall og definisjoner

For flytteanalysene, både med hensyn til innenlandske utflyttinger og utvandring har vi brukt de samme kjennetegn for innvandrere som det som er beskrevet over. Utvandring og utflytting er fordelt etter innvandreres botid gitt på grunnlag av første året for innvandring til Norge, og for de som flytter mellom regioner internt i Norge, gitt forskjellige definisjoner av geografiske nivåer som kommuner, fylker og sentralitet.

Innvandringstallene som er lagt til grunn for utflyttingsrater og utvandringsrater er imidlertid gitt slik at en person som innvandrer i et år for så å utvandre det samme året, ikke er med som innvandrer for det samme året, og for øvrig også holdt utenfor analysene. For flyttinger mellom regioner er tallene hentet fra flytte-registrene, og behandlet slik at hver person som flytter får registrert flytting mellom den første fraflyttingsregionen (bosted ved inngangen til et år) og den siste tilflyttingsregionen i det samme året (bosted ved utgangen av året). Det vil si at en person som flytter flere ganger i løpet av et år kun vil få opplysninger om den første fraflyttingsregionen og den siste tilflyttingsregionen og ikke til og fra de regionene som eventuelt er til- og fraflyttet i mellomtiden. Vi teller altså antall flyttere og ikke antall flyttinger. Totaltallene blir derfor noe mindre enn dersom vi hadde sett på alle flyttinger.

I analysene er flyttingene for det meste gitt i form av antall innvandrere som flytter og deretter gitt som rater/frekvenser for utflytting og utvandring i forhold til antall bosatte innvandrere i den gitte innvandringsgruppen og region.

I analysen er utflytting og bruttutflytting synonyme betegnelser, og viser til alle innvandrere som flytter fra definerte regioner i Norge og til andre regioner i Norge. Nettoflytting og nettoinnflytting er også synonyme betegnelser, og er definert som antall personer som flytter inn minus antall personer som flytter ut til og fra definerte regioner i Norge. Med hensyn til flyttingene til utlandet, utvandringene, brukes betegnelsene på samme måten som for innenlandske flyttinger, men der utflytting betegnes med utvandring.

Utflyttingsfrekvens: Antall utflyttere per 100 bosatte i den aktuelle innvandrerguppen i en region i et gitt år. Tallene for bosatte er antall personer ved inngangen til året (1. januar).

Utvandring: En utvandring er en registrert flytting fra Norge til utlandet av en person som har vært registrert bosatt i Norge. Personen kan enten ha meldt utvandring eller blitt administrativt utvandret (se underkapittel 2.1.5 under). Det skilles ikke mellom midlertidig og permanent utvandring. Ikke alle som flytter til utlandet, skal registreres som utvandret – det kan for eksempel gjelde diplomater, personer som fortsatt disponerer bolig i Norge og har arbeidsmessig tilknytning til Norge eller studenter fra Norge som tar utdanning ved utenlandske universiteter (Vassenden 2015, kapittel 16). Disse regnes heller ikke som utvandret i våre analyser.

Utvandringsfrekvens: Antall utvandring per 100 bosatte i den aktuelle innvandregruppen i en region i et gitt år. Tallene for bosatte er antall personer ved inngangen til året (1. januar).

Aldersgruppene: Denne analysen er konsentrert om utvandring og mobilitet blant innvandrere i yrkesaktiv alder, som her vil si personer i alderen 15-74 år. Vi har videre delt disse innvandrere inn i fire aldersgrupper: 15-24 år, 25-35 år, 36-61 år og 62-74 år.

2.1.5. Mangelfull registrering av utvandring

Enkelte av resultatene som fremkommer i analysen, kan være påvirket av at det er usikkerhet knyttet til registrering av utvandring blant innvandrere. Folkeregisterdataene i Norge har generelt høy kvalitet sammenlignet med mange andre land. Likevel er kvaliteten på statistikken over utvandring noe mindre pålitelig enn statistikken over andre befolkningsendringer (Pettersen, 2013). Dette henger sammen med at ikke alle som flytter fra Norge, gir melding om dette til folkeregisteret. Dermed kan tallene for flytting til utlandet bli for lave og/eller for seie, og i mange tilfeller vet vi ikke hvilket land utvandrerne har flyttet til.

Dersom det har gått to år eller mer siden en person hadde kjent opphold i Norge, kan folkeregisteret fatte vedtak om at personen registreres som utvandret, selv om vedkommende ikke har sendt melding om utflyttingen. Dette kan kalles en administrativ utvandring. I disse tilfellene kjenner vi ofte ikke den rette datoen eller året for faktisk utvandring, og det er dato for utregistrering (vedtaksdato) som blir oppført som dato for utvandring, eller utløpsdatoen for oppholdstillatelsen. Dette fører blant annet til at en del administrativt utvandrede står oppført med for lang botid og for høy alder ved utvandring. Det gjør det også vanskelig å slå fast hvor stor del av svingningene i utvandringsstatistikken som avspeiler reelle svingninger i utvandringen og hvor mye som avspeiler svingninger i folkeregisterets arbeid med administrative utvandring.

Den mangelfulle registreringen av utvandring er grundigere omtalt i Pettersen (2013), som opplyser at 19 prosent av alle innvandrere som utvandret i perioden 1971-2011 var administrativt utvandret. Dette er et særlig stort problem blant utvandrere som opprinnelig kom fra asiatiske og afrikanske land som Filippinene, Somalia, Irak, Eritrea og Sri Lanka. Blant innvandrere fra nordiske land er problemet bare marginalt, takket være et tett samarbeid mellom de nordiske folkeregistrene. Andelen administrative utvandring har økt over tid, og de siste årene har andelen ligget på over 20 prosent og i noen år over 30 prosent (Vassenden, 2015).

Et nytt EU-direktiv som trådte i kraft 1. januar 2010 innebærer at EØS/EFTA-borgere som ønsker å oppholde seg i Norge i minst tre måneder, kun må registrere seg hos politiet. De som oppfyller vilkårene for registrering, får et registreringsbevis som gjelder for en ubegrenset periode og ikke trenger å fornyes. Tidligere var hovedregelen at EØS/EFTA-borgere som arbeidet i Norge, måtte ha oppholdstillatelse med en utløpsdato. Dersom denne oppholdstillatelsen ikke ble fornyet, kunne det være en indikasjon på at personen var flyttet fra landet. Dette var en viktig kilde til vedlikehold av folkeregisteret, og med den nye ordningen er denne muligheten vesentlig redusert. Det er altså grunn til å frykte at mange av de som har innvandret fra EØS/EFTA-området etter 2009 har flyttet ut igjen uten at folkeregisteret har registrert dem som utvandret.

Det er slett ikke bare i Norge at personer utvandrer uten å gi beskjed. I en OECD-rapport om utvandring (Dumont og Spielvogel 2008) er mangelfull utvandringsregistrering omtalt som et generelt problem. En spansk studie viser at over

halvparten av innvandrerne som sto oppført som utvandret fra Spania i perioden 2006-2009, var administrativt utvandret (Larramona 2013).

2.1.6. Definisjoner av grupper etter arbeidsmarkedsstatus

Lønnstakere: Defineres som personer registrert i et arbeidsforhold per november i hvert registreringsår ved hjelp av yrkesstatuskoder som lønnstaker i den regionale sysselsettingsstatistikken. Personer med flere typer arbeidsforhold defineres her ut fra det viktigste av arbeidsforholdene. Hver lønnstaker gis i den samme statistikken opplysninger om næringen til sitt viktigste arbeidsforhold, som er klassifisert etter det mest detaljerte nivået i NACE (dvs. etter 6-siffrert kode). Lønnstakere blir i analysen videre inndelt etter organisasjonsnummeret til bedriften hvor de er registrert ansatt på referansetidspunktet. På samme måten som for selvstendige (se under) har vi i prosjektet definert sysselsatte lønnstakere som har vært arbeidsledige i 7 måneder eller lengre i løpet av kalenderåret, som arbeidsledige. Sysselsatte lønnstakere som også har vært under utdanning i løpet av kalenderåret har vi klassifisert særskilt i en gruppe bestående av sysselsatte som også er under utdanning, men går inn i begrepet totalt antall sysselsatte.

Selvstendig næringsdrivende: Defineres på tilsvarende måte som personer registrert i et arbeidsforhold per november i hvert registreringsår ved hjelp av yrkesstatuskoder som selvstendig næringsdrivende i den regionale sysselsettingsstatistikken. Personer med flere typer arbeidsforhold defineres også her ut fra det viktigste av arbeidsforholdene. Yrkesstatuskodene kan relateres til selvstendige i primærnæringene og til øvrige næringer, som er klassifisert etter det mest detaljerte nivået i NACE (dvs. etter 6-siffrert kode). Selvstendig næringsdrivende blir videre inndelt etter bedriftens organisasjonsnummer. På samme måten som for lønnstakere (se over) defineres sysselsatte selvstendige næringsdrivende som har vært arbeidsledige i 7 måneder eller lengre i løpet av kalenderåret, som arbeidsledige. Sysselsatte selvstendig næringsdrivende som også har vært under utdanning i løpet av kalenderåret har vi klassifisert særskilt i en gruppe bestående av sysselsatte som også er under utdanning, men går inn i begrepet totalt antall sysselsatte.

Antall sysselsatte totalt: Defineres som summen av lønnstakere og selvstendig næringsdrivende, og er det sysselsettingsbegrepet som benyttes i denne analysen.

Personer under utdanning: Defineres som alle som er under utdanning per 1.10 i undersøkelsesåret, pluss alle som har avlagt en eksamen i periodene 1.1 - 30.9 og/eller 1.10 -31.12 i undersøkelsesåret, men som ikke er å finne blant de personer som er registrert under utdanning per 1.10 i undersøkelsesåret. Personer under utdanning som også har vært sysselsatte i løpet av kalenderåret, defineres som sysselsatte som også er under utdanning. Personer under utdanning som også er registrert som arbeidsledige i løpet av året, klassifiseres som arbeidsledige dersom arbeidsledigheten har vart i 7 måneder eller lenger i løpet av det samme kalenderåret.

Arbeidsledige: Defineres som alle som er registrert i arbeidsledighetsregisteret til NAV med minst én måned arbeidsledighet i løpet av kalenderåret. Arbeidsledige som også har vært sysselsatte i løpet av kalenderåret klassifiseres som arbeidsledige dersom arbeidsledigheten har vart 7 måneder eller lenger i løpet av det samme kalenderåret. Tilsvarende vil arbeidsledige som også har vært under utdanning i løpet av kalenderåret klassifiseres som arbeidsledige dersom ledigheten har vart i 7 måneder eller lenger i løpet av det samme kalenderåret.

Personer utenfor arbeidsstyrken for øvrig: Defineres som alle personer i aldersgruppen 16-74 år som ikke kan plasseres i noen av statusgruppene over. Personer i arbeidsstyrken består ifølge vanlig definisjon av sysselsatte og arbeidsledige. Personer under utdanning blir sånn sett også å finne utenfor

arbeidsstyrken, men defineres altså her som en egen separat gruppe som personer under utdanning (se over).

Oppsummert er hovedgruppene etter arbeidsmarkedsstatus samlet i figur 2.1.

Figur 2.1 Hovedgrupper etter arbeidsmarkedsstatus for hvert enkelt år

Hovedgrupper etter status i forhold til arbeidsmarkedet
1. <i>Sysselsatte</i> : Alle individer i alderen 15-74 år som er registrert som lønnskakere eller selvstendig næringsdrivende i en referanseperiode hvert år, samt er mindre enn 7 måneder arbeidsledig i kalenderåret dersom også ledig og er ikke under utdanning
2. <i>Sysselsatte under utdanning</i> : Den samme definisjonen som under punkt 1, men er også registrert under utdanning per 1. oktober og/eller avlagt en eksamen i løpet av kalenderåret
3. <i>Under utdanning</i> : Alle som er registrert under utdanning per 1. oktober og/eller avlagt en eksamen i løpet av kalenderåret, men ikke registrert som sysselsatte og har mindre enn 7 måneder arbeidsledighet i kalenderåret dersom også arbeidsledig
4. <i>Arbeidsledig</i> : Registrert arbeidsledig i minimum 1 måned i kalenderåret, samt mer enn 6 måneder ledig dersom også registrert som sysselsatt og/eller under utdanning
5. <i>Utenfor arbeidsstyrken for øvrig</i> : Alle personer som ikke er å finne i noen av statusgruppene 1-4 som definert over

2.1.7. Utdanningsgruppene

I analysen har vi benyttet kodene fra norsk standard for utdanningsgruppering, og deretter aggregert utdanningskategoriene for innvandrere i til sammen fire utdanningsnivåer pluss en gruppe for uoppgitt/ukjent utdanning. Disse er som følger: 1. Høyeste registrerte utdanning på grunnskolenivå, 2. Høyeste registrerte utdanning fra videregående skole, 3. Registrert kort høyere utdanning (1-4 år høyere utdanning), 4. Registrert lang høyere utdanning (5 år og lengre høyere utdanning) og altså 5. Uoppgitt/ukjent utdanning.

Den siste gruppen er selvsagt vanskelig å plassere i utdanningsbildet, i og med at utdanningen er uoppgitt/ukjent. Men det er rimelig å anta at majoriteten av innvandrere som er å finne i denne gruppen kan ha et utdanningsnivå som er heller lavere enn høyere enn et gjennomsnittlig utdanningsnivå. Det er ikke uvanlig å plassere denne gruppen sammen med personer som er registrert med sin høyeste fullførte utdanning på grunnskolenivå. På den annen side kan det være en del innvandrere med kortere opphold i Norge, men dog såpass lenge at de må melde innvandring, som kan ha en noe høyere utdanning som ikke blir registrert i den tiden de er her, og som dermed faller i kategorien med uoppgitt utdanning i den tiden de er registrert bosatte i Norge. Innvandrere med kort botid vil også ha kortere tid på seg for å kunne bli registrert med et utdanningsnivå enn innvandrere som blir boende over noe lengre tid.

2.1.8. Definisjoner av innvandrerfamilier

I analysen har vi også benyttet inndelinger etter innvandrerfamilier. Som basis er benyttet begrepet familienummer fra de individbaserte befolkningsregistrene. Familienummeret er definert som fødselsnummeret til en referanseperson. Ektepar/registrerte partnere med eller uten felles barn, mor/far med barn og samboere med minst ett felles barn har felles familienummer. Samboere uten barn har hvert sitt familienummer. Referanseperson i et ektepar er mannen, i samboerpar er det kvinnen, og i registrerte partnerskap er det eldste person. Det vil si at innvandrere som er oppgitt med familienummer, og med samme familienummer som andre personer registrert bosatte i Norge, er definert å utgjøre en og samme familie i analysen. Med dette kan vi avlede familiestørrelsen, gitt som antall personer registrert med samme familienummer.

Vi har videre skilt mellom personer i samme familie som er registrert som innvandrere til Norge, og de som ikke har status som innvandrere, som blant annet ikke-innvandret ektefelle og/eller barn fødte i Norge av innvandrerforeldre. Av dette

har vi igjen skilt ut innvandrerfamilier som kun består av familiemedlemmer som er registrert innvandret til Norge. I analysen har vi benyttet «innvandrerfamilier bestående av bare innvandrere» som betegnelse på denne typen innvandrerfamilier. I denne kategorien inngår også innvandrere som ikke har felles familienummer med noen andre personer som er registrert bosatt i Norge. Disse vil da utgjøre en innvandrerfamilie bestående av kun én person som selv er innvandrer, og i analysen betegnet som en *enpersons* innvandrerfamilie. Det vi ikke vet, er om disse innvandrere kan ha nær familie (ektefelle og/eller egne barn) bosatte i andre land. Disse utgjør en forholdsvis stor gruppe, og omfatter blant annet arbeidsinnvandrere som har innvandret til Norge for en viss periode, mens familien fortsatt er bosatte i hjemlandet. Likedan flyktninger som har fått innvilget oppholdstillatelse i Norge, men som ikke er blitt gjenforent med sin familie gjennom innvandring til Norge.

Innvandrere som er registrert med samme familienummer som andre personer som ikke er registret innvandret til Norge, utgjør en annen type innvandrerfamilier, og blir i analysen betegnet som «innvandrerfamilier *bestående av både innvandrere og ikke-innvandrere*». Innvandrere som har innvandret til Norge på grunn av familieinngåelse med en ikke-innvandrer, utgjør et eksempel på en slik familie. Innvandrere i Norge som føder barn i Norge vil også deretter utgjøre en innvandrerfamilie i Norge bestående av innvandrere og barn som ikke er innvandrere.

Da datagrunnlaget gir muligheten til å telle opp antall individer innenfor hver av familietyper, opererer vi med familiestørrelser gitt antall personer i hver type av innvandrerfamilier, bestående av bare innvandrere i familien, og innvandrerfamilier bestående av både innvandrere og ikke innvandrere i familien. Med hensyn til den siste typen av innvandrerfamilier har vi dermed også hatt muligheten til å skille mellom de innvandrerfamilier der 1) innvandrere er i majoritet, 2) der innvandrere er i minoritet og 3) der innslaget av antall innvandrere og antall ikke-innvandrere utgjør like mange personer.

2.2. Bruk av regionale inndelinger og sentralitetsmål

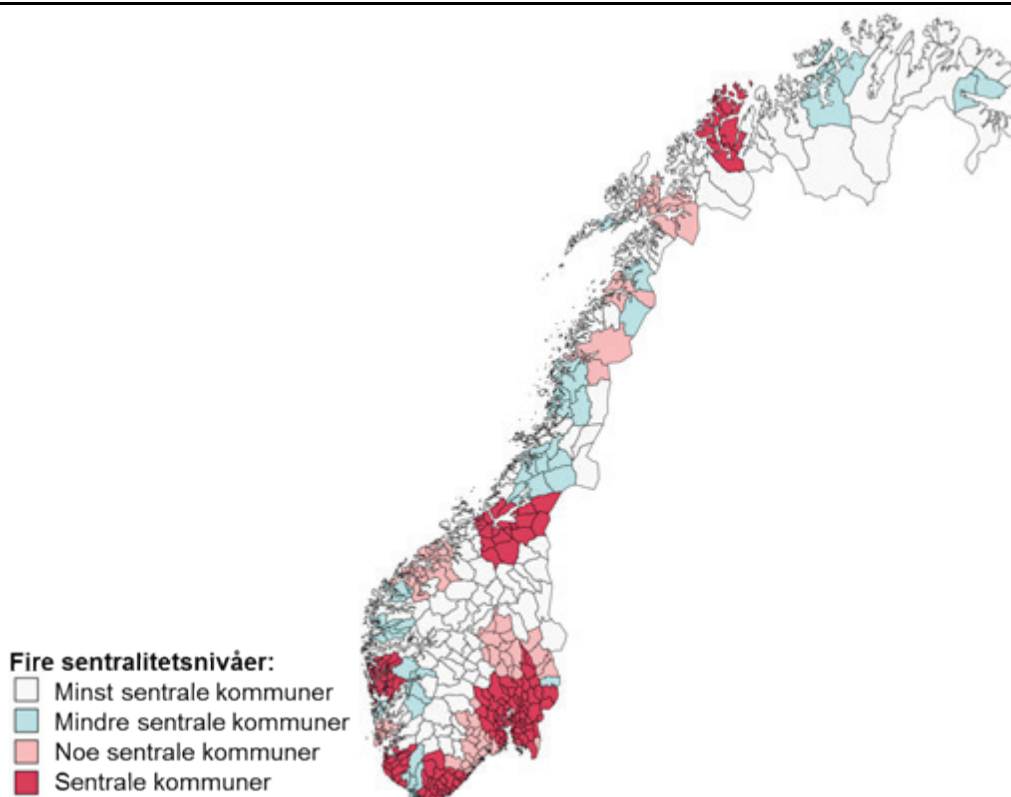
Vi har benyttet litt forskjellige regionale inndelinger avhengig av hvilke analyser som gjennomføres. Kommunene ligger i bunnen som det regionale nivået for alle mikrodata som er hentet inn og viderekoblet.

Ved hjelp av sentralitetsmål har vi i deler av rapporten analysert hvordan forskjellige persongrupper etter innvandringsgrunn går inn i eller ut av sysselsetting mellom norske regioner etter sentralitet. Det innenlandske flyttemønsteret etter sentralitet er imidlertid klart avhengig av hvordan innvandringen til landet foregår etter sentralitet. Innvandrergrupper som viser en klar tendens til å innvandre direkte til sentrale regioner, vil i neste runde ha små muligheter til å flytte til mer sentrale strøk gjennom de innenlandske flyttingene. På den annen side vil innvandrergrupper som ankommer landet til mindre sentrale regioner, ha et klart større potensial for å flytte oppover i sentralitetshierarkiet. Det er nærliggende å stille hypoteser om at sannsynligheten for å flytte innenlands i tillegg til sannsynligheten for å utvandre kan være større på lavere sentralitetsnivåer enn i mer sentrale regioner, der geografisk mobilitet i større grad kan ventes å resultere i utvandring.

Både utvandringstall, innenlandske flyttetall samt sysselsettingstallene er i utgangspunktet hentet inn på kommunenivå, og alle landets kommuner er deretter inndelt i grupper etter sentralitetsnivåer. I analysene for bruttoendringer i arbeidsmarkedsstatus har vi i tillegg til landstall hovedsakelig benyttet tall for kommuner som deretter er aggregert opp til fire sentralitetsnivåer, der de minst sentrale kommunene er gitt sentralitetsnivå 1, de mindre sentrale kommunene er gitt sentralitetsnivå 2, noe sentrale kommuner er gitt sentralitetsnivå 3 og de mest sentrale kommuner er gitt sentralitetsnivå 4.

Kommuner etter sentralitet

I denne rapporten bruker vi den samme inndelingen av kommuner etter sentralitet som er beskrevet i SSBs standard for sentralitet (se stabas.ssb.no). Hver kommune er gitt et sentralitetsnivå som vist på kartet, der de mørkeste røde kommunene er de mest sentrale. Dette er de seks storbyene (Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø) samt kommuner som ligger i nærheten av disse.

Nivå	Tittel	Noter	Antall kommuner	Andel av hele befolkningen (1.1.2013)	Andel av innvandrene i Norge (1.1.2013)
1	Minst sentrale kommuner	Kommuner som ikke omfatter noen av de kvalifiserte tettstedene på tettstedsnivå 1-3 og heller ikke ligger innenfor 75 minutter (for Oslo:90 minutter) reisetid til et landsdelssenter, eller 60 minutters reisetid til et nivå 2 tettsted, eller 45 minutters reisetid til et nivå 1 tettsted	149	9,2 %	5,8 %
2	Mindre sentrale kommuner	Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 1 eller som ligger innenfor 45 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum	51	6,1 %	4,0 %
3	Noe sentrale kommuner	Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 2 eller som ligger innenfor 60 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum	78	17,0 %	12,1 %
4	Sentrale kommuner	Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 3 (landsdelssenter) eller som ligger innenfor 75 minutters (for Oslo:90 minutters) reisetid fra et slikt tettsteds sentrum	150	67,7 %	78,1 %

Som det går frem av egen boks som viser kommuner etter sentralitet, er det flest av de mest sentrale kommunene med til sammen 150 kommuner, mens de minst sentrale kommunene teller 149. Færrest kommuner er å finne blant de mindre sentrale kommuner som teller 51 kommuner, mens noe sentrale kommuner består av 78. Med tall per 1.1.2013 ser vi at bosettingsmønsteret blant innvandrere er mer sentralisert enn i befolkningen totalt, ved at 78,1 prosent av innvandrene er bosatte i de mest sentrale kommunene, mot 67,7 prosent av hele befolkningen. Tilsvarende er 5,8 prosent av innvandrene bosatte i de minst sentrale kommunene mot 9,2 prosent av hele befolkningen. Et oppsett over hvilke kommuner som inngår i hvert av sentralitetsnivåene er gitt i Vedlegg A.

I analysene der det estimeres sannsynligheter for å utvandre, for å flytte ut innenlands samt å bli boende i de regioner man i basisåret er bosatt i, har vi for det meste benyttet regionale inndelinger basert på Statistisk sentralbyrås inndelinger av landets kommuner etter fire sentralitetsnivåer (se Statistisk sentralbyrå (2002)).

Enkelte steder i kapittel 4, samt i siste delen av kapittel 5, ser vi litt nærmere på utvandnings- og utflyttingstendensen samt tendensen til også å bli boende ut fra et noe mer gjenkjennelig geografisk nivå, og har valgt å vise dette på fylkesnivå. Det å bruke en geografisk inndeling etter sentralitetsnivåer, som vi stort sett har gjort, gir mening på bakgrunn av en samfunnsmessig målsetting om å opprettholde et mest mulig balansert regionalt bosettingsmønster. For en leser gir imidlertid en sentralitetsinndeling en noe mer abstrakt fornemmelse av geografien sammenliknet med mer konkrete og dermed mer gjenkjennelige geografiske navn og steder. Vi har derfor valgt å analysere og drøfte utvandnings- og utflyttingstendensen også fra fylkene i løpet av tiårsperioden 2004-2013, og i enkelte av estimeringene også, på grunnlag av tverrsnittsdata fra 2012 og 2013. Vi gjør oppmerksom på at vi her ser på tendensen blant innvandrere til å utvandre og flytte ut innenlands, og ikke på fylkenes totale potensial for utvandring og utflytting målt i antall personer. Sånn sett måtte vi også ta med antallet registrert bosatte innvandrere, da vi selvsagt må forvente at fylker med mange innvandrere målt i antall personer, vil få en større utflytting og utvandring målt i antall personer enn fylker med mindre antall bosatte innvandrere.

3. Litteraturoversikt

I dette kapitlet skal vi se nærmere på en del analyser av utvandring blant innvandrere, både returnigrasjon og såkalt videremigrasjon som er synonymt ved migrasjon videre til et tredjeland. Gjennomgangen vil fokusere på analyser som gjør bruk av mikrodata, siden det er denne type data vi bruker.

På tross av tilgang til gode registerdata for migrasjon, finnes det relativt få nyere studier av utvandring fra Norge blant innvandrere, se for eksempel de omfattende beskrivelsene i Pettersen (2013) og Stambøl (2013), samt Texmon og Brunborg (2013). Flere av disse arbeidene er basert på eldre data/og eller utvalg for mindre grupper, se Friberg (2012), Lund (2009), Bratsberg mfl. (2005) og Tysse og Keilman (1998). Et felles trekk ved analysene basert på eldre data er at innvandrerne som ble studert, i stor grad kom fra spesifikke land. For eksempel kom det relativt mange innvandrere i samband med familiegjenforening fra Pakistan i siste halvdel av 1970-tallet og første halvdel av 1980-tallet, mens det var høy andel flyktninger fra Chile og Iran i årene 1987-1988 og fra Sri Lanka omkring 1987. Den årlige innvandringen til Norge var relativt lav fra 1975 og inntil omkring midten av 2000-tallet før den etter EU-utvidelsen østover i 2004 steg betydelig. Dette og det forhold at det synes å være systematiske forskjeller med hensyn til landbakgrunn og innvandringsgrunn når det gjelder tidligere innvandreres tilbøyelighet til å utvandre fra Norge, gjør at det kan være vanskelig å overføre funnene i tidligere studier til forholdene i Norge i dag.

Fire norske studier som baserer seg på regresjoner er Carling og Pettersen (2014), Ekhaugen (2005), Pedersen (2003) og Longva (2001). Carling og Pettersen (2014) studerer betydningen av det de kaller integrasjon-transnasjonalisme (IT) matrisen for returnigrasjon blant innvandrerbefolkningen i Norge. Matrisen er en 2*2-matrise som gir uttrykk for at et individ på samme tid kan ha ulike grader av integrasjon i Norge og ulike grader av tilknytning til fødelandet. Studien skiller seg fra de andre norske studiene vi ser på ved at den er basert på utvalgsdata fra Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelse for innvandrere 2005-2006. Dermed kan en inkludere mål for økonomiske levekår som går ut over det en kan i analysene basert på registerdata samt mål på religiøsitet. I motsetning til i registerstudiene hvor en ser på faktisk utvandring, er den avhengige variabelen hvorvidt en har til hensikt å returnere til fødelandet (uansett når). Analysen er basert på logistisk regresjon, og ikke uventet finner en at IT-matrisen har stor betydning for intensjonene om returutvandring. Mer spesifikt så er det den relative styrken på integrasjonsmålet og målet for transnasjonalisme som er avgjørende for nivået på utvandringsintensjonene, og dersom en scorer enten høyt eller lavt på begge disse målene, kan de to effektene mer eller mindre kansellere hverandre ut.

I Ekhaugen (2005) er hovedfokuset en analyse av såkalt velferdsassimilering blant innvandrere til Norge, dvs. hvordan sannsynligheten for å motta velferdsytelser (sosialstønad, uføretrygd, sykepenger, dagpenger, attførings- og rehabiliteringspenger) varierer med oppholdstiden i Norge. Gruppen som analyseres er alle personer som innvandret til Norge i årene 1956-1996, som bodde her minst ett år i perioden 1992-2000 samtidig som de var i alderen 18-65 år. Ved å utnytte at en har registerdata for alle de ovennevnte velferdsytelsene for hvert av årene 1992-2000 estimerer Ekhaugen en multinomisk paneldatamodel med tilfeldige effekter for valg mellom i) mottak av velferdsytelser, ii) utvandring og iii) ingen av disse. Ved å modellere overgangene mellom de ulike tilstandene og ikke tilstandssannsynlighetene, tar en hensyn til at overgangssannsynlighetene avhenger av hvilken tilstand en var i i forrige periode. Ifølge studien er punkttestimatet knyttet til det å være på velferdsytelser for upresist bestemt til at det er statistisk signifikant på 5 prosent testnivå. Studien har altså ikke som primært mål å studere utvandring (blant

innvandrere), men modelleringen av dette fenomenet er viktig for å kunne kontrollere for dette forholdet i analysen.

Longva (2001) studerer (blant annet) utvandring blant tidligere innvandrere til Norge ved hjelp av en probit modell. Studien har fokus på inntektsassimilering blant innvandrere, men også hvordan tilknytningen til arbeidslivet målt ved nivået på arbeidsinntekten har betydning for innvandrerens utvandring. Når det gjelder det siste, kan en tenke seg to ulike effekter. Den første er at økonomisk suksess kan inspirere eller være nødvendig for utvandring. Det andre er at en mister en sikker inntekt dersom en forlater Norge. Studien er basert på to sett med registerdata for utvalgte år, hhv. årene 1980 og 1992, og årene 1993-1997. Tidsdimensjonen i dataene utnyttes primært til å identifisere hvorvidt personen utvandrer eller ikke, og de to datasettene gjør det mulig å identifisere hvorvidt en person som var tilstede i 1980 (1993) også var tilstede eller utvandret i 1992 (1997). En viktig forskjell mellom de to datasettene er at det bare er i det nyeste datasettet en har informasjon om oppholdstid i Norge. En annen viktig forskjell er at mens det var lavkonjunktur i 1992, så gikk arbeidsledighetsraten betydelig ned fra 1993 til 1997.

For å fange opp at betydningen av arbeidsinntekten kan variere med inntektsnivået til personen, deler Longva personene inn etter inntektskvartil. Når vi ser på analysen hvor det kontrolleres for botid i Norge, finner en sterk positiv effekt på utvandringen av å være i den høyeste inntektskvartilen. Dette er tilfelle uansett hvorvidt personen opprinnelig har innvandret fra et OECD land eller fra et annet land. Samme konklusjon finner en når en ser på tidligere OECD-borgere i datasettet hvor det ikke er kontrollert for botid, mens for andre innvandrere er funnene mindre entydige. Disse funnene er dermed ikke i samsvar med de svenske funnene i Edin mfl. (2000) hvor det er en negativ sammenheng mellom sannsynligheten for å utvandre og personens arbeidsinntekt.

Pedersen mfl. (2003) skiller seg fra studiene ovenfor ved at den er en komparativ studie hvor en sammenlikner utvandring fra hhv. Danmark, Norge og Sverige. Studien ser dels på returnigrasjon og dels på migrasjon blant alle som er bosatt i vedkommende land, men i det følgende skal vi fokusere på resultatene knyttet til returnigrasjon. Hovedfokuset i studien er hvorvidt det er de ressurssterke eller ressursvake individene som emigrerer fra de nordiske landene («brain gain or drain»), og om det har skjedd noen systematiske endringer over tid med hensyn til dette. Studien er basert på registerdata, og en estimerer separate logit-modeller for hvert av de tre årene 1981, 1989 (1991 for Norge) og 1998 og for hvert av de tre landene. For å fange opp betydningen av utdannings- og inntektsnivå opereres det med 5 forskjellige nivåer på hhv. utdanningens lengde og inntekt. Studien konkluderer med at det ikke er noen klar sammenheng mellom returnigrasjon og utdannings- og inntektsnivå i noen av de skandinaviske landene. Estimaten knyttet til utdanning varierer i stor grad usystematisk både mellom landene og over tid innen hvert enkelt land, og mange er upresist bestemt. For Norges del kan det imidlertid se ut som det er en positiv sammenheng mellom utdanningsnivå og returnigrasjon for 1991-kohorten. Sammenhengen mellom returnigrasjon og inntekt er gjennomgående svakere, og særlig for Norge og Sverige er flesteparten av estimaten upresist bestemt.

Oppsummerer vi funnene fra de fire særskilt omtalte studiene ovenfor, finner vi at basert på norske data ser det ikke ut til å være noen entydige effekter av inntekt/integrasjon i arbeidsmarkedet når det gjelder utvandring blant tidligere innvandrere. Longva (2001) finner at det er de med høyest inntekt som utvandrer, mens Pedersen ikke finner noen statistisk signifikante effekter. Ekhaugen (2005) konkluderer at tilknytning til Norge i form av at en mottar velferdsytelser reduserer sannsynligheten for å utvandre, men denne effekten er ikke presist bestemt.

Dumont og Spielvogel (2008) er en omfattende oversiktsartikkel som oppsummerer studier av returnigrasjon til land innenfor OECD-området.² Ifølge definisjonen til «United Nations Statistics Division» er returnigranter «persons returning to their country of citizenship after having been international migrants (whether short-term or long-term) in another country and who are intending to stay in their own country for at least a year». Studien finner at returraten er høyest i årene rett etter at innvandrerne ankom vertslandet, og mellom 20 og 50 prosent av innvandrerne utvandrer innen 5 år. Andelen varierer med tidsperioden en ser på og kjennetegnene ved vertslandet. Det er relativt større utvandring fra en del europeiske land enn fra for eksempel Canada, New Zealand og USA. Studien oppsummerer også at kjønn har relativt liten betydning for returraten, mens alder har stor betydning. Returraten knyttet til alder og utdanning er u-format. Unge innvandrere samt innvandrere som nærmer seg pensjonsalder i det landet de oppholder seg i, har altså større sannsynlighet for å utvandre. Ikke uventet finner også studien at det er større mobilitet blant migranter mellom land som er på samme utviklingsnivå. Returratene til OECD-land er i gjennomsnitt dobbelt så høye som til utviklingsland. Mange land har ulike ordninger som skal understøtte frivillig retur, men Dumont og Spielvogel oppsummerer at disse ordningene ser ut til å ha begrenset betydning for det samlede nivået på returnigrasjonen. Hvorvidt dette skyldes at ordningene ikke virker eller hvorvidt det skyldes at ordningene bare omfatter et begrenset antall innvandrere, er imidlertid uklart. For de fleste er returnigrasjon bare aktuelt dersom de politiske, sosiale og økonomiske forholdene i hjemlandet er tilfredsstillende. Studien sammenfatter for øvrig at det hovedsakelig er fire grunner til returnigrasjon:

- Manglende integrering i vertslandet
- Tilknytning til fødelandet
- Sparemotivert retur («achievement of a savings objective»)
- Nye arbeidsmuligheter i fødelandet som følge av yrkeserfaring i vertslandet

Ser vi litt nærmere på noen utvalgte studier som bygger på data fra land som er relativt like med Norge, finner vi blant annet studien til Nekby (2006). Studien analyserer utvandring fra Sverige i årene 1991-2000, og det er mulig å skille mellom returnigrasjon og videremigrasjon. Studien bygger på registerdata for alle som har utvandret fra Sverige i denne perioden, og den inneholder blant annet fulle migrasjonshistorier til og fra Sverige tilbake i tid. Til dette datasettet har en koblet diverse andre opplysninger, samt et representativt utvalg av individer som ikke har utvandret slik at en kan studere utvandringssannsynligheter. Et viktig funn i studien er at individer med høy utdanning har høyere sannsynlighet for å utvandre, og at disse i større grad utvandrer til tredjeland enn til fødelandet. Studien estimerer også inntektsprofiler over livsløpet både for utvandrere og ikke-utvandrere og finner på basis av dette at returnigrantene har høyere inntekt enn ikke-utvandrere opp til 40-års alder når det korrigeres for sammensetningseffekter. For personer som utvandrer til et tredjeland er det motsatt. Denne gruppen har lavere inntektsnivå enn ikke-utvandrere for alle aldre.

² I norske data har en mangelfull informasjon om hvilket land en utvandret til.

4. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter forskjellige kriterier

Oppsummering av resultatene i kapitlet:

- Beskrivende tidsserieanalyser viser at de klart høyeste utvandringsfrekvensene er å finne blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn. Deretter følger arbeidsinnvandrere og nordiske innvandrere. Flyktninger viser lavest utvandringsfrekvens, men innvandrere med ukjent innvandringsgrunn og familieinnvandrere har også lave utvandringsfrekvenser.
- Utflyttingsfrekvensene innenlands er lavere enn utvandringsfrekvensene for de fleste innvandringsgrupper, og lavest blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn og nordiske innvandrere. Flyktninger skiller seg ut med klart større tendens til å flytte innenlands enn å utvandre.
- Det er de som står utenfor arbeidsstyrken samt arbeidsledige som viser størst tendens til å utvandre, mens det er innvandrere som er sysselsatte som har lavest utvandringsfrekvens.
- Innvandrere som har vært under utdanning har størst tendens til å flytte innenlands, mens sysselsatte innvandrere også viser lave utflyttingsfrekvenser fra fylkene.
- Det er gjennomgående innvandrere med uoppgitt utdanning som viser høyest utvandringsfrekvens etterfulgt av de med lang høyere utdanning. Disse viser også størst tendens til å flytte innenlands.
- Både utvandrings- og utflyttingsfrekvenser avtar med innvandreres familjestørrelser. Det er større sannsynlighet for å utvandre blant innvandrere fra innvandrerfamilier med bare innvandrere enn blant de som også har ikke-innvandrere som familiemedlemmer. Innslaget av ikke-innvandrere i familien bidrar til å redusere mobiliteten, både med hensyn til utvandring og innenlandsk utflytting.

4.1. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn

Innledningsvis gis en oversikt med beskrivende analyse av utviklingen i innvandreres frekvenser for utvandring simultant med sannsynligheten for å foreta en innenlands flytting mellom 4 sentralitetsnivåer i perioden 2004-2013. Tallene er gitt etter innvandrernes bakgrunn for innvandring.

Som det går klart frem av figur 4.1, er det innvandrere som tidligere har innvandret på grunn av utdanning, som gjennomgående viser høyest frekvens for utvandring i den perioden vi ser på. Det er imidlertid en klar nedgang i utvandringsraten fra om lag 25 prosent og ned til 15 prosent i perioden 2004-2008, før den igjen øker noe fra og med finanskrisetåret 2009 og frem til og med 2011. Utvandringsraten faller deretter til sitt laveste nivå i 2012 på om lag 13 prosent for deretter igjen å øke noe i 2013.

Arbeidsinnvandrere viser også forholdsvis høye frekvenser for utvandring, men også med en fallende tendens fra 2004 og frem til finanskrisen, for deretter å falle klart i perioden etter finanskrisen, da utvandringsraten kommer ned på sitt laveste nivå på om lag 5 prosent av registrert bosatte arbeidsinnvandrere i 2012, for så igjen å øke svakt i 2013.

Nordiske innvandrere skiller seg fra de to forrige innvandrergruppene med en noe jevnere utvandringsrate gjennom perioden, og med en noe økende tendens i tiden fra finanskrisen, der de også viser en høyere utvandringsfrekvens enn arbeidsinnvandrere de siste tre årene av undersøkelsesperioden.

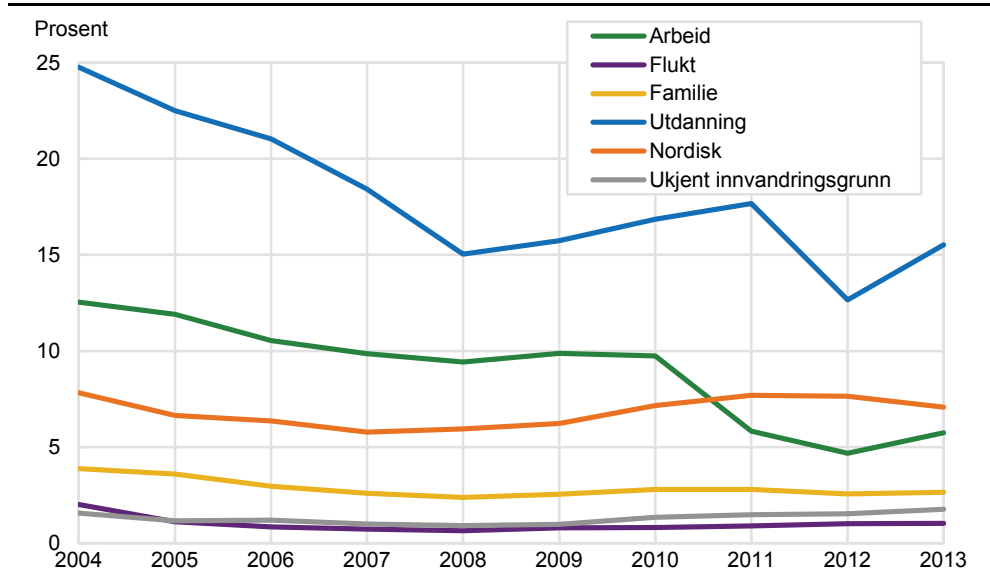
De øvrige innvandringsgruppene viser moderate og til dels lave utvandringsrater. Innvandrere med flukt som innvandringsgrunn viser nær gjennomgående den laveste utvandringen, med utvandringsfrekvenser på mellom 1 og 2 utvandrere av 100 registrert bosatte flyktninger per år. Innvandrere med ukjent innvandringsgrunn viser nesten like lave utvandringsrater som flyktninger, noe som blant annet har sammenheng med alderssammensetningen, der de med ukjent innvandringsgrunn er den av innvandringsgruppene her som har høyest gjennomsnittlig alder. I og med at begrepet innvandringsgrunn først ble innført i statistikken fra 1990, er alle innvandrere fra utenfor Norden som innvandret før 1990 å finne i gruppen med ukjent innvandringsgrunn.

Innvandrere med familie som innvandringsgrunn viser moderate utvandringsrater, om enn noe høyere enn for flyktninger og innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Familieinnvandrere er, i tillegg til å være den største av innvandringsgruppene her, en meget sammensatt gruppe. Noen er familiegjenforent med flyktninger, andre med arbeidsinnvandrere eller med personer fra øvrige innvandringsgrupper. I tillegg består også gruppen av innvandrere fra utenfor Norden som har inngått familiedannelse i Norge med personer som selv ikke er innvandrere.

På tilsvarende måte er det i figur 4.2 vist hvor stor prosentandel av hver innvandringsgruppe som i hvert av årene har valgt å flytte internt i Norge fra et sentralitetsnivå til et annet sentralitetsnivå. I og med at vi her opererer med til sammen fire sentralitetsnivåer, blir antall innvandrere som flytter en del lavere enn dersom vi hadde valgt et lavere geografisk nivå, som for eksempel fylker og især kommuner.

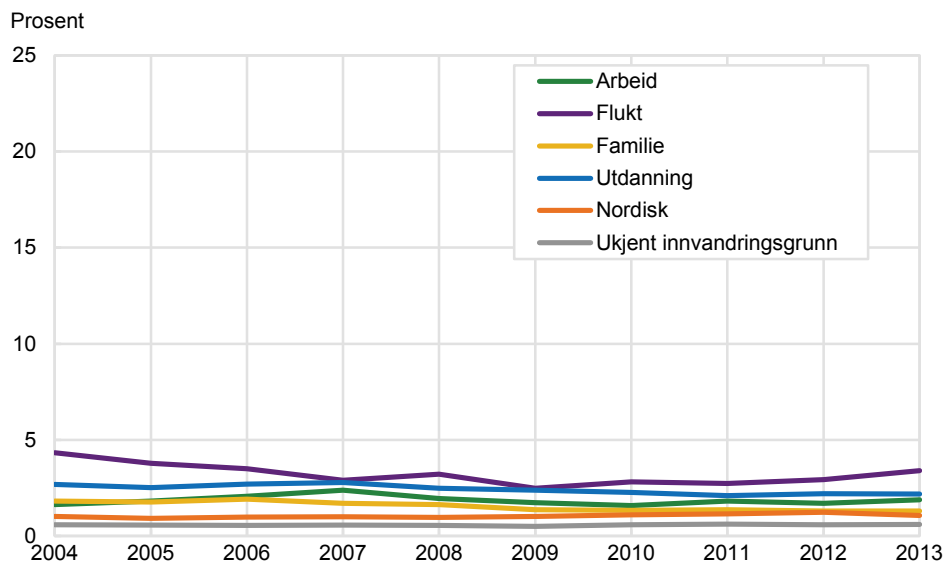
Det første man legger merke til er at utflyttingsfrekvensene innenlands fra sentralitetsnivåene for det meste er klart lavere enn tilsvarende utvandringsrater beskrevet i figur 4.1 over. Mens flyktninger var innvandringsgruppen med klart lavest utvandringsfrekvens, er det imidlertid flyktninger som gjennomgående viser størst flytterater fra sentralitetsnivåene i Norge. Utdanningsinnvandrere er også forholdsvis mobile internt i Norge, og er den av innvandringsgruppene som kommer nærmest flyktningene, mens innvandrere med ukjent innvandringsgrunn og nordiske innvandrere er de med lavest flyttefrekvens mellom sentralitetsnivåer internt i Norge.

Figur 4.1 Utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn. Hele landet

Kilde: Statistisk sentralbyrå

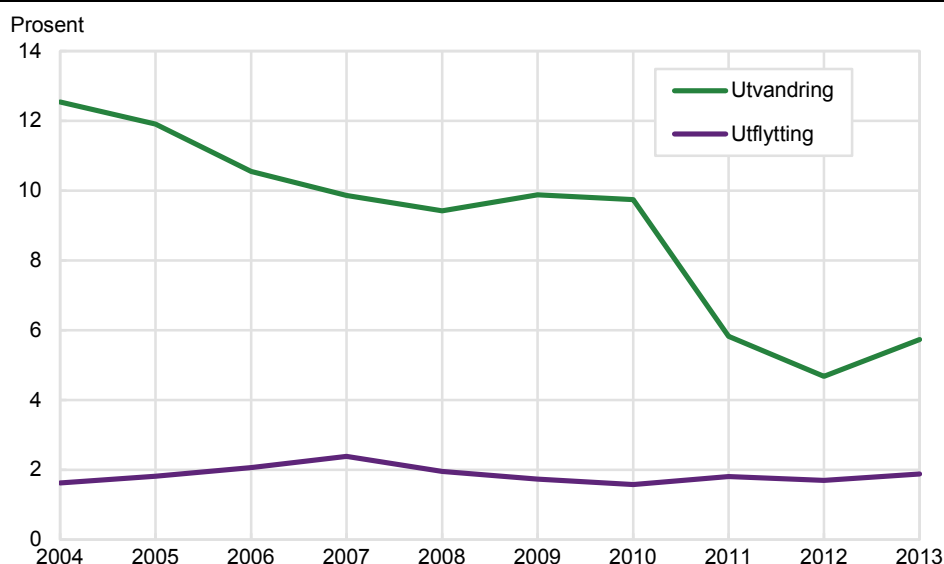
Figur 4.2 Innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

For bedre å kunne sammenlikne frekvensene for enten å utvandre eller å skifte sentralitetsnivå i Norge har vi i de neste figurene sammenliknet utvandrings- og utflyttingsratene for hver av innvandrergруппene. I begynnelsen av perioden viser arbeidsinnvandrere en mye større tendens til å utvandre enn å flytte til andre sentralitetsnivåer i Norge (figur 4.3). Forskjellen mellom ratene blir imidlertid gradvis mindre utover i perioden, der utvandringsfrekvensene gradvis synker fra drøyt 12 prosent i 2004 og ned til 4-5 prosent i 2012, mens tilsvarende rater for skifte av sentralitetsnivå i Norge ligger forbausende stabilt på om lag 2 prosent gjennom hele undersøkelsesperioden. Utvandringsfrekvensen for arbeidsinnvandrere er imidlertid på vei opp igjen i 2013.

Figur 4.3 Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn

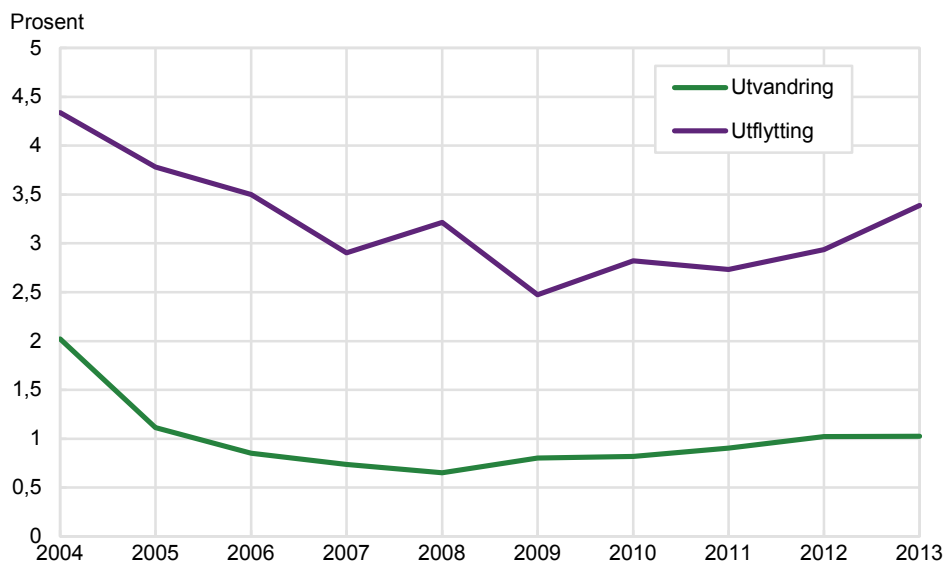

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Flyktninger skiller seg fra alle andre innvandrergруппer ved at de gjennomgående viser større tendens til å flytte innenlands mellom sentralitetsnivåer fremfor å utvandre (figur 4.4). Begge mobilitetsformer viser imidlertid en tendens til å være synkronisert, ved at både tendensen til å utvandre og flytte innenlands faller i første del av perioden, for så igjen å øke noe i perioden etter finanskrisen. Forskjellen

mellom utvandrings- og utflyttingsfrekvensene er imidlertid forholdsvis stabil gjennom den perioden vi ser på.

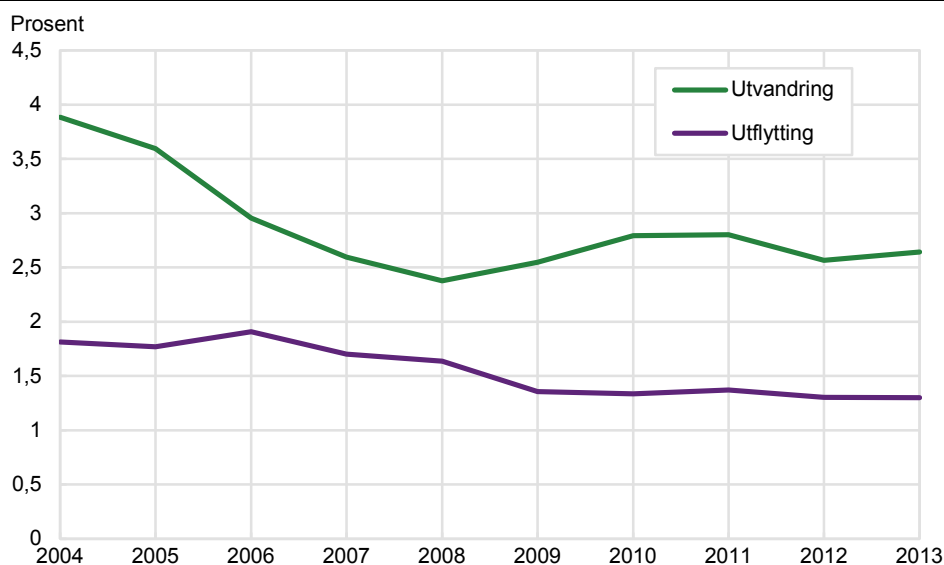
Figur 4.4 Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

For familieinnvandrere varierer forskjellene mellom utvandrings- og utflyttingsfrekvenser noe mer enn hos flyktninger, men hele tiden er tendensen til å utvandre større enn å flytte mellom sentralitetsnivåer i Norge (figur 4.5). Både utflyttings- og især utvandringsratene var fallende fra 2004 og frem til finanskrisen, da forskjellene mellom tendensen til å utvandre og å flytte innenlands var på sitt laveste. Etter finanskrisen har utvandringstendensen vært litt økende, mens tendensen til å flytte mellom sentralitetsnivåer i Norge har stabilisert seg på et nivå rundt 1,5 prosent. Familieinnvandrere er som nevnt en meget sammensatt gruppe, men utviklingen i flytteeatferd mot slutten av undersøkelsesperioden er påvirket av at familiegjenforening med arbeidsinnvandrere var større enn familiegjenforening med flyktninger fra 2007 og ut perioden.

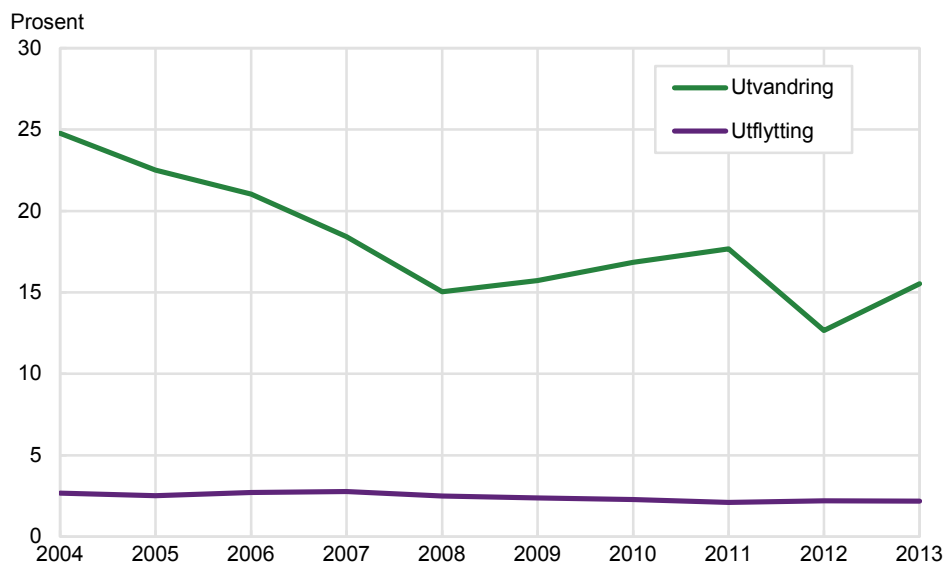
Figur 4.5 Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som vi så over, er det innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn som viser den klart største utvandringsfrekvensen. Som det går frem av figur 4.6, er da også utvandringsfrekvensen klart høyere enn tendensen til å flytte innenlands mellom sentralitetsnivåer, men dog med en klart fallende tendens fra om lag 25 prosent utvandring det første året 2004, som blir om lag halvert i rate frem til 2012, som er året med lavest utvandringsfrekvens for utdanningsinnvandrerne. De innenlandske flyttefrekvensene holder seg derimot forholdsvis stabile gjennom perioden på mellom 2 og 3 prosent, noe som er blant de høyeste blant innvandrere, dog ikke så høye som blant flyktinger.

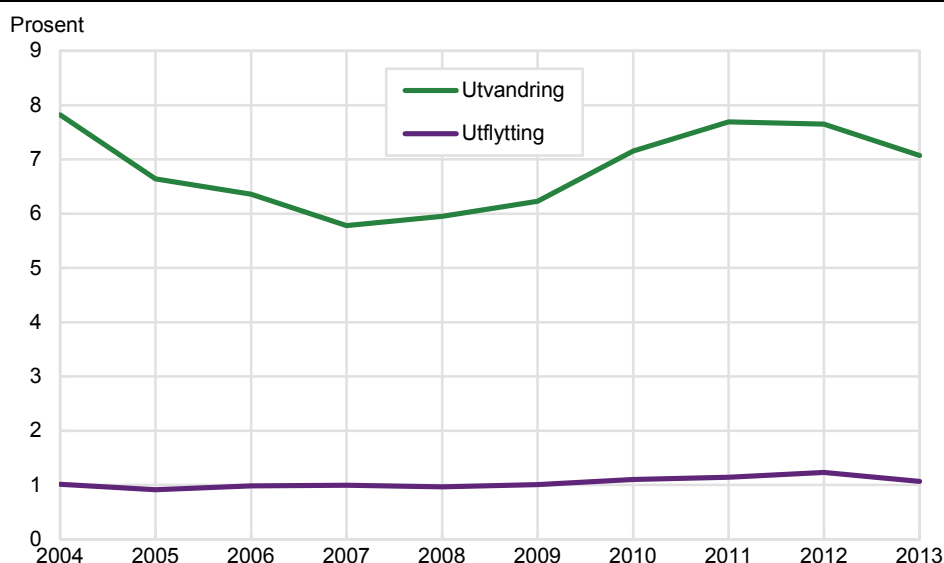
Figur 4.6 Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nordiske innvandrere viser også en klart høyere utvandringsfrekvens enn den innenlandske flyttefrekvens mellom sentralitetsnivåer. Til forskjell fra arbeidsinnvandrere har utvandringsfrekvensen en klar tendens til å øke fra og med finanskrisen, men også her er den innenlandske flytteraten mellom sentralitetsnivåer meget stabil gjennom perioden, og utgjør om lag 1 prosent av alle registrert bosatte nordiske innvandrere per år (figur 4.7).

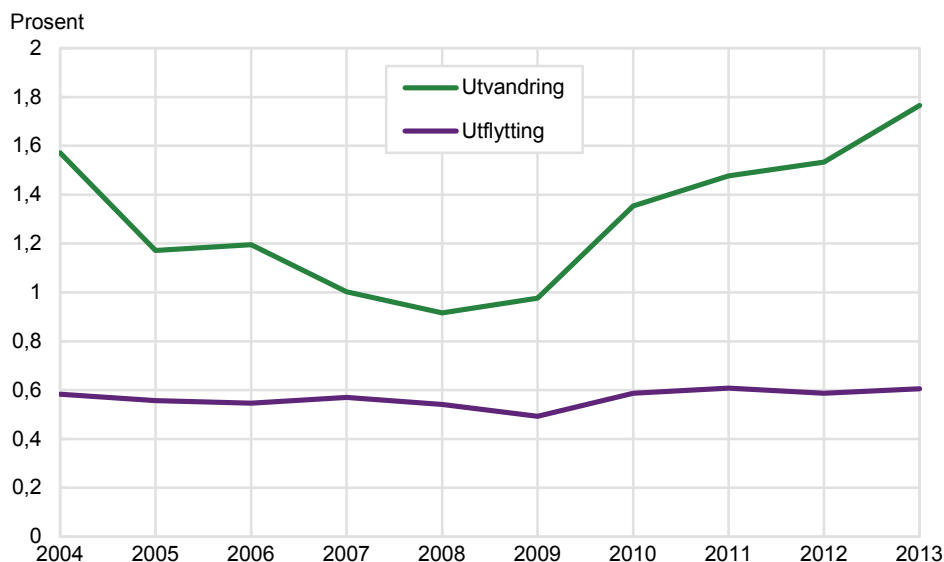
Figur 4.7 Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant nordiske innvandrere

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt viser også innvandrere med ukjent innvandringsgrunn høyere utvandringsfrekvens enn innenlandske flyttefrekvenser mellom sentralitetsnivåer. Ratene er imidlertid lave både for utvandring og innenlands flytting, noe som blant annet har sammenheng med et høyere gjennomsnittlig aldersnivå enn i de øvrige innvandrergруппene. Dog ser vi et fall i tendensen til å utvandre gjennom de meget gode økonomiske vekstårene før finanskrisen, for deretter å øke noe ut perioden vi ser på. Som i de øvrige gruppene er de innenlandske flytteratene mellom sentralitetsnivåer ganske stabile gjennom perioden, og ligger på litt over 0,5 prosent av antall registrert bosatte i denne innvandrergруппen per år (figur 4.8).

Figur 4.8 Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.2. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og status på arbeidsmarkedet

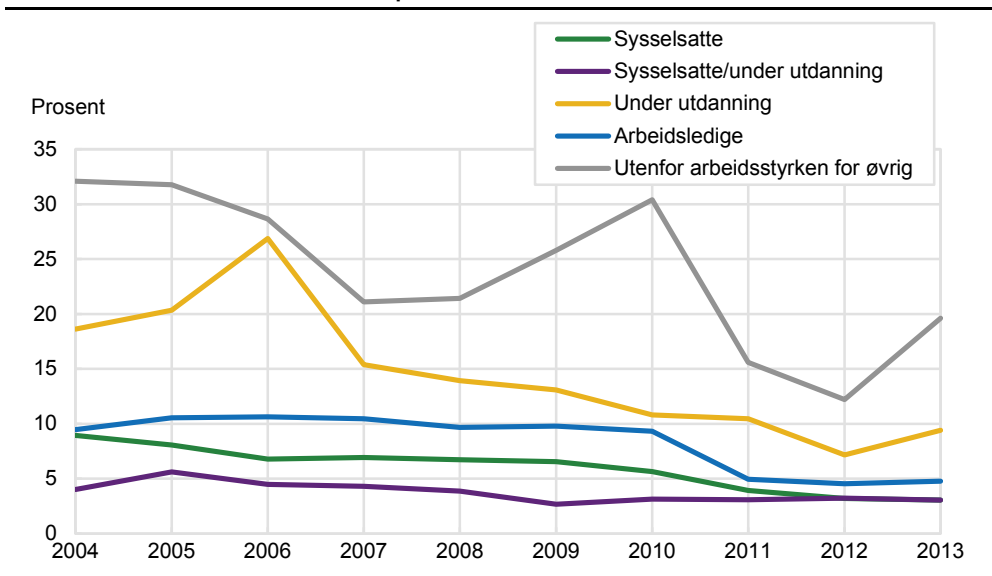
I dette underkapitlet har vi fortsatt sammenliknet utvandring og innenlandsk utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn, men fokuserer nå oppmerksomheten på innvandrergруппenes status i forhold til arbeidsmarkedet (se definisjoner i kapittel 2). Til forskjell fra underkapitlet over, har vi her sett på utflyttingsfrekvensene fra alle fylkene, noe som øker antall flyttere sammenliknet med antall innvandrere som flytter mellom fire sentralitetsnivåer. Dessuten er analysen konsentrert til innvandrere som er definert å være i yrkesaktiv alder, det vil si i alderen 15-74 år.

Vi ser også her først på innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn. Som det går frem av figur 4.9, er det klare forskjeller i utvandringsfrekvenser avhengig av arbeidsinnvandreres status på arbeidsmarkedet. Det er gjennomgående arbeidsinnvandrere med en status utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser de klart høyeste utvandringsfrekvensene. Utvandringsratene for denne gruppen varierer en del gjennom perioden, men følger i hovedtrekkene den økonomiske utviklingen med klart fallende utvandringsrater i den sterke økonomiske vekstperioden før finanskrisen, for så å øke klart gjennom finanskrisen, før den igjen faller klart i vekstperioden frem til 2012, før utvandringsraten igjen øker klart i 2013.

Arbeidsinnvandrere som kommer fra en status under utdanning viser nest høyest frekvens til å utvandre, men med en klart fallende tendens i utvandringsraten fra toppåret 2006. Deretter følger arbeidsinnvandrere som har vært registrert som

arbeidsledige i perioden før utvandringen, mens det er arbeidsinnvandrere som nylig er i sysselsetting, det være seg som bare sysselsatte eller som sysselsatte i kombinasjon med en utdanning, som viser minst tendens til å utvandre. Felles for de tre siste gruppene er at utvandringsfrekvensen faller etter finanskrisen, for så å holde seg forholdsvis lav ut perioden vi ser på.

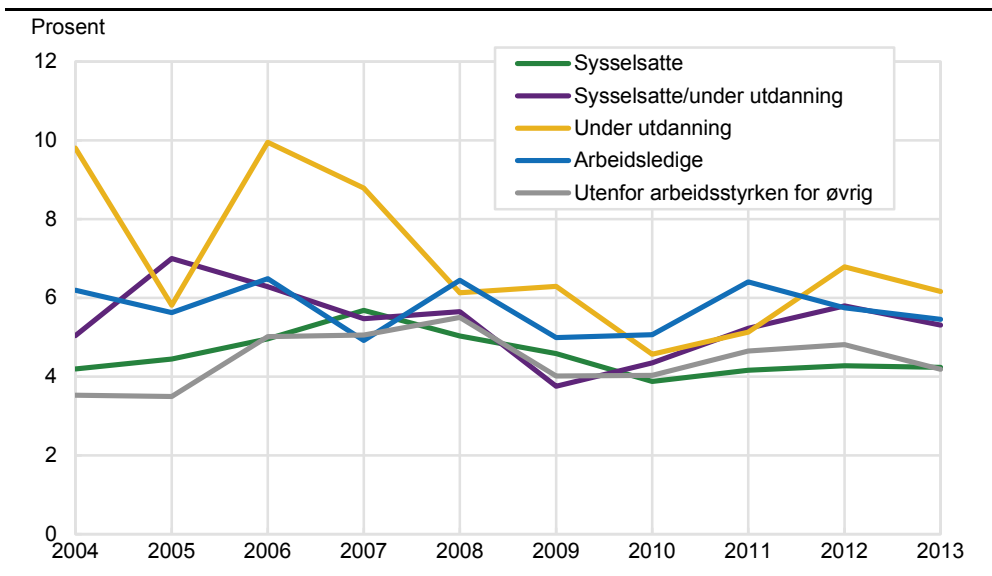
Figur 4.9 Utvandring blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av arbeidsinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tendensen til å flytte ut til et annet fylke i Norge i stedet for å utvandre, er noe lavere for de fleste grupper av arbeidsinnvandrere, men med et lite unntak for de som er registrert som sysselsatte i perioden før flyttingene, der utflyttingsratene mellom fylker innenlands i flere av årene er litt høyere enn utvandringsratene (se figur 4.10).

Figur 4.10 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av arbeidsinnvandrere 15-74 år

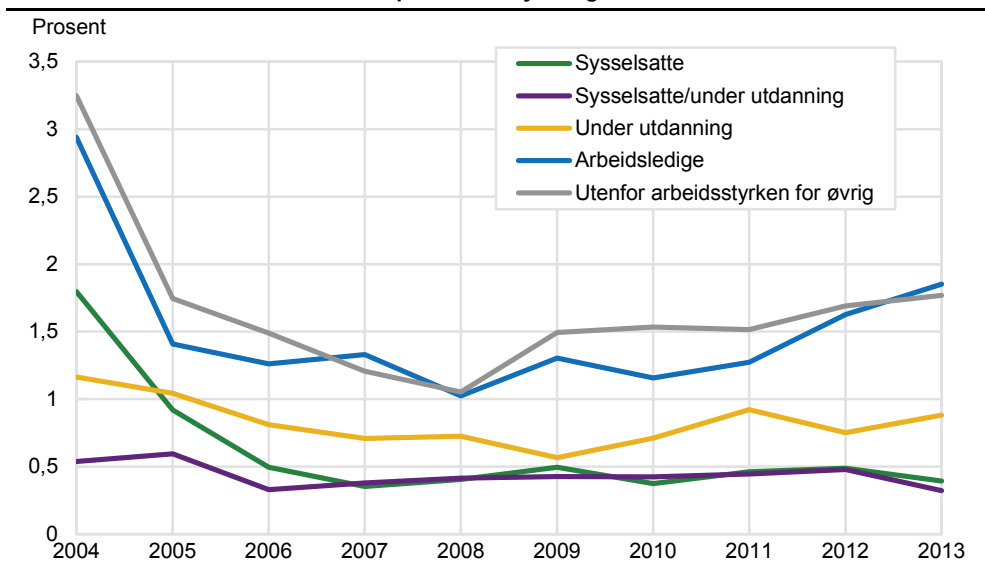

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til forskjell fra arbeidsinnvandrere som utvandrer, er det nå de som nylig har vært registrert under utdanning som viser størst tendens til å flytte ut innenlands fra det fylket de var bosatte i, etterfulgt av arbeidsinnvandrere som er registrert som arbeidsledige. Arbeidsinnvandrere som er knyttet til sysselsetting viser moderate

og lave utflyttingsrater, men dog noe høyere utflyttingsfrekvens hos de som har kombinert sysselsetting med en utdanning enn blant de som kun er registrert som sysselsatte. Arbeidsinnvandrere som er å finne i statusgruppen utenfor arbeidsstyrken for øvrig viser her forholdsvis lave utflyttingsrater mellom fylker. Det vil si at når arbeidsinnvandrere som faller utenfor arbeidsstyrken foretar et bostedsskifte, er sannsynligheten for at de da utvandrer mye større enn at de velger å flytte til et annet fylke i Norge.

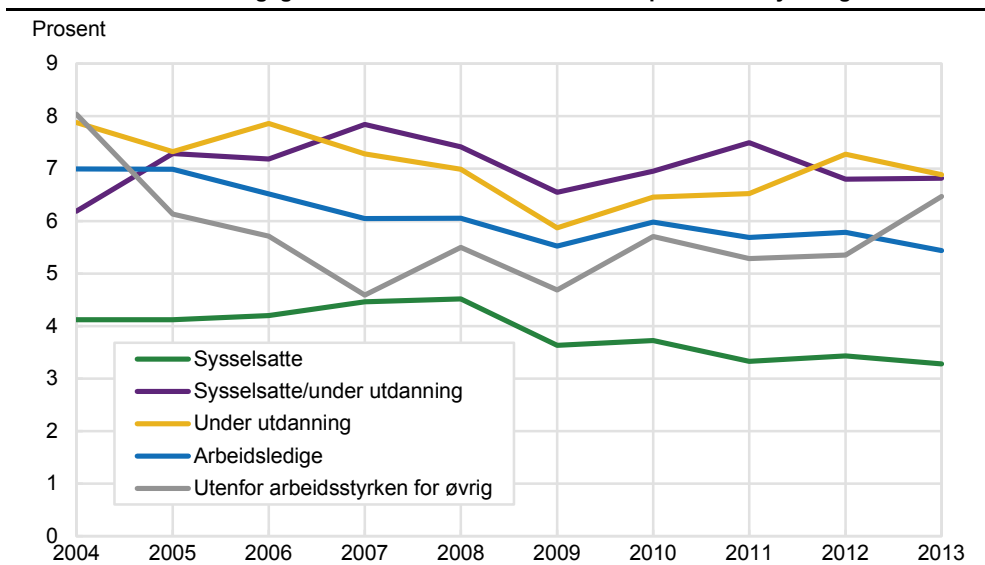
Figur 4.11 Utvandring blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av flyktninger 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innvandrere med flukt som innvandringsgrunn har som vi har sett lave utvandringstendenser. Grupperes de videre etter sin status på arbeidsmarkedet, er det også her de som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser størst tendens til å utvandre tett fulgt av flyktninger som er registrert som arbeidsledige (figur 4.11). I likhet med arbeidsinnvandrere, er det også blant flyktninger de som er mest tilknyttet arbeidsmarkedet som sysselsatte som viser lavest tendens til å utvandre, det være seg som rent sysselsatte eller som sysselsatte i kombinasjon med en utdanning. Flyktninger som er registrert under utdanning viser sånn «midt-på-treet» utvandring blant de med flukt som innvandringsgrunn.

Figur 4.12 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av flyktninger 15-74 år

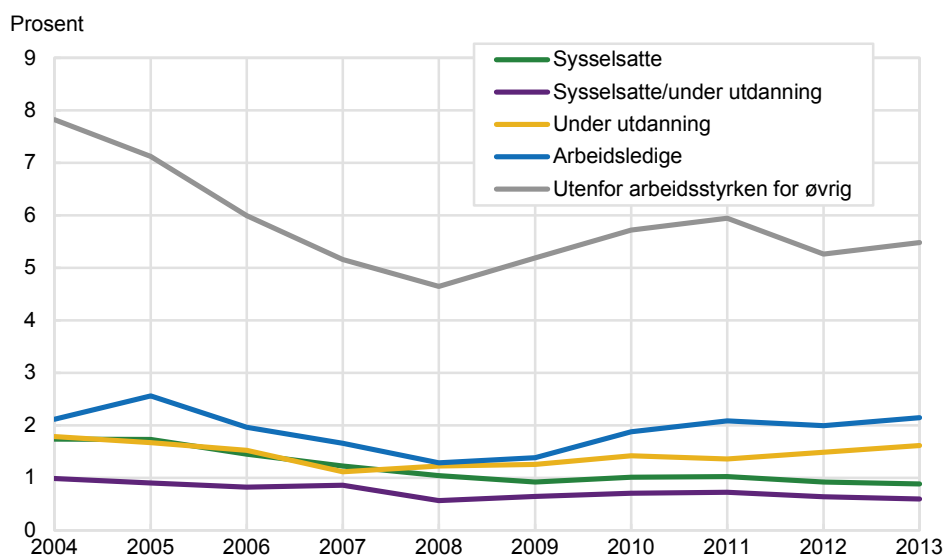

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Når flyktninger først velger å skifte bosted, så flytter de helt klart innenlands fremfor å utvandre. Som det går frem av figur 4.12, er det flyktninger som var knyttet til en utdanning, det være seg i utdanning og/eller i kombinasjon med et arbeidsforhold, som viser størst tendens til å flytte til et annet fylke, mens flyktninger som er registrert som sysselsatte viser minst sannsynlighet for å flytte ut. Flyktninger som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig viser skiftende utflyttingstendenser gjennom perioden, men stort sett litt lavere utflyttingsrater enn flyktninger som er registrert som arbeidsledige.

Går vi over til innvandrere med familie som innvandringsgrunn, er det familieinnvandrere som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser de klart høyeste utvandringsfrekvensene gjennom hele perioden, og da stort sett i samsvar med utviklingen i den økonomiske syklusen (se figur 4.13). Vi må langt ned til de øvrige gruppene av familieinnvandrere, der de som er registrert som arbeidsledige gjennomgående viser større utvandringsrater enn de som var under utdanning, mens de laveste utvandringsratene også her er å finne blant familieinnvandrere som er knyttet til arbeidsmarkedet som sysselsatte og/eller sysselsatte som samtidig er under utdanning.

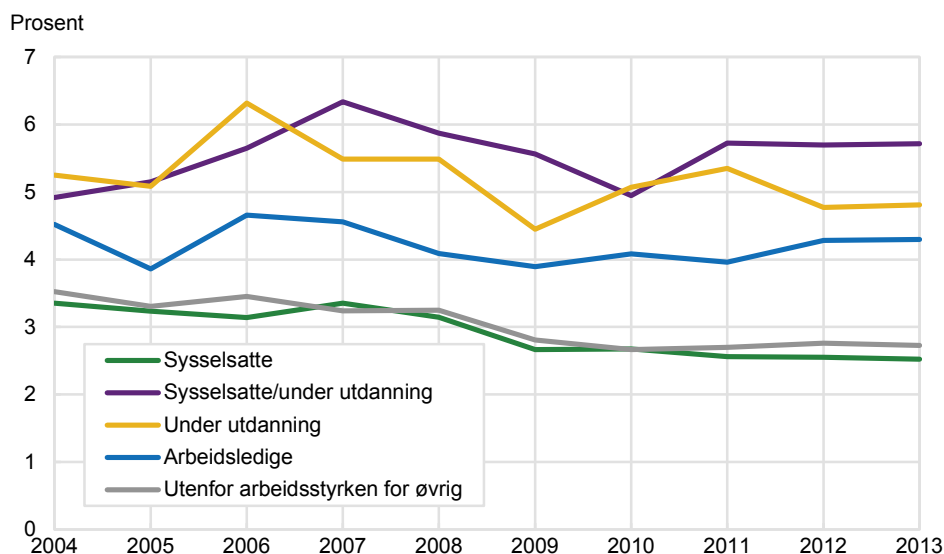
Figur 4.13 Utvandring blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av familieinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som tidligere vist, er det også en del innenlands flytting blant familieinnvandrere, og når vi går ned til å bruke fylkesnivået som enhet, noe større innenlands utflytting i flere av arbeidsmarkedsstatusgruppene blant familieinnvandrere enn det utvandringsratene viste (figur 4.14). Som for flyktninger, er det også blant familieinnvandrere de som er/var knyttet til utdanningssystemet som viser størst tendens til å flytte til et annet fylke etterfulgt av familieinnvandrere som var registrert arbeidsledige. Lavest tendens til å flytte over fylkesgrenser finner vi blant familieinnvandrere som er registrert som sysselsatte, samt de som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig. Som blant flyktninger, velger også familieinnvandrere som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig mer å utvandre fremfor å flytte innenlands dersom de først velger å skifte bosted.

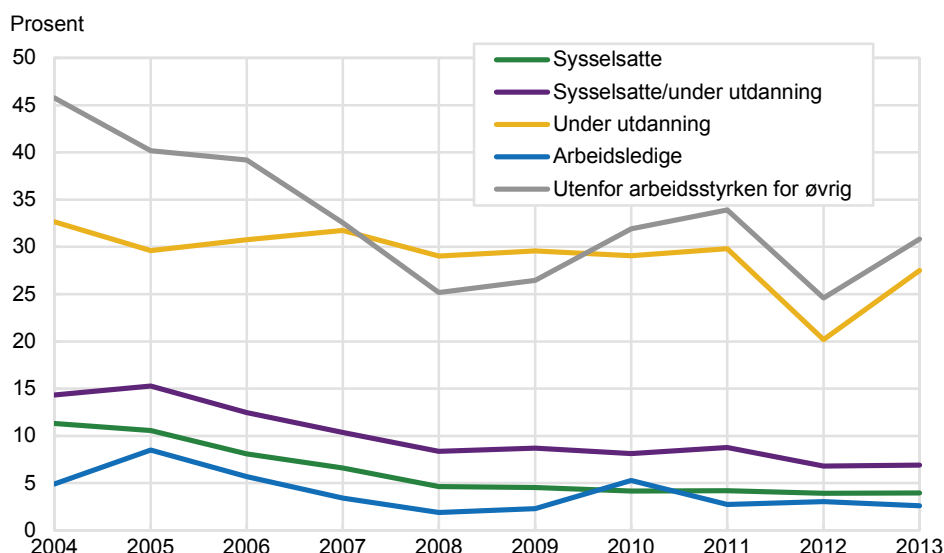
Figur 4.14 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av familieinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den høyeste utvandringstendensen var som nevnt å finne blant utdanningsinnvandrerne. Når disse fordeles etter arbeidsmarkedsstatus, er det også her de som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig som i de fleste av årene viser høyest utvandringssrater. Men som vi ser av figur 4.15, er det også mange som utvandrer direkte fra en utdanning. Lavest sannsynlighet for å utvandre har kanskje litt overraskende utdanningsinnvandrere som er registrert arbeidsledige, mens de som er knyttet til arbeidsmarkedet enten som sysselsatte eller i kombinasjon med en utdanning, viser litt høyere utvandringfrekvenser enn arbeidsledige utdanningsinnvandrere.

Figur 4.15 Utvandring blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av utdanningsinnvandrere 15-74 år

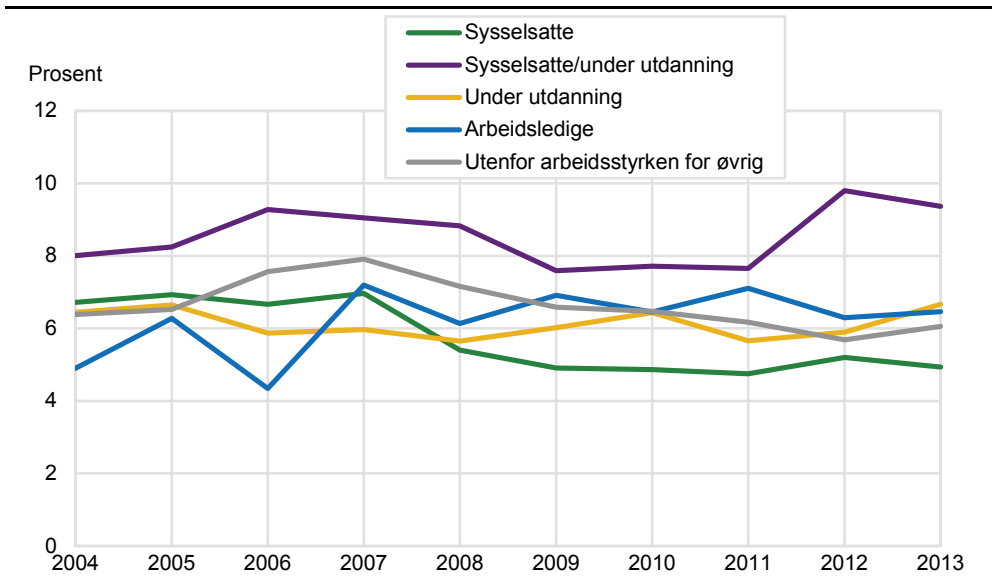

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Av utdanningsinnvandrere som flytter over fylkesgrenser, er det gjennomgående de som både var sysselsatte og samtidig registrert under en utdanning som viser den største flytteaktiviteten (figur 4.16). Lavest sannsynlighet for å flytte mellom fylker viser utdanningsinnvandrere som litt utover i perioden var registrert som sysselsatte. De øvrige gruppene bestående av utdanningsinnvandrere under utdanning,

arbeidsledige og utenfor arbeidsstyrken for øvrig viser noe høyere utflyttingstendens enn sysselsatte utdanningsinnvandrere.

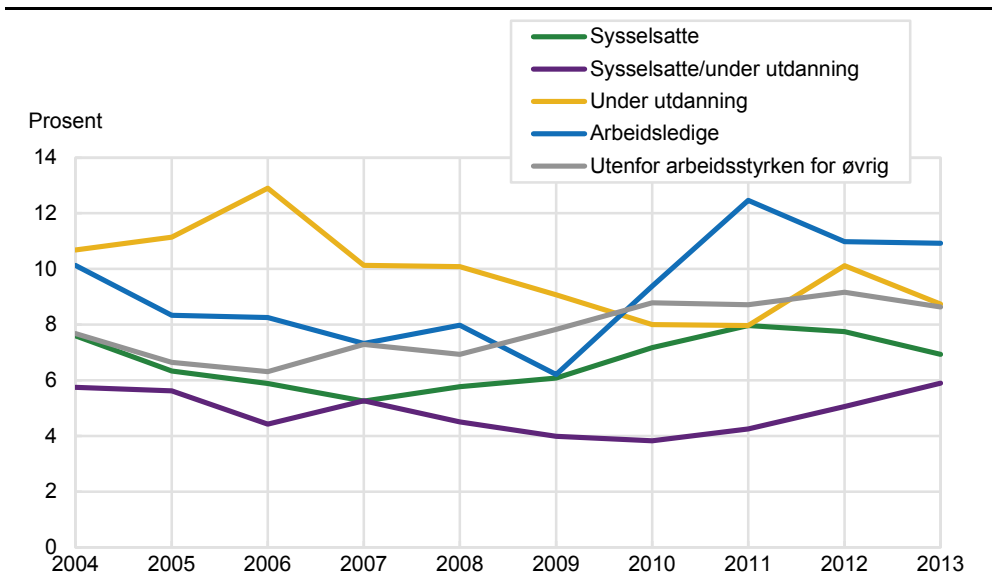
Figur 4.16 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av utdanningsinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Nordiske innvandrere viser i likhet med utdanningsinnvandrere også stor sannsynlighet for å utvandre rett fra utdanning, men også nordiske innvandrere som er registrert arbeidsledige viser høy tendens til å utvandre, og da spesielt mot slutten av undersøkelsesperioden, da det er denne gruppen som viser størst utvandringssrater blant nordiske innvandrere (se figur 4.17). Det siste er kanskje ikke så overraskende, i og med at det kan være vel så nyttig å ta en kort vei «hjem» fremfor å bli boende i Norge som arbeidsledig. For øvrig viser også nordiske innvandrere som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig forholdsvis høye utvandringssrater, mens de som nylig er registrert som sysselsatte viser noe større utvandringssrater enn de som er registrert både som sysselsatte og under utdanning.

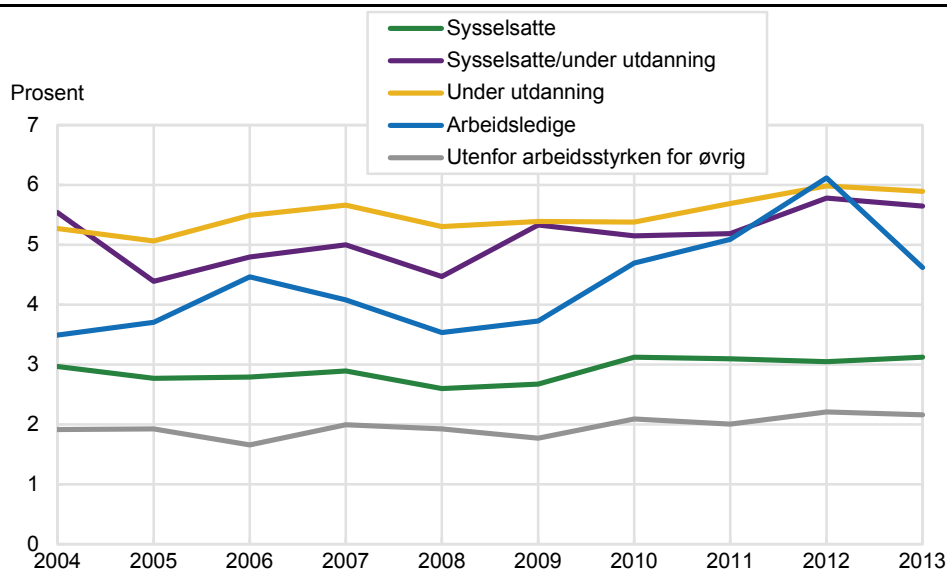
Figur 4.17 Utvandring blant nordiske innvandrere etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av nordiske innvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I likhet med flere av de øvrige innvandringsgruppene, er det nordiske innvandrere som er knyttet til utdanningssystemet, enten som bare under utdanning og/eller som sysselsatte under utdanning, som viser størst sannsynlighet for å foreta innenlandske flyttinger over fylkesgrensene (figur 4.18). Nordiske innvandrere som er registrert arbeidsledige har også en stor tendens til å flytte på seg innenfor Norge, og da spesielt mot slutten av undersøkelsesperioden. Nordiske innvandrere som er registrert sysselsatte viser forholdsvis lave utflyttingsrater mellom fylker innenlands. Lavest sannsynlighet for å foreta flyttinger over fylkesgrenser viser imidlertid nordiske innvandrere som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig, men som i de øvrige innvandringsgruppene velger denne gruppen heller å utvandre fremfor å flytte innenlands dersom de først velger å skifte bosted.

Figur 4.18 Innenlands utflytting fra alle fylker blant nordiske innvandrere etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av nordiske innvandrere 15-74 år

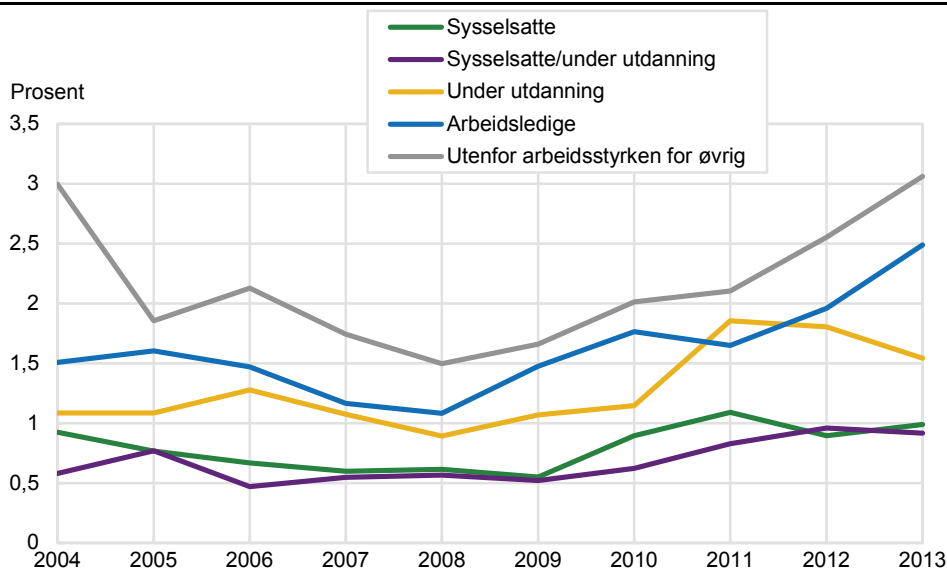

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt ser vi på tilsvarende utvandrings- og innenlandske flyttemønstre blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. I likhet med flere av de øvrige innvandringsgruppene, er det også her innvandrere som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig som gjennomgående viser størst sannsynlighet for å utvandre, etterfulgt av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som er registrert som arbeidsledige (figur 4.19). De som kommer rett fra utdanning viser sånn middels utvandringsfrekvenser i denne innvandringsgruppen, mens de som er registrert som sysselsatte inkludert de som også er under utdanning viser lave utvandringsrater.

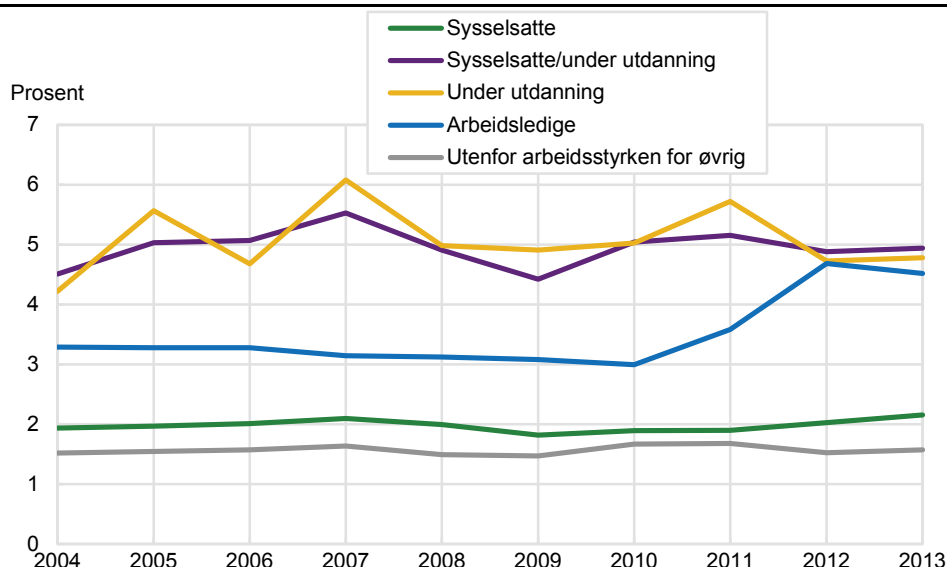
I likhet med flere andre innvandringsgrupper, er det også blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn de som nylig er knyttet til utdanningssystemet, inklusive de som samtidig har vært i jobb, som viser størst tendens til å foreta en innenlandsk flytting over fylkesgrensene (figur 4.20). Registrert arbeidsledige i denne gruppen viser også en viss tendens til å flytte til et annet fylke, og da spesielt mot slutten av den perioden vi ser på. Registrert sysselsatte fra denne gruppen, samt de som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig, er de av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som viser lavest sannsynlighet for å foreta innenlandske flyttinger mellom fylker.

Figur 4.19 Utvandring blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.20 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 15-74 år

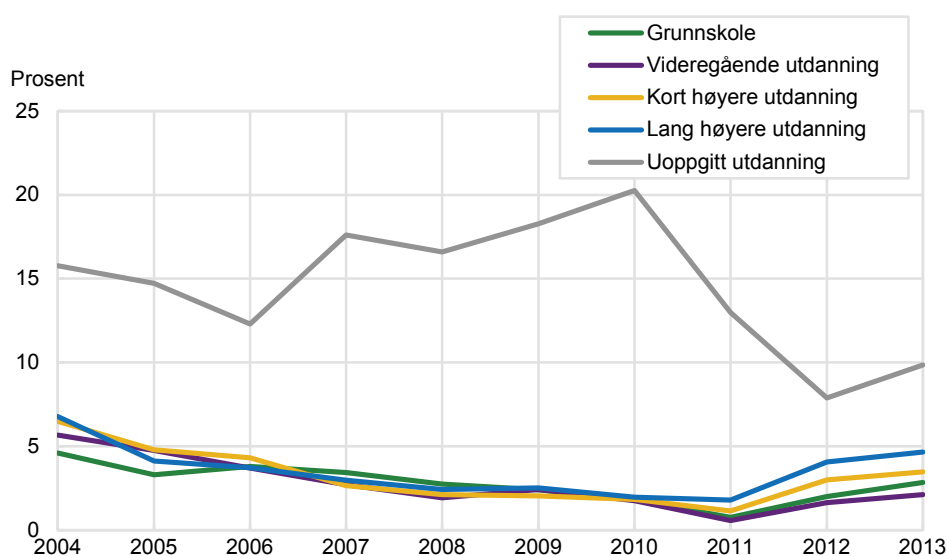
Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.3. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og utdanning

I dette underkapitlet ser vi som i det forrige underkapitlet på utvandring og innenlandsk flytting over fylkesgrenser for innvandrere etter innvandringsbakgrunn, men har her konsentrert oppmerksomheten på innvandreres utdanningsnivå. Nå er det som nevnt en stor andel av innvandrerne som er å finne i gruppen med uoppgitt, ukjent og/eller ingen utdanning. En andel som også varierer fra noe høyere andeler i første del av undersøkelsesperioden til noe lavere andeler mot slutten av perioden, da statistikkgrunnlaget for utdanningsopplysninger blant innvandrere ble noe bedre. Som beskrevet i kapittel 2, opererer vi i tillegg til en gruppe med uoppgitt utdanning, med grupper etter høyeste fullførte utdanning på grunnskolenivå, videregående utdanning og kort og lang høyere utdanning.

For å starte med innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn også her, ser vi av figur 4.21 at det er arbeidsinnvandrere med uoppgitt utdanning som viser klart høyest utvandringsfrekvenser gjennom hele perioden vi ser på. Riktignok er forskjellene fra de øvrige utdanningsgruppene noe mindre de første årene og spesielt i de to siste årene av perioden. Forskjellen i utvandringsrater er forholdsvis små mellom arbeidsinnvandrere med registrert kjente utdanningsnivåer, men der arbeidsinnvandrere med lang høyere utdanning synes å vise litt høyere utvandringsfrekvenser enn de øvrige utdanningsgruppene, og da spesielt i de siste tre årene av undersøkelsesperioden. Lavest utvandringsrater synes å forekomme hos arbeidsinnvandrere med videregående utdanning, og også dette kommer mest til syne i de siste årene av undersøkelsesperioden.

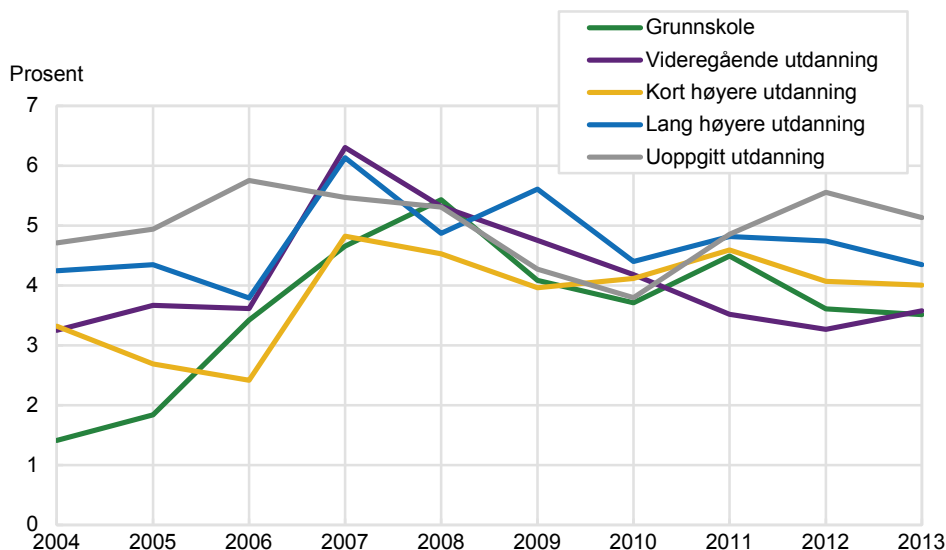
Figur 4.21 Utvandring blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av arbeidsinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Går vi over til sannsynligheten for å flytte ut fra fylker innenlands, er mønsteret litt annerledes og noe mer sammensatt. Men også her viser arbeidsinnvandrere med lang høyere utdanning og de med uoppgitt utdanning noe høyere utflyttingsfrekvenser enn de øvrige utdanningsgruppene når vi ser hele perioden under ett (figur 4.22). Arbeidsinnvandrere med videregående utdanning viste imidlertid høye utflyttingsrater i den sterke vekstperioden fra 2006-2008, for deretter å falle, mens de med kun grunnskole og de med kort høyere utdanning er de av arbeidsinnvandrere som viser mest moderat utflytting fra fylker gjennom perioden.

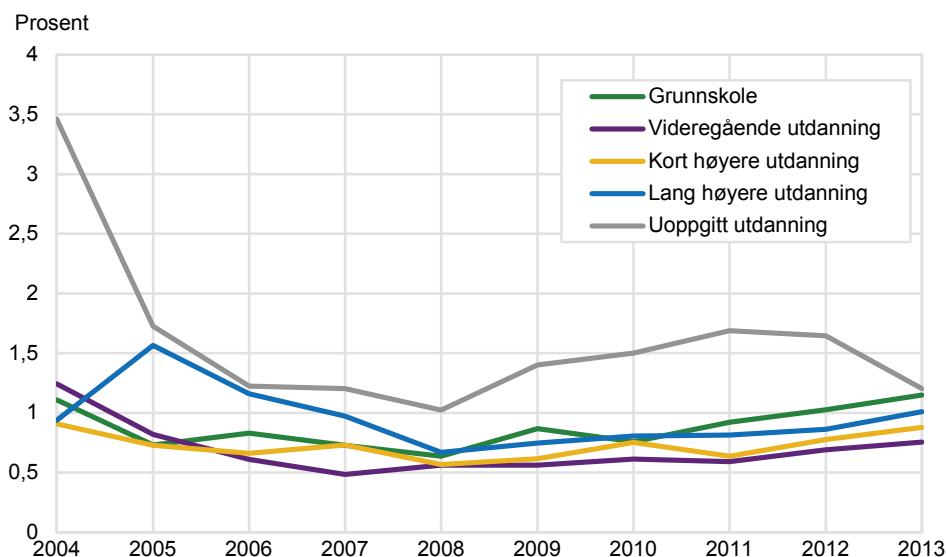
Figur 4.22 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av arbeidsinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn er det også de med uoppgitt utdanning som viser størst tendens til å utvandre, selv om utvandringen blant disse er lav i forhold til andre innvandrergupper (figur 4.23). Igjen er det flyktninger med lang høyere utdanning som perioden sett under ett følger nærmest de med uoppgitt utdanning, dog forbigått av noe større utvandring blant flyktninger med kun grunnskole mot slutten av perioden. Lavest utvandring perioden sett under ett er å finne hos flyktninger med videregående utdanning.

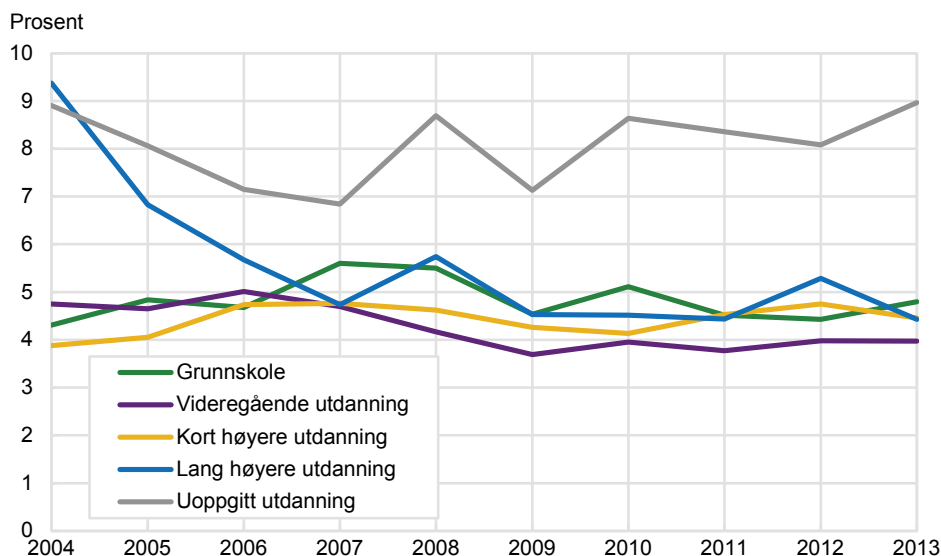
Figur 4.23 Utvandring blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av flyktninger 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tilsvarende resultater for utflytting fra fylker innenlands viser her en meget klar overvekt i utflytting av flyktninger med uoppgitt utdanning (figur 4.24). Etter en ganske høy utflyttingstendens i begynnelsen av perioden blant flyktninger med lang høyere utdanning, faller denne utover i perioden ned på utflyttingsnivået for flyktninger med bare grunnskole, for deretter å vekse mellom litt større og litt mindre utflytting enn denne gruppen. Lavest tendens til å flytte ut av det fylket de bor i er også blant flyktninger å finne blant de som har videregående utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå.

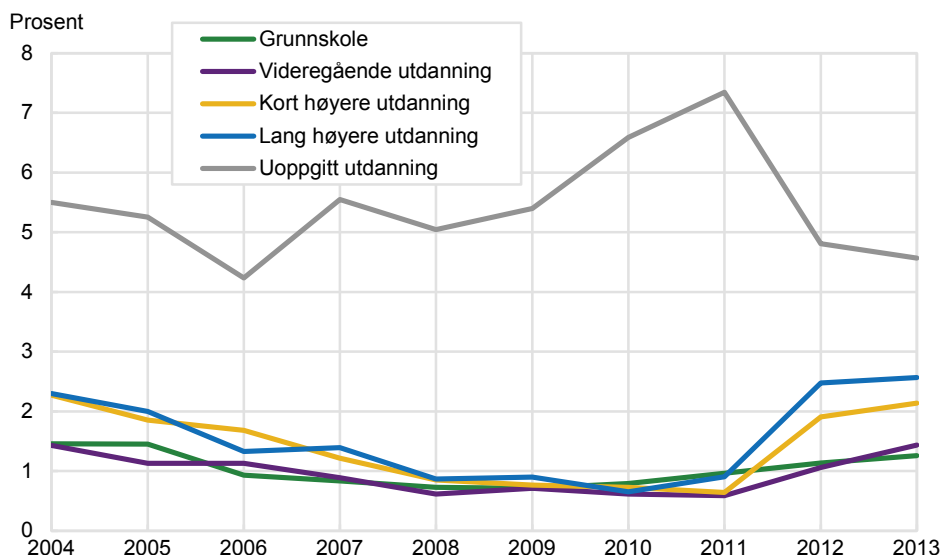
Figur 4.24 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av flyktninger 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innvandrere med familie som innvandringsgrunn viser som de forrige innvandrergroppene en sterk utvandringstendens blant de med uoppgitt utdanning (figur 4.25). Forskjellene fra de øvrige utdanningsgruppene er riktignok noe mindre mot slutten av undersøkelsesperioden, men ikke mer enn at forskjellene fortsatt må regnes som store. Blant familieinnvandrere er det de med høy utdanning som følger nærmest de med uoppgitt utdanning, og som vi ser med svakt større utvandring hos familieinnvandrere med lang høyere utdanning enn hos de med kort høyere utdanning. Igjen er det de med videregående utdanning som viser minst tendens til å utvandre når perioden ses under ett.

Figur 4.25 Utvandring blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av familieinnvandrere 15-74 år

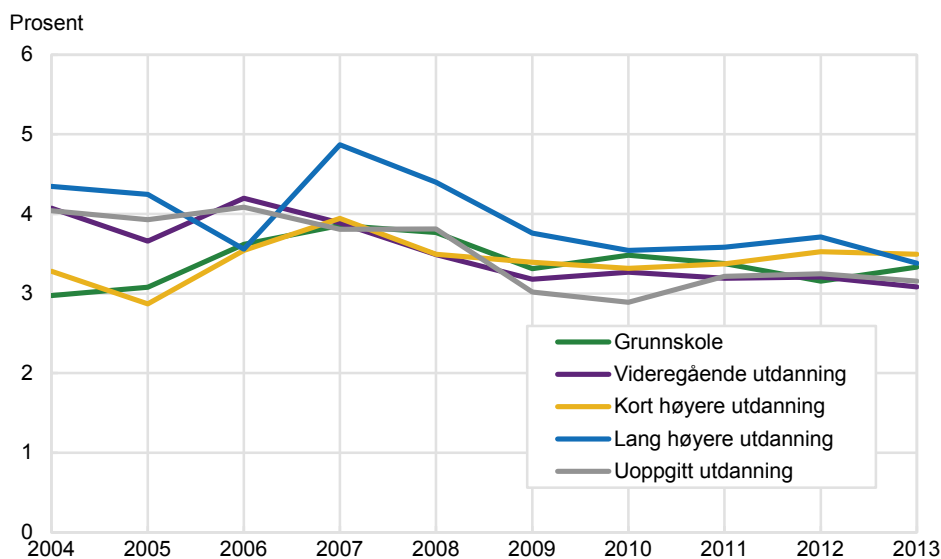

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innenlands utflytting blant familieinnvandrere skiller seg noe fra de forrige innvandrergroppene, ved at det er familieinnvandrere med lang høyere utdanning som for det meste viser størst tendens til å flytte ut fra det fylket de var bosatt i (figur 4.26). I motsetning til flere andre innvandrergropper, er det familieinnvandrere med uoppgitt utdanning som viser lav utflyttingstendens, og da spesielt i perioden etter finanskrisen i 2009. For øvrig er det små variasjoner i utflyttings-

ratene blant familieinnvandrere med utdanning på de øvrige utdanningsnivåene, og da spesielt i tiden etter 2006.

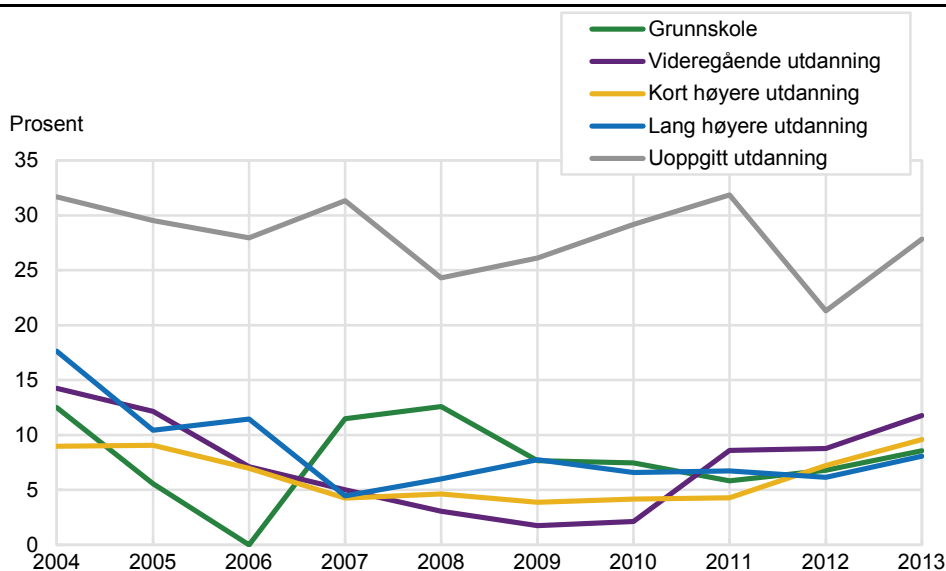
Figur 4.26 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av familieinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn er det også klart høyere utvandningsfrekvens blant de med uoppgitt utdanning enn i de øvrige utdanningsgruppene (figur 4.27). Når denne gruppen av innvandrere har innvandret til Norge nettopp med henblikk på å ta utdanning, er det kanskje litt merkelig at de ender opp med uoppgitt utdanning som sin høyeste utdanning. Men gruppen med uoppgitt utdanningsnivå er ikke nødvendigvis så stor, og den omfatter også personer, fortrinnsvis kvinner, som innvandrer til Norge som «au-pairer», og faller dermed utenfor det ordinære utdanningssystemet. For øvrig er det ingen høyere utvandningsfrekvens blant utdanningsinnvandrere med høy utdanning enn blant de med grunnskole og videregående utdanning, skjønt de med lang høyere utdanning viser også her en litt større utvandringstendens enn de med kort høyere utdanning.

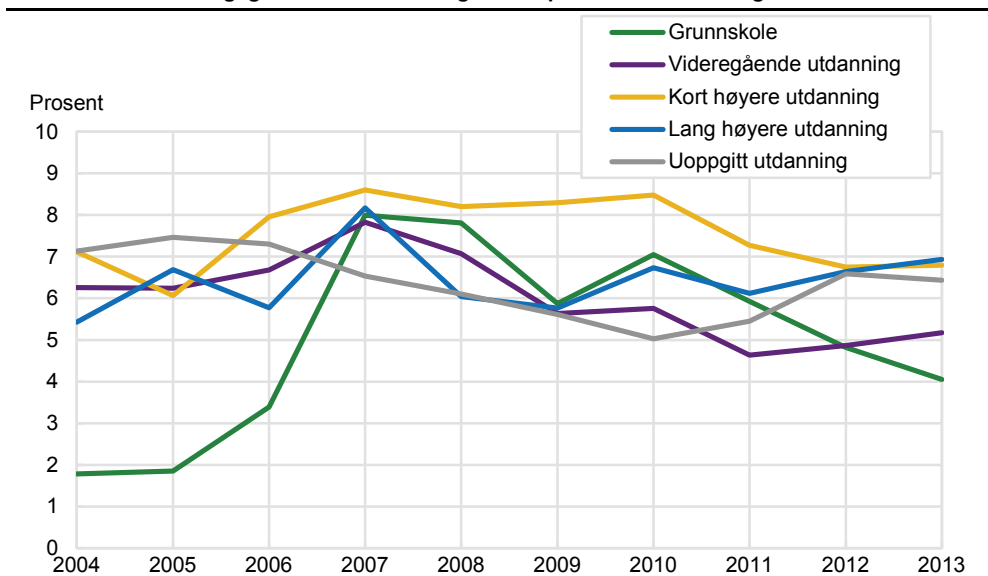
Figur 4.27 Utvandring blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av utdanningsinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Derimot viser utdanningsinnvandrere med kort høyere utdanning den største tendensen til å flytte innenlands ut fra det fylket de var bosatte i (figur 4.28). For øvrig viser her utdanningsinnvandrere med uoppgitt utdanning en noe mer moderat utflyttingstendens enn de øvrige utdanningsgruppene, skjønt utdanningsinnvandrere med bare grunnskole viser store variasjoner i sitt utflyttingsnivå, fra relativt lav utflytting i begynnelsen og slutten av perioden, men klart høyere utflytting i årene mellom 2006-2010.

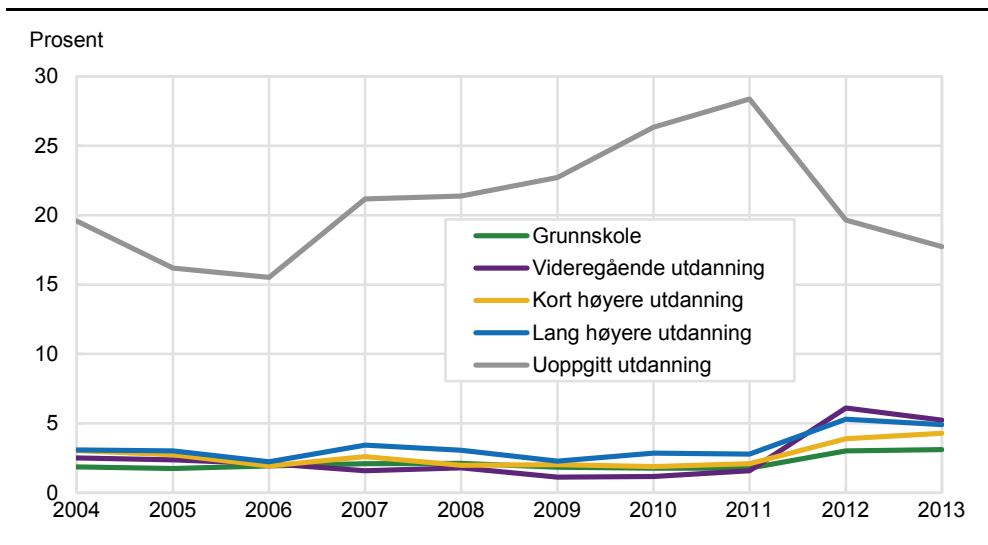
Figur 4.28 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av utdanningsinnvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Blant nordiske innvandrere er det også de med uoppgitt utdanning som viser den klart største utvandringsfrekvensen, mens de øvrige utdanningsgruppene viser små forskjeller i utvandringsratene seg imellom (figur 4.29). Men også her viser de med lang høyere utdanning en litt større tendens til å utvandre enn de øvrige gruppene, med unntak av nordiske innvandrere med videregående utdanning helt mot slutten av undersøkelsesperioden.

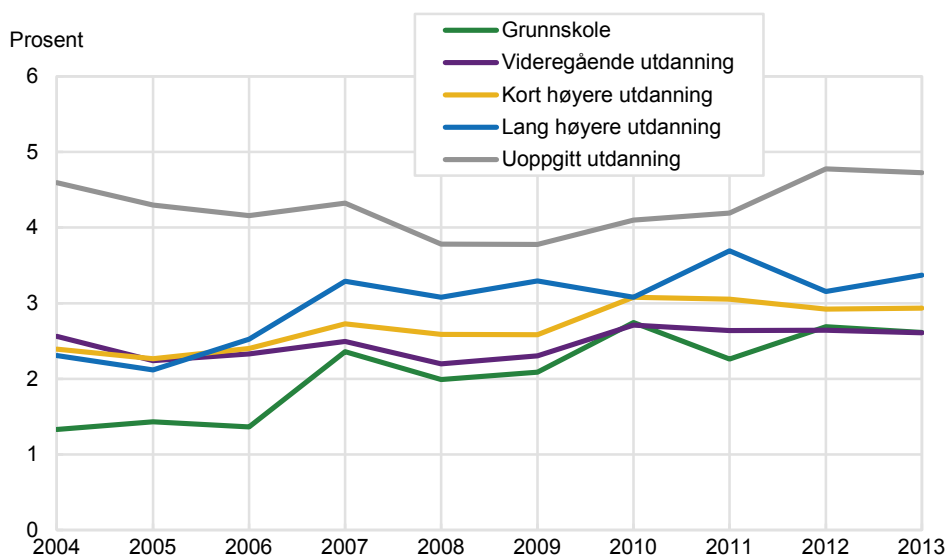
Figur 4.29 Utvandring blant nordiske innvandrere etter utdanningsnivå. I prosent av nordiske innvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det samme mønsteret gjenspeiler seg også i tendensen til å flytte innenlands fra det fylket de er bosatte i, ved at nordiske innvandrere med uoppgitt utdanning også her viser størst utflyttingssansynlighet gjennom hele perioden, men her noe tettere fulgt av nordiske innvandrere med lang høyere utdanning (figur 4.30). Nordiske innvandrere med kun grunnskole er de i denne innvandrerguppen som viser minst tendens til å skifte bostedsfylke.

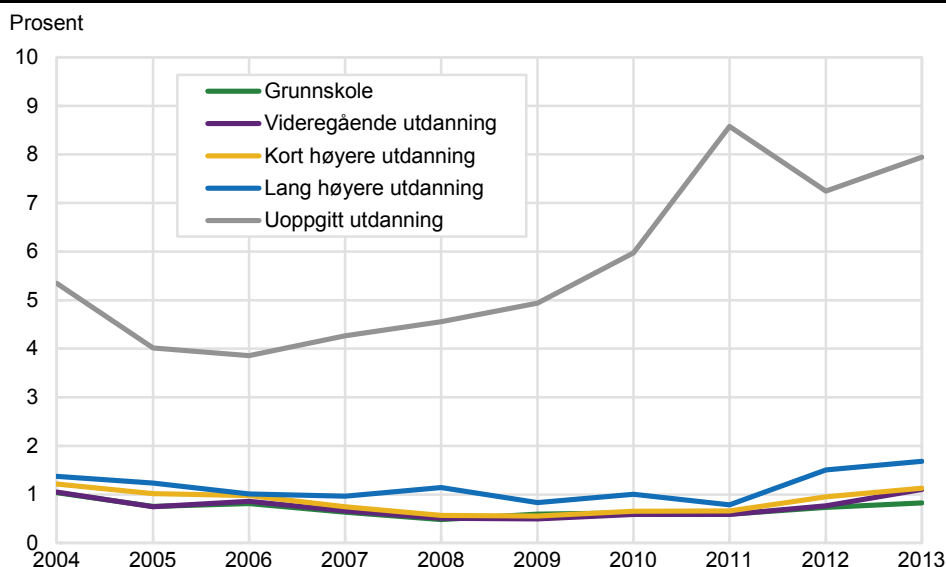
Figur 4.30 Innenlands utflytting fra alle fylker blant nordiske innvandrere etter utdanningsnivå. I prosent av nordiske innvandrere 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt viser også innvandrere med ukjent innvandringsgrunn klart høyest utvandringsfrekvens blant de i gruppen som har uoppgitt utdanning (figur 4.31). I likhet med de øvrige innvandringsgruppene, er det også her de med lang høyere utdanning som følger nærmest, med noe høyere utvandringsrater enn de øvrige utdanningsgruppene.

Figur 4.31 Utvandring blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 15-74 år

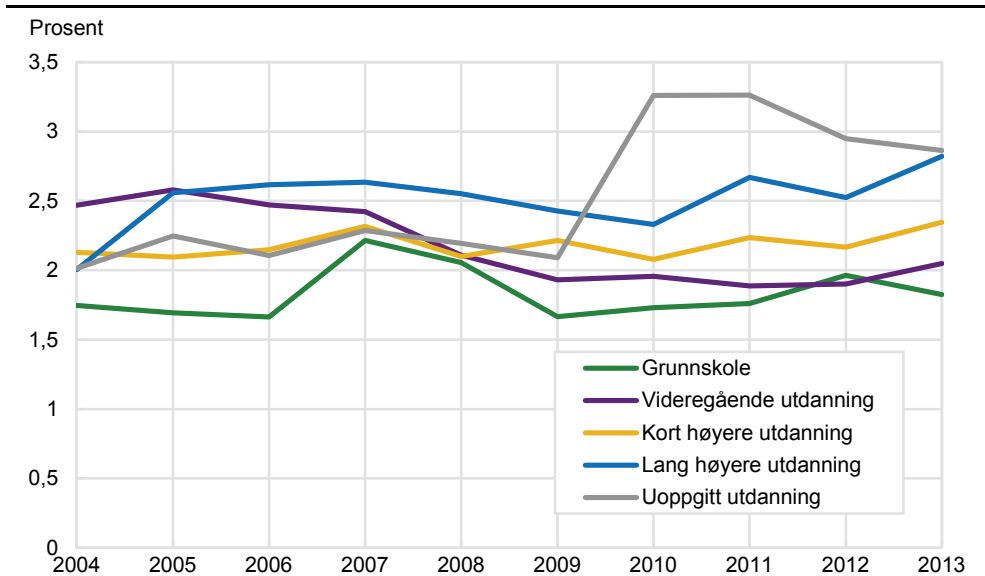

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mye av det samme mønsteret er også blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn å gjenfinne i de innenlandske flyttingene. Der de med enten uoppgitt utdanning eller lang høyere utdanning er de som har størst tendens til å flytte ut av

det fylket de er bosatte i (figur 4.32). Riktignok viser innvandrere med ukjent innvandringsgrunn forholdsvis moderat utflytting blant de med uoppgitt utdanning frem til 2009, men deretter er det denne gruppen som viser klart størst tendens til å flytte ut mot slutten av undersøkelsesperioden. For øvrig viser også her innvandrere med kun grunnskole den laveste utflyttingstendensen innenlands.

Figur 4.32 Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 15-74 år

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4.4. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og familie

Vi har også vurdert hvordan utvandringsfrekvensen blant innvandrere varierer ut fra noen forskjellige familievariabler. Vi har sett på familier etter familiestørrelse, der vi har gruppert familiene etter de som består av kun en person, de som består av to personer og de familier som har 3 eller flere personer. Her må imidlertid påpekes at familier med kun en person ikke nødvendigvis er en enpersonsfamilie i virkeligheten. En innvandrer i Norge kan ha både ektefelle og barn boende i utlandet. I og med at datagrunnlaget kun opererer med personer og familie-medlemmer som er registrert bosatte i Norge, vil altså familie-medlemmer som ikke er registrert bosatte i Norge ikke være med i vårt familiebegrep. Dette kan for eksempel omfatte asylsøkere og flyktninger som har fått innvilget oppholdstillatelse i Norge og som ikke har fått sin øvrige familie til Norge. Det samme gjelder for eksempel arbeidsinnvandrere, som er i Norge for en kortere eller lengre periode, men fortsatt har nær familie boende i sine hjemland.

Vi har videre delt familiene inn i to hovedgrupper, der den ene omfatter familier som bare består av innvandrere. Den andre hovedtypen består av innvandrerfamilier der en eller flere personer ikke har innvandrerbakgrunn. Dette omfatter blant annet alle innvandrerfamilier der to innvandrerforeldre får ett eller flere barn som blir født i Norge. Disse barna blir da ikke innvandrere, men inngår som del av innvandrerbefolkningen som barn født i Norge av innvandrerforeldre. En annen gruppe er innvandrere som danner familie i Norge med en person som selv ikke er innvandrer. Når slike familier også får barn som fødes i Norge, vil slike innvandrerfamilier omfatte flere personer som ikke er innvandrere enn de som er innvandrere.

Vår hypotese med hensyn til utvandring, er at antallet personer i familien kan ha betydning for sannsynligheten for å utvandre, og da spesielt med tanke på skillet mellom en enpersons innvandrerfamilie og de innvandrerfamilier som består av to personer eller flere. En-personfamilier ventes generelt sett å ha større mobilitet enn familier der man må ta hensyn til flere personer når mobilitetsvalg skal foretas. Skulle en en-personfamilie i Norge i tillegg ha familiemedlemmer bosatte i utlandet, vil utvandringssannsynligheten ventes å øke ytterligere.

Vi forventer også at det kan være forskjeller i utvandringssannsynlighet mellom familier som bare består av innvandrere, og innvandrerfamilier som også har en eller flere familiemedlemmer som ikke er innvandrere, ved at den første kategorien familie forventes å være noe mindre «bundet» til Norge enn den andre kategorien familier som omfatter en eller flere personer som er født i Norge.

Som resultatene i tabell 4.1 viser, er det innvandrerfamilier med kun en person som viser klart størst mobilitet både med hensyn til å utvandre, men også med hensyn til å flytte innenlands mellom fylker. Dette er gjennomgående for alle innvandrergrupper vi ser på, men mest utpreget for innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn, nordiske innvandrere, arbeidsinnvandrere og for de med ukjent innvandringsgrunn med hensyn til utvandring, mens det er enpersonsfamilier bestående av en person med flukt som innvandringsgrunn som skiller seg mest ut med hensyn til sannsynligheten for å flytte innenlands mellom fylker, mens utvandringssannsynligheten blant flyktninger jo er liten.

For øvrig er det en tendens til at innvandrere som kommer fra familier med 2 personer viser noe større mobilitet enn innvandrere som kommer fra familier med 3 eller flere personer, skjønt dette er ikke helt gjennomgående i og med utdanningsinnvandrere i innvandrerfamilier med bare innvandrere, samt nordiske innvandrere og de med ukjent innvandringsgrunn, viser noe høyere utvandringssannsynligheter for de som kommer fra familier med 3 personer eller flere enn de som kommer fra familier med kun 2 personer.

Går vi over til å se på forskjellene mellom familier med bare innvandrere på den ene siden og de som også har ikke-innvandrere blant sine familiemedlemmer, så faller naturlig nok enpersonsfamilier av innvandrere ut i sammenlikningen. Men ser vi på familier med 2 personer og 3 personer og flere, er det noe større sannsynlighet for å utvandre blant innvandrere som kommer fra innvandrerfamilier med bare innvandrere enn blant innvandrere som også har ikke-innvandrere som familiemedlemmer. Dette gjelder samtlige innvandrergrupper med et lite unntak for innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Her er det svakt større tendens til å utvandre dersom flyktningen har en eller flere ikke-innvandrere i sin familie enn blant de som kommer fra innvandrerfamilier med bare innvandrere. Men som vi ser, er både utvandringen og forskjellene mellom gruppene svært små.

Størst forskjell med hensyn til familiekategori og utvandring er det hos nordiske innvandrere, der en to-persons innvandrerfamilie med bare innvandrere har om lag syv ganger så stor tendens til å utvandre som i familier der en nordisk innvandrer danner familie med en annen person som ikke er innvandrer. Tilsvarende er tendensen til å utvandre om lag fire ganger så stor for nordiske innvandrere i familier med 3 eller flere personer som består av bare innvandrere sammenliknet med nordiske innvandrere som kommer fra tilsvarende familiestørrelser der minst en annen person er ikke-innvandrer.

Tabell 4.1 Utvandring og innenlands utflytting fra alle fylker i 2013 etter familier totalt, familier med kun innvandrere og familier som også inkluderer ikke-innvandrere etter familiestørrelse i 2012. I prosent av alle innvandrere etter innvandringsbakgrunn

Innvandringsbakgrunn/ Antall familiemedlemmer	Familier med alle personer		Familier med kun innvandrere		Familier som også har ikke-innvandrere	
	Utvandring	Utflytting	Utvandring	Utflytting	Utvandring	Utflytting
Arbeid						
1	7,3	5,1	7,3	5,1	-	-
2	2,9	3,6	3,3	3,6	1,7	3,3
3 eller flere	2,5	2,5	3,0	2,3	2,0	2,7
Flukt						
1	1,5	8,7	1,5	8,7	-	-
2	0,8	4,0	0,8	3,8	1,0	4,4
3 eller flere	0,8	3,1	0,6	3,8	0,9	2,6
Familie						
1	3,8	5,8	3,8	5,8	-	-
2	3,0	3,4	4,2	3,8	1,6	2,9
3 eller flere	2,3	2,5	3,5	2,9	1,5	2,3
Utdanning						
1	22,5	7,6	22,5	7,6	-	-
2	2,9	5,4	4,1	6,5	2,3	4,8
3 eller flere	1,6	3,4	4,5	3,9	1,4	3,3
Nordisk						
1	10,8	4,0	10,8	4,0	-	-
2	2,7	2,0	7,3	3,2	1,1	1,6
3 eller flere	3,9	2,2	9,4	3,4	2,1	1,8
Ukjent innvandringsgrunn						
1	3,7	3,1	3,7	3,1	-	-
2	0,7	1,7	1,0	2,3	0,5	1,3
3 eller flere	0,9	1,7	2,3	2,9	0,6	1,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Går vi over til å se på forskjellene med hensyn til innenlands utflytting, er det noe mindre klare sammenhenger mellom disse kategorier av familier. Det er riktignok en klar tendens i flere av innvandrergруппene til noe høyere utflyttingsfrekvenser blant innvandrere som kommer fra familier med bare innvandrere, men både hos arbeidsinnvandrere og flyktninger er dette ikke like entydig, der både arbeidsinnvandrere i familier med 3 personer eller flere og flyktninger i to-personfamilier viser større utflyttingsrater enn tilsvarende innvandrergруппer som bor i familier med bare innvandrere.

I tabell 4.2 har vi tatt med tilsvarende resultater, men her avgrenset til innvandrere i aldersgruppen 20-35 år, som skulle representere aldersgruppene med størst mobilitet. Noe som også går frem av flyttertaten, som stort sett er høyere enn ratene i tabell 4.1, som er basert på alle personer i alle innvandrergруппene.

Det går også her frem at innvandrere fra en-personfamilier viser klart høyere mobilitet enn de fra innvandrersfamilier med to personer eller flere. Det er kun ett unntak fra dette mønsteret, og det gjelder innvandrere med familie som innvandringsgrunn, der utvandringsraten er svakt høyere blant de som kommer fra to-personfamilier enn de som er enslige i en-personfamilier. For øvrig har innvandrere fra to-personfamilier med få unntak høyere utvandringstendens enn de som kommer fra familier med 3 personer eller flere.

Ser vi på forskjellene mellom familier med bare innvandrere og de som også har ikke-innvandrere blant sine familiemedlemmer, er det også i denne avgrensede aldersgruppen noe større sannsynlighet for å utvandre blant innvandrere som kommer fra innvandrersfamilier med bare innvandrere enn blant innvandrere som også har ikke-innvandrere som familiemedlemmer.

Dette gjelder samtlige innvandrergupper med et lite unntak for innvandrere med flukt som innvandringsgrunn i familier med 3 personer eller flere, samt innvandrere med ukjent innvandringsgrunn i familier med 2 personer. Her er det svakt større tendens til å utvandre dersom innvandrere har en eller flere ikke-innvandrere i sin familie enn blant de som kommer fra innvandrerfamilier med bare innvandrere.

Tabell 4.2 Utvandring og innenlands utflytting fra alle fylker i 2013 etter familier totalt, familier med kun innvandrere og familier som også inkluderer ikke-innvandrere etter familiestørrelse i 2012. I prosent av innvandrere i alderen 20-35 år etter innvandringsbakgrunn

Innvandringsbakgrunn/ Antall familiemedlemmer	Familier med alle personer		Familier med kun innvandrere		Familier som også har ikke-innvandrere	
	Ut- vandring	Ut- flytting	Ut- vandring	Ut- flytting	Ut- vandring	Ut- flytting
Arbeid						
1	8,0	5,4	8,0	5,4	-	-
2	3,2	4,6	3,6	4,8	2,1	4,0
3 eller flere	2,4	3,0	2,8	2,9	2,1	3,1
Flukt						
1	1,3	11,0	1,3	11,0	-	-
2	0,9	6,1	0,9	6,6	0,8	5,6
3 eller flere	1,0	4,5	0,9	6,0	1,0	3,8
Familie						
1	2,9	7,7	2,9	7,7	-	-
2	3,0	4,7	3,8	5,2	2,1	4,3
3 eller flere	2,1	3,4	3,5	4,0	1,6	3,1
Utdanning						
1	22,7	8,2	22,7	8,2	-	-
2	3,1	6,0	4,0	7,4	2,7	5,3
3 eller flere	1,9	3,8	7,2	4,4	1,6	3,8
Nordisk						
1	16,3	5,4	16,3	5,4	-	-
2	6,9	5,3	12,5	5,3	4,6	5,2
3 eller flere	5,4	4,1	11,1	4,7	4,0	4,0
Ukjent innvandringsgrunn						
1	7,5	6,4	7,5	6,4	-	-
2	2,2	5,6	1,8	6,2	2,7	4,9
3 eller flere	1,3	3,7	2,1	4,8	1,1	3,4

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Størst forskjell med hensyn til familiekategori og utvandring er det hos nordiske innvandrere, som har om lag tre ganger så stor tendens til å utvandre i familier som består av bare innvandrere sammenliknet med nordiske innvandrere som kommer fra tilsvarende familiestørrelser der minst en annen person er ikke-innvandrer, samt hos utdanningsinnvandrere i familier med 3 personer eller flere, der innvandrerfamilier med bare innvandrere har om lag fire ganger så stor sannsynlighet for å utvandre som i tilsvarende familiestørrelser med både innvandrere og ikke-innvandrere.

Går vi til innenlands utflytting, er det også en tendens til noe høyere utflyttingsfrekvenser blant innvandrere som kommer fra familier med bare innvandrere, men hos arbeidsinnvandrere i familier med 3 personer eller flere som også omfatter ikke-innvandrere er det noe større utflyttingsrater enn i tilsvarende innvandrergrupper som bor i familier med kun innvandrere.

For ytterligere å undersøke hvor mye innslaget av ikke-innvandrere i innvandrerfamiliene har å bety for mobiliteten, har vi sett på utvandrings- og utflyttingsfrekvenser i innvandrerfamilier med ulike innslag av ikke-innvandrere. I tabell 4.3 har vi fordelt innvandrerfamilier med innslag av ikke-innvandrere i tre grupper, der den ene omfatter familier med like mange innvandrere som ikke-innvandrere, den andre består av familier som har flere innvandrere enn ikke-innvandrere, mens den tredje har færre innvandrere enn ikke-innvandrere. Vi har her konsentrert oss om familier med 3 eller flere personer, i og med at det i familier med 2 personer som

består av både innvandrere og ikke-innvandrere nødvendigvis må være kun en innvandrer og en ikke-innvandrer. Ut fra hypotesene vi har stilt tidligere, vil vi forvente mindre utvandring jo større innslaget av ikke-innvandrere er i familien.

Som det går frem av tabell 4.3, bekreftes mye av disse forventninger ved at den laveste utvandringfrekvensen er å finne i de innvandrerfamilier der ikke-innvandrere utgjør en majoritet. Det er imidlertid ett unntak fra dette mønsteret, og det gjelder innvandrere med familie som innvandringsrunn. Disse viser i motsetning til alle innvandrergrupper, en høyere utvandringfrekvens i familier med færre innvandrere enn ikke-innvandrere. En hypotetisk forklaring kan ligge i at dette kan gjelde familier der innvandrere kan ha inngått familieforhold med ikke-innvandrere, og at dette kan gi seg utslag i noe forskjellig utvandring enn i familier der innslaget av ikke-innvandrere består av barn født i Norge av to innvandrerforeldre. For øvrig er det blant utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere vi finner de laveste utvandringssratene i familier der innvandrere er i minoritet sett i forhold til utvandringssraten hos tilsvarende innvandrerfamilier der innvandrere enten er i majoritet eller med samme antall som ikke-innvandrere.

Vi ser også at det er noe høyere utvandringssfrekvenser i familier der innvandrere er i majoritet enn i innvandrerfamilier bestående av like mange innvandrere som ikke-innvandrere. Dette er også med å underbygge antakelsen om at innslaget av ikke-innvandrere i familien er med på å redusere utvandringen.

Ser vi på innenlandske flyttebevegelser, er det også her en viss tendens til større mobilitet jo større innvandrerinnslaget er i familien. Som vi ser, er de høyeste utflyttingsratene gjennomgående å finne i familier med flere innvandrere enn ikke-innvandrere, der spesielt utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere viser relativt større utflyttingsrater enn i tilsvarende familiestørrelser der innvandrere er i minoritet. Vi ser også en viss trend i at den innenlandske utflyttingen er noe høyere i familier med samme innslag av innvandrere og ikke-innvandrere enn i familier der innvandrere er i minoritet, samtidig som utflyttingen gjennomgående er mindre enn i familier der innvandrere er i majoritet.

Tabell 4.3 Utvandring og innenlands utflytting fra alle fylker i 2013 etter familier med 3 personer eller flere med både innvandrere og ikke-innvandrere etter andel innvandrere og ikke-innvandrere i 2012. I prosent av innvandrere etter innvandringsbakgrunn

Innvandringsbakgrunn/ Antall familiemedlemmer	Familier med like mange innvandrere som ikke-innvandrere		Familier med flere innvandrere enn ikke-innvandrere		Familier med færre innvandrere enn ikke-innvandrere	
	Ut- vandring	Ut- flytting	Ut- vandring	Ut- flytting	Ut- vandring	Ut- flytting
	Arbeid					
3 eller flere	2,2	2,1	2,2	2,9	1,5	2,6
Flukt						
3 eller flere	1,2	2,3	2,0	2,6	1,2	1,9
Familie						
3 eller flere	0,7	2,2	0,8	2,8	1,5	2,1
Utdanning						
3 eller flere	2,9	1,5	6,6	3,1	1,0	1,4
Nordisk						
3 eller flere	1,6	4,2	2,6	4,7	0,8	2,6
Ukjent innvandringsgrunn						
3 eller flere	0,5	1,3	1,2	2,1	0,4	1,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Oppsummert kan vi dermed si at innslaget av ikke-innvandrere i familien synes å bidra til å redusere mobiliteten i familier med innvandrere, det være seg både ut av landet gjennom utvandring, og med hensyn til innenlandsk utflytting fra fylker. Den største mobiliteten er med andre ord å finne i innvandrerfamilier der

innvandrere er i majoritet, etterfulgt av familier der innslaget av innvandrere og ikke-innvandrere er i balanse, mens den laveste mobiliteten er å finne i familier der innvandrere utgjør en minoritet.

5. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter forskjellige regionale inndelinger

Oppsummering av resultatene i kapitlet:

- Samtlige innvandrergrupper viser størst tendens til å utvandre fra de mest sentrale kommunene. Utdannings- og arbeidsinnvandrere har også høy utvandringsfrekvens fra mindre sentrale kommuner, og nordiske innvandrere viser høy utvandring fra de minst sentrale kommunene.
- Samtlige innvandrergrupper viser høyest innenlands utflyttingstendens fra de mindre og minst sentrale kommunene, spesielt blant flyktninger, mens utflyttingstendensen er lavest fra de mest sentrale kommunene.
- Estimeringer viser at innvandrede menn har større sannsynlighet for å utvandre enn innvandrede kvinner, at yngre innvandrere i yrkesaktiv alder har større utvandringssannsynlighet enn innvandrere i middels og eldre aldersgrupper og at utvandringssannsynligheten faller med botiden. Dette gjelder for alle sentralitetsnivåene.
- Innvandrere med uoppgitt utdanning og de med lang høyere utdanning viser størst utvandringssannsynlighet fra alle sentralitetsnivåer. Det samme gjelder innvandrere som var utenfor arbeidsstyrken, med unntak av mindre sentrale kommuner, der innvandrere som var under utdanning viste størst utvandringssannsynlighet. Lavest utvandringssannsynlighet viser innvandrere som var registrert som sysselsatte.
- Utflyttingssannsynligheten er større for menn enn kvinner, faller med alder og botid og er høyest for innvandrere med lang høyere utdanning og for de som kommer rett fra utdanning. Lavest utflyttingssannsynlighet har sysselsatte innvandrere og de med utdanning fra grunnskole og videregående skole.
- Innvandrere i enpersonsfamilier har størst utvandringssannsynlighet og utflyttingssannsynlighet fra alle fire sentralitetsnivåer, mens utflyttingssannsynligheten stort sett faller med familiestørrelsen fra alle sentralitetsnivåer. Det er større sannsynlighet for å utvandre og flytte ut blant innvandrere i familier med bare innvandrere enn i familier som består av både innvandrere og ikke-innvandrere.
- Utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere viser minst sannsynlighet for fortsatt å bli boende i et fylke. Flyktninger og familieinnvandrere bidrar med lav utvandring og noe større sannsynlighet for å bli boende i fylkene, men flyktninger har stor utflyttingssannsynlighet fra mange fylker, spesielt fra de utenom storbyfylkene. Arbeidsinnvandrere kommer i en mellomstilling med hensyn til fortsatt å bli boende i et fylke.

I dette kapitlet ser vi litt mer på hvordan utvandring og innenlands utflytting har foregått på det regionale plan. I de første underkapitlene tar vi for oss forskjellige resultater for hvert av de fire sentralitetsnivåene vi har gruppert landet inn i (jfr. regionale inndelinger beskrevet i kapittel 2.2 og nærmere spesifisert i vedlegg A).

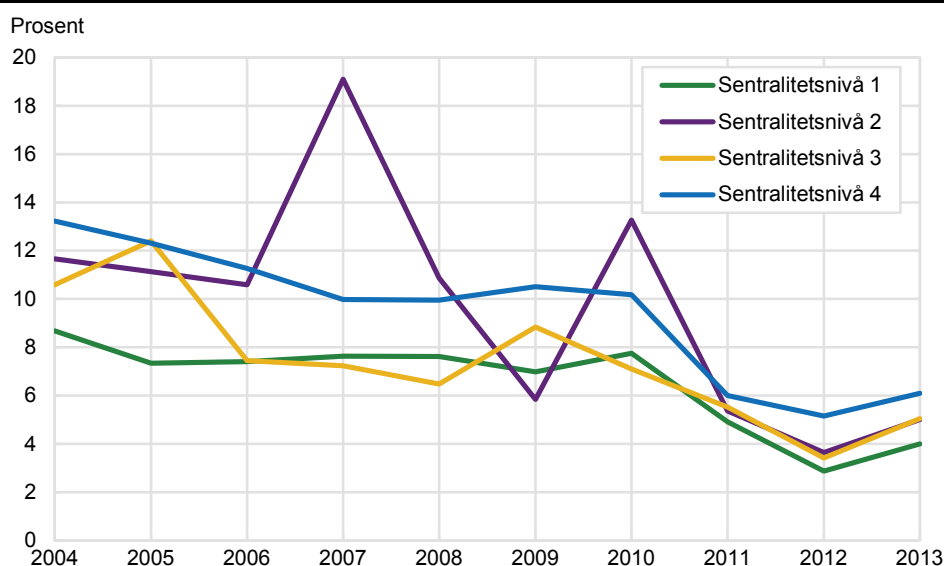
Vi ser først på hvordan utvandringssannsynlighetene og utflyttingssannsynlighetene har utviklet seg i tiårsperioden 2004-2013 for hvert av sentralitetsnivåene for hver av innvandrergruppene etter innvandringsbakgrunn. Deretter har vi ved hjelp av partielle lineære mikroanalyser estimert relative sannsynligheter for hvordan hver av innvandrergruppene dels ikke flytter ut fra, dels flytter innenlands og dels utvandrere fra hvert av sentralitetsnivåene, kontrollert for en rekke individkjennetegn. Her er benyttet tverrsnittsdata fra 2012-2013. Videre er de samme estimeringer foretatt for hvert sentralitetsnivå avhengig av innvandreres familiestørrelser generelt, før vi deretter estimerer tilsvarende sannsynligheter for innvandrerfamilier bestående av bare innvandrere sett i forhold til innvandrerfamilier som også har innslag av ikke-innvandrere bosatte i hvert av de fire sentralitetsnivåene i Norge. Deretter har vi i beskrivende form gitt en oversikt over hver innvandrergruppes utflyttings- og

utvandringsfrekvenser i hvert av fylkene over de to femårsperiodene 2004-2008 og 2009-2013. Til slutt har vi estimert sannsynligheter for å bli boende, flytte fra eller utvandre fra fylkene blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn kontrollert for en rekke individkjennetegn basert på tverrsnittsdata fra 2012 og 2013.

5.1. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og sentralitet

Vi ser her først på hvordan utvandringsfrekvenser og innenlands utflytting har utviklet seg blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn i kommuner på hvert av de fire sentralitetsnivåene i perioden 2004-2013. Som vi ser av figur 5.1, har det vært en tendens til noe lavere utvandringsfrekvenser gjennom perioden for alle fire sentralitetsnivåer. For kommuner på sentralitetsnivåene 1, 3 og 4 er det en forholdsvis jevn nedgang i utvandringsratene, men med et klart fall i årene etter finanskrisen, men som igjen trekker svakt opp i 2013. Avviket fra dette mønsteret kommer i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2, der nedgangen i utvandringen ble avbrutt av et hopp oppover i 2007 og 2010. Som nevnt i innledningen til rapporten foretas det i tillegg til de meldte utvandringene også administrative utvandring, slik at noe kan ha sammenheng med dette. Nå var heller ikke antallet arbeidsinnvandrere så veldig høyt på dette sentralitetsnivået, slik at små endringer i utvandringen kan få klart synbare effekter på utvandringen målt som rate av gruppens befolkningsstørrelse. For øvrig er utvandringstendensen blant arbeidsinnvandrere noe høyere fra de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4 og fra de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2 enn fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 og de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3.

Figur 5.1 Utvandring blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

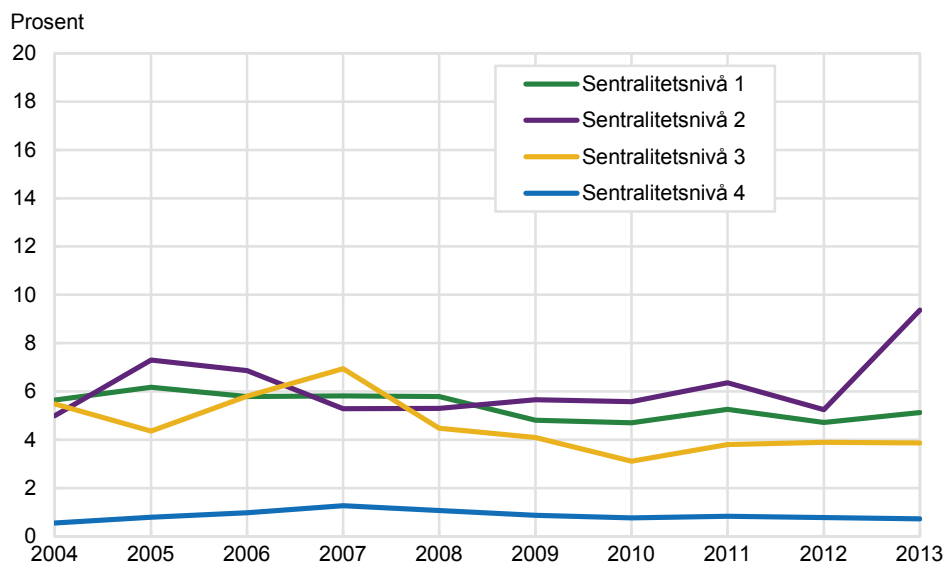

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som det går frem av figur 5.2, var det ikke tilsvarende økninger i tendensen til å flytte ut innenlands fra de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2 som de vi fant i utvandringen. Som vi ser, er utflyttingsfrekvensene innenlands for det meste lavere enn utvandringsfrekvensene på samtlige sentralitetsnivåer inntil vi kommer frem til perioden etter finanskrisen. I denne perioden har tendensen til utvandring og utflytting blant arbeidsinnvandrere ligget omtrent på samme nivå, skjønt arbeidsinnvandrere i kommunene på sentralitetsnivå 2 viser en klar økning i innenlands utflytting i 2013. Til forskjell fra utvandringstendensene, er det arbeidsinnvandrere i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4 som gjennomgående viser klart lavest tendens til å flytte ut innenlands. På den andre siden, er

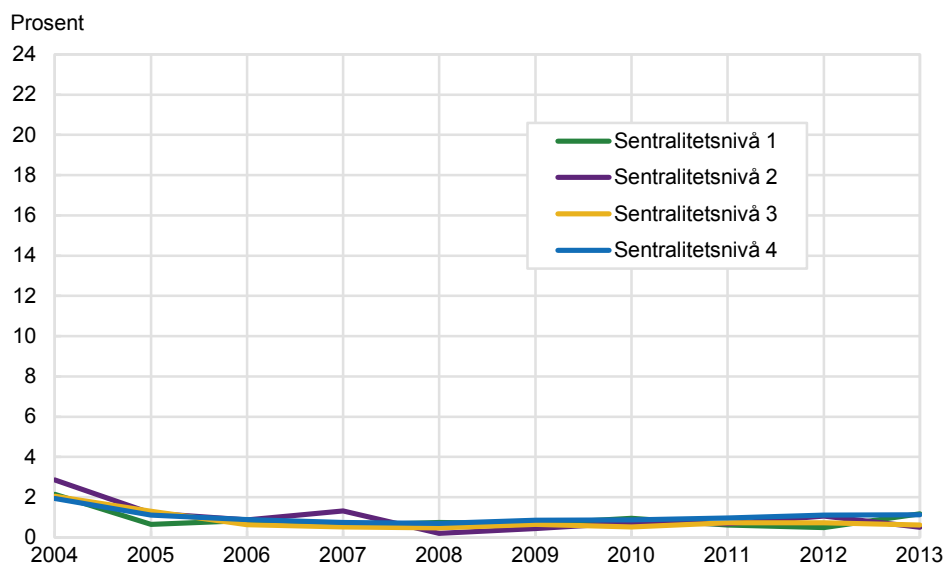
det arbeidsinnvandrere i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2 som perioden sett under ett viser størst utflyttingsfrekvenser. Til forskjell fra utvandringsfrekvensene, er det små variasjoner i utflyttingsfrekvensene over tidsperioden. Skjønt det er en noe svakere tendens til å flytte ut innenlands fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 og fra de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3 i årene etter 2008.

Figur 5.2 Innenlands utflytting blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 5.3 Utvandring blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

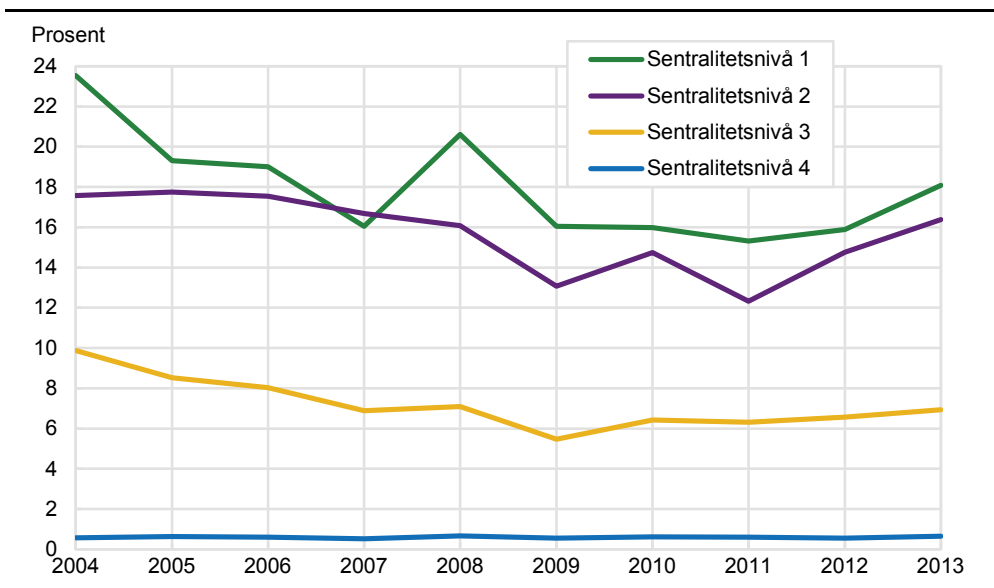
¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Går vi over til å se på flyktninger, er det som vi har sett tidligere gjennomgående liten tendens til å utvandre i denne gruppen av innvandrere (se figur 5.3). Fra et litt høyere utvandringsnivå i 2004, faller utvandringsratene ned på et nivå til mellom 0,5 og 1,5 utvandrede flyktninger per 100 registrert bosatte flyktninger i samtlige sentralitetsnivåer ut perioden vi ser på. Det er også her en svakt økende tendens til å utvandre i 2007 blant flyktninger i mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2. Selv med små variasjoner i utvandringsfrekvens mellom sentralitetsnivåene, er det flyktninger i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4 som viser størst

tendens til å utvandre, mens flyktninger i noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3 viser lavest utvandringsfrekvenser perioden sett under ett.

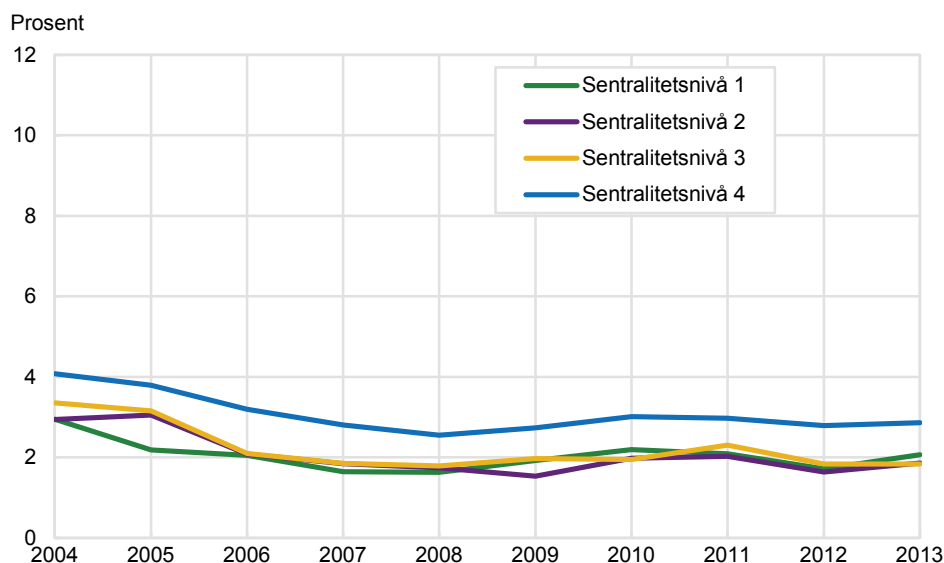
Mobiliteten blant flyktninger øker derimot kraftig når vi ser på tendensen til å flytte ut fra et av de fire sentralitetsnivåene til et annet sentralitetsnivå i Norge (se figur 5.4). I de minst og mindre sentrale kommunene på de to laveste sentralitetsnivåene 1 og 2, er sannsynligheten for å flytte til et annet sentralitetsnivå i Norge om lag 20 ganger så stor som sannsynligheten for å utvandre. Som vi ser er det også flyktninger på sentralitetsnivå 1 og 2 som viser de klart største utflyttingsratene, men med en litt fallende tendens gjennom perioden før utflyttingsfrekvensene tar seg noe opp igjen i 2012 og 2013. Utflyttingsratene er også klart større enn utvandringsratene i de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3, men også her har det vært en synkende tendens til å flytte ut frem til 2009, før utflyttingsratene deretter går svakt opp igjen. Den innenlandske utflyttingen fra de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4 er derimot svært lav, og ligger gjennomgående noe under sannsynligheten for å utvandre. Utflyttingsratene blant flyktninger fra dette sentralitetsnivået har holdt seg meget stabil gjennom undersøkelsesperioden på litt i overkant av 0,5 utflyttede flyktninger per 100 registrert bosatte flyktninger. Oppsummert er det altså svært høy innenlands utflytting blant flyktninger især fra sentralitetsnivå 1 og 2 og til dels fra sentralitetsnivå 3, mens de innenlandske utflyttingene, og dermed også bosettingen, stabiliserer seg blant flyktninger i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4.

Figur 5.4 Innenlands utflytting blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
 Kilde: Statistisk sentralbyrå

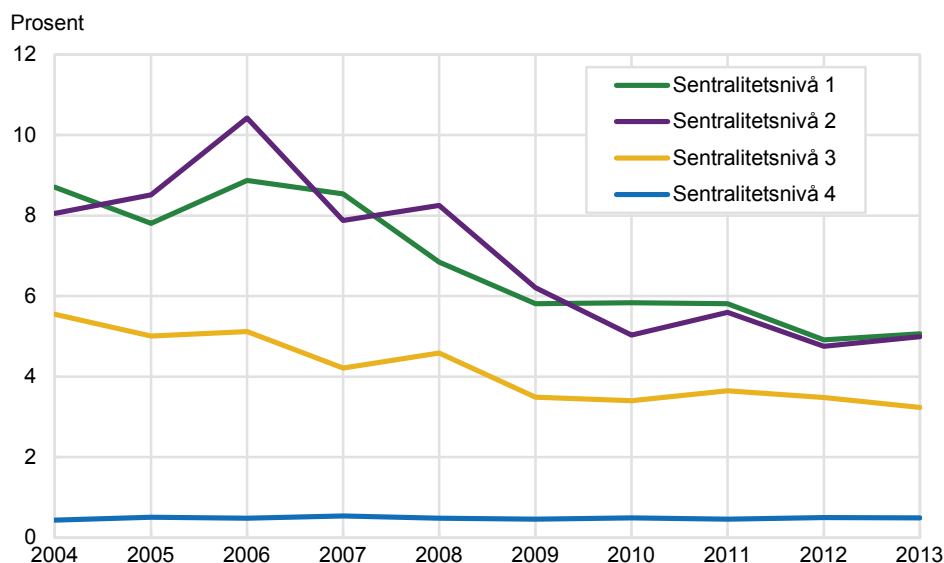
Innvandrere med familie som innvandringsgrunn er som nevnt en meget sammensatt gruppe avhengig av hvilke befolkningsgrupper de inngår familie med eller gjenforenes med. Kurvene i figur 5.5 viser at utvandringen i denne innvandrerguppen ligger lavere enn blant arbeidsinnvandrere men høyere enn blant flyktninger. Fra alle sentralitetsnivåer har utvandringsfrekvensene vært noe fallende frem mot finanskrisen, for deretter å trekke svakt opp. Utvandringen blant familieinnvandrere er imidlertid gjennomgående høyest blant de som var registrert bosatte i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4, mens det er små forskjeller i utvandringsfrekvensene blant familieinnvandrere fra de øvrige sentralitetsnivåer.

Figur 5.5 Utvandring blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det innenlandske utflyttingsmønsteret ligner mye på tilsvarende utflyttingsmønster blant flyktninger, men utflyttingsratene fra sentralitetsnivåene er gjennomgående lavere hos familieinnvandrere (se figur 5.6). Likheten med flyktninger gjenspeiler at mange familieinnvandrere er gjenforent med flykninger, men fra og med 2007 var det flere familieinnvandrere som ble gjenforent med arbeidsinnvandrere enn med flyktninger. Som vi ser er den klart største utflyttingen å finne blant familieinnvandrere som var registrert bosatte i de minst og i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivåene 1 og 2, etterfulgt av de som var registrert bosatte i noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3. Utflyttingsfrekvensen er derimot svært lav blant familieinnvandrere registrert bosatt i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4. For øvrig har det vært en tendens til fallende utflyttingsrater blant familieinnvandrere på de tre laveste sentralitetsnivåene, mens utflyttingen blant familieinnvandrere på det høyeste sentralitetsnivået har holdt seg stabilt på et meget lavt nivå gjennom hele undersøkelsesperioden.

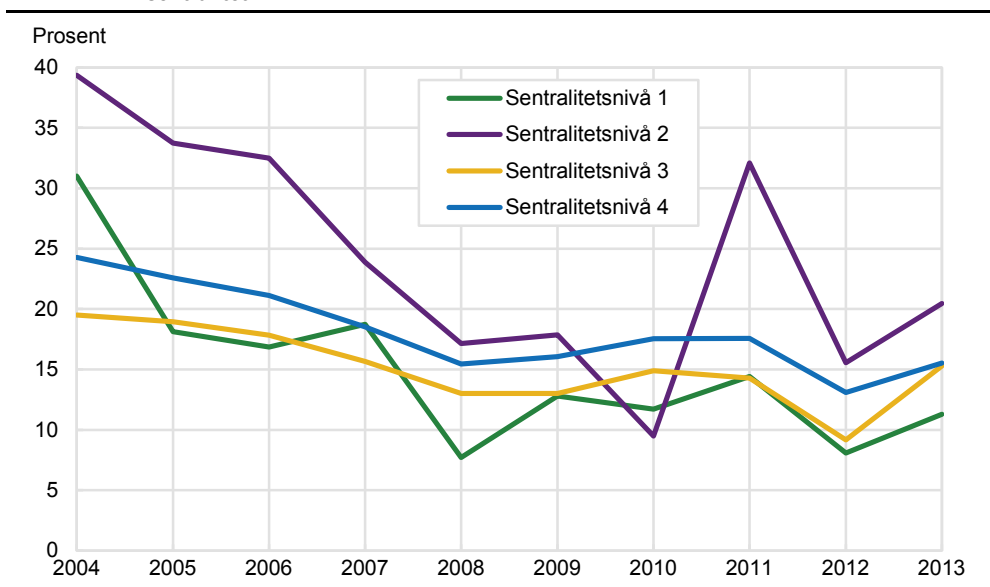
Figur 5.6 Innenlands utflytting blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

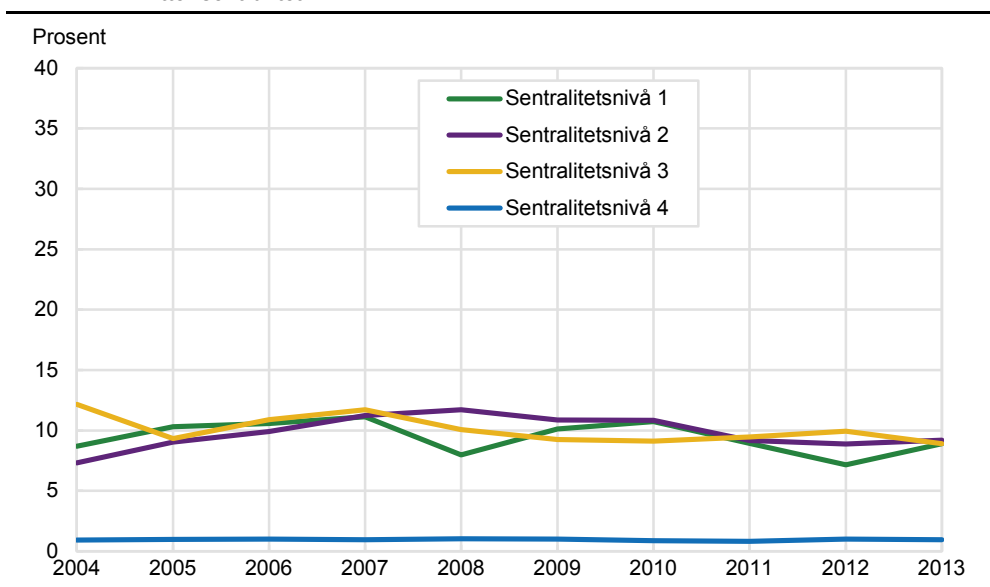
Som tidligere vist i kapittel 4, er det blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn vi finner den største utvandringsfrekvensen. Som vi ser av figur 5.7, er utvandringsratene høye på alle sentralitetsnivåer, dog med en del klare forskjeller sentralitetsnivåene imellom. De største utvandringsratene er med unntak av året 2010 å finne blant utdanningsinnvandrere som var registret bosatte i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2, mens det er utdanningsinnvandrere bosatte i de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 som viser minst tendens til å utvandre i de fleste av de årene vi her ser på. Utvandringsratene er også meget høye blant utdanningsinnvandrere i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4, og det er disse som følger nærmest etter de meget høye utvandringsratene blant utdanningsinnvandrere på sentralitetsnivå 2. Det er imidlertid også blant utdanningsinnvandrere en fallende tendens til å utvandre frem mot finanskrisen.

Figur 5.7 Utvandring blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 5.8 Innenlands utflytting blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

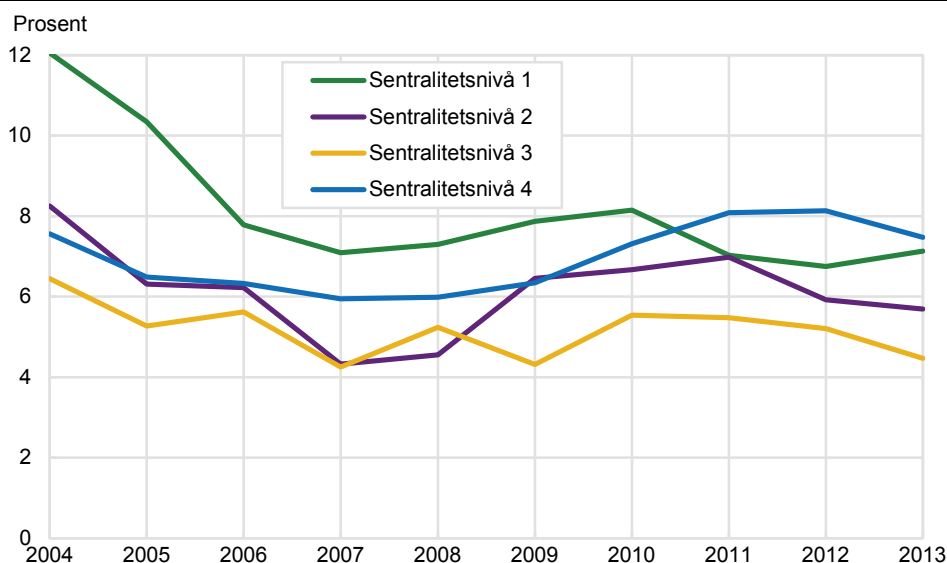

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utdanningsinnvandrere viser også forholdsvis stor innenlands utflytting, om enn ikke så stor som utvandringsfrekvensene hos denne gruppen. Som man ser av figur 5.8, er det en forbausende stor stabilitet i utflyttingsratene fra de tre laveste sentralitetsnivåene, med små variasjoner gjennom perioden og med forholdsvis små forskjeller mellom disse sentralitetsnivåene. Utdanningsinnvandrere som er registrert bosatte i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4 skiller seg derimot klart fra utdanningsinnvandrere på de øvrige sentralitetsnivåene, med meget lave utflyttingsrater gjennom hele perioden. Det er på dette sentralitetsnivået de fleste utdanningsinnvandrere er bosatte, og mye tyder på at den store innenlandske utflyttingen fra de øvrige sentralitetsnivåene er med på å konsolidere et sentralt bosettingsmønster for denne innvandrerguppen.

Nordiske innvandrere har også som vi tidligere har sett en stor tendens til å utvandre. Dette er jo innvandrere med relativt kort vei til sine hjemland, der det jo hele tiden er helt åpne grenser. Så her passer teoriene om at flytteintensiteten er omvendt proporsjonal med avstanden svært godt inn. Som vi ser av figur 5.9, er det nordiske innvandrere som er registrert bosatte i de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 som gjennom mesteparten av undersøkelsesperioden viser sterkst tendens til utvandring. Deretter følger nordiske innvandrere som har vært registrert i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4, der denne gruppen også passerer de på lavest sentralitet og viser den største utvandringsfrekvensen fra samtlige sentralitetsnivåer i de tre siste årene av undersøkelsesperioden. Lavest tendens til å utvandre finner vi blant nordiske innvandrere som er registrert bosatte i noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3.

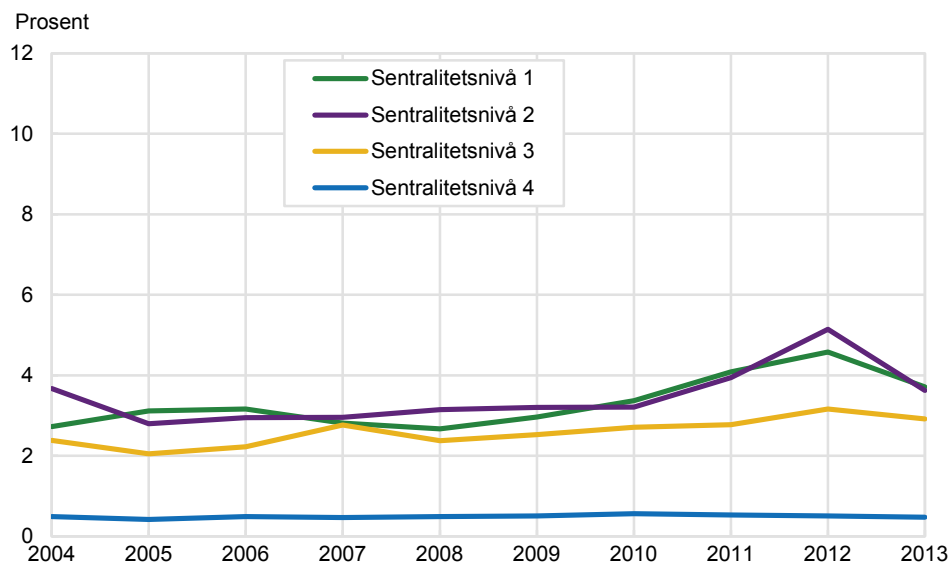
Figur 5.9 Utvandring blant nordiske innvandrere. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Den innenlandske utflyttingstendensen blant nordiske innvandrere, er som i de øvrige innvandrerguppene med unntak av flykninger, lavere enn utvandrings-tendensen. Som det går frem av figur 5.10, er de største utflyttingsratene å finne i de minst og i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivåene 1 og 2. Også blant nordiske innvandrere er tendensen til å flytte innenlands klart lavest hos de som er registrert bosatte i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4. Utflyttingsratene er for øvrig forholdsvis stabile gjennom perioden, dog med en viss økning i tendensen til å flytte ut fra de minst og de mindre sentrale kommunene i tiden etter finanskrisen, men med en fallende tendens igjen i 2013. Som man ser, er utflyttingsratene av nordiske innvandrere fra de mest sentrale kommunene svært lave gjennom hele perioden.

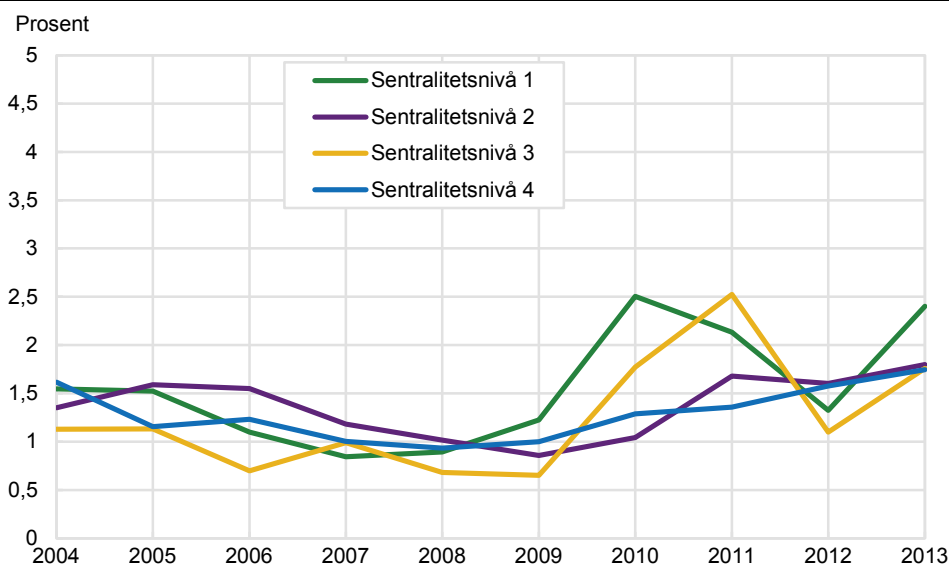
Figur 5.10 Innenlands utflytting blant nordiske innvandrere. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
 Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt har vi sett på tilsvarende utvandrings- og utflyttingsmønstre etter sentralitet blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Figur 5.11 viser at utvandringsfrekvensene i denne innvandrerguppen er forholdsvis lave på alle sentralitetsnivåer. Som tidligere nevnt, er gjennomsnittsalderen i denne innvandrerguppen høyere enn i de øvrige innvandrerguppene, i og med at her finner man mange innvandrere som innvandret i tiden før 1990, da begrepet innvandringsgrunn ble innført i statistikken. Som vi ser, var utvandringsfrekvensene svært lave fra samtlige sentralitetsnivåer i tiden frem til finanskrisen, dog med noe større utvandringsrater for de som var registrert bosatte i mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1, og lavest utvandringsrater fra de som var registrert bosatte i noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3. Deretter økte utvandringsfrekvensene noe, med unntak for en nedgang i 2012, der det var innvandrere med ukjent innvandringsgrunn registrert bosatte i de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 og i noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3 som viste de største utvandringstendensene.

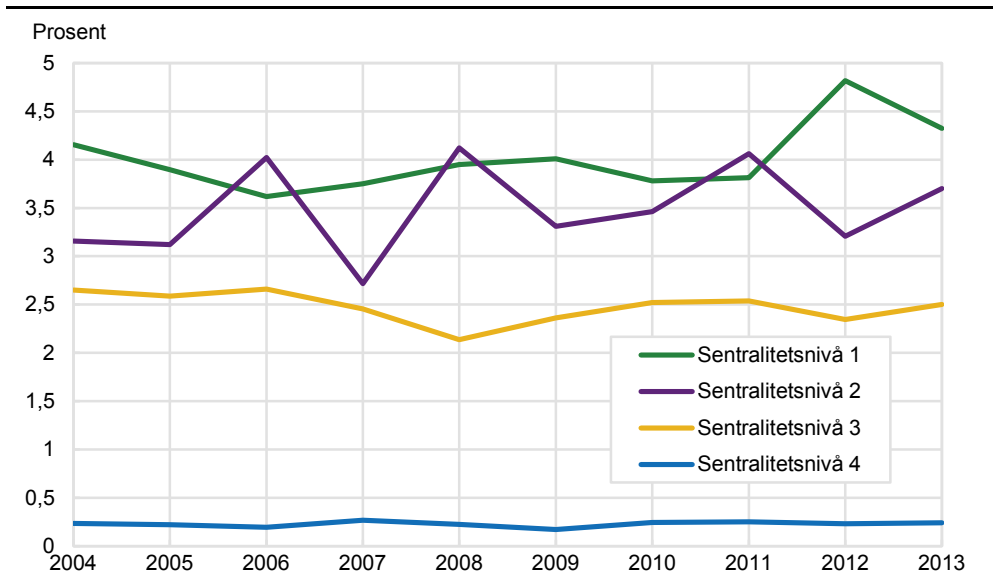
Figur 5.11 Utvandring blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner
 Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utflyttingstendensene innenlands for denne innvandrerguppen er for de tre laveste sentralitetsnivåer høyere enn tilsvarende tendenser til å utvandre (se figur 5.12). Størst er også her tendensen til å flytte ut fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1, tett fulgt av de som flytter ut fra de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2. Som i de øvrige innvandrerguppene, er det også svært lave tendenser blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn til å flytte ut fra de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4. De særdeles lave utflyttingsratene hos denne gruppen her har sammenheng med at en stor andel av innvandrere som innvandret i tiden før 1990 bosatte seg svært sentralt, og med en etter hvert høyere gjennomsnittsalder i denne gruppen enn i de øvrige innvandrerguppene, er mobiliteten i denne gruppen svært liten.

Figur 5.12 Innenlands utflytting blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Etter sentralitet¹

¹ 1 = minst sentrale, 2 = mindre sentrale, 3 = noe sentrale og 4 = sentrale kommuner

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5.2. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn og sentralitet kontrollert for individkjennetegn

I dette underkapitlet har vi estimert sannsynligheter for at innvandrere flytter ut innenlands fra det sentralitetsnivået de er registret bosatt, samt sannsynligheter for å utvandre fra det samme sentralitetsnivået. Vi har også estimert sannsynligheter for fortsatt å være bosatt i en kommune på det sentralitetsnivået de er registrert bosatte i basisåret, gitt som sannsynligheter for ikke å flytte ut eller å utvandre. En viktig grunn til å estimere disse sannsynligheter kontrollert for en rekke individkjennetegn, er at bak de utflyttings- og utvandringsratene vi viser i kapittel 4 og kapittel 5.1, er det forskjellig sammensetning av innvandrerguppene gitt kjønn, alder, utdanningsnivå og botid, samt også ulik tilknytning til arbeidsmarkedet.

Vi har her estimert disse sannsynlighetene ved hjelp av tverrsnittsdata, gitt aktørenes bosted i 2012 og utfall som fortsatt bosatt i, flyttet innenlands fra eller utvandret i 2013 fra det sentralitetsnivået innvandrerne var bosatte i 2012.

Estimeringene er foretatt på individnivå som lineære regresjoner med minste kvadraters metode, og slik at hver enkelt persons sannsynlighet for ikke å flytte innenlands mellom sentralitetsnivåer, flytte ut innenlands til et annet sentralitetsnivå og å utvandre er estimert partielt. Estimaten er gitt som ett sett med dummyvariabler for hvert individkjennetegn innen hver gruppe etter kjønn, aldersgrupper, utdanningsnivåer, botid og arbeidsmarkedsstatus for hvert individ i

hver innvandrergroupe gitt innvandringsgrunn samt for nordiske innvandrere, men altså foretatt for hvert av de fire sentralitetsnivåene separat. Vi har her valgt følgende referansegrupper: innvandrende kvinner med hensyn til kjønn, personer i alderen 62-74 år med hensyn til innvandreres alder, personer med uoppgitt utdanning når det gjelder innvandreres utdanningsnivå, de med lang botid, 16 år og lengre, når det gjelder innvandreres botid, de som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig når det gjelder innvandreres tilknytning til arbeidsmarkedet, og til slutt innvandrere med ukjent innvandringsgrunn med hensyn til aktørens innvandringsbakgrunn. Hvert individ får enten verdien 1 eller 0 innenfor hver variabelgruppe utenom referansegruppene. Er verdiene 0 innenfor hver variabelgruppe utenom referansegruppen, er individet å finne i referansegruppen. Resultatene av estimeringene blir med dette et mål på sannsynligheten innvandrere i hver av variabelgruppene med hensyn til ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre sett i forhold til hver av referansegruppene. For noe mer detaljert beskrivelse av estimeringene vises til vedlegg B.

Flere av resultatene som er gitt i tabell 5.1 for de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1, er i samsvar med de tentative funn som ble gitt i Skjerpen, Stambøl og Tønnessen (2015). Det vil si at innvandrede menn har en noe større sannsynlighet for å utvandre enn innvandrede kvinner, at yngre innvandrere i yrkesaktiv alder har noe større utvandringssannsynlighet enn innvandrere i middels og noe eldre aldersgrupper og at innvandrere med kort botid viser noe større utvandringssannsynlighet enn de med lengre botid. For den siste størrelsen er det imidlertid her små forskjeller i utvandringssannsynlighet mellom innvandrere med 0-2 års botid og 3-5 års botid, men sannsynligheten for å utvandre er klart større sammenliknet med alle grupper som har 6 år og lengre botid.

Med hensyn til utdanningsnivå, er den klart største utvandringssannsynligheten å finne blant innvandrere med uoppgitt utdanning. Som nevnt i innledningen, er det mange indikatorer som kan peke i retning av at denne gruppen innvandrere kan ha et lavere utdanningsnivå i gjennomsnitt enn de som er registrert med sitt høyeste utdanningsnivå på grunnskolenivå. Nest etter de med uoppgitt utdanning, er det innvandrere med lang høyere utdanning som viser størst utvandringssannsynlighet fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1, mens det er innvandrere med videregående utdanning som viser lavest sannsynlighet for å utvandre.

Tar vi i betraktning tilknyttingen til arbeidsmarkedet, er det innvandrere som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser klart størst sannsynlighet for å utvandre fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1. Deretter er det små forskjeller i sannsynligheten for å utvandre blant innvandrere som var registrert som arbeidsledige og de som var registrert å være under utdanning, mens utvandringssannsynligheten fra sentralitetsnivå 1 er relativt mindre for de som både er under utdanning og samtidig registrert i en jobb, mens innvandrere som er registrert som sysselsatte i 2012 er den gruppen av innvandrere som viser klart minst sannsynlighet for å utvandre fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1.

Ser vi til slutt på innvandrere gitt innvandringsbakgrunn kontrollert for de øvrige variablene, er det nordiske innvandrere tett fulgt av innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn som viser klart størst sannsynlighet for å utvandre fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1. Innvandrere med familie og arbeid som innvandringsgrunn viser begge mindre sannsynligheter for å utvandre fra dette sentralitetsnivået enn innvandrere fra referansegruppen med ukjent innvandringsgrunn. Klart lavest sannsynlighet for å utvandre fra sentralitetsnivå 1 er imidlertid å finne blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn.

Tabell 5.1 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere i 2013 som i år 2012 var bosatte i de minst sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1

Individkjenne­tegn	Ikke flyttet fra sentralitets­nivå 1		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 1		Utvandret fra sentralitetsnivå 1	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Menn	-0,015***	-3,99	0,007**	2,27	0,008***	3,67
15-24 år	-0,079***	-7,83	0,050***	5,96	0,041***	6,68
25-35 år	-0,057***	-6,16	0,039***	5,14	0,029***	5,17
36-61 år	-0,033***	-3,80	0,016**	2,29	0,027***	5,13
Grunnskole	0,043***	7,87	-0,018***	-4,04	-0,022***	-6,73
Videregående utdanning	0,040***	7,75	-0,015***	-3,50	-0,024***	-7,78
Kort høyere utdanning	0,029***	5,12	-0,008*	-1,73	-0,022***	-6,41
Lang høyere utdanning	0,000	-0,01	0,014**	2,43	-0,012***	-2,89
Botid 0-2 år	-0,087***	-12,19	0,040***	6,88	0,050***	11,69
Botid 3-5 år	-0,067***	-9,45	0,017***	2,96	0,052***	12,08
Botid 6-10 år	-0,048***	-6,39	0,018***	3,00	0,030***	6,74
Botid 11-15 år	-0,028***	-3,45	0,003	0,40	0,026***	5,35
Sysselsatt	0,078***	16,61	-0,017***	-4,42	-0,058***	-20,29
Sysselsatt under utdanning	0,031***	3,65	0,021***	2,92	-0,049***	-9,50
Under utdanning	-0,001	-0,15	0,037***	4,77	-0,034***	-6,10
Arbeidsledig	0,025***	2,86	0,014**	1,98	-0,036***	-6,85
Arbeid	0,050***	5,84	-0,025***	-3,62	-0,025***	-4,89
Flukt	-0,025***	-2,83	0,094***	12,62	-0,071***	-13,05
Familie	0,062***	7,27	-0,021***	-3,02	-0,040***	-7,74
Utdanning	-0,054***	-3,99	0,001	0,09	0,052***	6,34
Nordisk	-0,018**	-2,23	-0,015**	-2,19	0,036***	7,19

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 30 124. Note: Som referansegruppe er benyttet innvandrere som er kvinner, i alderen 62-74 år, med uoppgitt utdanning, med 16 år og lengre botid, som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig og med ukjent innvandringsgrunn

Som vi har sett i kapittel 5.1, er det noe varierende tendens til å flytte ut innenlands sammenliknet med tendensen til å utvandre. Når vi kontrollerer for en rekke individkjenne­tegn viser også innvandrede menn en litt større sannsynlighet for å flytte ut innenlands fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 enn innvandrede kvinner (se tabell 5.1). Målt etter aldersgrupper har innvandrere i aldersgruppen 15-24 år svakt større sannsynlighet for å flytte ut innenlands enn innvandrere i aldersgruppen 25-35 år, mens utflyttingssannsynligheten deretter faller med alderen.

I motsetning til for utvandringen, er det innvandrere med lang høyere utdanning som viser størst sannsynlighet for å flytte ut innenlands fra sentralitetsnivå 1, men innvandrere med uoppgitt utdanning følger her med den nest største utflyttingssannsynligheten. Lavest sannsynlighet for å flytte ut innenlands fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 er å finne blant innvandrere med sin høyeste registrerte utdanning på grunnskolenivå.

Botiden er også av betydning for sannsynligheten for å flytte ut innenlands, og som vi ser er det innvandrere i referansegruppen med lengst botid, 16 år og lengre, som viser minst sannsynlighet for å flytte ut innenlands fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1. Deretter øker utflyttingssannsynligheten med fallende botid, dog med små forskjeller i utflyttingssannsynlighet mellom de med 3-5 år og 6-10 års botid, men klart høyest utflyttingssannsynlighet for de med kortest botid på 0-2 år.

Sett i forhold til status på arbeidsmarkedet, er det innvandrere som var registrert i gruppen under utdanning som viser størst sannsynlighet for å flytte ut innlands fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1. Deretter følger innvandrere som var registrert som både sysselsatte og under utdanning, mens også innvandrere som var registrert som arbeidsledige viser en noe større utflyttingssannsynlighet enn innvandrere som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig. Som for utvandringen, er det innvandrere som var registrert som sysselsatte som viser den klart laveste

sannsynligheten for å flytte ut fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1.

Ser vi til slutt på innvandrere gitt innvandringsbakgrunn, er det innvandrere med arbeid og familie som innvandringsgrunn tett fulgt av nordiske innvandrere som viser minst sannsynlighet for å flytte ut innenlands fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1. Innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn viser ubetydelig større utflyttingssannsynlighet enn innvandrere fra referansegruppen med ukjent innvandringsgrunn. Størst sannsynlighet for å flytte ut fra de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 er klart å finne blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Dette er også helt i samsvar med resultatene vist i kapittel 5.1, der flyktninger viser en klart større innenlands utflyttingstendens enn utvandringstendens, og spesielt fra de laveste sentralitetsnivåene.

For orden skyld skal sannsynlighetene for å bli fortsatt bosatte i de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 gjenspeile sannsynlighetene for enten å utvandre eller flytte ut innenlands fra dette sentralitetsnivået. Som vi også ser, har innvandrede kvinner en noe større sannsynlighet til fortsatt å bli bosatte på dette sentralitetsnivået enn innvandrede menn. Deretter øker sannsynligheten for å bli fortsatt bosatt på dette sentralitetsnivået med alderen, og da med størst sannsynlighet for innvandrere i alderen 62-74 år og minst sannsynlighet for innvandrere i alderen 15-24 år.

Tilsvarende er det innvandrere med lang høyere utdanning og innvandrere med uoppgitt utdanning som viser minst sannsynlighet for å bli fortsatt bosatte i kommuner på sentralitetsnivå 1, mens innvandrere med sitt høyeste utdanningsnivå på grunnskole og videregående skole er de som har størst sannsynlighet for å bli fortsatt bosatte på dette sentralitetsnivået.

Med hensyn til botid er også sannsynligheten for fortsatt bosetting klart forventningsrettet, med klart økende sannsynlighet for å bli fortsatt bosatte med økende botid: Eller om man vil, at de med kortest botid viser klart minst sannsynlighet for å bli fortsatt bosatte i de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1, mens de med lengst botid viser høyest sannsynlighet for å bli fortsatt boende på dette sentralitetsnivået.

For øvrig er det innvandrere med utdanning og flukt som innvandringsgrunn samt nordiske innvandrere som viser minst sannsynlighet til fortsatt å bli bosatte i mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1, mens innvandrere med arbeid og familie som innvandringsgrunn viser størst sannsynlighet for å bli boende på dette lave sentralitetsnivået. Det at familieinnvandrere her viser nært sammenfall med arbeidsinnvandrere og ikke med flyktninger er påvirket av at familiegjenforening med arbeidsinnvandrere har vært større enn familiegjenforening med flyktninger siden 2007.

I tabell 5.2 vises tilsvarende sannsynligheter for utvandring og utflytting for innvandrere som er registrert bosatte i mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2. Estimeringene er også her utført med de samme referansegrupper som for de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1.

Menn viser også her større utvandringssannsynlighet enn kvinner. Derimot er det litt større utvandringssannsynlighet blant innvandrere i alderen 36-61 år enn i de to yngste aldersgruppene, mens de i aldersgruppen 62-74 år viser minst sannsynlighet for å utvandre.

Etter botid er utvandringssannsynligheten klart fallende med økende botid, der innvandrere med 0-2 års botid viser størst sannsynlighet for å utvandre, mens innvandrere med 16 år og lengre botid viser lavest sannsynlighet for å utvandre.

Ser vi på utdanningsnivåene, er den klart største utvandringen her å finne blant innvandrere med uoppgitt utdanning, mens det er små forskjeller i utvandringssannsynlighet mellom innvandrere i de øvrige utdanningsgruppene, dog med en svak høyere utvandringssannsynlighet blant innvandrere med lang høyere utdanning og lavest utvandringssannsynlighet blant innvandrere med kort høyere utdanning.

Målt ut fra status på arbeidsmarkedet, er det innvandrere som var registrert under utdanning som viser størst sannsynlighet til å utvandre fra de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2, mens innvandrere som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig her viser den nest største sannsynligheten til å utvandre. I likhet med innvandrere bosatt i de minst sentrale kommunene, er det også på dette sentralitetsnivået registrert sysselsatte innvandrere som viser klart lavest sannsynlighet for å utvandre etterfulgt av innvandrere som var registrert som sysselsatte ved siden av en utdanning.

Blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn er det innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn som viser klart størst sannsynlighet til å utvandre i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2. Nordiske innvandrere følger deretter, mens innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn viser svakt større utvandringssannsynlighet enn innvandrere i referansegruppen med ukjent innvandringsgrunn. Som for innvandrere på det laveste sentralitetsnivået, er det også på det nest laveste sentralitetsnivået innvandrere med flukt som innvandringsgrunn som viser klart minst sannsynlighet for å utvandre etterfulgt av innvandrere med familie som innvandringsgrunn.

Tabell 5.2 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere i 2013 som i år 2012 var bosatte i mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2

Individkjenne­tegn	Ikke flyttet fra sentralitets­nivå 2		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 2		Utvandret fra sentralitetsnivå 2	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Menn	-0,037***	-7,40	0,029***	6,71	0,008***	2,72
15-24 år	-0,040***	-3,03	0,046***	4,02	0,003	0,43
25-35 år	-0,034***	-2,81	0,038***	3,59	0,005	0,70
36-61 år	-0,023**	-1,99	0,021**	2,12	0,010	1,52
Grunnskole	0,054***	7,89	-0,029***	-4,78	-0,026***	-6,89
Videregående utdanning	0,039***	5,76	-0,012**	-2,11	-0,027***	-7,12
Kort høyere utdanning	0,045***	6,02	-0,015**	-2,29	-0,031***	-7,44
Lang høyere utdanning	0,024***	2,64	0,005	0,69	-0,030***	-6,00
Botid 0-2 år	-0,109***	-11,76	0,070***	8,68	0,042***	8,14
Botid 3-5 år	-0,065***	-7,16	0,037***	4,71	0,032***	6,27
Botid 6-10 år	-0,054***	-5,56	0,032***	3,82	0,026***	4,87
Botid 11-15 år	-0,029***	-2,79	0,007	0,80	0,022***	3,88
Sysselsatt	0,077***	12,48	-0,029***	-5,45	-0,045***	-13,07
Sysselsatt under utdanning	0,040***	3,81	0,003	0,37	-0,041***	-7,16
Under utdanning	-0,020*	-1,88	0,002	0,27	0,021***	3,58
Arbeidsledig	0,042***	3,82	-0,013	-1,38	-0,027***	-4,38
Arbeid	0,003	0,29	-0,003	-0,32	0,001	0,24
Flukt	-0,017	-1,58	0,076***	7,95	-0,057***	-9,34
Familie	0,051***	4,73	-0,021**	-2,27	-0,028***	-4,68
Utdanning	-0,124***	-7,9	-0,017	-1,24	0,140***	16,15
Nordisk	-0,005	-0,49	-0,019**	-1,99	0,028***	4,57

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 20 391. Note: Som referansegruppe er benyttet innvandrere som er kvinner, i alderen 62-74 år, med uoppgitt utdanning, med 16 år og lengre botid, som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig og med ukjent innvandringsgrunn

Ser vi på sannsynligheten til å foreta en innenlands utflytting fra de mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2, er det klart større utflyttingssannsynlighet blant innvandrede menn enn blant innvandrede kvinner. Til noe forskjell fra utvandringen, er utflyttingssannsynligheten her gjennomgående fallende med økende alder, der innvandrere i aldersgruppen 15-24 år viser størst utflyttingssannsynlighet mens innvandrere i aldersgruppen 62-74 år viser lavest utflyttingssannsynlighet.

I likhet med innvandrere på det laveste sentralitetsnivået, er det også her innvandrere med lang høyere utdanning som viser størst sannsynlighet for å foreta en innenlands utflytting etterfulgt av innvandrere med uoppgitt utdanningsnivå. Innvandrere med høyest registrert utdanning på grunnskolenivå er den av utdanningsgruppene som viser minst sannsynlighet for å flytte ut innenlands fra de mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2.

Botiden er også her klart bestemmende for sannsynligheten til å flytte ut, med størst utflyttingssannsynlighet blant innvandrere med kort botid, der utflyttingssannsynligheten deretter gradvis faller med økende botid ned til lavest utflyttingssannsynlighet for innvandrere med lang botid på 16 år og lengre.

I de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2 er det innvandrere som var knyttet til utdanningssystemet som viser størst utflyttingssannsynlighet, der innvandrere som var registrert under utdanning og også de som var registrert som både under utdanning og som sysselsatte viser størst utflyttingssannsynlighet.

I likhet med innvandrere på det laveste sentralitetsnivået, er det også for innvandrere registrert bosatte på det nest laveste sentralitetsnivået de som er registrert som sysselsatte som viser klart lavest sannsynlighet for å flytte ut.

Ser vi tilslutt på sammenhengen mellom utflytting og innvandringsbakgrunn, er det også i de mindre sentrale kommunene innvandrere med flukt som innvandringsgrunn som viser den klart største sannsynligheten for å flytte ut innenlands. Nest størst sannsynlighet for å flytte ut har innvandrere som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig, mens det er nordiske innvandrere som viser lavest utflyttingssannsynlighet fra mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2.

For orden skyld har vi også her sett på sannsynligheten for å bli fortsatt bosatt på det nest laveste sentralitetsnivået, og som forventet har innvandrede kvinner en noe større sannsynlighet for å være fortsatt bosatt enn innvandrede menn. Sannsynligheten for å være fortsatt bosatt øker også gjennomgående med alderen.

Målt etter utdanning er det innvandrere med utdanning på grunnskolenivå og de med kort høyere utdanning som viser størst sannsynlighet for å bli boende, mens innvandrere med uoppgitt utdanning er de som viser minst sannsynlighet for å bli boende i kommunene på det nest laveste sentralitetsnivået.

Målt etter botid er det også her gjennomgående større sannsynlighet for innvandrere å bli boende jo lenger botiden er, med minst bofasthet blant innvandrere med 0-2 års botid og størst bofasthet blant innvandrere med 16 år og lengre botid.

Sett på bakgrunn av status på arbeidsmarkedet, er det innvandrere som har vært registrert under utdanning som viser minst sannsynlighet for å bli boende i kommunene på nest lavest sentralitet, etterfulgt av innvandrere som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig. I den andre enden viser også her innvandrere som er registrert som sysselsatte klart størst sannsynlighet for å bli fortsatt boende i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2.

Til slutt er det innvandrere med familie som innvandringsgrunn som viser størst sannsynlighet for å bli boende på det nest laveste sentralitetsnivået gitt innvandreres innvandringsbakgrunn, mens innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn også her vist klart minst sannsynlighet for å bli boende.

Tilsvarende estimeringer for de noe sentrale kommuner på det nest øverste sentralitetsnivået 3, viser at også her har innvandrede menn større sannsynlighet for å utvandre enn innvandrede kvinner (se tabell 5.3). Innvandrere i den yngste aldersgruppen 15-24 år viser også her størst sannsynlighet for å utvandre, men innvandrere i aldersgruppen 36-61 år følger hakk i hel, mens innvandrere i referansegruppen 62-74 år viser klart lavest sannsynlighet for å utvandre.

Botiden viser også på dette sentralitetsnivået at sannsynligheten for å utvandre er størst blant innvandrere med kortest botid, for deretter å falle systematisk med lengden på botiden, med lavest utvandringssannsynlighet blant innvandrere med 16 år og lengre botid.

Innvandrere med uoppgitt utdanning er den av utdanningsgruppene som viser klart størst sannsynlighet for å utvandre fra de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3. Også her er det innvandrere med lang høyere utdanning som følger nærmest, med nest størst sannsynlighet for å utvandre. Men forskjellene fra de øvrige utdanningsgruppene er ikke her så stor ned til de med grunnskole og videregående utdanning, som er de med lavest utvandringssannsynlighet.

Målt ut fra status på arbeidsmarkedet, er det innvandrere som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser klart størst sannsynlighet for å utvandre fra det nest høyeste sentralitetsnivået etterfulgt av innvandrere som var registrert under utdanning. Som på de to laveste sentralitetsnivåene, er det også her innvandrere som er registrert som sysselsatte som viser klart lavest sannsynlighet for å utvandre.

I likhet med innvandrere bosatt på det nest laveste sentralitetsnivå 2, er det også blant innvandrere bosatt på sentralitetsnivå 3 de med utdanning som innvandringsgrunn som viser klart størst sannsynlighet for å utvandre. Deretter følger nordiske innvandrere og arbeidsinnvandrere, mens det er innvandrere med flukt som innvandringsgrunn som viser minst sannsynlighet for å utvandre.

Innvandrede menn viser også på sentralitetsnivå 3 større sannsynlighet for å foreta en innenlandsk utflytting enn innvandrede kvinner. Tilsvarende faller sannsynligheten for utflytting med alderen, der innvandrere i aldersgruppen 15-24 år viser størst sannsynlighet for å flytte ut, mens innvandrere i referansegruppen 62-74 år viser lavest utflyttingssannsynlighet fra noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3.

Blant utdanningsgruppene er det innvandrere med lang høyere utdanning som viser størst utflyttingssannsynlighet fra dette sentralitetsnivået etterfulgt av innvandrere med uoppgitt utdanning, mens det er innvandrere med kun grunnskoleutdanning som viser lavest sannsynlighet for å flytte ut fra kommuner på sentralitetsnivå 3.

Det er også her en klart fallende sannsynlighet for å flytte ut med økende botid, der innvandrere med kort botid på 0-2 år viser klart størst utflyttingssannsynlighet, mens innvandrere i referansegruppen med botid på 16 år og lenger viser lavest sannsynlighet for å flytte ut fra kommunene på sentralitetsnivå 3.

Igjen er det innvandrere som var knyttet til utdanningssystemet, enten som under utdanning og/eller som sysselsatte sammen med en utdanning som viser størst utflyttingssannsynlighet også fra noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3.

Innvandrere som var registrert som sysselsatte i 2012 er også her den gruppen av innvandrere som viser lavest utflyttingssannsynlighet gitt innvandrernes status i forhold til arbeidsmarkedet.

Med hensyn til innvandringsbakgrunn, er det også på dette sentralitetsnivået innvandrere med flukt som innvandringsgrunn som viser størst utflyttingssannsynlighet, men de skiller seg ikke like klart fra de øvrige innvandrergруппene som de gjorde på de to laveste sentralitetsnivåene. Innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn er også her blant de mest mobile, og viser nest størst sannsynlighet for å flytte ut, mens det er innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn som viser lavest sannsynlighet for å flytte ut fra de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3.

For orden skyld, har vi også her estimert sannsynligheten for å bli boende i de noe sentrale kommunen på sentralitetsnivå 3. Som vi ser av tabell 5.3 har innvandrede menn en klart mindre sannsynlighet for å bli boende på dette sentralitetsnivået enn innvandrede kvinner. Sannsynligheten for å bli boende og ikke utvandre eller flytte ut er også klart økende med stigende alder, der innvandrere i aldersgruppen 15-24 år viser minst sannsynlighet for å bli boende, mens innvandrere i alderen 62-74 år viser klart størst sannsynlighet for å bli boende i kommuner på sentralitetsnivå 3.

For utdanningsgruppene er det innvandrere med høyest utdanning fra grunnskole og videregående skole som viser størst sannsynlighet for å bli boende, mens innvandrere med uoppgitt utdanning er de som viser lavest sannsynlighet for å bli boende i de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3.

Botid spiller også her en viktig rolle, ved at sannsynligheten for å bli boende systematisk øker med botiden. Innvandrere som er registrert som sysselsatte viser også her klart størst sannsynlighet for å bli boende med hensyn til innvandreres status på arbeidsmarkedet, mens det er innvandrere som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser lavest sannsynlighet for å bli boende i de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3.

Tabell 5.3 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere i 2013 som i år 2012 var bosatte i noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3

Individkjenne-tegn	Ikke flyttet fra sentralitets-nivå 3		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 3		Utvandret fra sentralitetsnivå 3	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Menn	-0,023***	-9,79	0,013***	7,11	0,008***	5,52
15-24 år	-0,061***	-10,04	0,039***	8,39	0,034***	8,54
25-35 år	-0,048***	-8,65	0,034***	8,04	0,025***	6,84
36-61 år	-0,033***	-6,42	0,015***	3,76	0,029***	8,44
Grunnskole	0,048***	14,47	-0,014***	-5,29	-0,036***	-16,6
Videregående utdanning	0,045***	14,24	-0,012***	-4,85	-0,035***	-16,7
Kort høyere utdanning	0,035***	9,82	-0,001	-0,33	-0,035***	-14,97
Lang høyere utdanning	0,017***	3,96	0,013***	3,91	-0,031***	-10,98
Botid 0-2 år	-0,054***	-13,06	0,031***	9,55	0,025***	9,07
Botid 3-5 år	-0,033***	-8,19	0,011***	3,56	0,023***	8,49
Botid 6-10 år	-0,022***	-5,39	0,009***	2,69	0,014***	5,07
Botid 11-15 år	-0,013***	-2,94	0,006*	1,62	0,008***	2,75
Sysselsatt	0,066***	23,33	-0,009***	-3,92	-0,054***	-29,24
Sysselsatt under utdanning	0,025***	5,29	0,026***	6,90	-0,047***	-14,91
Under utdanning	0,007	1,46	0,015***	3,98	-0,020***	-6,03
Arbeidsledig	0,031***	6,52	0,009**	2,45	-0,037***	-11,91
Arbeid	0,010***	2,06	-0,017***	-4,64	0,007**	2,30
Flukt	0,017***	3,56	0,022***	6,08	-0,041***	-13,29
Familie	0,038***	8,05	-0,014***	-3,95	-0,023***	-7,57
Utdanning	-0,120***	-17,30	0,016***	3,03	0,104***	22,67
Nordisk	-0,020***	-4,07	-0,005	-1,22	0,023***	7,29

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 63 091. Note: Som referansegruppe er benyttet innvandrere som er kvinner, i alderen 62-74 år, med uoppgitt utdanning, med 16 år og lengre botid, som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig og med ukjent innvandringsgrunn

Det også innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn som viser klart minst sannsynlighet for å bli boende i kommunene på det nest høyeste sentralitetsnivået, mens det er innvandrere med familie som innvandringsgrunn som viser klart størst sannsynlighet for å bli boende blant innvandrere målt etter innvandringsbakgrunn.

Til slutt har vi i tabell 5.4 vist tilsvarende estimeringsresultater for innvandrere som er bosatte i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4. Som vi så i kapittel 3 er de fleste innvandrere i Norge bosatte på dette sentralitetsnivået.

Som på de øvrige sentralitetsnivåene viser innvandrede menn også her større sannsynlighet for å utvandre enn innvandrede kvinner. Utvandringen er også her fallende med økende alder, der sannsynligheten for å utvandre fra kommunene på det mest sentrale nivået er klart størst blant innvandrere i alderen 15-24 år og klart lavest blant innvandrere i aldersgruppen 62-74 år.

Innvandrerens botid spiller også her en viktig rolle, og utvandringssannsynligheten er klart fallende med økende botid, med meget høy utvandringssannsynlighet blant innvandrere med kortest botid på 0-2 år og klart lavest utvandringssannsynlighet blant innvandrere med 16 år og lengre botid.

Sannsynligheten for å utvandre gitt innvandrers utdanningsnivå følger også i de mest sentrale kommunene mønsteret fra de øvrige sentralitetsnivåene, ved at det er innvandrere med uoppgitt utdanning som viser størst sannsynlighet for å utvandre etterfulgt av innvandrere med lang høyere utdanning. Også i de mest sentrale kommunene er det innvandrere med høyest utdanning på grunnskolenivå og videregående skole som viser minst sannsynlighet for å utvandre.

Med hensyn til innvandrers status på arbeidsmarkedet, er det helt klart innvandrere som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser størst utvandringssannsynlighet fra de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4. I den andre enden finner vi også her klart lavest utvandringssannsynlighet blant innvandrere som var registrert som sysselsatte i 2012.

Tabell 5.4 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere i 2013 som i år 2012 var bosatte i sentrale kommuner på sentralitetsnivå 4

Individkjenne­tegn	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 4		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 4		Utvandret fra sentralitetsnivå 4	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Menn	-0,009***	-13,17	0,001***	2,84	0,008***	11,73
15-24 år	-0,041***	-22,15	0,005***	7,15	0,046***	26,88
25-35 år	-0,018***	-10,97	0,002***	3,83	0,026***	16,98
36-61 år	-0,014***	-9,42	0,001	1,06	0,022***	15,97
Grunnskole	0,041***	38,92	-0,001***	-3,42	-0,040***	-40,88
Videregående utdanning	0,038***	37,61	-0,001**	-2,07	-0,038***	-39,71
Kort høyere utdanning	0,034***	31,59	-0,001	-1,58	-0,034***	-33,37
Lang høyere utdanning	0,031***	25,06	0,000	0,20	-0,031***	-26,7
Botid 0-2 år	-0,062***	-49,74	0,004***	8,84	0,060***	51,52
Botid 3-5 år	-0,031***	-24,93	0,002***	5,44	0,029***	25,49
Botid 6-10 år	-0,015***	-12,19	0,002***	4,57	0,013***	11,69
Botid 11-15 år	-0,010***	-8,11	0,001**	2,13	0,009***	7,94
Sysselsatt	0,057***	65,83	-0,001***	-3,68	-0,054***	-67,22
Sysselsatt under utdanning	0,060***	41,72	0,002***	3,71	-0,060***	-44,89
Under utdanning	0,031***	20,09	0,002***	3,44	-0,031***	-21,96
Arbeidsledig	0,038***	25,69	0,003***	4,90	-0,039***	-28,19
Arbeid	0,002	1,29	0,001**	2,33	-0,003**	-2,29
Flukt	0,026***	19,86	0,001***	3,12	-0,027***	-22,51
Familie	0,022***	17,4	0,000	-0,96	-0,021***	-17,98
Utdanning	-0,089***	-48,18	0,002***	3,52	0,087***	50,58
Nordisk	-0,043***	-31,93	0,001*	1,67	0,043***	33,89

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 420 029. Note: Som referansegruppe er benyttet innvandrere som er kvinner, i alderen 62-74 år, med uoppgitt utdanning, med 16 år og lengre botid, som står utenfor arbeidsstyrken for øvrig og med ukjent innvandringsgrunn

Gitt innvandreres innvandringsbakgrunn er det også i de mest sentrale regioner innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn som viser klart størst sannsynlighet for å utvandre, men også nordiske innvandrere viser stor utvandringssannsynlighet. I likhet med de øvrige sentralitetsnivåene, er det innvandrere med flukt som innvandringsgrunn som viser klart lavest sannsynlighet for å utvandre fra de mest sentrale regionene på sentralitetsnivå 4, etterfulgt av innvandrere med familie som innvandringsgrunn.

Innvandrede menn viser også på sentralt nivå en litt større sannsynlighet for å flytte ut innenlands enn innvandrede kvinner, men de kjønnsmessige forskjellene er ikke like klare som fra de to midterste sentralitetsnivåene. Utflyttingssannsynligheten etter alder viser også på sentralt nivå klart fallende utflyttingssannsynlighet med stigende alder.

Litt overraskende er det at innvandrere med lang høyere utdanning av utdanningsgruppene som viser størst sannsynlighet for å flytte ut fra de mest sentrale kommunene. Men som vi ser, er det små forskjeller i utflyttingssannsynlighet mellom de forskjellige utdanningsgruppene, men dog slik at det er innvandrere med kun grunnskoleutdanning som viser minst sannsynlighet for å flytte ut av de mest sentrale regionene.

Innvandrerens botid viser også på sentralt nivå en klart fallende utflyttingssannsynlighet med økende botid, der innvandrere med kort botid på 0-2 år viser størst utflyttingssannsynlighet og de med 16 år og lengre botid viser minst utflyttingssannsynlighet.

Med hensyn til status på arbeidsmarkedet, er det innvandrere som er registrert som arbeidsledige som viser størst sannsynlighet for å flytte ut fra sentrale regioner, mens det er innvandrere som er registrert som sysselsatte som viser lavest utflyttingssannsynlighet.

Gitt innvandreres innvandringsbakgrunn, er det innvandrere med utdanning som viser størst sannsynlighet for å flytte ut fra de mest sentrale kommunene, mens innvandrere med familie som innvandringsgrunn er de som viser minst sannsynlighet for å flytte ut. Det må imidlertid påpekes at det er små variasjoner i utflyttingssannsynlighetene fra de sentrale kommunene mellom innvandrergruppene etter innvandringsbakgrunn.

Med hensyn til sannsynligheten for å bli boende i de sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4, har som forventet innvandrede menn mindre sannsynlighet for å bli boende enn innvandrede kvinner, noe som har mest sammenheng med større utvandringssannsynlighet blant innvandrermenn.

Sannsynligheten for å bli boende er også på dette sentralitetsnivået økende med stigende alder, med lavest sannsynlighet for å bli boende blant innvandrere i alderen 15-24 år og størst sannsynlighet blant innvandrere i alderen 62-74 år.

Med hensyn til utdanning viser innvandrere med uoppgett utdanning vesentlig mindre sannsynlighet for fortsatt å bli boende i de mest sentrale kommunene enn de øvrige utdanningsgruppene. Men også her er det innvandrere med lang høyere utdanning som viser nest lavest sannsynlighet for å bli boende, mens det er innvandrere med høyest utdanning på grunnskolenivå og videregående utdanning som viser størst sannsynlighet for å bli boende i de mest sentrale kommunene.

Som ventet er sannsynligheten for å bli boende systematisk økende med botiden, der innvandrere med kort botid på 0-2 års botid viser svært liten sannsynlighet for å fortsatt bli boende, mens innvandrere i gruppene med 6 år og lengre botid er de

som viser størst sannsynlighet for å bli boende i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4.

Med hensyn til status på arbeidsmarkedet er det innvandrere som er registrert sysselsatte som viser klart størst sannsynlighet for å bli boende i de mest sentrale kommunene etterfulgt av sysselsatte innvandrere som også er registrert under utdanning, mens det er innvandrere som sto utenfor arbeidsstyrken for øvrig som viser klart minst sannsynlighet for å bli fortsatt boende i kommuner med høy sentralitet.

Til slutt er det innvandrere med flukt og familie som innvandringsgrunn som viser klart størst sannsynlighet for å bli boende i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4, mens det er innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn og nordiske innvandrere som viser klart minst sannsynlighet for å bli boende, og da først og fremst på grunn av høy utvandringssannsynlighet.

5.3. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter sentralitet og familie kontrollert for individkjennetegn

I underkapittel 4.3 gjorde vi noen beskrivende analyser av hvordan utvandringen blant innvandrere hadde sammenheng med familiestørrelse samt etter hvor stort innslaget av innvandrere var i familier med to eller flere personer. I dette underkapitlet har vi først estimert forskjeller i sannsynligheter for ikke å flytte, flytte ut innenlands fra hvert sentralitetsnivå og å utvandre fra hvert av sentralitetsnivåene gitt størrelsen på innvandrerfamiliene. Estimeringene er foretatt på tilsvarende måte som i underkapittel 5.2. Vi har først benyttet familier med 5 personer og flere som referansegruppe for familiestørrelser, og samtidig kontrollert for sammensetningen av familiene etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn på individnivå gitt de samme referansegrupper som i underkapittel 5.2. Deretter har vi foretatt tilsvarende estimeringer, men der estimeringene er foretatt for familier bestående av medlemmer der alle er innvandrere, og der referansegruppen er de innvandrerfamiliene som består av både innvandrere og ikke innvandrere.

I tabell 5.5 er det estimert sannsynligheter for hvordan innvandrerfamilier blir boende, flytter ut innenlands og utvandrer i de minst sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1. På tilsvarende måte som vi fant for landsgjennomsnittet i underkapittel 4.3, er det innvandrere i enpersonsfamilier som viser klart størst utvandringssannsynlighet også fra de minst sentrale kommunene. Det er omtrent ingen forskjell i utvandringssannsynlighet mellom personer i familier med 2 og 4 medlemmer, mens referansegruppen i familier med 5 personer eller flere har litt større utvandringssannsynlighet enn i familier med 3 medlemmer. Det er imidlertid kun enpersonsfamilier som viser signifikant større sannsynlighet for å utvandre enn familier med 5 personer eller flere.

Sannsynligheten for å flytte ut innenlands fra kommuner på sentralitetsnivå 1, er også helt klart størst i enpersonsfamilier etterfulgt av familier med 2 personer, mens personer i familier med 5 eller flere personer har litt større sannsynlighet for å flytte ut enn familier med 3 og 4 personer, der den siste er den familiestørrelse som viser minst utflyttingssannsynlighet.

Sannsynligheten for ikke å flytte, og dermed fortsatt være boende i de minst sentrale kommunene, er som forventet klart minst i enpersonsfamilier etterfulgt av familier bestående av 2 personer. Størst sannsynlighet for å bli fortsatt boende i de minst sentrale kommunene viser familier med 4 personer.

Tabell 5.5 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra de minst sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012

Antall personer i familien	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 1		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 1		Utvandret fra sentralitetsnivå 1	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
1	-0,064***	-9,57	0,037***	6,76	0,029***	7,25
2	-0,009	-1,23	0,008	1,31	0,003	0,57
3	0,007	0,95	-0,002	-0,32	-0,003	-0,56
4	0,012*	1,67	-0,014**	-2,29	0,003	0,6

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 30 124. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere i familier med 5 personer eller flere som referansegruppe, og kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn

Tilsvarende resultater for innvandrerfamilier i mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2 viser også klart høyest utvandringssannsynlighet blant innvandrere som bor i enpersonsfamilier (se tabell 5.6). Her viser personer i familier med 4 medlemmer litt større utvandringssannsynlighet enn familier med 2 medlemmer, mens personer i familier med 3 medlemmer viser lavest sannsynlighet for å utvandre, skjønt ingen av estimatene i de tre siste gruppene er signifikant forskjellige fra familier med 5 personer eller flere.

Sannsynligheten for å flytte ut innenlands fra de mindre sentrale kommunene er her meget klart størst for innvandrere som bor i enpersonsfamilier, mens utflyttings-sannsynligheten deretter faller med familiestørrelsen, der familier med 5 personer eller flere viser minst sannsynlighet for å flytte ut, dog ikke signifikant mindre enn i familier med 4 personer.

Dette gir som ventet også klart minst sannsynlighet for innvandrere i enpersonsfamilier til å bli fortsatt boende i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1, mens sannsynligheten for å bli fortsatt boende deretter øker med familiestørrelsen med størst sannsynlighet for personer i familier med 5 personer eller flere, men dog ikke signifikant forskjellig fra familier med 4 personer.

Tabell 5.6 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012

Antall personer i familien	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 2		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 2		Utvandret fra sentralitetsnivå 2	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
1	-0,128***	-15,31	0,096***	13,23	0,032***	6,91
2	-0,031***	-3,39	0,029***	3,56	0,002	0,44
3	-0,015*	-1,61	0,017**	2,13	-0,001	-0,22
4	-0,012	-1,23	0,008	0,98	0,004	0,77

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 20 391. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere i familier med 5 personer eller flere som referansegruppe, og kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn

Går vi til de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3, er det fortsatt innvandrere som bor i enpersonsfamilier som viser den klart største utvandringssannsynligheten (se tabell 5.7). Deretter er det små variasjoner i utvandringssannsynligheten i de øvrige familiestørrelsene, dog noe større utvandringssannsynlighet blant personer i familier med 4 personer og minst utvandringssannsynlighet i familier med 3 personer, men ingen av estimatene er signifikant forskjellige fra familier med 5 personer eller flere.

Sannsynligheten for å flytte ut innenlands fra de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3 er også helt klart størst blant innvandrere som bor i enpersonsfamilier. Deretter faller utflyttings-sannsynligheten systematisk med familiestørrelsen, slik at utflyttings-sannsynligheten er minst i familier med 5 personer og flere, men dog ikke signifikant mindre enn i familier med 4 personer.

Dette gir også et forventet resultat med hensyn til sannsynligheten for å bli boende i de noe sentrale kommunene, med klart lavest sannsynlighet for å bli fortsatt boende blant innvandrere som bor i enpersonsfamilier, etterfulgt av de som er registrert i familier med 2 personer. Det er imidlertid små forskjeller i sannsynligheten for å bli fortsatt boende på dette sentralitetsnivået mellom personer som er i familier med 3 og 4 personer, mens det er personer som er registrert i familier med 5 personer eller flere som viser størst sannsynlighet for å bli fortsatt boende i de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3, men dog ikke med signifikant større sannsynlighet enn familier med 3 og 4 personer.

Tabell 5.7 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012

Antall personer i familien	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 3		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 3		Utvandret fra sentralitetsnivå 3	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
1	-0,078***	-20,33	0,046***	15,24	0,031***	12,16
2	-0,018***	-4,21	0,017***	5,24	0,000	0
3	-0,007	-1,56	0,007**	2,23	-0,002	-0,63
4	-0,007	-1,58	0,004	1,25	0,001	0,53

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 63 091. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere i familier med 5 personer eller flere som referansegruppe, og kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn

Til slutt ser vi på tilsvarende estimeringer for innvandrerfamilier som bor i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4 (se figur 5.8). Innvandrere som bor i enpersonsfamilier skiller seg om enn enda mer ut på dette sentralitetsnivået med hensyn til meget høy utvandringssannsynlighet. De øvrige familjestørrelsene skiller seg her noe fra tilsvarende familjestørrelser på de øvrige sentralitetsnivåene ved at utvandringssannsynligheten er noe større hos familier med 4 personer og 5 personer eller flere enn i familier med 2 og 3 personer, der den siste er den av familjestørrelsene som viser minst utvandringssannsynlighet.

Innenlands utflytting fra dette sentralitetsnivået er derimot mer forventningsrettet, ved at det er innvandrere som bor i enpersonsfamilier som viser størst utflyttings-sannsynlighet, og at utflyttingssannsynligheten deretter faller systematisk med familjestørrelsen med lavest utflyttingssannsynlighet blant de som er registrert i familier med 5 personer eller flere, men dog ikke med signifikant lavere utflyttingssannsynlighet enn i familier med 4 personer.

Dette gir som forventet en relativt lav sannsynlighet blant innvandrere som bor i enpersonsfamilier til fortsatt å bli boende i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4. Deretter viser personer som er registrert i familier med 2 og 4 personer en lavere sannsynlighet for å bli fortsatt boende i de mest sentrale kommunene enn personer som er registrert i familier med 5 personer eller flere og i familier med 3 personer, der den siste viser størst sannsynlighet for å bli fortsatt boende i kommuner på sentralitetsnivå 4.

Tabell 5.8 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra sentrale kommuner på sentralitetsnivå 4 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familjestørrelse i 2012

Antall personer i familien	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 4		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 4		Utvandret fra sentralitetsnivå 4	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
1	-0,035***	-29,48	0,005***	12,68	0,029***	26,14
2	-0,002	-1,42	0,003***	5,76	-0,002	-1,51
3	0,003***	2,61	0,001*	1,94	-0,005***	-4,02
4	-0,003**	-2,29	0,000	0,07	0,003**	2,1

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 420 029. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere i familier med 5 personer eller flere som referansegruppe, og kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn

Som vi så i kapittel 4.3, var ikke bare størrelsen på innvandrerfamiliene, men også sammensetningen av disse familier av betydning for utvandrings- og utflyttingsfrekvensene. Vi fant som beskrevet på nasjonalt nivå, at innslaget av ikke-innvandrere i familiene var med på å dempe især utvandringsfrekvensene, men også tendensen til utflyttingen innenlands.

I estimeringene under har vi derfor målt utvandrings- og utflyttingssannsynlighetene etter sentralitet hos innvandrerfamilier bestående av kun innvandrere sett i forhold til tilsvarende familiestørrelser som består av både innvandrere og ikke innvandrere som referansegrupper. Av forståelige grunner har vi her ikke med enpersons familier, i og med at en persons innvandrerfamilie kun består av én innvandrer, og vil ikke finne sitt motstykke i andre typer innvandrerfamilier med samme størrelse. Estimaten er også her for øvrig kontrollert for kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn.

Vi starter med innvandrerfamilier i de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1. Som vi ser av tabell 5.9, er det systematisk større sannsynlighet for å utvandre fra dette sentralitetsnivået i innvandrerfamilier med bare innvandrere, enn i tilsvarende familiestørrelser som består av både innvandrere og ikke innvandrere. Størst er utslagene i familier som består av 2 personer, mens de minste forskjellene i utvandringssannsynlighet er å finne i familier med 4 personer. Skjønt innvandrerfamilier med kun innvandrere med 4 personer og 5 personer eller flere viser signifikant større utvandringssannsynlighet enn tilsvarende familiestørrelser med både innvandrere og ikke innvandrere.

Resultatene er ikke like entydige med hensyn til innenlandske utflyttinger fra de minst sentrale kommunene. Her er det innvandrerfamilier med bare innvandrere bestående av 5 personer eller flere som viser størst utflyttingssannsynlighet enn tilsvarende størrelse av innvandrerfamilier med både innvandrere og ikke-innvandrere, mens innvandrerfamilier med bare innvandrere med 3 personer viser noe lavere utflyttingssannsynlighet enn tilsvarende familiestørrelse bestående av både innvandrere og ikke innvandrere, men utflyttingssannsynligheten er ikke signifikant lavere.

Disse forskjellene gir likevel som resultat at sannsynligheten for å bli boende i de minst sentrale kommunene på sentralitet 1, gjennomgående er mindre i innvandrerfamilier med bare innvandrere enn i familier med både innvandrere og ikke innvandrere. Størst er forskjellene også her i familier med 2 personer, mens det er små forskjeller i sannsynligheten for å bli boende mellom innvandrerfamilier med bare innvandrere og de med både innvandrere og ikke-innvandrere i familier med 3 personer, men dog med fortsatt noe større sannsynlighet for å bli boende i den sistnevnte, men dog ikke signifikant større.

Tabell 5.9 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra de minst sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012

Antall personer i familien	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 1		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 1		Utvandret fra sentralitetsnivå 1	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
2	-0,033***	-4,22	0,011*	1,74	0,020***	4,57
3	-0,003	-0,34	-0,008	-1,04	0,010**	2,27
4	-0,018**	-2,06	0,019**	2,48	0,001	0,07
5 og flere	-0,038***	-2,78	0,038***	3,10	0,003	0,53

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 16 750. Note: Estimaten er beregnet for innvandrere med kun innvandrere i familien sett i forhold til innvandrere som også har ikke-innvandrere i familien som referansegrupper, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn

Tilsvarende resultater for de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2, viser at tendensen til større utvandringssannsynlighet i innvandrerfamilier med bare

innvandrere enn i familier med både innvandrere og ikke innvandrere også er til stede på dette sentralitetsnivået (se tabell 5.10). Det er riktignok litt større utvandringssannsynlighet i innvandrerfamilier med både innvandrere og ikke-innvandrere med 4 personer enn i innvandrerfamilier av samme størrelse med bare innvandrere, men ikke signifikant større, men i de øvrige familiestørrelsene er det innvandrerfamiliene med bare innvandrere som viser størst utvandringssannsynlighet, dog ikke signifikant større i familier med 5 personer eller flere.

Det er gjennomgående innvandrerfamilier med bare innvandrere som viser størst utflyttingssannsynlighet fra de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2, der innvandrerfamilier med 2 personer og 5 personer og flere er de som viser størst utflyttingssannsynlighet i forhold til tilsvarende innvandrerfamilier med både innvandrere og ikke-innvandrere. I de øvrige familiestørrelsene er imidlertid utflyttingssannsynligheten ikke signifikant større.

Dette gir også en klar overvekt av innvandrerfamilier med bare innvandrere blant de som viser lavest sannsynlighet til å bli boende i de mindre sentrale kommunene på sentralitetsnivå 2. Som vi ser, er denne sannsynligheten mindre i alle innvandrerfamilier bortsett fra i familier med 4 personer, der innvandrerfamiliene med bare innvandrere viser en litt større sannsynlighet for å bli boende på dette sentralitetsnivået enn i innvandrerfamilier av tilsvarende størrelse med både innvandrere og ikke-innvandrere, skjønt denne sannsynligheten er ikke signifikant større.

Tabell 5.10 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012

Antall personer i familien	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 2		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 2		Utvandret fra sentralitetsnivå 2	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
2	-0,030***	-2,97	0,016*	1,98	0,015***	2,92
3	-0,018*	-1,89	0,013	1,54	0,009**	2,13
4	0,003	0,32	-0,003	0,29	-0,003	-0,48
5 og flere	-0,027**	-2,00	0,025**	1,98	0,003	0,66

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 11 527. Note: Estimatenes er beregnet for innvandrere med kun innvandrere i familien sett i forhold til innvandrere som også har ikke-innvandrere i familien som referansegrupper, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn

Går vi til de noe sentrale kommunene på sentralitetsnivå 3, er det en større utvandringssannsynlighet i innvandrerfamilier med bare innvandrere med 2 og 3 personer enn i tilsvarende familiestørrelser av familier bestående av både innvandrere og ikke innvandrere (se tabell 5.11). Derimot viser innvandrerfamilier med bare innvandrere med 4 personer og 5 personer og flere på dette sentralitetsnivået litt lavere utvandringssannsynligheter enn tilsvarende familiestørrelser av familier med både innvandrere og ikke innvandrere, men der utvandringssannsynligheten ikke er signifikant mindre for familier med 4 personer.

Ser vi på utflyttingen innenlands fra de noe sentrale kommunene, er det imidlertid gjennomgående større utflyttingssannsynlighet i innvandrerfamiliene med bare innvandrere, enn i tilsvarende familiestørrelser bestående av både innvandrere og ikke innvandrere, men der utflyttingssannsynligheten ikke er signifikant større for familier med 5 personer og flere.

Dette gir også gjennomgående en mindre sannsynlighet for å bli boende i noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3 i innvandrerfamilier med kun innvandrere enn i familier bestående av både innvandrere og ikke innvandrere. Størst er forskjellene i sannsynligheten for å bli boende i de minste familiene med 2 og 3 personer, mens mindre sannsynlighet for å bli boende i familier med 4 personer og

5 personer eller flere ikke er signifikant lavere enn i familier med både innvandrere og ikke innvandrere.

Tabell 5.11 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familjestørrelse i 2012

Antall personer i familien	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 3		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 3		Utvandret fra sentralitetsnivå 3	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
2	-0,020***	-4,43	0,011***	2,98	0,008***	3,17
3	-0,015***	-3,28	0,010***	2,76	0,005*	1,86
4	-0,007	-1,44	0,004***	2,62	-0,004	-1,61
5 og flere	-0,002	-0,25	0,007	1,28	-0,007**	-2,11

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 37 162. Note: Estimatenes er beregnet for innvandrere med kun innvandrere i familien sett i forhold til innvandrere som også har ikke-innvandrere i familien som referansegrupper, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn

Tilsvarende estimater for innvandrerfamilier i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4, viser klart større utvandringssannsynligheter blant familier bestående av kun 2, 3 og 4 innvandrere enn i tilsvarende familjestørrelser bestående av både innvandrere og ikke innvandrere (se tabell 5.12). I familier bestående av 5 personer og flere er også utvandringssannsynligheten noe større i innvandrerfamilier med bare innvandrere, men forskjellene fra tilsvarende innvandrerfamilier med både innvandrere og ikke-innvandrere er her klart mindre, og forskjellene gir ikke signifikant større utvandringssannsynlighet for innvandrerfamiliene med bare innvandrere.

Med hensyn til utflytting fra de mest sentrale kommunene, er resultatene noe mer blandet, der innvandrerfamilier med bare innvandrere med 2 personer og 5 personer eller flere viser lavere utflyttingssannsynligheter enn i tilsvarende innvandrerfamilier med både innvandrere og ikke-innvandrere, men der kun den første er signifikant lavere. Innvandrerfamilier med bare innvandrere med 3 og 4 personer viser derimot noe større utflyttingssannsynligheter enn i tilsvarende innvandrerfamilier med både innvandrere og ikke-innvandrere, men utflyttingssannsynlighetene er ikke signifikant større.

Innvandrerfamilier med bare innvandrere med 2, 3 og 4 personer viser alle signifikant lavere sannsynligheter for å bli boende i de mest sentrale kommunene på sentralitetsnivå 4 enn tilsvarende familjestørrelser med både innvandrere og ikke innvandrere. Innvandrerfamilier med bare innvandrere med 5 personer eller flere viser også noe lavere sannsynlighet for å bli boende på dette sentralitetsnivået enn tilsvarende innvandrerfamilier med både innvandrere og ikke-innvandrere, men sannsynligheten er ikke signifikant lavere.

Tabell 5.12 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra sentrale kommuner på sentralitetsnivå 4 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familjestørrelse i 2012

Antall personer i familien	Ikke flyttet fra sentralitetsnivå 4		Utflyttet innenlands fra sentralitetsnivå 4		Utvandret fra sentralitetsnivå 4	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
2	-0,010***	-7,62	-0,002***	-2,78	0,012***	10,29
3	-0,010***	-7,58	0,001	1,06	0,009***	7,69
4	-0,013***	-8,32	0,001	0,08	0,013***	9,05
5 og flere	-0,002	-0,98	-0,001	-0,42	0,001	0,31

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 243 258. Note: Estimatenes er beregnet for innvandrere med kun innvandrere i familien sett i forhold til innvandrere som også har ikke-innvandrere i familien som referansegrupper, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn

5.4. Utvandring og innenlands utflytting fra fylkene blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn

I den siste delen av kapittel 5 ser vi litt nærmere på utvandrings- og utflyttingstendensen ut fra et noe mer gjenkjennelig geografisk nivå, og har valgt å vise dette med hensyn på fylkesnivået. Det å bruke en geografisk inndeling etter sentralitet, som vi hittil har gjort, gir mening på bakgrunn av en samfunnsmessig målsetting om å opprettholde et mest mulig balansert regionalt bosettingsmønster med minst mulig endringer i andelenes hvert enkelt sentralitetsnivå har av landets befolkning. For en leser gir imidlertid en sentralitetsinndeling en noe mer abstrakt fornemmelse av geografien sammenliknet med mer konkrete og dermed mer gjenkjennelige geografiske navn og steder. Vi har derfor valgt å avslutte dette kapitlet med en drøfting av utvandrings- og utflyttingstendensen fra fylkene i løpet av tiårsperioden 2004-2013. Vi gjør oppmerksom på at vi her ser på tendensen blant innvandrere til å utvandre og flytte ut innenlands, og ikke på fylkenes totale potensial for utvandring og utflytting målt i antall personer. Sån sett måtte vi også ta med antall registrert bosatte innvandrere, da vi selvsagt må forvente at fylker med mange innvandrere målt i antall personer vil få en større utflytting og utvandring målt i antall personer enn fylker med mindre antall bosatte innvandrere. Helt til slutt i kapitlet har vi også foretatt noen estimeringer av innvandreres sannsynlighet for å utvandre og flytte ut og utvandre gitt innvandrernes innvandringsbakgrunn men simultant kontrollert for gruppenes sammensetning etter kjønn, alder, botid, utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus (jfr. tilsvarende estimeringer etter sentralitet over).

Vi tar utgangspunkt i de forskjellene vi har observert i utvandrings- og utflyttingstendensen blant innvandrere gitt en inndeling etter innvandringsbakgrunn. Fylker som i utgangspunktet har mange bosatte i de innvandrergruppene som viser størst utvandringstendens vil kunne forventes å få en samlet utvandringstendens som ligger høyere enn fylker som har mange bosatte innvandrere som er å finne i grupper med lavere utvandringstendens. Vi gir derfor innledningsvis en oversikt over hvordan de registrert bosatte innvandrerne i hvert fylke fordeler seg på grupper etter innvandringsbakgrunn gitt som et gjennomsnitt over de to femårsperiodene 2004-2008 og 2009-2013. Valget av femårsperioder henger sammen med at det ikke er uvanlig i prognosesammenheng å operere med en historisk periode på fem år for å kunne si noe om fremtidige flyttesannsynligheter, det være seg innenlandske flyttinger så vel som utvandring. Sån sett er det også av interesse å undersøke stabiliteten i utvandringstendensen gitt som et gjennomsnitt mellom to påfølgende femårsperioder. Ved å velge utviklingen fra 2004, og ikke fra 2000, tar vi også vekk de første årene av 2000-tallet med særdeles høy utvandringstendens, som blant annet skyldes at enkelte asylsøkere ble registrert som innvandret mens de fikk sin asylsøknad behandlet. De som fikk avslag måtte deretter registreres som utvandret, noe som økte både innvandringen og utvandringstendensen sammenliknet med årene etter.

Vi har først laget en oversikt som viser fylkenes potensial for utflytting og utvandring gitt sammensetningen av fylkenes registrert bosatte innvandrere etter innvandringsbakgrunn. Figur 5.13 gir en oversikt over innvandrere fordelt etter innvandringsbakgrunn i de to femårsperiodene 2004-2008 og 2009-2013. Som vi har sett i kapitlene over, er det store forskjeller i både utflyttings- og utvandringstendens mellom innvandrerguppene med ulik innvandringsbakgrunn, slik at sammensetningen av disse innvandrerguppene har stor betydning for hva vi kan forvente av utflyttings- og utvandringstendens med hensyn til innvandrere totalt.

Som vist for landsgjennomsnittet, er det spesielt to av innvandrerguppene som har endret sine innvandrerandeler fra den første til den siste femårsperioden. Dette gjelder først og fremst arbeidsinnvandrere, som har økt sin andel av totalt antall innvandrere fra snaut 8 prosent i den første perioden til om lag 20 prosent i den

siste perioden. Den andre gruppen er innvandrere med ukjent innvandringsgrunn, som har redusert sin andel av totalt antall innvandrere fra om lag 26 prosent i den første perioden til drøyt 17 prosent i den andre perioden. Det første har som kjent sammenheng med den meget store arbeidsinnvandringen som har funnet sted etter utvidelsen av EU østover, mens reduksjonen av andel innvandrere med ukjent innvandringsgrunn har sammenheng med at de fleste innvandrere fra denne gruppen ankom landet før 1990, da begrepet innvandringsgrunn ble innført i statistikken, og har deretter hatt moderat tilførsel av nye innvandrere med ukjent innvandringsgrunn.

For øvrig reduserte flyktninger sin innvandrersandel fra snaut 20 til nær 17 prosent fra den første til den andre perioden, mens familieinnvandrere økte sin andel fra om lag 27 til om lag 29 prosent av totalt antall innvandrere. Utdanningsinnvandrere økte også sin andel noe, mens nordiske innvandrere reduserte sin andel fra snaut 16 prosent i den første perioden til mellom 12-13 prosent i den andre perioden.

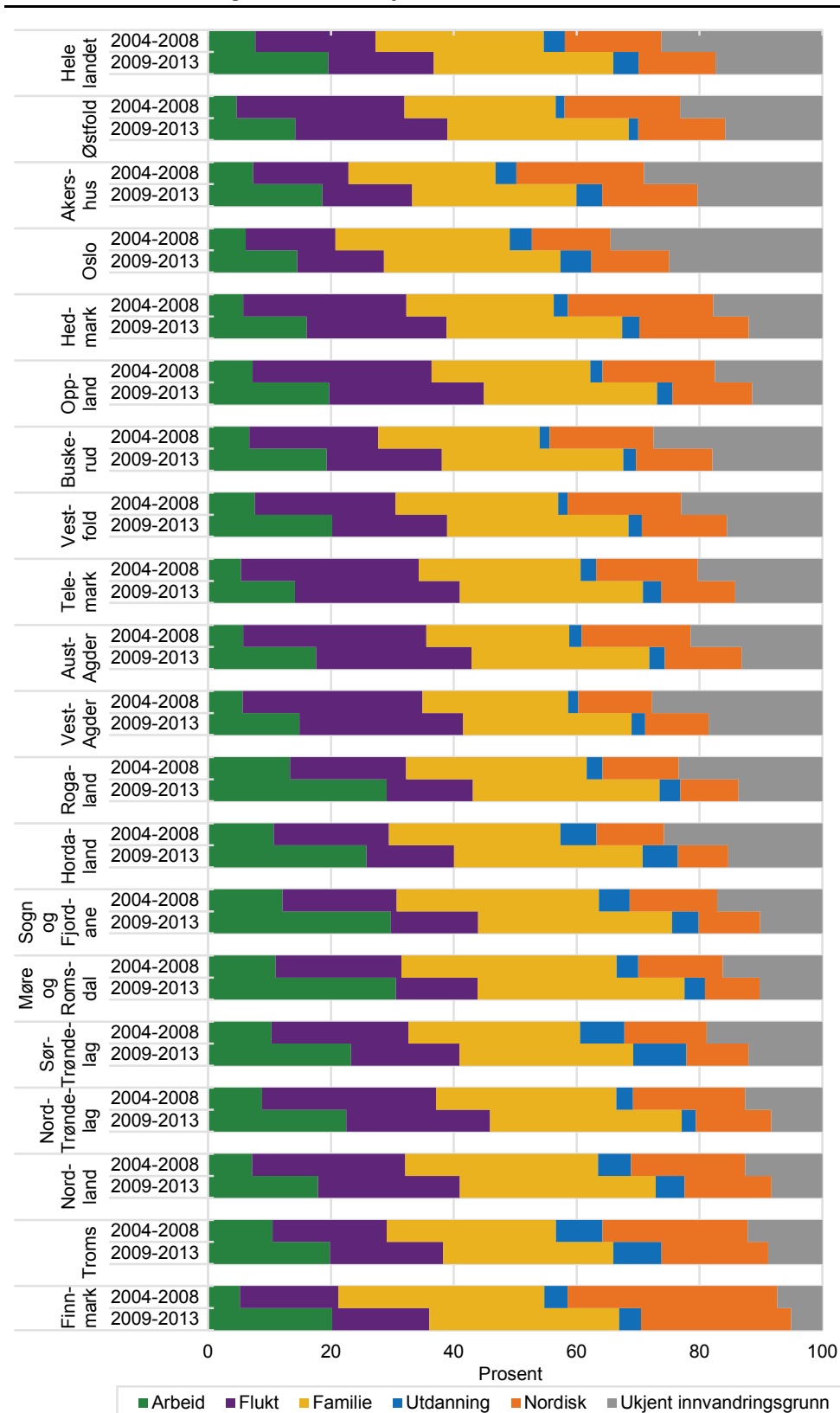
Det er først og fremst vestlandsfylkene som kan vise til en usedvanlig stor innvandring i den tiårsperioden vi ser på, med en meget sterk arbeidsinnvandring som til dels ble etterfulgt av økt familieegjenforening med arbeidsinnvandrere. I den andre femårsperioden utgjør arbeidsinnvandrere mellom 25-30 prosent av alle innvandrere i de fire vestlandsfylkene. I den andre enden av skalaen finner vi Østfold, Oslo, Telemark og Vest-Agder med lavest andel arbeidsinnvandrere blant sine innvandrere. Innvandrere med flukt som innvandringsgrunn utgjør størst innslag av innvandrere i østlandsfylkene Østfold, Hedmark, Oppland og Telemark, i Agderfylkene samt i Nord-Trøndelag og Nordland, mens Møre og Romsdal er fylket med minst innslag av flyktninger blant sine innvandrere. Det er innvandrere med familie som innvandringsgrunn som utgjør den største av innvandrergруппene, der vestlandsfylkene, Nord-Trøndelag, Nordland og Finnmark har størst innslag av familieinnvandrere blant sine innvandrere, mens familieinnvandrerne utgjør minst andel av innvandrerne i Akershus, Agderfylkene og Troms.

Som vi har sett har utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere de største utvandringsfrekvensene, og sånn sett bidra til å trekke utvandringen opp i de fylkene der disse innvandrergруппene utgjør relativt større andel av innvandrerne. Som det fremgår av figur 5.13, er det Sør-Trøndelag og Troms som viser størst innslag av utdanningsinnvandrere, men også Hordaland, Sogn og Fjordane, Nordland og Oslo viser andeler godt over gjennomsnittet, mens Østfold er fylket med lavest andel utdanningsinnvandrere. Nordiske innvandrere finner man i alle fylker, men innslaget er klart størst i Østfold, Akershus, Hedmark og i fylkene i Nord-Norge, mens andelen nordiske innvandrere er lavest på Vestlandet og i Agderfylkene.

Innvandrere med ukjent innvandringsgrunn er for det meste å finne i fylkene som tradisjonelt sett har hatt størst andel innvandrere i sin befolkning, og innslaget av denne innvandrergруппen er størst i Oslo, Akershus, Vest-Agder og Hordaland, mens Nord-Trøndelag og fylkene i Nord-Norge viser minst andeler av denne innvandrergруппen blant sine innvandrere.

For å vise hvordan utvandrings- og utflyttingstendensene har vært hos disse innvandrergруппene i hvert av fylkene i de to femårsperiodene 2004-2008 og 2009-2013, starter vi med innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn. Som vi ser av figur 5.14, er tendensen til å utvandre fra et fylke større enn tendensen til å flytte ut innenlands fra et fylke i begge femårsperiodene, men med klart mindre forskjeller i den siste perioden. I den første perioden er tendensen til å utvandre større enn tendensen til å flytte ut innenlands i samtlige av landets fylker, mens i den siste perioden viser arbeidsinnvandrere i Akershus, Buskerud og Finnmark en større tendens til å flytte ut innenlands enn å utvandre.

Figur 5.13 Innvandrere fordelt etter innvandringsbakgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I den første perioden er tendensen til å utvandre forholdsvis stor blant arbeidsinnvandrere i de fleste fylker, med høyest utvandringsrater i Nordland, Vest-Agder, Buskerud og Sør-Trøndelag, mens arbeidsinnvandrere i Oppland, Aust-Agder og Finnmark er de som viser lavest tendens til å utvandre. Tilsvarende forskjeller i tendensene til å flytte ut innenlands i den første perioden, viser at det var

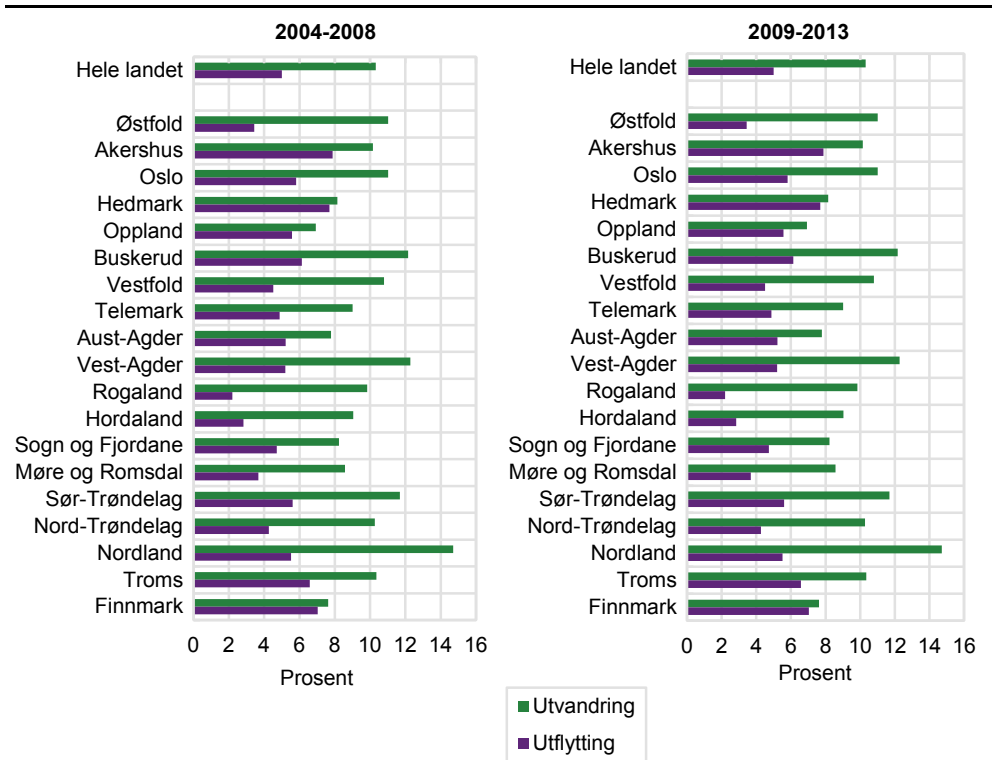
arbeidsinnvandrere i Akershus og Hedmark som hadde de høyeste utflyttingsratene, mens arbeidsinnvandrere i Rogaland og Hordaland viste svært liten tendens til å flytte ut innenlands.

Ser man utvandrings- og utflyttingstendensene i sammenheng, er det nettopp Rogaland og til dels Hordaland som viser størst relative forskjeller mellom utvandring og utflytting. Eller når en arbeidsinnvandrer velger å flytte fra disse fylkene så er sannsynlighetene mange ganger større for at de velger å utvandre fremfor å flytte til et annet fylke i Norge. Målt i rateforskjeller er det imidlertid mange andre fylker som også viser store forskjeller mellom utvandrings- og utflyttingsrater i den første perioden, som f.eks. Nordland, Østfold og Vest-Agder.

I den siste perioden er som nevnt forskjellene mellom utvandrings- og utflyttingstendensene klart mindre, der spesielt utvandringsratene men også utflyttingsratene faller noe i forhold til den første perioden. De største utvandringstendensene blant arbeidsinnvandrere er nå å finne i Oslo og Nord-Trøndelag, men også arbeidsinnvandrere i Vestfold, Vest-Agder, Rogaland og Sør-Trøndelag viser større utvandringstendenser enn gjennomsnittet. Lavest tendens til utvandring er i den siste perioden å finne i Aust-Agder og Sogn og Fjordane.

Det innenlandske utflyttingsmønsteret følger i store trekk mye av det som ble observert i den første perioden, men ved siden av Akershus er det nå arbeidsinnvandrere i Nord-Trøndelag som viser den største utflyttingstendensen innenlands. Igjen er det lav tendens blant arbeidsinnvandrere til å flytte ut innenlands fra Rogaland og Hordaland, som ved siden av Møre og Romsdal viser lavest utflyttingsrater i den siste perioden.

Figur 5.14 Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Det er igjen arbeidsinnvandrere i Rogaland som viser størst forskjeller mellom tendensen til å utvandre og tendensen til å flytte til et annet fylke i Norge, med klart større tendens til å utvandre. Arbeidsinnvandrere i nabofylkene Vest-Agder

og Hordaland, sammen med Vestfold og Sør-Trøndelag, viser også klart større enn gjennomsnittlig tendens til å utvandre sett i forhold til å velge et annet fylke i Norge. Det er et interessant perspektiv at arbeidsinnvandrere i fylkene på Sør-Vestlandet og Vest-Agder viser så stor tendens til utvandring i forhold til innenlands utflytting, i og med at dette kan ha stor betydning for flyttemønsteret i den perioden som kommer etter vår undersøkelsesperiode, der altså oljekrisen har rammet nettopp fylkene på Sør-Vestlandet og Vest-Agder klart mest.

I figur 5.15 har vi tatt med tilsvarende tendenser til utvandring og innenlands utflytting for innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Som tidligere vist, har flyktninger en særdeles liten tendens til å utvandre, men desto større tendens til å flytte innenlands i Norge. Som vi ser er dette mønsteret også klart til stede når vi går ned til fylkesnivået. Skjønt mens utvandringstendensen er ganske liten i alle fylker, så varierer utflyttingstendensen klart mellom fylkene.

For å ta utvandringen først, viser fylkene Oslo, Møre og Romsdal og Finnmark en litt høyere utvandringstendens enn de øvrige fylkene i den første perioden 2004-2008, mens Aust-Agder og Rogaland er fylkene der flyktninger i minst grad utvandrer fra, med utvandringstendens ned mot 0,5 prosent i denne perioden.

Utflyttingstendensen er som vi ser vesentlig større, og da spesielt fra fylker som Hedmark og Oppland på Østlandet, i enda større grad fra Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal på Vestlandet, og ikke minst fra Nord-Trøndelag og fra fylkene i Nord-Norge, der Troms har de største utflyttingsratene blant flyktninger av samtlige fylker i landet i den første perioden. Lavest utflyttingstendens er å finne blant flyktninger i fylkene med de største bysamfunnene, som Oslo, Rogaland og Hordaland.

Det er en svak neddemping i både utvandringstendensen og i tendensen til å flytte ut fra fylkene innenlands blant flyktninger i den andre femårsperioden 2009-2013 sammenliknet med perioden 2004-2008. Igjen er utvandringstendens blant flyktninger svært lave i alle fylker, men likevel noe større i Oslo og Sør-Trøndelag enn i de øvrige fylkene, mens Agderfylkene og Finnmark er de av fylkene der flyktninger viser minst tendens til å utvandre.

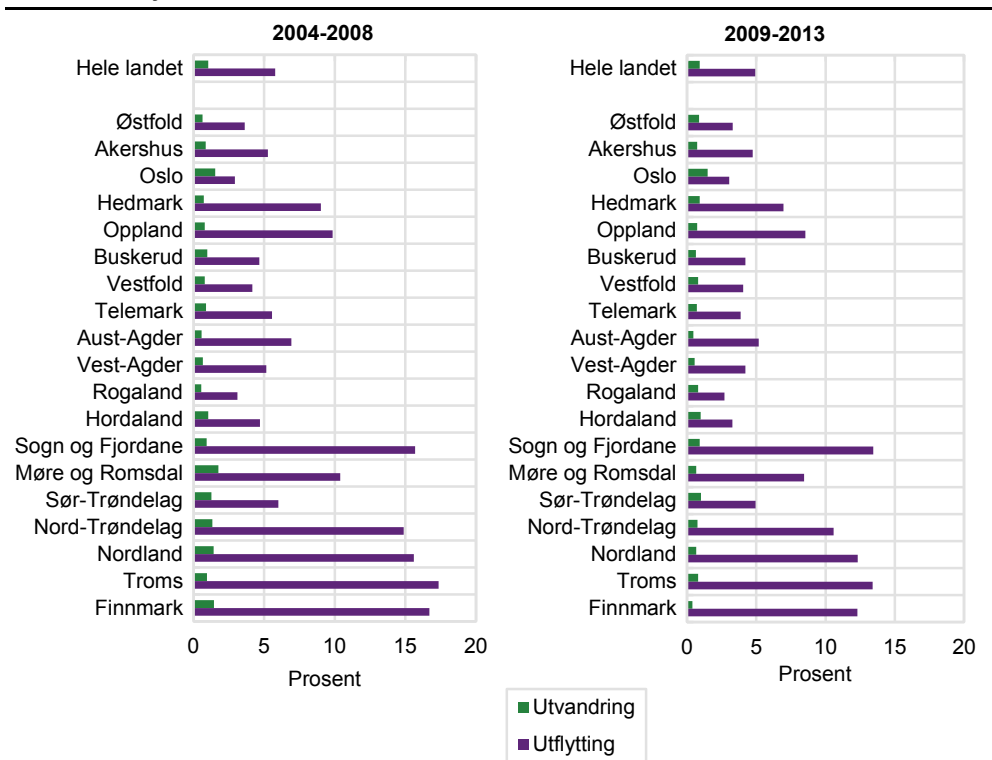
Utflyttingstendensen blant flyktninger fra fylkene innenlands viser mye av det samme regionale mønsteret også i den siste femårsperioden som i den første femårsperioden. Utflyttingstendensen er også i den andre perioden størst fra Hedmark og Oppland blant fylkene på Østlandet, fra Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal blant fylkene på Vestlandet, samt fra de fire nordligste fylkene Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark. Av samtlige fylker er det flyktninger i Sogn og Fjordane og Troms som viser størst tendens til å flytte til andre fylker i den siste perioden. Lavest utflyttingstendens er også nå å finne blant flyktninger i fylkene med de største bysamfunnene, som Oslo, Rogaland og Hordaland, som sammen med flyktninger i Østfold viser minst tendens til å flytte til et annet fylke.

Til forskjell fra flyttinger blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn målt etter sentralitet, viser denne gruppen nå noe større tendens til innenlands utflytting enn til utvandring når vi går ned til fylkesnivået (se figur 5.16). Dette er i og for seg forståelig da antall innenlandske flyttere, og dermed også innenlandske flytterater, øker desto flere regioner vi deler landet inn i. Eller med andre ord at antall flyttere er større mellom 19 fylker enn det er kun mellom fire sentralitetsnivåer, slik vi har vist tidligere.

Også blant familieinnvandrere er det en svakt lavere tendens til å utvandre og til å flytte innenlands mellom fylker i den siste femårsperioden sammenliknet med den første femårsperioden. Som vist, er det familieinnvandrere i fylkene Sør-Trøndelag,

Rogaland, Møre og Romsdal, Oslo og Akershus som viser størst utvandringstendens i den første perioden. Lavest tendens til å utvandre finner vi da blant familieinnvandrere i Hedmark, Agderfylkene, Nordland og spesielt i Finnmark, som var fylket i landet med lavest utvandringstendens blant familieinnvandrere i perioden 2004-2008.

Figur 5.15 Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Går vi over til de innenlandske flyttingene mellom fylkene, viser familieinnvandrere mye av de samme forskjeller i utflyttingstendens mellom fylkene som det vi så blant flyktningene over, men dog med noe lavere utflyttingstendenser. Dette kan blant annet forklares ved at familieinnvandrere som er gjenforent med flyktninger fortsatt utgjør en stor gruppe, og klart større enn familieinnvandrere som er gjenforent med arbeidsinnvandrere, selv om den siste gruppen utgjorde et større antall blant innvandrerne i årene fra og med 2007 og ut den perioden vi her ser på. Den noe lavere utflyttingstendensen blant familieinnvandrere enn blant flyktninger kan forklares ved at de familieinnvandrere ankommer landet senere enn de grupper av innvandrere de blir familiegjenforent med, og trenger ikke å være med på alle innenlandske flyttinger som er gjennomført av primærgruppene av innvandrere. Dessuten, som vi har sett tidligere i rapporten, faller flyttetendensen med familiestørrelsen, slik at flytteaktiviteten faller noe etter en familiegjenforening enn før en familiegjenforening.

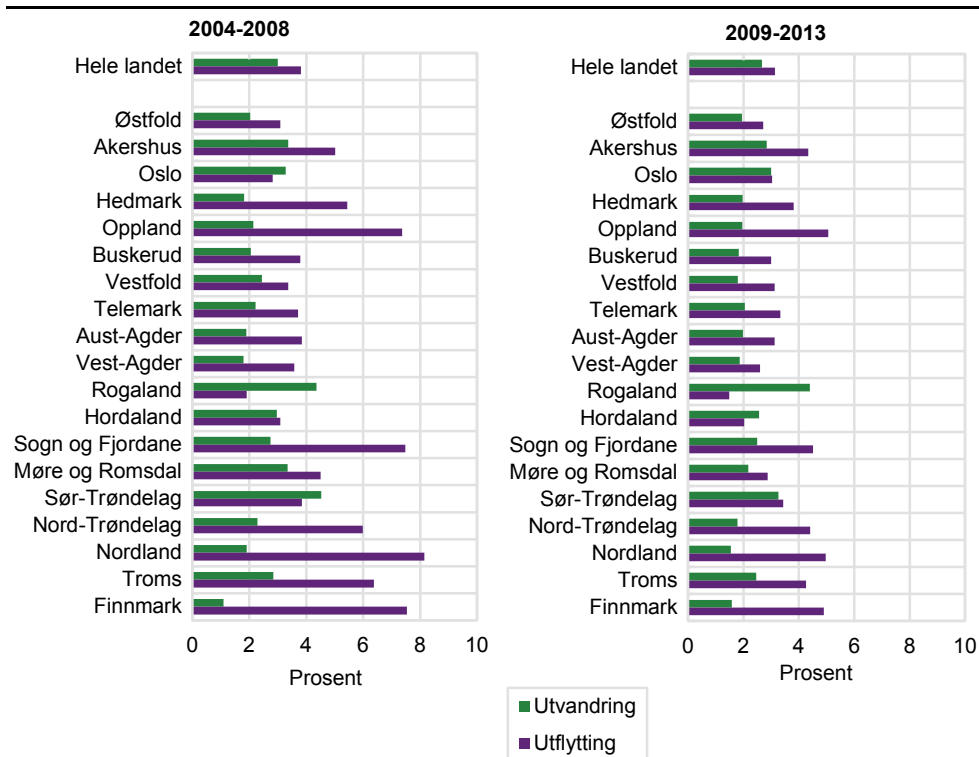
Som for flyktninger, foregikk den største utflyttingstendensen i den første perioden fra fylkene Hedmark og Oppland på Østlandet, fra Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal på Vestlandet, samt fra de fire nordligste fylkene Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark, der Nordland viste den største utflyttingstendensen blant familieinnvandrere av samtlige fylker i femårsperioden 2004-2008. Lavest utflyttingstendens var å finne blant familieinnvandrere i fylkene Oslo, Rogaland, Hordaland og Østfold, som også var i bra samsvar med det innenlandske flyttemønsteret blant flyktninger.

I den andre femårsperioden 2009-2013 er det familieinnvandrere i Rogaland som skiller seg ut med den største tendensen til å utvandre, men også nå er utvandringsratene relativt større i fylkene Sør-Trøndelag, Oslo og Akershus enn i de øvrige fylkene. En årsak til at Rogaland skiller seg ut, kan være at den store arbeidsinnvandringen har medført større familiegjennføring med arbeidsinnvandrere i dette fylket enn i mange andre fylker, slik at familieinnvandrere her har en noe større tendens til å følge arbeidsinnvandreres utvandringmønster enn flyktnings utvandringmønster. Lavest tendens til å utvandre blant familieinnvandrere finner vi i denne perioden i Buskerud, Vestfold, Vest-Agder, Nord-Trøndelag, Nordland og Finnmark, som alle viser utvandringsrater på under 2 prosent av antall registrert bosatte familieinnvandrere i disse fylkene.

Utflyttingstendensen blant familieinnvandrere fra fylkene innenlands viser mye av det samme regionale mønsteret også i den siste femårsperioden som i den første femårsperioden. Utflyttingstendensen er også i den andre perioden størst fra Hedmark og Oppland, men også fra Akershus, blant fylkene på Østlandet, fra Sogn og Fjordane blant fylkene på Vestlandet, samt fra de fire nordligste fylkene Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark. Av samtlige fylker er det familieinnvandrere i Oppland, Nordland og Finnmark som viser størst tendens til å flytte til andre fylker i den siste perioden. Lavest utflyttingstendens i den andre perioden er å finne i fylkene Rogaland og Hordaland.

For øvrig, er som nevnt hovedtendensen at familieinnvandrere i litt større grad velger å flytte ut fra et fylke innenlands fremfor å utvandre når de først velger å flytte. Dette er imidlertid ikke helt gjennomgående, da familieinnvandrere i Oslo, Rogaland og Sør-Trøndelag viser noe større utvandringstendens enn innenlands utflyttingstendens i den første perioden, og i Rogaland og Hordaland i den andre perioden. Dette gjelder med andre ord i fylker med større bysamfunn, der den innenlandske utflyttingstendensen normalt er noe mindre enn i de øvrige fylkene.

Figur 5.16 Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn, har som vi tidligere har sett, en høyere mobilitet enn de fleste andre innvandringsgrupper. Men også blant disse er det en litt fallende tendens i utvandringsratene i den siste perioden sammenliknet med den første perioden, mens det er små endringer i tendensen til å skifte bostedsfylke når alle flyttinger mellom fylker ses under ett.

Som det går frem av figur 5.17, er det store forskjeller i utvandringsrater mellom fylkene. I den første perioden 2004-2008 var de klart største utvandringsratene blant utdanningsinnvandrere å finne i fylkene Sogn og Fjordane, Nord- og Sør-Trøndelag, der mer enn hver tredje utdanningsinnvandrer utvandret fra Sogn og Fjordane. Fylkene Hedmark, Vest-Agder, Hordaland og Troms viste også utvandringsrater der mer enn hver femte utdanningsinnvandrer utvandret i denne perioden. Lavest tendens til utvandring i den første perioden ble observert i Rogaland, der drøyt en av ti i denne innvandrerguppen utvandret per år.

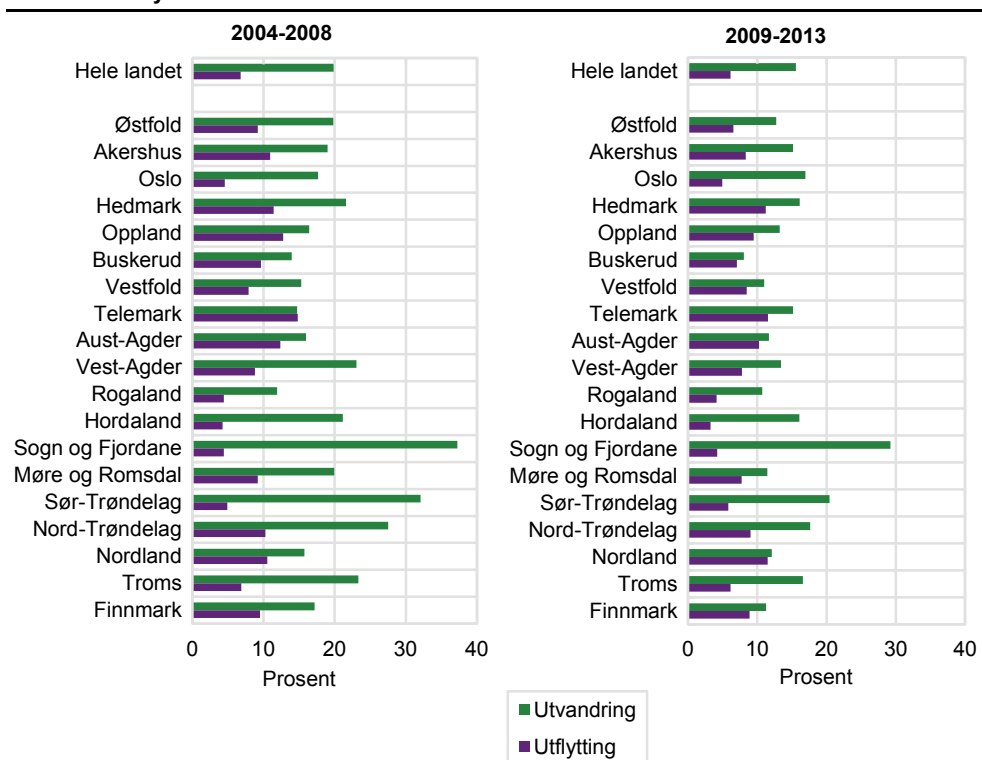
Det var også klare forskjeller mellom fylkene i utdanningsinnvandreres tendenser til å flytte innenlands mellom fylker i perioden 2004-2008. Som vi ser, var tendensen til å holde seg «i ro» klart større i de største «storbyfylkene» Oslo, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag, men også utdanningsinnvandrere i Sogn og Fjordane viser klart lavere sannsynlighet for å flytte til andre fylker enn gjennomsnittet. Lavest tendens til fortsatt å bli boende i fylkene i denne perioden viste utdanningsinnvandrere i Telemark, Oppland og Aust-Agder.

Tilsvarende utvandrings- og flyttetendenser blant utdanningsinnvandrere i den andre perioden 2009-2013 viser mye av de samme regionale forskjeller som i den første perioden. Også nå er de klart største utvandringsratene blant utdanningsinnvandrere å finne i fylkene Sogn og Fjordane, Nord- og Sør-Trøndelag, men der nå noe mindre enn hver tredje utdanningsinnvandrer utvandrer fra Sogn og Fjordane. Fylkene Oslo, Hedmark, Hordaland og Troms viser også utvandringsrater som ligger over gjennomsnittet for fylkene i denne perioden. Lavest tendens til utvandring i den siste perioden er å finne i Buskerud og Rogaland, med henholdsvis noe under og noe over en av ti utdanningsinnvandrere som utvandrer per år.

Det er også klare forskjeller mellom fylkene i utdanningsinnvandreres tendenser til å flytte innenlands mellom fylker i perioden 2009-2013, med mye av det samme fylkesvise mønsteret som i den første perioden. Også nå er tendensen til å flytte fra det fylket man er registrert bosatt lavere i de største «storbyfylkene» Oslo, Rogaland og Hordaland, men også i denne perioden viser utdanningsinnvandrere i Sogn og Fjordane nesten like lav tendens til å flytte til andre fylker. Størst tendens til å flytte fra et fylke innenlands i den andre perioden viser utdanningsinnvandrere i Hedmark, Telemark, Aust-Agder og Nordland, der alle viser at mer enn 1 av 10 utdanningsinnvandrere velger å flytte til et annet i fylke i løpet av et år.

For øvrig er tendensen til å utvandre blant utdanningsinnvandrere nær gjennomgående høyere enn tendensen til å flytte ut fra et fylke innenlands. Det er imidlertid noen variasjoner mellom fylkene i dette mønsteret, der utdanningsinnvandrere i Telemark viste en svakt større utflyttingstendens innenlands enn utvandrings- og utflyttingstendens blant utdanningsinnvandrere i Buskerud, Aust-Agder og Nordland i den andre perioden. Dette til stor forskjell fra for eksempel Sogn og Fjordane, der utdanningsinnvandrere som nevnt viser den klart største utvandringstendensen av fylkene, men samtidig også en av de laveste utflyttingstendensene.

Figur 5.17 Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I motsetning til innvandrergруппene over, viser nordiske innvandrere en økning i tendensen til å utvandre i den andre perioden sammenliknet med den første perioden. Det samme gjelder også tendensen til innenlands utflytting, om enn med svært små endringer fra perioden før (se figur 5.18).

Det er store forskjeller i utvandringstendensen mellom fylkene blant nordiske innvandrere. I den første perioden er det nordiske innvandrere i Troms og Oslo som viser den største tendensen til å utvandre, der om lag en av ti bosatte nordiske innvandrere utvandrer per år. Utvandringstendensene er også forholdsvis høye fra fylkene på Vestlandet og i Finnmark. Lavest tendens til å utvandre viser nordiske innvandrere i Østfold, Hedmark, Vestfold, Agderfylkene og Nord-Trøndelag

Den innenlandske flyttetendensen blant nordiske innvandrere er derimot noe mindre varierende, der ingen av fylkene viser utflyttingsrater over 4 prosent per år i den første perioden. Størst utflyttingstendens viser nordiske innvandrere i Oslo, Akershus og Sogn og Fjordane, mens Østfold og Rogaland er fylkene med lavest utflyttingsrater blant nordiske innvandrere.

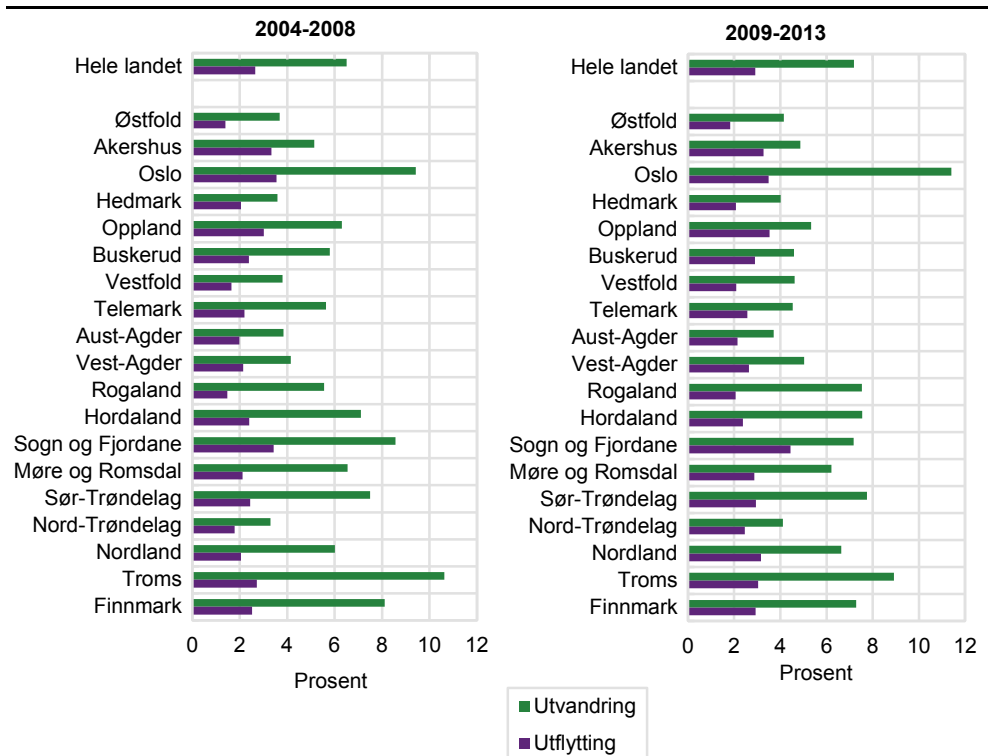
Mye av dette mønsteret er også å gjenfinne i den andre perioden 2009-2013, der nordiske innvandrere i Oslo og Troms igjen er de som har størst tendens til å utvandre. Mens Troms hadde noe større utvandringstendens blant nordiske innvandrere i den første perioden, er det Oslo som viser klart størst utvandringstendens i denne innvandrergруппen i den andre perioden. Igjen er det høy utvandringstendens også fra fylkene på Vestlandet og i Finnmark, men nå også fra Sør-Trøndelag og Nordland. Lavest tendens til å utvandre i den andre perioden viser nordiske innvandrere i Østfold, Hedmark, Aust-Agder og Nord-Trøndelag.

Med hensyn til innenlandsk flytting, er det Sogn og Fjordane som viser klart størst utflyttingstendens blant nordiske innvandrere i den andre perioden. Også nå er det forholdsvis moderate forskjeller i utflyttingsrater mellom fylkene, men nordiske

innvandrere i Oslo, Akershus og Oppland viser noe større utflyttingsrater enn de øvrige fylkene, mens Østfold, Hedmark, Vestfold, Aust-Agder og Rogaland er fylkene der nordiske innvandrere viser lavest tendens til å flytte ut fra i den andre perioden.

For øvrig er tendensen til å utvandre klart større enn tendensen til å flytte ut fra et fylke innenlands blant nordiske innvandrere i begge periodene vi ser på her. Det er riktignok noen forskjeller mellom fylkene med hensyn til hvor mye større utvandringstendensen er i forhold til å flytte ut innenlands, men utvandringstendensen er gjennomgående større enn utflyttingstendensen i alle fylker i begge periodene.

Figur 5.18 Utvandring og innenlands utflytting blant nordiske innvandrere. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Til slutt har vi også tatt med utvandrings- og utflyttingstendensene blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Som tidligere nevnt består denne gruppen av mange innvandrere som innvandret i tiden før 1990, og har derfor en høyere gjennomsnittsalder enn de øvrige innvandrergруппene, og dermed også noe mindre mobilitet.

I likhet med nordiske innvandrere viser innvandrere med ukjent innvandringsgrunn en noe høyere utvandringstendens i den andre perioden enn i den første perioden, mens situasjonen er omvendt med hensyn til tendensen til å flytte ut innenlands, der utflyttingsratene var svakt høyere i den første perioden (se figur 5.19). I likhet med flyktninger og familieinnvandrere, viser også denne innvandrergруппen litt større tendens til å flytte ut fra et fylke innenlands enn å utvandre når de først velger å flytte.

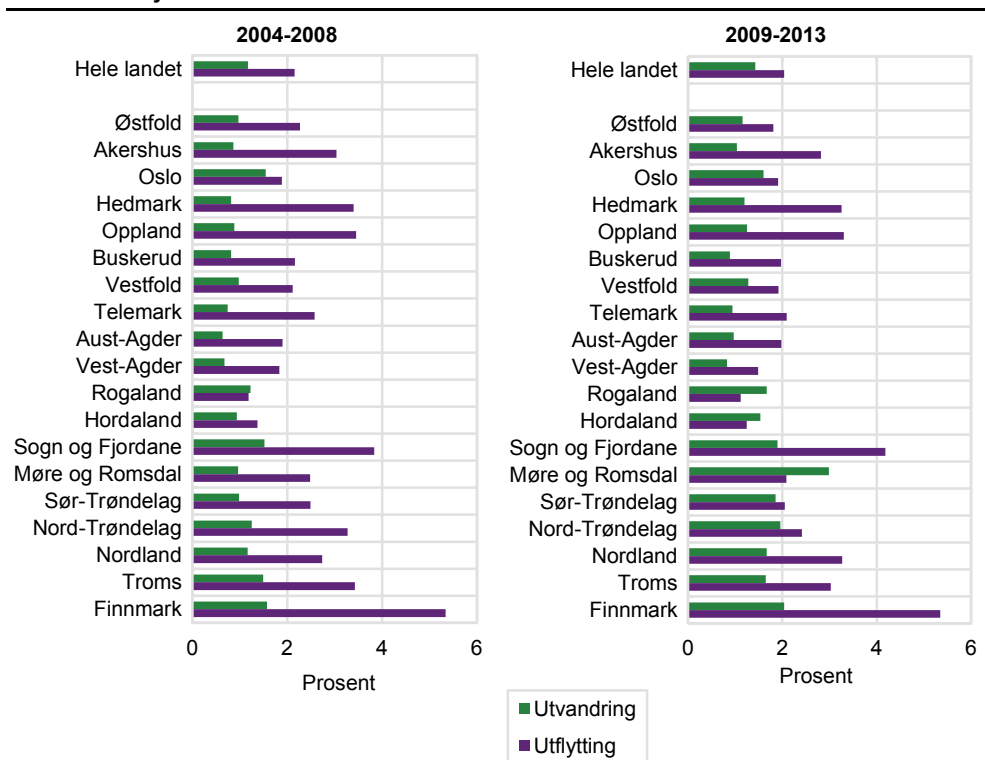
I motsetning til nordiske innvandrere er det blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn forholdsvis små fylkesvise forskjeller i tendensen til å utvandre, mens det til gjengjeld er klart større forskjeller mellom fylkene i tendensen til å flytte ut innenlands.

Ser vi på den første perioden, er utvandringstendensen dog størst blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn fra Oslo, men også Sogn og Fjordane og de to nordligste fylkene Troms og Finnmark viser større utvandringstendens i denne innvandrerguppen enn i de øvrige fylkene. Lavest tendens til å utvandre i den første perioden viser innvandrere med ukjent innvandringsgrunn i Agderfylkene og Telemark.

Innenlandsk utflytting varierer som nevnt mer, og det er innvandrere med ukjent innvandringsgrunn i Finnmark som viser klart størst tendens til å flytte til et annet fylke i den første perioden. Men også Sogn og Fjordane, Hedmark, Oppland, Nord-Trøndelag og Troms viser høyere utflyttingsrater enn øvrige fylker blant innvandrere fra denne innvandrerguppen. Lavest tendens til å flytte ut innenlands i den første perioden viser innvandrere med ukjent innvandringsgrunn i Rogaland, Hordaland, Agderfylkene og Oslo.

Mye av det samme regionale mønsteret er også å gjenfinne i den andre perioden, men der nå innvandrere med ukjent innvandringsgrunn viser størst utvandringstendens fra Møre og Romsdal. For øvrig er det et klart mønster at utvandringstendensen er noe høyere i fylkene fra Sogn og Fjordane og videre nordover, samt i Oslo og Rogaland i den andre perioden, enn de er blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn i de øvrige fylkene. Lavest tendens til å utvandre i den andre perioden viser også innvandrere med ukjent innvandringsgrunn i Agderfylkene og Telemark, men også Buskerud viser lave utvandringstrender.

Figur 5.19 Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Også i den andre perioden er det innvandrere med ukjent innvandringsgrunn i Finnmark som viser klart størst tendens til å flytte til et annet fylke. Men også Sogn og Fjordane viser klart høyere utflyttingsrater enn de øvrige fylkene. For øvrig viser igjen innvandrere med ukjent innvandringsgrunn høyere enn gjennomsnittlig utflyttingsrater fra Hedmark, Oppland, Nord-Trøndelag og Troms, men også innvandrere fra denne innvandrerguppen i Akershus og Nordland viser høy

utflyttingstendens i den andre perioden. Lavest tendens til å flytte ut innenlands i den andre perioden viser innvandrere med ukjent innvandringsgrunn i Rogaland, Hordaland og Vest-Agder.

For øvrig er som nevnt tendensen til å flytte ut innenlands større enn tendensen til å utvandre blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Dette er gjennomgående for denne innvandrerguppen i de fleste fylkene, dog med unntak av Rogaland i den første perioden, og av Rogaland, Hordaland og Møre og Romsdal i den andre perioden, der tendensen blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn til å utvandre er noe større enn tendensen til å flytte ut innenlands til et annet fylke.

5.4.1 Estimerte differanser i sannsynlighet for å bli boende, flytte ut av eller utvandre fra hvert av fylkene blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn kontrollert for individkjennetegn

I siste del av kapitlet viser vi estimerte differanser i sannsynlighet for utvandring og innenlands utflytting fra fylkene blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn. I underkapitlet over har vi i beskrivende form vist hvordan utvandrings- og utflyttingstendensen i hvert fylke har utviklet seg og variert mellom innvandrere etter innvandringsbakgrunn i to tidsperioder. Nå vil selvsagt hver av disse innvandrerguppene være sammensatt på forskjellig måte i hvert fylke etter blant annet kjønn, alder, botid, utdanningsnivå og status på arbeidsmarkedet. Vi har derfor tatt med noen estimeringsresultater fremkommet på tilsvarende måte som vi gjorde for de fire sentralitetsnivåene i underkapittel 5.2. Vi nøyer oss her med kun å vise estimeringsresultatene for hver av innvandrerguppene etter innvandringsbakgrunn, men der disse er kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus som vist for sentralitetsnivåene i tabellene 5.1 – 5.4.

Vi har foretatt en fylkesvis gjennomgang, der estimeringene viser sannsynligheten for å bli boende i hvert av fylkene, for å flytte ut av hvert fylke innenlands samt å utvandre. Alle estimeringer for hvert fylke er målt i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn.

Vi starter med Østfold, der innvandrere med arbeid, flukt og familie som innvandringsgrunn viser større sannsynlighet for å bli boende enn innvandrere med ukjent innvandringsgrunn (tabell 5.13). Mest bofaste er familieinnvandrere, som viser lav sannsynlighet for å flytte til et annet fylke og enda mindre sannsynlighet for å utvandre. Minst sannsynlighet for å bli boende viser utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere. Av flytteresultatene ser vi at dette skyldes stor sannsynlighet for å utvandre mer enn å flytte til et annet fylke. Flyktninger viser også stor sannsynlighet for å bli boende, og lav sannsynlighet for å utvandre, mens arbeidsinnvandrere har mindre sannsynlighet for å bli boende enn flyktninger og familieinnvandrere, men større sannsynlighet for å bli boende enn utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere.

Tabell 5.13 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Østfold

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Østfold		Utflyttet innenlands fra Østfold		Utvandret fra Østfold	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,021***	3,58	-0,012**	-2,73	-0,011**	-2,58
Flukt	0,021***	4,17	-0,001	-0,33	-0,020***	-5,94
Familie	0,034***	6,45	-0,014***	-3,55	-0,023***	-6,18
Utdanning	-0,061***	-5,61	-0,002	-0,2	0,060***	8,02
Nordisk	-0,019***	-3,52	-0,001	-0,31	0,020***	5,29

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 28 408. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Akershus er det innvandrere med flukt som innvandringsgrunn som viser størst sannsynlighet for å bli boende, mens nordiske innvandre og især utdanningsinnvandrere viser liten sannsynlighet for å bli boende (tabell 5.14). Det siste skyldes stor utvandring i begge gruppene, men for utdanningsinnvandrere også stor utflytting. Familieinnvandrere viser minst sannsynlighet for å flytte fra Akershus, mens flyktninger viser klart lavest sannsynlighet for å utvandre.

Tabell 5.14 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Akershus

Innvandringsbakgrunn:	Ikke flyttet fra Akershus		Utflyttet innenlands fra Akershus		Utvandret fra Akershus	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,006	1,38	0,007*	1,98	-0,014***	-4,94
Flukt	0,026***	6,02	-0,001	-0,41	-0,025***	-9,08
Familie	0,023***	5,89	-0,008**	-2,45	-0,016***	-6,21
Utdanning	-0,102***	-16,89	0,024***	4,91	0,079***	19,8
Nordisk	-0,022***	-5,43	-0,004	-1,37	0,026***	9,95

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 67 696. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Oslo viser utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere svært lav sannsynlighet for å bli boende, og tilsvarende stor sannsynlighet for å utvandre fra byen (tabell 5.15). Utdanningsinnvandrere er nest etter arbeidsinnvandrere den innvandrerguppen som viser størst sannsynlighet for å flytte til et annet fylke. Størst sannsynlighet for å bli boende i Oslo har familieinnvandrere og flyktninger. Arbeidsinnvandrere har også en noe lavere sannsynlighet for å bli boende, noe som mer skyldes utflytting enn utvandring.

Tabell 5.15 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Oslo

Innvandringsbakgrunn:	Ikke flyttet fra Oslo		Utflyttet innenlands fra Oslo		Utvandret fra Oslo	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	-0,007**	-2,38	0,016***	7,5	-0,008***	-3,5
Flukt	0,013***	4,6	0,000	0,11	-0,013***	-6,09
Familie	0,020***	7,63	0,001	0,4	-0,019***	-9,91
Utdanning	-0,087***	-21,67	0,012***	4,38	0,075***	24,72
Nordisk	-0,060***	-19,66	-0,001	-0,66	0,061***	26,71

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 135 399. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Tabell 5.16 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Hedmark

Innvandringsbakgrunn:	Ikke flyttet fra Hedmark		Utflyttet innenlands fra Hedmark		Utvandret fra Hedmark	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,029**	2,62	-0,033***	-3,71	0,001	0,18
Flukt	0,017*	1,6	0,011	1,35	-0,031***	-4,79
Familie	0,048***	4,55	-0,024***	-2,93	-0,025***	-3,7
Utdanning	-0,113***	-6,83	0,004	0,33	0,113***	10,68
Nordisk	0,002	0,24	-0,024***	-2,97	0,021***	3,27

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 11 915. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Hedmark er det også familieinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å bli boende, mens utdanningsinnvandrere er de som viser klart minst sannsynlighet for å bli boende, noe som også her skyldes stor sannsynlighet for å utvandre (tabell 5.16). Nordiske innvandrere viser også en viss sannsynlighet for å utvandre, men til gjengjeld lav sannsynlighet for å flytte til et annet fylke. Flyktninger viser høyere enn gjennomsnittlig sannsynlighet for å flytte ut, klart minst sannsynlighet for å utvandre og omtrent middels sannsynlighet for å bli boende. Arbeidsinnvandrere

viser noe større sannsynlighet for å bli boende, lav sannsynlighet for å flytte til et annet fylke og middels sannsynlighet for å utvandre.

Oppland viser mye av de samme resultater som Hedmark, ved at det er familieinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å bli boende, mens utdanningsinnvandrere viser minst sannsynlighet for å bli og desto større sannsynlighet for å utvandre (tabell 5.17). Arbeidsinnvandrere er gruppen med nest størst sannsynlighet for å bli boende, med forholdsvis lav sannsynlighet for utflytting. Flyktninger skiller seg ut med lav sannsynlighet for å utvandre, men er innvandrerguppen med størst sannsynlighet for å flytte til et annet fylke. Nordiske innvandrere er gruppen med nest lavest sannsynlighet for å bli boende, noe som mer skyldes sannsynligheten for å utvandre enn for å flytte til et annet fylke.

Tabell 5.17 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Oppland

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Oppland		Utflyttet innenlands fra Oppland		Utvandret fra Oppland	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,024*	2,06	-0,017*	-1,73	-0,003	-0,48
Flukt	0,017	1,55	0,021**	2,27	-0,034***	-5,39
Familie	0,040***	3,45	-0,016*	-1,6	-0,019***	-2,8
Utdanning	-0,091***	-5,01	0,000	0,02	0,097***	9,35
Nordisk	-0,012	-1,03	-0,009	-0,95	0,024***	3,6

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 11 803. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Buskerud viser også familieinnvandrere størst sannsynlighet for å bli boende, med forholdsvis lav sannsynlighet for å flytte ut og utvandre (tabell 5.18).

Utdanningsinnvandrere viser også her minst sannsynlighet for å bli boende, men tett fulgt av nordiske innvandrere og arbeidsinnvandrere. Lav sannsynlighet for å bli boende hos de to siste gruppene skyldes stor sannsynlighet for utvandring, mer enn utflytting, mens for utdanningsinnvandrere skyldes lav sannsynlighet for å bli boende vel så mye innenlands utflytting som utvandring fra Buskerud. Flyktninger skiller seg også i Buskerud ut med lav sannsynlighet for utvandring, men større sannsynlighet for utflytting.

Tabell 5.18 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Buskerud

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Buskerud		Utflyttet innenlands fra Buskerud		Utvandret fra Buskerud	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	-0,025***	-4,03	0,008*	1,67	0,018***	4,31
Flukt	0,010*	1,71	0,012**	2,57	-0,022***	-5,9
Familie	0,022***	3,86	-0,008*	-1,75	-0,013***	-3,59
Utdanning	-0,053***	-5,17	0,034***	4,24	0,023***	3,38
Nordisk	-0,027***	-4,54	-0,002	-0,44	0,031***	7,89

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 31 059. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Noe av det samme mønsteret er å finne i Vestfold, med størst sannsynlighet for å bli boende blant familieinnvandrere og flyktninger, der begge grupper viser liten sannsynlighet for å utvandre, og for familieinnvandrere også lav utflyttings sannsynlighet (tabell 5.19). Minst sannsynlighet for å bli boende har utdanningsinnvandrere, noe som har sammenheng med stor sannsynlighet for utvandring, men også for å flytte til et annet fylke. Nordiske innvandrere viser også liten sannsynlighet for å bli boende, noe som skyldes forholdsvis stor sannsynlighet for å utvandre. Arbeidsinnvandrere ender sånn midt på treet blant innvandrerguppene med hensyn til sannsynligheten for ikke å flytte, men viser noe større sannsynlighet for å utvandre men liten sannsynlighet for å flytte til et annet fylke.

Tabell 5.19 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Vestfold

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Vestfold		Utflyttet innenlands fra Vestfold		Utvandret fra Vestfold	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	-0,009	-1,29	-0,014**	-2,53	0,017***	3,28
Flukt	0,018**	2,58	0,003	0,62	-0,026***	-5,39
Familie	0,026***	3,74	-0,012**	-2,36	-0,021***	-4,24
Utdanning	-0,111***	-9,06	0,027***	2,98	0,077***	8,74
Nordisk	-0,024***	-3,48	-0,003	-0,6	0,024***	4,73

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 20 838. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Telemark er det utdanningsinnvandrere som skiller seg mest ut, med svært lav sannsynlighet for å bli boende, meget stor sannsynlighet for å utvandre, men også større sannsynlighet enn de øvrige innvandrerguppene til å flytte til et annet fylke (tabell 5.20). Det er flyktninger og familieinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å bli boende, og begge grupper har lav sannsynlighet for å utvandre eller å flytte til et annet fylke. Arbeidsinnvandrere havner også her sånn midt på treet blant innvandrerguppene med hensyn til sannsynligheten for ikke å flytte, men viser lavest sannsynlighet for å flytte til et annet fylke men noe større sannsynlighet for å utvandre. Nordiske innvandrere er gruppen nest etter utdanningsinnvandrere med minst sannsynlighet for å bli boende, noe som skyldes stor sannsynlighet for å utvandre.

Tabell 5.20 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Telemark

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Telemark		Utflyttet innenlands fra Telemark		Utvandret fra Telemark	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,000	-0,03	-0,014*	-1,77	0,013*	2,02
Flukt	0,042***	4,76	-0,010	-1,47	-0,033***	-5,67
Familie	0,035***	3,76	-0,016**	-2,17	-0,018***	-2,95
Utdanning	-0,199***	-13,66	0,052***	4,62	0,147***	15,34
Nordisk	-0,034***	-3,57	-0,005	-0,71	0,038***	6,12

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 13 388. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Går vi over til Agderfylkene, er det også i Aust-Agder liten sannsynlighet for ikke å flytte blant utdanningsinnvandrere, noe som skyldes både stor sannsynlighet for å utvandre, men enda større sannsynlighet for å flytte til et annet fylke (tabell 5.21). Flyktninger og familieinnvandrere har størst sannsynlighet for å bli boende, med lav sannsynlighet for utvandring i begge grupper, men med noe sannsynlighet for å flytte til et annet fylke blant flyktninger. Arbeidsinnvandrere havner i Aust-Agder sånn midt på treet blant innvandrerguppene både med hensyn til sannsynligheten for å bli boende, flytte til et annet fylke og å utvandre. Nordiske innvandrere viser også forholdsvis lav sannsynlighet for å bli boende, noe som også her kan knyttes til relativt stor utvandringssannsynlighet.

Tabell 5.21 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Aust-Agder

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Aust-Agder		Utflyttet innenlands fra Aust-Agder		Utvandret fra Aust-Agder	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,000	0,01	-0,003	-0,32	0,002	0,28
Flukt	0,021*	1,87	0,011	1,29	-0,032***	-4,55
Familie	0,022*	1,89	-0,004	-0,49	-0,019**	-2,59
Utdanning	-0,133***	-7,41	0,085***	5,99	0,047***	4,16
Nordisk	-0,022*	-1,91	0,002	0,21	0,018**	2,52

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 8 893. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Vest-Agder er det familieinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å bli boende etterfulgt av flyktninger (tabell 5.22). Dette har sammenheng med liten sannsynlighet for både å flytte ut og å utvandre blant familieinnvandrere, mens flyktninger viser meget liten sannsynlighet for å utvandre. Både utdanningsinnvandrere, nordiske innvandrere og arbeidsinnvandrere viser liten sannsynlighet for å bli boende, noe som for alle grupper har sammenheng med relativt stor sannsynlighet for å utvandre og ikke på grunn av innenlands utflytting.

Tabell 5.22 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Vest-Agder

Innvandringsbakgrunn:	Ikke flyttet fra Vest-Agder		Utflyttet innenlands fra Vest-Agder		Utvandret fra Vest-Agder	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	-0,019**	-2,32	-0,011*	-1,78	0,031***	5,33
Flukt	0,023***	3,24	0,005	1,04	-0,030***	-6,1
Familie	0,043***	5,79	-0,024***	-4,29	-0,020***	-3,8
Utdanning	-0,072***	-5,4	-0,003	-0,34	0,077***	8,35
Nordisk	-0,029***	-3,58	-0,005	-0,87	0,038***	6,84

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 16 093. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Rogaland er det flyktninger som viser størst sannsynlighet for å bli boende til tross for stor sannsynlighet for å flytte til et annet fylke (tabell 5.23). Dette har sammenheng med svært lav sannsynlighet for å utvandre. Utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere viser liten sannsynlighet for å bli boende, som for begge grupper har sammenheng med stor sannsynlighet for å flytte til et annet fylke, men enda mer på grunn av stor sannsynlighet for å utvandre. Arbeidsinnvandrere har også forholdsvis lav sannsynlighet for å bli boende, noe som i sin helhet skyldes stor sannsynlighet for å utvandre da sannsynligheten for å flytte til et annet fylke fra Rogaland er liten.

Tabell 5.23 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Rogaland

Innvandringsbakgrunn:	Ikke flyttet fra Rogaland		Utflyttet innenlands fra Rogaland		Utvandret fra Rogaland	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	-0,020***	-3,96	-0,002	-0,84	0,023***	5,4
Flukt	0,016***	3,27	0,013***	4,72	-0,029***	-6,77
Familie	0,009*	1,86	-0,001	-0,55	-0,006	-1,52
Utdanning	-0,071***	-9,93	0,016***	4,12	0,055***	8,94
Nordisk	-0,049***	-9,23	0,007**	2,29	0,042***	9,4

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 51 658. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Tabell 5.24 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Hordaland

Innvandringsbakgrunn:	Ikke flyttet fra Hordaland		Utflyttet innenlands fra Hordaland		Utvandret fra Hordaland	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	-0,003	-0,49	0,000	-0,09	0,003	0,64
Flukt	0,028***	5,45	0,010***	3,26	-0,037***	-8,79
Familie	0,028***	5,76	-0,005	-1,59	-0,022***	-5,55
Utdanning	-0,078***	-11,98	-0,011***	-2,72	0,092***	17,36
Nordisk	-0,040***	-7,14	0,005	1,51	0,037***	7,93

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 45 259. Note: Estimatenes er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Hordaland har flyktninger og familieinnvandrere størst, og omtrent like stor, sannsynlighet for å bli boende (tabell 5.24). Familieinnvandrere viser liten sannsynlighet for å utvandre, men også liten utflyttings sannsynlighet. Flyktninger viser enda lavere utvandringssannsynlighet, men til gjengjeld stor sannsynlighet for

å flytte til et annet fylke. Utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere viser også i Hordaland liten sannsynlighet for å bli boende, noe som også her har sammenheng med stor sannsynlighet for å utvandre. Arbeidsinnvandrere faller også her i en mellomposisjon blant innvandrergруппene, med relativt moderate sannsynligheter både til ikke å flytte, å flytte til et annet fylke og å utvandre.

Det er familieinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å bli boende også i Sogn og Fjordane, der de også viser relativ lav sannsynlighet for å flytte til et annet fylke og for å utvandre (tabell 5.25). Flyktninger viser derimot noe mindre sannsynlighet for å bli boende, noe som skyldes stor sannsynlighet for å flytte til et annet fylke, mens sannsynligheten for å utvandre er menget liten. Det er arbeidsinnvandrere som her kommer nærmest familieinnvandrere, med relativt stor sannsynlighet for å bli boende og relativt liten sannsynlighet både for å flytte til et annet fylke og til å utvandre. Utdanningsinnvandrere skiller seg klart ut i Sogn og Fjordane, med meget liten sannsynlighet for å bli boende og stor sannsynlighet for å utvandre. Mye av det samme gjelder for nordiske innvandrere, dog med noe mindre utslag i sannsynlighetene enn blant utdanningsinnvandrere.

Tabell 5.25 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Sogn og Fjordane

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Sogn og Fjordane		Utflyttet innenlands fra Sogn og Fjordane		Utvandret fra Sogn og Fjordane	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,051***	3,1	-0,035***	-2,73	-0,017	-1,54
Flukt	-0,016	-0,93	0,084***	6,27	-0,070***	-6,08
Familie	0,074***	4,6	-0,038***	-3,03	-0,035***	-3,25
Utdanning	-0,126***	-5,42	-0,069***	-3,79	0,194***	12,44
Nordisk	-0,013	-0,77	-0,015	-1,13	0,031**	2,61

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 7 726. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Mye av de samme er å gjenfinne blant innvandrergруппene i Møre og Romsdal, der også familieinnvandrere viser størst sannsynlighet for å bli boende, med små sannsynligheter for utflytting og spesielt for utvandring (tabell 5.26). Også her følger arbeidsinnvandrere nærmest, med en relativt stor sannsynlighet for å bli boende, og med liten utflyttings- og utvandringssannsynlighet. Flyktninger viser om enn enda mindre utvandringssannsynlighet enn familieinnvandrere, men viser til gjengjeld meget stor sannsynlighet for å flytte til et annet fylke. Utdanningsinnvandrere viser også her minst sannsynlighet for å bli boende og stor utvandringssannsynlighet, men utslagene er ikke så store som i Sogn og Fjordane. Det samme kan sies om nordiske innvandrere.

Tabell 5.26 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Møre og Romsdal

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Møre og Romsdal		Utflyttet innenlands fra Møre og Romsdal		Utvandret fra Møre og Romsdal	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,029***	3,37	-0,011*	-1,8	-0,015**	-2,47
Flukt	0,012	1,33	0,062***	9,18	-0,074***	-11,55
Familie	0,057***	6,7	-0,006	-0,97	-0,050***	-8,33
Utdanning	-0,085***	-6,88	0,033***	3,64	0,053***	6,11
Nordisk	-0,024**	-2,5	0,014*	1,93	0,010	1,45

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 20 229. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

I Sør-Trøndelag er det igjen flyktninger og familieinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å bli boende, og begge gruppene viser små sannsynligheter for å utvandre, og moderate sannsynligheter for å flytte til andre fylker (tabell 5.27). Sterkest utslag finner vi her hos utdanningsinnvandrere, som viser særdeles lav sannsynlighet for å bli boende, og tilsvarende stor sannsynlighet for å utvandre.

Noe av det samme kan sies om nordiske innvandrere, men med klart mindre utslag i sannsynlighetsverdier. Arbeidsinnvandrere kommer her igjen i en mellomposisjon blant innvandrergruppene med relativt moderate utslag i sannsynligheten for å bli boende, flytte ut og utvandre.

Tabell 5.27 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Sør-Trøndelag

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Sør-Trøndelag		Utflyttet innenlands fra Sør-Trøndelag		Utvandret fra Sør-Trøndelag	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,012	1,39	0,004	0,64	-0,014*	-1,98
Flukt	0,061***	7,28	0,006	1,07	-0,064***	-9,53
Familie	0,044***	5,27	0,003	0,46	-0,043***	-6,53
Utdanning	-0,164***	-16,59	0,010	1,47	0,158***	20,15
Nordisk	-0,044***	-4,87	0,006	1,04	0,041***	5,69

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 24 600. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Nord-Trøndelag følger i store trekk mye av det samme mønsteret som i andre fylker, ved at familieinnvandrere har størst sannsynlighet for å bli boende, med relativt små sannsynligheter for utflytting og utvandring (tabell 5.28). Flyktninger viser derimot noe mindre sannsynlighet for å bli boende, men med liten utvandringssannsynlighet og stor utflyttingssannsynlighet til andre fylker. Arbeidsinnvandrere skiller seg her noe ut med lavere sannsynlighet for å bli boende, noe som skyldes både utvandring og flytting til andre fylker. Utdanningsinnvandrere følger mønsteret fra andre fylker, med den laveste sannsynligheten for å bli boende og relativt stor sannsynlighet for å utvandre, men utslagene er ikke like store som i mange andre fylker. Nordiske innvandrere viser her små utslag i sannsynlighetsverdiene, noe som plasserer gruppen i en mellomstilling blant innvandrergruppene.

Tabell 5.28 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Nord-Trøndelag

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Nord-Trøndelag		Utflyttet innenlands fra Nord-Trøndelag		Utvandret fra Nord-Trøndelag	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	-0,060***	-3,12	0,032*	1,96	0,022*	1,9
Flukt	-0,012	-0,62	0,066***	4,1	-0,060***	-5,22
Familie	0,026	1,4	-0,003	-0,21	-0,030**	-2,71
Utdanning	-0,135***	-4,61	0,029	1,19	0,094***	5,35
Nordisk	-0,022	-1,17	0,003	0,2	0,012	1,1

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 6 847. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Tabell 5.29 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Nordland

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Nordland		Utflyttet innenlands fra Nordland		Utvandret fra Nordland	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,033**	2,61	-0,014	-1,32	-0,016**	-2,26
Flukt	-0,011	-0,89	0,056***	5,28	-0,046***	-6,54
Familie	0,037***	3,01	-0,009	-0,91	-0,025***	-3,68
Utdanning	-0,126***	-7,9	0,020	1,48	0,109***	12,08
Nordisk	-0,018	-1,47	-0,009	-0,89	0,033***	4,79

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 13 850. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Nordland viser mye av det samme som Nord-Trøndelag med hensyn til familieinnvandrere og flyktninger (tabell 5.29). Familieinnvandrere har størst sannsynlighet for å bli boende, med relativt lave sannsynligheter for å flytte ut og utvandre, mens flyktninger viser noe mindre sannsynlighet for å bli boende, liten

sannsynlighet for å utvandre og stor sannsynlighet for å flytte til et annet fylke. Utdanningsinnvandrere har igjen lavest sannsynlighet for å bli boende og klart størst sannsynlighet for å utvandre. Nordiske innvandrere viser mye av det samme mønsteret som utdanningsinnvandrere, men i mer moderat form. Arbeidsinnvandrere viser derimot noe større sannsynlighet for å bli boende og relativt mindre sannsynlighet for å flytte ut og utvandre.

Resultatene for Troms er nær en kopi av de resultater vi fikk for Nordland, med familieinnvandrere med størst sannsynlighet for å bli boende, med relativt lavere sannsynlighet for utflytting og utvandring, mens flyktninger viser noe mindre sannsynlighet for ikke å flytte ut av fylket, med liten utvandringssannsynlighet men med stor sannsynlighet for å flytte til andre fylker (tabell 5.30). Arbeidsinnvandrere har også her den nest største sannsynlighet for å bli boende, og med relativt små sannsynligheter for å flytte ut og spesielt utvandre. Igjen er det utdanningsinnvandrere som viser minst sannsynlighet for å bli boende, noe som skyldes stor utvandringssannsynlighet, et mønster som også er å gjenfinne hos nordiske innvandrere, om enn litt mer moderat.

Tabell 5.30 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Troms

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Troms		Utflyttet innenlands fra Troms		Utvandret fra Troms	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,042***	3,1	-0,015	-1,47	-0,028***	-3,01
Flukt	-0,004	-0,32	0,073***	6,88	-0,070***	-7,34
Familie	0,045***	3,45	-0,012	-1,2	-0,033***	-3,67
Utdanning	-0,079***	-5,08	-0,017	-1,46	0,096***	9,06
Nordisk	-0,031**	-2,45	-0,008	-0,82	0,043***	4,92

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 11 127. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Til slutt viser Finnmark noe av det samme mønster som de to andre nord-norske fylkene, men her er det arbeidsinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å bli boende, med relativt små sannsynligheter for både å flytte ut og for å utvandre. Familieinnvandrere følger deretter med omtrent samme mønster. Flyktninger har en litt større sannsynlighet for å bli boende enn i Nordland og Troms, noe som skyldes litt mer moderat sannsynlighet for å flytte til et annet fylke, mens utvandringssannsynligheten også her er liten. Utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere viser mye av det samme mønsteret som i Nord-Norge for øvrig, med relativt lav sannsynlighet for å bli boende og relativt stor utvandringssannsynlighet. Nordiske innvandrere skiller seg imidlertid litt ut med forholdsvis liten sannsynlighet for å flytte til andre fylker.

Tabell 5.31 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Finnmark

Innvandrings- bakgrunn:	Ikke flyttet fra Finnmark		Utflyttet innenlands fra Finnmark		Utvandret fra Finnmark	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Arbeid	0,071***	3,48	-0,038**	-2,3	-0,037**	-2,96
Flukt	0,031	1,47	0,034*	1,95	-0,069***	-5,23
Familie	0,046**	2,28	-0,018	-1,08	-0,031**	-2,51
Utdanning	-0,045*	-1,75	-0,010	-0,49	0,053***	3,27
Nordisk	-0,015	-0,8	-0,032*	-2,03	0,047***	3,94

Signifikansnivå: 99 % ***, 95 % **, 90 % *. Antall observasjoner = 6 847. Note: Estimaten er beregnet i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som referansegruppe, samt kontrollert for sammensetningen etter kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus

Til slutt har vi samlet estimatverdiene for hvert av fylkene i en figur (figur 5.20), der de relative estimatene for ikke-flytting, å flytte ut innenlands og å utvandre fremkommer. I og med at estimatene er basert på hvert enkelt individs sannsynlighet for å være mobil eller ikke, og kontrollert for de samme variablene,

gir estimatverdiene et visst uttrykk for hvordan hver av innvandrergруппene opptrer med hensyn til hver av mobilitetsdimensjonene sett i forhold til innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Vi får altså et samlet inntrykk av hvilke innvandrergруппer etter innvandringsbakgrunn som bidrar mest til fortsatt bosetting i, og utflytting og utvandring fra hvert av fylkene. Positive verdier for ikke-flytting indikerer altså større sannsynlighet for å bli boende, mens negative verdier betyr lavere sannsynlighet for å bli boende enn hos innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Tilsvarende vil positive verdier for utflytting og utvandring bidra til større sannsynlighet for å forlate fylkene, mens negative verdier gir mindre sannsynlighet for utflytting og utvandring enn hos innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Vi får også en samlet vurdering av om det er utflytting og eller utvandring som betyr mest for at man forlater et fylke for hver av innvandrergруппene med kjent innvandringsgrunn og -bakgrunn.

I figur 5.21 har vi også tatt med estimatenes t-verdier, som for hver innvandrergруппe innenfor hvert fylke gjenspeiler estimatenes verdier og retning på sannsynlighetene. På sett og vis gir t-verdiene et noe bedre bilde på de relative sannsynligheter mellom fylkene, i og med at nivåene på parameterestimatene vil være noe avhengig av forskjellige antall observasjoner i hvert av fylkene.

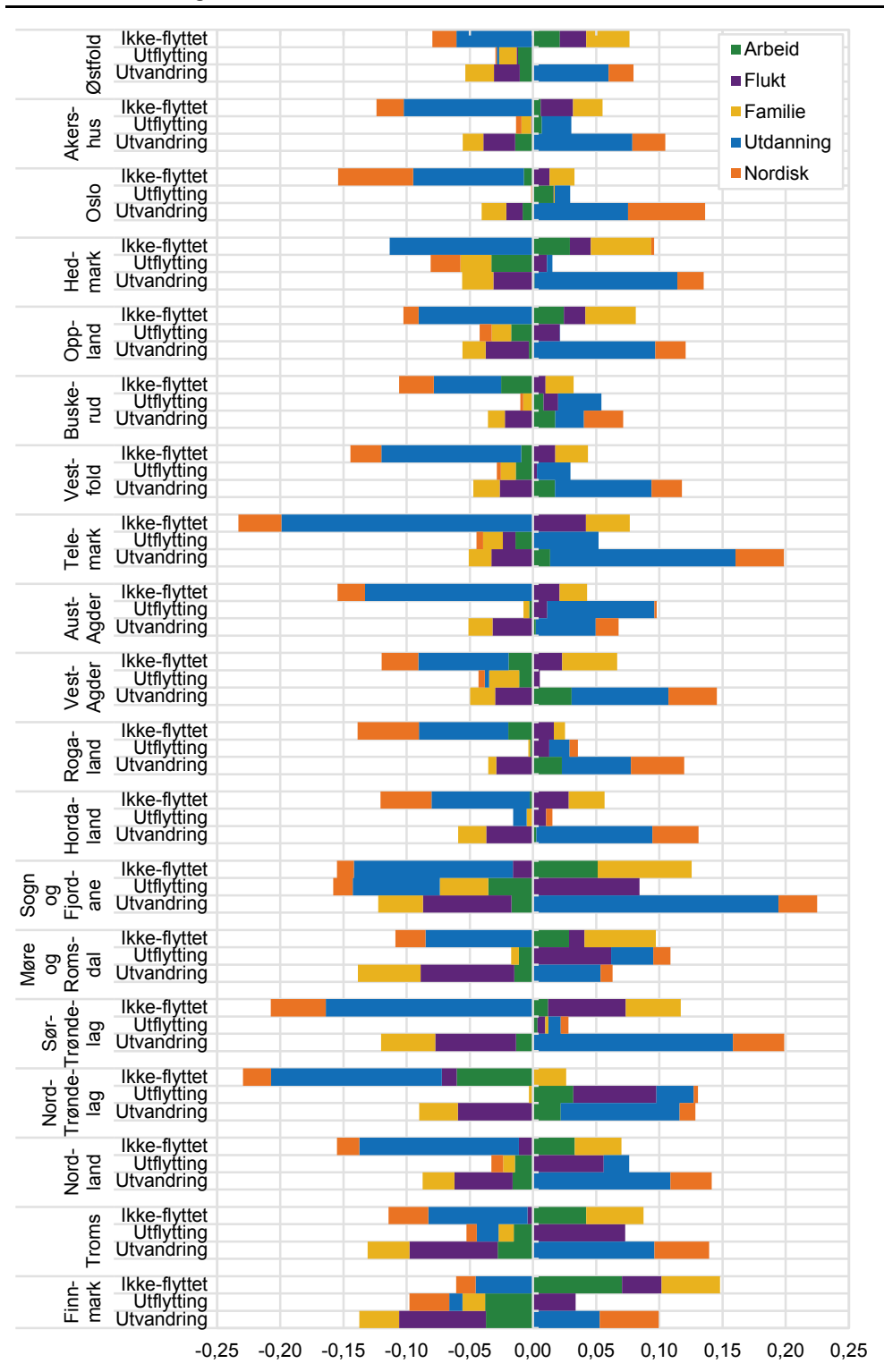
Som vi allerede har sett, er det innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn og nordiske innvandrere som i minst grad bidrar til sannsynligheten for fortsatt å være bosatte i hvert av fylkene. Som vi ser, er de negative estimatene og tilhørende t-verdier for ikke-flytting stor for disse gruppene i fylkene Oslo, Akershus, Telemark, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag. Den viktigste grunnen til at innvandrere fra disse gruppene velger å forlate sitt bostedsfylke er å finne i relativt stor sannsynlighet for utvandring, med størst effekter i Oslo, Akershus, Telemark, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag. Disse innvandrergруппene bidrar også med en viss utflytting til andre fylker i Norge, med størst effekter for utdanningsinnvandrere fra Aust-Agder, Telemark og Rogaland, mens begge gruppene bidrar til relativt liten innenlands utflytting, især fra Sogn og Fjordane.

Innvandrere med flukt og familie som innvandringsgrunn bidrar stort sett i motsatt retning av utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere, med større enn gjennomsnittlig sannsynlighet for å bli fortsatt boende i fylkene, men med unntak for flyktninger, som viser en relativt svakere sannsynlighet for å bli boende i Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Nordland og Troms. Disse to innvandrergруппene bidrar gjennomgående med relativt lav sannsynlighet for å utvandre i samtlige fylker, mens flyktninger bidrar til relativt stor utflyttingssannsynlighet innenlands i svært mange fylker, og da spesielt fra Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og de fire nordligste fylkene Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark, men også fra Hedmark, Oppland, Buskerud, Rogaland og Hordaland.

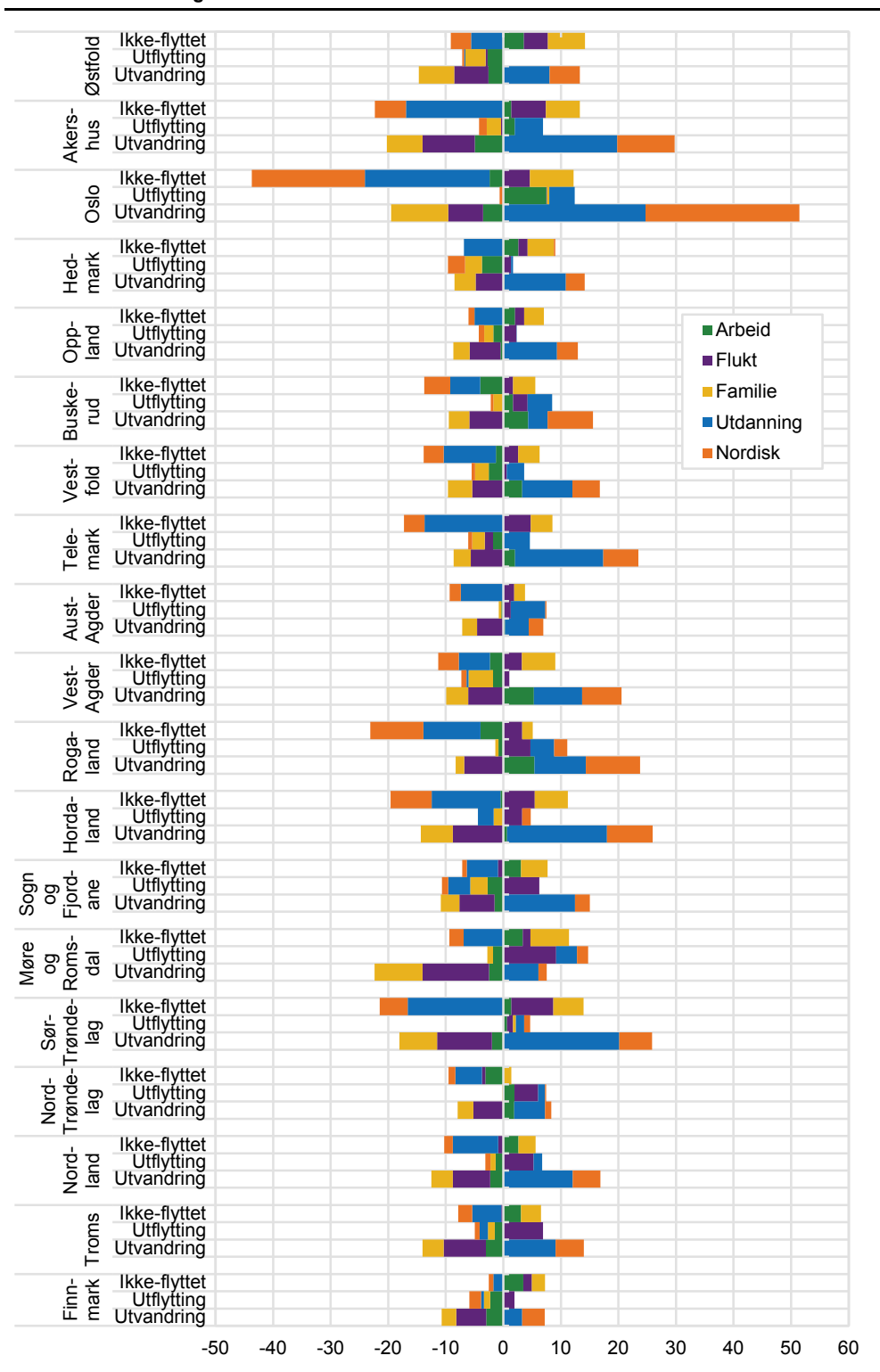
Arbeidsinnvandrere faller i de fleste sammenhenger i en mellomstilling mellom utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere på den ene siden og flyktninger og familieinnvandrere på den andre siden, og har dermed relativt sett en noe mer lik sannsynlighet for å bli boende, flytte ut og utvandre fra fylkene som innvandrere med ukjent innvandringsgrunn, som er referansegruppen for alle sannsynlighets-estimeringene. Men noen større utslag er også å finne blant arbeidsinnvandrere, med en relativt større sannsynlighet for å bli boende i Østfold, Hedmark, Oppland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark enn i de øvrige fylkene, der især Buskerud, Vest-Agder, Rogaland og Nord-Trøndelag viser liten sannsynlighet for fortsatt bosetting blant arbeidsinnvandrere. Utvandrings-sannsynligheten blant arbeidsinnvandrere er relativt størst i fylkene Buskerud, Vestfold, Telemark, Vest-Agder, Rogaland og Nord-Trøndelag, og lavest i Akershus, Oslo, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag samt i de tre nordligste fylkene Nordland, Troms og Finnmark. Den innenlandske

utflyttings sannsynligheten blant arbeidsinnvandrere er relativt moderat, med relativt størst sannsynlighet for utflytting fra Oslo, Akershus, Buskerud og Nord-Trøndelag, mens utflyttings sannsynligheten blant arbeidsinnvandrere er relativt lav i Østfold, Hedmark, Oppland, Vestfold, Telemark, Vest-Agder, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal samt i de nord-norske fylkene Nordland, Troms og Finnmark.

Figur 5.20 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke-flytting, utflytting og utvandring etter innvandringsbakgrunn og fylker 2012-2013. Referansegruppe er innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Estimatenes kontrollert for kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus. Parameterverdier

Figur 5.21 Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke-flytting, utflytting og utvandring etter innvandringsbakgrunn og fylke 2012-2013. Referansegruppe er innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Estimatenes t-verdi

6. Modellering av utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere ved hjelp av trinomiske logit-modeller

Oppsummering av resultatene i kapitlet:

- Det er en signifikant effekt av lengden på botiden for sannsynlighetene for å utvandre og å bli værende på samme sentralitetsnivå. En partiell økning i botiden reduserer sannsynligheten for å utvandre og øker sannsynligheten for å bli værende i samme sentralitetsområde.
- En innvandrer som er i arbeid eller under utdanning eller som kombinerer arbeid og utdanning har en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn innvandrere som står utenfor arbeidsstyrken og heller ikke er under utdanning.
- Sammenlignet med innvandrere som kommer fra de nordiske land har innvandrere som har kommet til Norge i samband med arbeid, av familiære beveggrunner eller som flyktninger signifikant lavere sannsynligheter for å utvandre og signifikant høyere estimerte sannsynligheter for å bli værende på samme sentralitetsnivå. For utdanningsinnvandrere er det små forskjeller mellom ulike grupper av innvandrere.
- Økt utdanningsnivå blant innvandrerne bidrar til økt sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og redusert sannsynlighet for å utvandre, men når utdanningen øker til det øverste nivået reverseres effekten i noen grad.
- Vi finner at familietype har noe virkning på de estimerte sannsynlighetene. Hvis man sammenligner individer som inngår i familier av samme størrelse så bidrar forekomst av familiemedlemmer født i Norge til at sannsynligheten for å utvandre går ned og til at sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå går opp når vi forutsetter at det ikke er noen forskjeller med hensyn til de øvrige personlige kjennetegn.
- Gjennomgående er de empiriske resultatene nokså like for begge kjønn og alle de fire sentralitetsområdene.

I det følgende skal vi betrakte ulike modeller for sannsynlighetene for (i) å flytte innenlands, (ii) for å utvandre og (iii) for å bli værende i samme sentralitetsområdet. Det skilles mellom 4 sentralitetsnivåer. Fra ett år til det neste kan individet enten (i) bli værende på samme sentralitetsnivå, (ii) flytte fra et sentralitetsnivå til et annet eller (iii) flytte utenlands. I tråd med hva vi har gjort tidligere, tar vi fortsatt utgangspunkt i individenes bosted i 2012 og observerer hvorvidt de i 2013 har foretatt en innenlandsk utflytting eller utvandret fra Norge. I motsetning til spesifikasjonene som tidligere er estimert, vil vi nå bruke den trinomiske logit-modellen som ramme for estimeringene, jf. f.eks. Davidson og MacKinnon (2004, s. 468-471). Dermed får vi eksplisitt tatt hensyn til at individene bare kan velge ett av de tre alternativene, og vi oppnår dermed innbyrdes konsistens i de predikerte valgsannsynlighetene.

Vi vil estimere tre typer modeller:

1. En felles modell for alle innvandrere uansett sentralitet og kjønn (modelltype 1)
2. Separate modeller for innvandrere differensiert etter sentralitet (modelltype 2)
3. Separate modeller for innvandrere etter sentralitet og kjønn (modelltype 3)

I den første modellvarianten tar vi hensyn til sentralitet og kjønn ved at vi innfører 3 dummyvariabler for sentralitet og en dummy for kjønn. Siden en kan tenke seg at det er systematiske forskjeller i betydningen av de ulike forklaringsvariablene avhengig av hvor en bor, estimerer vi i modelltype 2 separate modeller for hvert av de 4 sentralitetsnivåene. Til sist tar vi i modelltype 3 også hensyn til at det kan

være systematiske forskjeller kjønnene i mellom når det gjelder effektene av de ulike forklaringsvariablene. Siden vi har to kjønn og 4 sentralitetsnivåer, får vi 8 forskjellige modeller som estimeres separat under dette punktet.

Individets alder, $ALDER_i$ og en transformasjon av denne, dvs. $(ALDER_i/10)^2$ brukes som forklaringsvariabler i alle modellene. Når det gjelder botid bruker vi 4 dummyvariabler, gitt ved $DBOTID02_i$, $DBOTID35_i$, $DBOTID610_i$ og $DBOTID1115_i$. Dersom individet har en oppholdstid i Norge på 16 år eller mer er alle disse fire variablene lik null. Dersom individet har en oppholdstid i Norge på mellom 0 og 2 år, antar variabelen $DBOTID02_i$ verdien 1 og de tre øvrige variablene verdien 0. De tre øvrige variablene er definert på samme måte. Merk at vi alltid har at $DBOTID02_i + DBOTID35_i + DBOTID610_i + DBOTID1115_i$ enten er lik 0 eller 1. Hvis summen er lik null innebærer det at individet har en oppholdstid på 16 år eller mer.

Den neste type dummyvariabler vi betrakter er knyttet til arbeidsmarkedsstatus. Av disse er de 4. Dummyvariabelen $DSTATUS1_i$ antar verdien 1 dersom individ i er i arbeid og ikke kombinerer dette med utdanning, ellers har den verdien 0. Dummyvariabelen $DSTATUS2_i$ antar verdien 1 dersom individ i kombinerer arbeid og utdanning, ellers har den verdien 0. Dummyvariabelen $DSTATUS3_i$ antar verdien 1 hvis individ i er under utdanning og ikke kombinerer dette med arbeid, ellers antar den verdien 0. Til slutt har vi dummyvariabelen $DSTATUS4_i$, som antar verdien 1 hvis individ i er arbeidsledig, ellers antar den verdien 0. De individene som hverken er yrkesaktive eller under utdanning er ikke representert med noen egen dummyvariabel, men effekten for denne gruppen er ivaretatt av konstantleddet. Merk at vi alltid har at $DSTATUS1_i + DSTATUS2_i + DSTATUS3_i + DSTATUS4_i$ enten er lik 0 eller 1. Hvis summen er lik null innebærer det at individet hverken er i arbeidsstyrken eller under utdanning.

Den tredje gruppen med variabler vi har med er knyttet til innvandringsgrunn. Referansegruppen består her av innvandrere fra Norden. For individer fra disse landene har en ikke noen informasjon om innvandringsgrunn siden de er fritatt for å besvare dette spørsmålet. For de øvrige innvandrerne er ulike dummyvariabler involvert. Dummyvariabelen $DARB_i$ antar verdien 1 hvis innvandringsgrunnen til individ i var arbeid, ellers er den lik 0. Dummyvariabelen $DFLU_i$ antar verdien 1 hvis innvandringsgrunnen til individ i var flukt, ellers er den lik 0. Dummyvariabelen $DFAM_i$ antar verdien 1 hvis innvandringsgrunnen til individ i var familie, ellers er den lik 0. Dummyvariabelen $DUTD_i$ antar verdien 1 hvis innvandringsgrunnen til individ i var utdanning, ellers er den lik 0. Endelig antar $DXXX_i$ verdien 1 hvis individet ikke har oppgitt noen innvandringsgrunn og er født i et land utenfor Norden, ellers er den lik 0. Vi har at $DARB_i + DFLU_i + DFAM_i + DUTD_i + DXXX_i$ enten er lik 0 eller 1. Hvis summen er lik null innebærer det at individet er født i Norden.

Den neste gruppe variabler vi skal betrakte, er knyttet til omfanget på utdanningen. Referansegruppen består her av de med ingen eller uregistrert utdanning. Utover dette skilles det mellom 5 utdanningsgrupper. Dummyvariabelen $DUTDGR1_i$ antar verdien 1 hvis individ i har grunnskoleutdanning, ellers er den 0. Dummyvariabelen $DUTDGR2_i$ antar verdien 1 hvis individ i har videregående grunnutdanning, ellers er den 0. Dummyvariabelen $DUTDGR3_i$ antar verdien 1 hvis individ i har avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning. Dummyvariabelen $DUTDGR4_i$ antar verdien 1 hvis individ i har utdanning fra universitet/høyskole lavere nivå, ellers er den 0. Endelig antar dummyvariabelen $DUTDGR5_i$ verdien 1 hvis individ i har utdanning fra universitet/høyskole høyere nivå, ellers er den 0. Vi har at $DUTDGR1_i + DUTDGR2_i + DUTDGR3_i + DUTDGR4_i + DUTDGR5_i$ enten er lik 0 eller 1. Hvis summen er lik null innebærer det at individet enten er uten utdanning eller ikke har registrert utdanning.

Antall medlemmer i familien som individ i tilhører, $FAMTOT_i$, og antall medlemmer i familien til individ i som er innvandrere, $FAMINV_i$, er også inkludert som forklaringsvariabler i alle modellene. Begge disse er tellevariabler. For den første modellvarianten brukes også dummyvariabler for kjønn og sentralitet. $DKVINNE_i$ antar verdien 1 hvis individ i er en kvinne og verdien 0 hvis individ i er en mann. For sentralitet inngår 3 dummyvariabler. Dummyvariabelen $SENTRAL1_i$ antar verdien 1 hvis individet bor i sentralitetsnivå 1, ellers er den 0. Dummyvariabelen $SENTRAL2_i$ antar verdien 1 hvis individet bor i sentralitetsnivå 2, ellers er den 0. Dummyvariabelen $SENTRAL3_i$ antar verdien 1 hvis individet bor i sentralitetsnivå 3, ellers er den 0. Vi har at $SENTRAL1_i + SENTRAL2_i + SENTRAL3_i$ enten er lik 1 eller 0. Hvis summen er lik null betyr det at individet bor i Sentralitetsnivå 4, som ikke er representert ved noen egen dummyvariabel i modellen siden det inngår konstantledd. Se for øvrig tabell C.1 i vedlegg C for en samlet oversikt over de ulike variablene.

6.1. Resultater for modelltype 1 (felles modell for ulike sentralitetsnivåer og kjønn)

Tabell 6.1 viser parameterestimaten for (den første) modellvarianten med indikatorvariabler for sentralitet og kjønn. Den første kolonnen med tall er knyttet til estimeringen av parameterne som forekommer i telleren i sannsynligheten for utflytting innenlands, mens den tredje kolonnen med tall er knyttet til estimeringen av parameterne som forekommer i telleren for sannsynligheten for utvandring (se formlene A.1-A.3 i vedlegg A). Nederst i tabellen forekommer noe diagnostikk knyttet til estimeringen. De fleste av parameterestimaten er signifikante på 5 prosents nivå. Siden de estimerte parameterne i logit-modellene ikke har noen enkel intuitiv forklaring, presenterer vi i tabellene 6.2 – 6.6 anslag på endringer i sannsynligheter for ulike begivenheter ved at det skjer en endring i en av forklaringsvariablene, mens de øvrige holdes uendret (marginaleffekter). Likevel er de oppnådde fortegnene i tabell 6.1 utsagnskraftige når det gjelder fortegnet til virkningen av en variabel. Vi kan gi noen eksempler. Alt annet likt har innvandrete kvinner en lavere tilbøyelighet for mobilitet enn menn, både når det gjelder innenlands utflytting og utvandring. Hvis man sammenligner en immigrant med kort botid med en person med lang botid, har den førstnevnte større tilbøyelighet både til innenlands utflytting og utvandring. Hvis man sammenligner en person som oppga arbeid som innvandringsgrunn med en person fra Norden (som man ikke har registrert innvandringsgrunn for), ser vi at den førstnevnte har lavere tilbøyelighet for både innenlands utflytting og utvandring. Ikke overraskende har en person i arbeid lavere tilbøyelighet både for innenlands utflytting og utvandring enn en person som er utenfor arbeidsstyrken og heller ikke holder på med utdanning. En økning i utdanningsnivået fra et lavt nivå trekker i retning av lavere mobilitet, både når det gjelder innenlands utflytting og utvandring. De to variablene knyttet til familiestørrelse trekker i forskjellig retning og på en måte som er forventet. En økning i familiestørrelsen virker dempende på mobiliteten, mens et større innslag av innvandrere i familien, trekker i retning av mer mobilitet. Hvis man sammenligner en person som bor på Sentralitetsnivå 1-3 med en som bor på Sentralitetsnivå 4, ser en at tilbøyeligheten til innenlands utflytting er høyere og tilbøyeligheten til utvandring er lavere. I tabell 6.2 ser vi på sammenhengen mellom endringer i botid og endringer i sannsynlighetene for innenlands utflytting og utvandring. I den første linjen med tall sammenligner vi sannsynlighetene for de tre tilstandene mellom to personer som skiller seg ad ved at den ene har en botid som er 16 år og lengre og den andre en botid på mellom 0 og 2 år. For at dette skal være operasjonelt må en være eksplisitt med hensyn til hva som forutsettes for de øvrige variablene som inngår i modellen. Som det fremgår av fotnoten til tabell 6.2 så forutsettes det at vi ser på en 30-årig kvinne med videregående grunnutdanning. Hun er i arbeid, bor i Sentralitetsnivå 4 og har arbeid som innvandringsgrunn. Hun inngår i en familie med 5 personer, hvorav 1 person er født i Norge. (Beregningene

kan selvfølgelig gjøres i et annet punkt enn det som er brukt her). Vi ser at kvinnen med den korte botiden har en lavere (estimert) sannsynlighet for å bli værende på sitt sentralitetsnivå enn kvinnen med den lange botiden. Forskjellen i sannsynlighet er på 0,01, dvs. 1 prosentpoeng. Dette motsvares av en høyere sannsynlighet for å utvandre og en marginalt høyere sannsynlighet for innenlands utflytting. Her er forskjellene lik hhv. 0,009 og 0,001. De samme kvalitative konklusjoner gjør seg gjeldende når en sammenligner en kvinne med noe lengre botid med en kvinne i gruppen med lengst botid. Kvantitativt er imidlertid effektene noe mindre. Disse resultatene er i samsvar med det en skulle forvente a priori.

I tabell 6.3 ser vi på betydningen av arbeidsmarkedsstatus. Vi forutsetter at kvinnen har en oppholdstid i Norge på mellom 3 og 5 år. For de øvrige variablene, dvs. de som ikke er knyttet til arbeidsmarkedsstatus eller botid svarer forutsetningene til dem som ble gjort i samband med tabell 6.2. Sammenligningene skjer mot en kvinne som er utenfor arbeidsstyrken og som heller ikke er involvert i utdanning. Vi ser fra tabell 6.3 at kvinnen i arbeid har større sannsynlighet for bli værende på samme sentralitetsnivå og lavere sannsynlighet for å utvandre. Disse resultatene gjelder også om en sammenligner en kvinne som (i) kombinerer arbeid og utdanning eller konsentrerer seg om (ii) utdanning og en person utenfor arbeidsstyrken som heller ikke er involvert i utdanning. Den estimerte sannsynligheten for å flytte til et annet sentralitetsnivå er ikke vesentlig forskjellig de ulike typer kvinner i mellom, selv om de er signifikante (siden det er forholdsvis mye data tilgjengelig). Igjen virker resultatene tilforlidelige.

I tabell 6.4 ser vi på betydningen av innvandringsgrunn. Vi sammenligner her med kvinner fra Norden. Disse oppgir, som tidligere nevnt, ikke noen innvandringsgrunn. Kvinnen har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. For øvrig er forutsetningen som i tabellene over. I første linje i tabellen sammenligner vi en kvinne som oppga arbeid som innvandringsgrunn med en kvinne fra Norden. Vi ser at det er en signifikant større (estimert) sannsynlighet for at en slik kvinne blir værende på samme sentralitetsnivå og en lavere (estimert) sannsynlighet for at hun utvandrer. Det er ingen forskjell i sannsynlighet når det gjelder tilbøyeligheten for innenlands utflytting. Det samme gjelder hvis kvinnen har oppgitt flukt, familie eller har unnlatt å oppgi noen innvandringsgrunn. For en kvinne utenfor Norden som oppga utdanning som innvandringsgrunn er det ingen reell forskjell i tilstandssannsynlighetene når en sammenligner med en kvinne fra Norden.

I tabell 6.5 ser vi hvordan tilstandssannsynlighetene varierer med utdanningen til kvinnen. Vi forutsetter at kvinnen har en oppholdstid på 3 til 5 år, at hun er i arbeid og oppga arbeid som innvandringsgrunn. For øvrige forutsetninger henvises det til notene til tabell 6.2. Vi sammenligner her gjennomgående med en kvinne med null eller uregistrert utdanning og ser at en økning i utdanningen bidrar til å øke sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå og til å redusere sannsynligheten for utvandring. Fra den siste linjen i tabellen ser vi imidlertid at når utdanningen blir veldig høy reverseres disse effektene noe. Likevel har en kvinne med lang utdanning en signifikant høyere (estimert) sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og en signifikant lavere (estimert) sannsynlighet for å utvandre enn en kvinne med veldig lav utdanning. Absoluttverdiene av forskjellene er på hhv. 0,003 og 0,004. Gjennomgående er det ifølge tabell 6.5 små forskjeller når det gjelder sannsynligheten for innenlands utflytting for ulike typer kvinner etter utdanningens omfang.

I tabell 6.6 ser vi på betydningen av familiens størrelse og sammensetning når det gjelder innvandrere versus ikke-innvandrere. Vi betrakter en arbeidende kvinne som har arbeid som innvandringsgrunn, og med botid i Norge på mellom 3 og 5 år. For de øvrige variablene, dvs. de som ikke er knyttet til familiens størrelse og sammensetning henvises det til tabell 6.2. Vi sammenligner med en kvinne som

inngår i en familie med 5 personer hvorav 1 er født i Norge. I den første tallraden i tabell 6.6 sammenligner vi en familie som fortsatt har fem medlemmer, men hvor alle nå er innvandrere, med referansesituasjonen som er karakterisert av at ett av familiemedlemmene er født i Norge. Vi ser at dette trekker i retning av en noe lavere sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsområde og en noe høyere utvandringstilbøyelighet, selv om forskjellene kvantitativt sett er ganske beskjedne. I den andre tallraden i tabellen holder vi fortsatt fast ved at familiestørrelsen er fem, men vi forutsetter nå at antall familiemedlemmer født i Norge er 2. Vi får da en økning i sannsynligheten for å bli værende i samme sentralitetsområde og en reduksjon i sannsynligheten for utvandring. Med familiemedlemmet født i Norge får man en sterkere tilknytning til landet, og dette vil tendere til å redusere utvandringen. De empiriske resultatene er i samsvar med en slik hypotese.

Tabell 6.1 Estimeringsresultater for trinomiske logit-modell for innenlands utflytting og utvandring

Variabel	Beskrivelse	Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
Konstant		-4,624	-41,733	-1,050	-16,776
Alder		0,017	3,340	-0,033	-13,956
(Alder/10) ²	Kvadrert (skalert) alder	-0,056	-8,419	0,037	14,839
DKJONN	Dummy for kvinner	-0,141	-5,866	-0,142	-9,088
DBOTID02	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,612	12,098	1,614	44,631
DBOTID35	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,396	7,797	1,394	38,359
DBOTID610	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,437	8,392	0,987	25,218
DBOTID1115	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,224	3,901	0,748	17,364
DUTDGR1	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,274	-8,205	-0,687	-26,493
DUTDGR2	Dummy for videregående grunntdanning	-0,365	-3,859	-0,738	-14,822
DUTDGR3	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunntdanning	-0,214	-6,187	-0,64	-27,624
DUTDGR4	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,072	-1,992	-0,464	-20,477
DUTDGR5	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,235	5,678	-0,248	-9,836
DSTATUS1	Dummy for å være i arbeid	-0,377	-12,440	-1,353	-76,538
DSTATUS2	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,174	3,992	-1,534	-39,248
DSTATUS3	Dummy for å være under utdanning	0,227	5,306	-0,482	-16,459
DSTATUS4	Dummy for å være arbeidsledig	0,125	2,716	-0,819	-23,533
DARB	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,137	-3,001	-0,921	-42,720
DFLU	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	0,628	13,604	-2,143	-59,784
DFAM	Dummy for familie som innvandringsgrunn	-0,011	-0,222	-1,352	-50,470
DUTD	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,164	2,679	-0,039	-1,411
DXXX	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,122	1,911	-0,695	-22,955
FAMTOT	Antall familiemedlemmer	-0,374	-21,275	-0,403	-30,514
FAMINV	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,164	8,056	0,196	12,446
SENTRAL1	Dummy for å bo i sentralitetsnivå 1	2,538	80,067	-0,167	-5,217
SENTRAL2	Dummy for å bo i sentralitetsnivå 2	2,731	82,220	-0,108	-2,795
SENTRAL3	Dummy for å bo i sentralitetsnivå 3	2,043	71,006	-0,200	-8,458
Diagnostikk					
Antall observasjoner		545966			
Skalert R ²		0,099			
Schwarz B.I.C		117022			
'Log likelih.'		-116665			

Tabell 6.2 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden i forhold til de med minst 16 års botid

Differanse i sannsynlighet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med mellom 0 og 2 års botid	-0,010	-18,394	0,001	8,119	0,009	17,122
For individ med mellom 3 og 5 års botid	-0,007	-17,333	0,001	6,538	0,007	16,425
For individ med mellom 6 og 10 års botid	-0,004	-15,648	0,001	6,599	0,004	14,340
For individ med mellom 11 og 15 års botid	-0,003	-12,128	0,000	3,583	0,003	11,621

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn botid: Individet er en kvinne på 30 år som holder til på Sentralitetsnivå 4. Hun er i arbeid og har videregående grunntdanning. Hennes innvandringsgrunn var arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.3 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning

Differanse i sannsynlighet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med mellom 0 og 2 års botid	0,033	17,833	-0,001	-6,852	-0,032	-17,475
For individ med mellom 3 og 5 års botid	0,032	16,890	0,001	2,755	-0,033	-17,512
For individ med mellom 6 og 10 års botid	0,027	15,829	0,002	4,738	-0,029	-17,125
For individ med mellom 11 og 15 års botid	0,030	16,742	0,001	1,903	-0,031	-17,275

Note: T-verdier beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn arbeidsmarkedsstatus: Individet er en kvinne på 30 år som holder til på Sentralitetsnivå 4. Hun har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og hennes innvandringsgrunn var arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.4 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn i forhold til immigranter fra Norden

Differanse i sannsynlighet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med arbeid som innvandringsgrunn	0,014	16,768	-0,000	-2,550	-0,013	-16,597
For individ med flukt som innvandringsgrunn	0,018	15,798	0,002	8,043	-0,020	-17,414
For individ med familie som innvandringsgrunn	0,017	16,738	0,000	0,128	-0,017	-16,797
For individ med utdanning som innvandringsgrunn	0,001	0,852	0,000	2,538	-0,001	-1,410
For individ utenfor Norden med uregistrert innvandringsgrunn	0,011	14,456	0,000	1,986	-0,011	-15,009

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn innvandringsgrunn: Individet er en kvinne på 30 år som holder til på Sentralitetsnivå 4. Hun har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.5 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen i forhold til de med 0 eller uregistrert utdanning

Differanse i sannsynlighet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med grunnskoleutdanning	0,010	22,214	-0,001	-7,481	-0,009	-21,332
For individ med videregående utdanning	0,010	17,280	-0,001	-4,310	-0,010	-16,763
For individ med avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	0,009	22,005	-0,000	-5,792	-0,009	-21,366
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, lavere grad	0,007	17,499	-0,000	-1,802	-0,007	-17,527
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, høyere grad	0,003	7,840	0,001	5,273	-0,004	-9,564

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til utdanningens omfang: Individet er en kvinne på 30 år som holder til på Sentralitetsnivå 4. Hun har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hennes innvandringsgrunn er arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.6 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere

Differanse i sannsynlighet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ i en familie med 5 medlemmer, der alle er innvandrere	-0,002	-10,488	0,000	6,081	0,002	9,406
For individ i en familie med 5 medlemmer, der 3 av medlemmene er innvandrere	0,002	11,790	-0,000	-6,668	-0,002	-10,570
For individ i en familie med 6 medlemmer der alle er innvandrere	0,000	0,918	-0,000	-1,929	-0,000	-0,546
For individ i en familie med 6 medlemmer der 5 av medlemmene er innvandrere	0,002	19,866	-0,000	-9,886	-0,002	-17,740
For individ i en familie med 6 medlemmer der 4 av medlemmene er innvandrere	0,003	18,537	-0,000	-9,542	-0,003	-16,588

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til familiens størrelse og sammensetning: Individet er en kvinne på 30 år som holder til på Sentralitetsnivå 4. Hun har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hennes innvandringsgrunn er arbeid og hun har videregående grunnutdanning.

6.2. Resultater for modelltype 2 (med separat estimering for hvert sentralitetsnivå)

Som tidligere nevnt kan det tenkes at det er systematiske forskjeller mellom de ulike sentralitetsnivåene når det gjelder effektene av de ulike forklaringsvariablene. Siden vi ikke har anledning til å gå nærmere inn på selve parameterestimaterne for hvert av de fire sentralitetsnivåene, gjengir vi disse resultatene i vedlegg D, jf. tabellene D.1-D.4. I tabellene 6.7-6.16 nedenfor ser en på virkningene av endringer i forklaringsvariablene (marginaleffekter). Tabellene 6.7, 6.9, 6.11, 6.13 og 6.15 er for kvinner, mens tabellene 6.8, 6.10, 6.12, 6.14 og 6.16 er for menn. Som tidligere nevnt har vi slått sammen data for kvinner og menn under disse estimeringene. Ulike effekter etter kjønn ivaretas ved hjelp av en dummyvariabel for kvinner. I tabellene 6.7 og 6.8 ser en på effektene av endringer i botid. Effektene av endring i arbeidsmarkedsstatus vises i tabellene 6.9 og 6.10. De to neste tabellene, 6.11 og 6.12, er knyttet til endring i innvandringsgrunn. I tabellene 6.13 og 6.14 ser vi på effektene av endring i utdanningens omfang. De to siste tabellene knyttet til modeller for hvert sentralitetsnivå, 6.15 og 6.16, ser på effektene av endringer i størrelse og sammensetning i den familien individet tilhører.

Fra tabell 6.7 ser vi at effektene av endring i botid, kvalitativt sett, er ganske like for de fire sentralitetsnivåene. Sammenlignet med en person med en botid på 16 år eller mer har innvandrere med kortere botid i Norge lavere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og høyere estimert sannsynlighet for å utvandre. Den estimerte sannsynligheten for innenlands utflytting tenderer også til å være høyere for de med kortere botid enn 16 år. Differansene i estimert sannsynlighet faller etter hvert som botiden øker. De 8 estimerte differansene i sannsynlighet for hhv. det å bli værende på samme sentralitetsnivå og utvandre er gjennomgående signifikante når en legger til grunn et signifikansnivå på 5 prosent. I samband med innenlands utflytting er det noen av de estimerte differansene som ikke er signifikante. Som det fremgår av tabellene D.1-D.4 varierer antall observasjoner betydelig mellom de 4 sentralitetsnivåene, og forekomsten av ikke signifikante estimerte differanser kan delvis sees i lys av dette. De tilsvarende resultatene for menn i tabell 6.8 er forholdsvis like. Dette følger av modellutformingen samt av at estimatene av de 2 parameterne knyttet til dummyvariabelen for kvinner begge er negative for alle de 4 sentralitetsnivåene. De er likevel ikke alltid signifikante.

Fra de 4 første tallradene i tabell 6.9 fremgår det at en kvinne som er i arbeid, har signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå enn en kvinne som er utenfor arbeidsstyrken og heller ikke involvert i utdanning. Tilsvarende er de estimerte sannsynlighetene for å utvandre og innenlands utflytting signifikant lavere. Dette gjelder for alle de 4 sentralitetsnivåene. Når det gjelder kvinner som kombinerer arbeid med utdanning, får en de samme kvalitative konklusjonene som for kvinner som er i arbeid når det gjelder differansene i sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og utvandre. Den estimerte differansen i sannsynligheten for innenlands utflytting mellom en kvinne som kombinerer arbeid og utdanning og en kvinne som er utenfor arbeidsstyrken for øvrig er ikke signifikant for Sentralitetsnivåene 2 og 4, og signifikant positiv på Sentralitetsnivå 1 og 3.

Den tredje bolken med tall er knyttet til de som er under utdanning, men som ikke kombinerer dette med arbeid. Her får man ingen signifikante differanser for de på Sentralitetsnivå 3. For kvinner på de øvrige sentralitetsnivåene er de kvalitative resultatene i tråd med dem som vi fant for de som kombinerer arbeid og utdanning. Den siste gruppen utgjøres av de som er arbeidsledige. Også denne gruppen har signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn dem som er utenfor arbeidsstyrken. Dette gjelder på alle 4 sentralitetsnivåene. Hvis man legger

til grunn et signifikansnivå på 5 prosent, får en kun et signifikant resultat for Sentralitetsnivå 4. I dette området får man en signifikant høyere sannsynlighet for å flytte innenlands for en arbeidsledig kvinne sammenlignet med en kvinne som er utenfor arbeidsstyrken og som heller ikke er under utdanning. Det fremgår av tabell 6.10 at resultatene, kvalitativt sett, er de samme for menn som for kvinner.

I tabell 6.11 ser en på betydningen av ulike innvandringsgrunner for kvinner. I alle de 5 blokkene i tabellen sammenligner en med kvinner som er født i Norden. Vi starter ut med de som har oppgitt arbeid som innvandringsgrunn. For alle de 4 sentralitetsnivåene har en kvinne født utenfor Norden som oppga arbeid som innvandringsgrunn en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn en kvinne fra Norden. Hvis en ser bort fra Sentralitetsnivå 2, er den estimerte sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå signifikant høyere for en kvinne som oppga arbeid som innvandringsgrunn enn for en kvinne fra Norden. For Sentralitetsnivå 2 får man ingen signifikant forskjell. Når det gjelder innenlands utflytting varierer fortegnet noe mellom sentralitetsnivåene. For Sentralitetsnivå 4 er den estimerte effekten ikke signifikant.

Den neste bolken med tall i tabell 6.11 er knyttet til kvinner som har oppgitt flukt som innvandringsgrunn. Også kvinner med denne innvandringsgrunnen har en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn kvinner født i Norden. Det gjelder for alle de 4 sentralitetsnivåene. For Sentralitetsnivåene 1-3 har kvinner som har oppgitt flukt som innvandringsgrunn en signifikant høyere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn kvinner født i Norden. Den estimerte differansen for kvinner på Sentralitetsnivå 4 er ikke signifikant. Når det gjelder den estimerte sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå, er denne signifikant høyere for kvinner som har oppgitt flukt som innvandringsgrunn enn for kvinner fra Norden på Sentralitetsnivå 4. For Sentralitetsnivå 2 får man et signifikant negativt estimat på differansen, mens de estimerte forskjellene for de to øvrige nivåene er ikke statistisk signifikante.

Den neste gruppen med kvinner vi betrakter, er de som har oppgitt familie som innvandringsgrunn. Som for de to foregående gruppene har en kvinne i denne gruppen en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn en kvinne fra Norden. Når det gjelder innenlands utflytting oppnås ingen signifikante effekter. Hvis en ser bort fra Sentralitetsnivå 2, er den estimerte sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå signifikant høyere for disse kvinnene enn for kvinner fra Norden.

Den fjerde bolken med tall er knyttet til de som har oppgitt utdanning som innvandringsgrunn. Her er mange av de estimerte differansene i sannsynlighet ikke signifikante. Når det gjelder utvandring er det signifikante differanser for 2 av sentralitetsnivåene. En kvinne som bor i Sentralitetsområde 4 og som har oppgitt utdanning som innvandringsgrunn, har en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn en kvinne født i et av de øvrige nordiske land. Det motsatte er tilfelle for en kvinne fra Sentralitetsnivå 3. Når det gjelder innenlands utflytting, er det et signifikant resultat for bare ett av sentralitetsnivåene. Kvinner fra Sentralitetsnivå 3 som har oppgitt utdanning som innvandringsgrunn har en signifikant høyere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn en kvinne fra Sentralitetsnivå 3 som er født i Norden. Når det gjelder den estimerte differansen i sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå, så er det signifikante resultater for Sentralitetsnivåene 2-4. På Sentralitetsnivåene 2 og 4 har kvinner som har oppgitt utdanning som innvandringsgrunn en lavere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå enn kvinner født i Norden. Det motsatte gjelder på Sentralitetsnivå 4. Den estimerte effekten for denne gruppen er om lag signifikant på 5 prosent, men selve størrelsen på den estimerte differansen er på beskjedne 0,001.

Den siste bolken i tabell 6.11 gjelder kvinner utenfor Norden med uregistrert innvandringsgrunn. Også for denne gruppen er (den estimerte) sannsynligheten for utvandring signifikant lavere enn for kvinner født i Norden i alle sentralitetsområdene. I de to første sentralitetsområdene er den estimerte sannsynligheten for innenlands utflytting signifikant høyere for kvinner med uregistrert innvandringsgrunn enn for kvinner født i Norden. For de to øvrige sentralitetsområdene er ikke de estimerte differansene i sannsynlighet signifikante. Når det gjelder den estimerte differansen i sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå, så har man kun en signifikant effekt på individer i Sentralitetsnivå 4. For dette sentralitetsnivået er den estimerte sannsynligheten for en kvinne med uregistrert innvandringsgrunn signifikant større enn den tilsvarende estimerte sannsynligheten for en kvinne født i Norden. Igjen er resultatene for menn, rapportert i tabell 6.12, kvalitativt like de som er rapportert for kvinner i den foregående tabellen.

I tabell 6.13 ser vi på hvilken effekt endringer i utdanningens lengde har på sannsynlighetene for de tre tilstandene kvinnen kan ende opp i. Sammenligningen skjer her med kvinner som har null er uregistrert utdanning. Betrakt de tre første bolkene i denne tabellen. Den første utgjøres av de med grunnskoleutdanning. Den andre bolken utgjøres av de med videregående grunnutdanning, mens den tredje utgjøres av de med avslutt/påbygget videregående grunnutdanning. De estimerte differansene i sannsynlighetene for å utvandre er signifikant negative for alle sentralitetsnivåene for disse tre utdanningsgruppene. Tilsvarende er den estimerte differansen i sannsynlighetene for å bli værende i samme sentralitetsnivå positive i alle de 12 tilfellene. Når det gjelder de estimerte differansene i sannsynligheten for innenlands utflytting, er de negative og gjennomgående signifikante. For gruppen med utdanning fra universitet/høyskole lavere nivå er også den estimerte sannsynligheten for å utvandre signifikant lavere enn for dem uten utdanning eller med uregistrert utdanning. Dette gjelder for alle 4 sentralitetsnivåene. Det motsatte gjelder for sannsynligheten for å bli værende i samme sentralitetsnivå. Når det gjelder innenlands utflytting, er det ingen signifikante forskjeller i de estimerte sannsynlighetene. De fire siste radene med tall i tabell 6.13 er knyttet til kvinner med utdanning fra universitet/høyskole høyere nivå. For Sentralitetsnivåene 2-4 er de estimerte sannsynlighetene for utvandring signifikant lavere for denne utdanningsgruppen enn for dem med null eller uregistrert utdanning. Den estimerte differansen er også negativ for Sentralitetsnivå 1, men her er ikke den estimerte differansen statistisk signifikant forskjellig fra null. For denne utdanningsgruppen er det en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå når det gjelder nivåene 1 og 4. Den estimerte differansen i sannsynligheten for innenlands utflytting er positiv på alle de fire sentralitetsnivåene, men den er kun signifikant for nivåene 1 og 3. De tilsvarende resultatene for menn, rapportert i tabell 6.14, er kvalitativt sett like de som er rapportert for kvinner i den foregående tabellen.

I tabell 6.15 ser vi på betydningen av familiens størrelse og sammensetning når det gjelder de estimerte sannsynlighetene for de 3 tilstandene. Vi måler her mot en kvinne som inngår i en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er født i utlandet. De øverste 4 tallradene svarer til en situasjon der samtlige 5 personer i familien er innvandrere. Vi ser at med denne familiekonstellasjonen får man en høyere estimert sannsynlighet for å utvandre, men den estimerte differansen er kun signifikant for Sentralitetsnivåene 3 og 4. De estimerte sannsynlighetene for å bli værende på samme sentralitetsnivå reduseres på en signifikant måte for alle sentralitetsnivåene. De estimerte sannsynlighetene for innenlands utflytting er signifikant høyere for denne familiekonstellasjonen enn for den som danner sammenligningsgrunnlaget for Sentralitetsnivåene 1-3. Den er også høyere for Sentralitetsnivå 4, men her er den ikke signifikant. Den neste bolken med resultater er et speilbilde av den første. Her holdes antall familiemedlemmer konstant, men antall innvandrere er nå kun 3. I den siste bolken med tall er fortsatt antall innvandrere i familien 4, men antall familiemedlemmer er nå 6. Hvis en nå

sammenligner de estimerte sannsynlighetene med dem en har for gruppen en sammenligner med, dvs. hvor det er 5 familiemedlemmer og 4 innvandrere, så er de estimerte sannsynlighetene for utvandring og innenlands utflytting signifikant lavere, mens den estimerte sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå er signifikant høyere. Resultatene for menn, som er kvalitativt like de man har for kvinner, er rapportert i tabell 6.16.

Tabell 6.7 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden og sentralitet i forhold til gruppen med botid på 16 år eller mer. Kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sentralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med mellom 0 og 2 år botid	1	-0,014	-5,043	0,008	3,212	0,007	4,222
	2	-0,021	-5,007	0,017	4,183	0,005	3,116
	3	-0,007	-5,576	0,003	3,063	0,004	5,461
	4	-0,011	-15,981	0,001	4,497	0,010	15,336
For individ med mellom 3 og 5 år botid	1	-0,011	-4,218	0,003	1,824	0,008	4,120
	2	-0,016	-4,815	0,012	4,016	0,004	2,952
	3	-0,005	-4,177	0,000	0,528	0,004	5,387
	4	-0,008	-15,124	0,001	4,061	0,007	14,646
For individ med mellom 6 og 10 år botid	1	-0,009	-3,472	0,006	2,567	0,003	3,203
	2	-0,015	-4,251	0,013	3,714	0,002	2,660
	3	-0,004	-3,977	0,001	1,542	0,003	4,866
	4	-0,005	-12,886	0,001	4,038	0,004	12,712
For individ med mellom 11 og 15 år botid	1	-0,003	-1,467	0,001	0,469	0,002	2,881
	2	-0,007	-2,726	0,005	2,121	0,002	2,277
	3	-0,002	-2,083	0,001	1,030	0,001	3,237
	4	-0,003	-10,179	0,000	2,863	0,003	10,314

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn botid: Individet er en kvinne på 30 år. Hun er i arbeid og har videregående grunnutdanning. Hennes innvandringsgrunn var arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.8 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden og sentralitet i forhold til gruppen med botid på 16 år eller mer. Menn

Differanse i sannsynlighet	Sentralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med mellom 0 og 2 år botid	1	-0,016	-5,096	0,008	3,204	0,008	4,218
	2	-0,026	-4,990	0,021	4,224	0,005	3,122
	3	-0,008	-5,540	0,004	3,055	0,004	5,468
	4	-0,013	-16,150	0,001	4,513	0,012	15,492
For individ med mellom 3 og 5 år botid	1	-0,012	-4,288	0,004	1,818	0,009	4,144
	2	-0,020	-4,826	0,016	4,073	0,004	2,983
	3	-0,005	-4,145	0,000	0,519	0,005	5,450
	4	-0,009	-15,328	0,001	4,067	0,008	14,821
For individ med mellom 6 og 10 år botid	1	-0,009	-3,533	0,006	2,574	0,003	3,222
	2	-0,019	-4,261	0,016	3,769	0,003	2,685
	3	-0,005	-3,941	0,002	1,538	0,003	4,888
	4	-0,005	-13,152	0,001	4,056	0,004	12,880

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn botid: Individet er en mann på 30 år. Han er i arbeid og har videregående grunnutdanning. Hans innvandringsgrunn var arbeid. Han inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.9 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus og sentralitet i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning. Kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sentralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ i arbeid	1	0,048	5,118	-0,007	-3,128	-0,041	-4,399
	2	0,028	4,203	-0,011	-2,810	-0,016	-3,072
	3	0,026	6,468	-0,004	-3,670	-0,022	-5,678
	4	0,025	15,937	-0,001	-3,695	-0,025	-15,552
For individ som kombinerer arbeid og utdanning	1	0,023	2,988	0,007	2,128	-0,030	-4,123
	2	0,014	2,121	0,002	0,583	-0,016	-3,098
	3	0,017	4,028	0,005	3,269	-0,022	-5,607
	4	0,026	15,151	0,000	1,235	-0,026	-15,445
For individ under utdanning	1	0,006	0,882	0,011	2,887	-0,017	-2,828
	2	-0,008	-1,480	0,005	1,246	0,003	0,852
	3	0,006	2,208	0,004	2,712	-0,010	-4,009
	4	0,013	11,006	0,001	2,749	-0,014	-12,210
For arbeidsledig individ	1	0,018	2,688	0,005	1,777	-0,023	-3,853
	2	0,015	2,761	-0,004	-1,079	-0,011	-2,795
	3	0,015	4,309	0,002	1,715	-0,017	-5,243
	4	0,018	12,800	0,001	2,707	-0,019	-13,828

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn arbeidsmarkedsstatus: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og hennes innvandringsgrunn var arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.10 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus og sentralitet i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning. Menn

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ i arbeid	1	0,053	5,121	-0,007	-3,071	-0,046	-4,431
	2	0,032	4,252	-0,014	-2,793	-0,018	-3,096
	3	0,030	6,546	-0,004	-3,652	-0,026	-5,720
	4	0,029	16,098	-0,001	-3,636	-0,028	-15,729
For individ som kombinerer arbeid og utdanning	1	0,027	3,086	0,007	2,165	-0,034	-4,153
	2	0,014	1,958	0,003	0,598	-0,017	-3,125
	3	0,019	3,992	0,006	3,312	-0,026	-5,651
	4	0,030	15,345	0,000	1,282	-0,030	-15,613
For individ under utdanning	1	0,008	0,997	0,011	2,905	-0,019	-2,834
	2	-0,010	-1,502	0,006	1,247	0,003	0,849
	3	0,007	2,143	0,004	2,743	-0,012	-3,992
	4	0,015	11,128	0,001	2,764	-0,015	-12,221
For arbeidsledig individ	1	0,021	2,781	0,006	1,808	-0,026	-3,872
	2	0,017	2,673	-0,005	-1,069	-0,012	-2,791
	3	0,018	4,280	0,003	1,753	-0,020	-5,259
	4	0,020	12,996	0,001	2,750	-0,021	-13,934

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn arbeidsmarkedsstatus: Individet er en kvinne på 30 år. Han har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og hans innvandringsgrunn var arbeid. Han inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.11 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn og sentralitet i forhold til gruppen innvandret fra Norden. Kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med arbeid som innvandringsgrunn	1	0,028	4,682	-0,003	-1,609	-0,025	-4,322
	2	-0,001	-0,351	0,006	2,377	-0,005	-2,890
	3	0,009	5,376	-0,003	-2,890	-0,005	-4,892
	4	0,014	14,667	0,000	0,064	-0,014	-14,858
For individ med flukt som innvandringsgrunn	1	-0,006	-0,524	0,037	4,570	-0,032	-4,398
	2	-0,020	-2,721	0,030	4,284	-0,009	-3,163
	3	0,002	0,578	0,008	4,014	-0,010	-5,589
	4	0,020	15,124	0,000	1,809	-0,020	-15,531
For individ med familie som innvandringsgrunn	1	0,026	3,984	0,001	0,471	-0,027	-4,294
	2	0,003	0,870	0,004	1,674	-0,007	-3,056
	3	0,009	4,729	-0,001	-0,840	-0,008	-5,314
	4	0,017	14,898	-0,000	-0,181	-0,017	-14,999
For individ med utdanning som innvandringsgrunn	1	-0,001	-0,163	0,007	1,659	-0,006	-1,383
	2	-0,009	-1,997	0,006	1,511	0,004	1,441
	3	-0,008	-3,300	0,004	2,047	0,004	2,805
	4	0,001	1,943	0,000	0,572	-0,001	-2,219
For individ utenfor Norden med uregistrert innvandringsgrunn	1	0,007	1,093	0,009	2,110	-0,016	-3,455
	2	-0,005	-0,995	0,010	2,088	-0,005	-2,515
	3	0,002	0,816	0,002	1,421	-0,004	-3,906
	4	0,012	13,674	-0,000	-1,729	-0,012	-13,619

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn innvandringsgrunn: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.12 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn og sentralitet i forhold til gruppen innvandret fra Norden. Menn

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med arbeid som innvandringsgrunn	1	0,031	4,608	-0,003	-1,577	-0,028	-4,250
	2	-0,002	-0,595	0,008	2,411	-0,006	-2,853
	3	0,010	5,313	-0,004	-2,868	-0,006	-4,826
	4	0,016	14,594	0,000	0,091	-0,016	-14,754
For individ med flukt som innvandringsgrunn	1	-0,004	-0,311	0,040	4,594	-0,036	-4,349
	2	-0,027	-2,974	0,037	4,356	-0,010	-3,152
	3	0,001	0,473	0,010	4,057	-0,011	-5,563
	4	0,023	15,172	0,000	1,842	-0,023	-15,539
For individ med familie som innvandringsgrunn	1	0,030	3,994	0,001	0,506	-0,031	-4,268
	2	0,003	0,621	0,005	1,664	-0,008	-3,067
	3	0,010	4,714	-0,001	-0,828	-0,009	-5,332
	4	0,020	15,034	-0,000	-0,150	-0,020	-15,108
For individ med utdanning som innvandringsgrunn	1	-0,001	-0,094	0,008	1,655	-0,007	-1,394
	2	-0,011	-1,964	0,007	1,502	0,004	1,423
	3	-0,009	-3,280	0,004	2,042	0,005	2,776
	4	0,002	1,973	0,000	0,573	-0,002	-2,225
For individ utenfor Norden med uregistrert innvandringsgrunn	1	0,008	1,214	0,010	2,121	-0,018	-3,423
	2	-0,007	-1,140	0,012	2,091	-0,005	-2,515
	3	0,002	0,759	0,003	1,427	-0,005	-3,887
	4	0,014	13,673	-0,000	-1,713	-0,013	-13,598

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn innvandringsgrunn: Individet er en mann på 30 år. Han har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Han inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.13 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen og sentralitet i forhold til de med 0 eller uregistrert utdanning. Kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med grunnskoleutdanning	1	0,011	4,914	-0,005	-3,014	-0,006	-4,201
	2	0,011	4,666	-0,007	-3,655	-0,004	-3,010
	3	0,011	8,433	-0,004	-4,838	-0,007	-7,010
	4	0,010	19,450	-0,000	-2,984	-0,010	-19,397
For individ med videregående utdanning	1	0,016	3,540	-0,011	-2,783	-0,005	-2,318
	2	0,014	2,698	-0,007	-1,597	-0,006	-3,408
	3	0,012	5,761	-0,005	-3,001	-0,007	-5,948
	4	0,011	13,885	-0,000	-1,102	-0,010	-14,989
For individ med avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	1	0,012	4,914	-0,005	-2,857	-0,006	-4,512
	2	0,006	2,407	-0,002	-0,824	-0,004	-3,434
	3	0,011	8,283	-0,004	-4,795	-0,006	-6,947
	4	0,009	19,024	-0,000	-1,861	-0,009	-19,352
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, lavere grad	1	0,006	2,355	-0,002	-0,872	-0,004	-3,035
	2	0,009	3,088	-0,004	-1,683	-0,005	-3,357
	3	0,005	3,901	0,000	0,431	-0,006	-6,254
	4	0,007	15,225	-0,000	-1,364	-0,007	-15,636
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, høyere grad	1	-0,011	-2,670	0,012	3,319	-0,001	-0,741
	2	-0,004	-0,944	0,007	1,847	-0,003	-2,020
	3	-0,003	-1,537	0,006	4,228	-0,003	-3,622
	4	0,004	7,609	0,000	1,073	-0,004	-8,576

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til utdanningens omfang: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hennes innvandringsgrunn er arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.14 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen og sentralitet i forhold til de med 0 eller uregistrert utdanning. Menn

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med grunnskoleutdanning	1	0,012	4,998	-0,006	-3,009	-0,006	-4,273
	2	0,013	4,655	-0,009	-3,669	-0,004	-3,034
	3	0,013	8,609	-0,005	-4,855	-0,008	-7,249
	4	0,012	20,021	-0,000	-2,966	-0,011	-19,954
For individ med videregående utdanning	1	0,017	3,586	-0,012	-2,797	-0,005	-2,338
	2	0,016	2,590	-0,009	-1,598	-0,007	-3,492
	3	0,015	5,763	-0,007	-2,998	-0,008	-6,102
	4	0,012	14,268	-0,000	-1,093	-0,012	-15,261
For individ med avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	1	0,013	5,040	-0,006	-2,865	-0,007	-4,620
	2	0,007	2,260	-0,002	-0,817	-0,005	-3,493
	3	0,012	8,453	-0,005	-4,828	-0,007	-7,188
	4	0,011	19,701	-0,000	-1,845	-0,011	-20,003
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, lavere grad	1	0,007	2,425	-0,002	-0,869	-0,005	-3,117
	2	0,010	2,996	-0,005	-1,688	-0,005	-3,460
	3	0,006	3,898	0,001	0,446	-0,007	-6,550
	4	0,008	15,803	-0,000	-1,356	-0,008	-16,185
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, høyere grad	1	-0,011	-2,607	0,012	3,306	-0,001	-0,749
	2	-0,005	-1,064	0,008	1,848	-0,003	-2,059
	3	-0,003	-1,613	0,007	4,221	-0,004	-3,704
	4	0,005	7,786	0,000	1,081	-0,005	-8,672

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn utdanningens omfang: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hennes innvandringsgrunn er arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.15 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning og sentralitet i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere. Kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ i en familie med 5 medlemmer, der alle er innvandrere	1	-0,005	-3,641	0,004	3,366	0,001	1,442
	2	-0,006	-3,413	0,006	3,208	0,001	1,166
	3	-0,003	-4,523	0,003	4,061	0,001	1,970
	4	-0,002	-8,420	-0,000	-1,138	0,002	9,023
For individ i en familie med 5 medlemmer, der 3 av medlemmene er innvandrere	1	0,004	3,936	-0,003	-3,674	-0,001	-1,580
	2	0,005	3,801	-0,005	-3,577	-0,001	-1,290
	3	0,003	4,900	-0,002	-4,403	-0,001	-2,174
	4	0,002	9,000	0,000	1,082	-0,002	-10,159
For individ i en familie med 6 medlemmer der alle er innvandrere	1	-0,000	-0,259	0,002	1,559	-0,001	-1,804
	2	0,001	0,888	-0,000	-0,256	-0,001	-1,971
	3	0,001	1,050	0,000	0,895	-0,001	-3,091
	4	0,000	1,044	-0,001	-5,028	0,000	1,483
For individ i en familie med 6 medlemmer der 5 av medlemmene er innvandrere	1	0,004	6,302	-0,002	-4,194	-0,002	-4,629
	2	0,006	5,671	-0,005	-4,760	-0,001	-3,404
	3	0,003	7,892	-0,002	-5,299	-0,001	-6,035
	4	0,002	14,906	-0,001	-5,582	-0,002	-15,342
For individ i en familie med 6 medlemmer der 4 av medlemmene er innvandrere	1	0,008	5,981	-0,005	-4,459	-0,003	-4,031
	2	0,010	5,361	-0,008	-4,669	-0,002	-3,022
	3	0,005	7,224	-0,003	-5,253	-0,002	-5,404
	4	0,004	15,550	-0,001	-4,999	-0,003	-1,835

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til familiens størrelse og sammensetning: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hennes innvandringsgrunn er arbeid og hun har videregående grunnutdanning.

Tabell 6.16 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning og sentralitet i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere. Menn

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ i en familie med 5 medlemmer, der alle er innvandrere	1	-0,005	-3,660	0,004	3,404	0,001	1,443
	2	-0,008	-3,465	0,007	3,268	0,001	1,161
	3	-0,004	-4,579	0,003	4,118	0,001	1,960
	4	-0,003	-8,577	-0,000	-1,145	0,003	9,129
For individ i en familie med 5 medlemmer, der 3 av medlemmene er innvandrere	1	0,005	3,947	-0,003	-3,715	-0,001	-1,581
	2	0,006	3,863	-0,006	-3,643	-0,001	-1,288
	3	0,003	4,961	-0,002	-4,466	-0,001	-2,164
	4	0,002	9,227	0,000	1,087	-0,002	-10,287
For individ i en familie med 6 medlemmer der alle er innvandrere	1	-0,000	-0,183	0,002	1,567	-0,001	-1,812
	2	0,001	0,812	-0,000	-0,254	-0,001	-1,971
	3	0,001	1,010	0,000	0,899	-0,001	-3,136
	4	0,000	0,877	-0,001	-5,062	0,000	1,486
For individ i en familie med 6 medlemmer der 5 av medlemmene er innvandrere	1	0,004	6,438	-0,002	-4,234	-0,002	-4,741
	2	0,008	5,792	-0,006	-4,917	-0,001	-3,470
	3	0,004	8,097	-0,002	-5,422	-0,002	-6,219
	4	0,002	15,457	-0,001	-5,666	-0,002	-15,664
For individ i en familie med 6 medlemmer der 4 av medlemmene er innvandrere	1	0,008	6,117	-0,005	-4,522	-0,003	-4,097
	2	0,013	5,465	-0,011	-4,809	-0,002	-3,081
	3	0,006	7,353	-0,004	-5,362	-0,002	-5,484
	4	0,004	15,960	-0,001	-5,093	-0,004	-15,175

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til familiens størrelse og sammensetning: Individet er en mann på 30 år. Han har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hans innvandringsgrunn er arbeid og han har videregående grunnutdanning.

6.3. Resultater for modelltype 3 (Modeller med separat estimering for hvert sentralitetsnivå og kjønn)

Vi ser nå på den mest fleksible modelltypen ved at vi tillater at helningskoeffisientene kan variere både etter sentralitet og kjønn. Til sammen har vi for denne typen modeller 8 tabeller med estimeringsresultater. Antall observasjoner fordeler seg noe ujevnt mellom de 8 gruppene. Igjen så legger vi tabellene med parameterestimater ut på appendiks. Tabellene E.1 og E.2 er for hhv. kvinner og menn på Sentralitetsnivå 1, tabellene E.3 og E.4 er for hhv. kvinner og menn på Sentralitetsnivå 2, tabellene E.5 og E.6 er for hhv. kvinner og menn på Sentralitetsnivå 3 og tabellene E.7 og E.8 er for hhv. kvinner og menn på Sentralitetsnivå 4. Også for denne typen modeller er det gjort beregninger for å finne ut hvordan endringer i verdier på forklaringsvariabler slår ut i de tre tilstandene. Resultatene for disse analysene er rapportert i 10 tabeller som strekker

seg over tabellene 6.17-6.26. Halvparten av tabellene er for kvinner og halvparten for menn. For hvert kjønn betraktes som før endringer i 5 ulike typer variabler.

Som før starter vi med botid. Resultatene for kvinner presenteres i tabell 6.17, og resultatene for menn presenteres i tabell 6.18. Hvis man, jf. de fire første tallradene i tabell 6.17 sammenligner en kvinne med den korteste botiden, dvs. 0 til 2 år, med en kvinne som har en botid på minst 16 år, så ser en at resultatene fra estimeringene av modeller av type 1 og 2 står seg. Kvinner med den korteste botiden har en lavere estimert sannsynlighet for å bli værende i samme sentralitetsområde og høyere estimerte sannsynligheter for innenlands utflytting og utvandring. Med to unntak, dvs. innenlands utflytting på Sentralitetsnivåene 1 og 3, er alle estimatene av differansene signifikante. De kvalitative resultatene for menn, jf. tabell 6.18, ligner i stor grad på de for kvinner, men her er alle estimatene statistisk signifikante.

Resultatene for individer med botid 3-5 år er kvalitativt like de en har for de som har bodd kortest tid i landet, men de kvantitative utslagene er noe mindre i tallverdi. Igjen så gjelder dette for begge kjønn. For menn med 3-5 års botid på Sentralitetsnivå 3 får man ikke noen signifikant estimert forskjell når en legger til grunn et testnivå på 5 prosent. Det kvalitative mønsteret holder seg når en betrakter de med en botid på mellom 6 og 10 år, men flere av de estimerte differansene blir nå ikke signifikante. På Sentralitetsnivå 1 får en bare et signifikant estimat for differansen i sannsynlighet for utvandring. På Sentralitetsnivå 2 er det kun den estimerte differansen i sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå som er signifikant. På Sentralitetsnivå 3 er som før den estimerte differansen i sannsynlighet for innenlands utflytting ikke signifikant. Bare for Sentralitetsnivå 4 er det signifikante resultater for alle de tre estimerte differansene i sannsynlighet. Igjen er resultatene for menn noe mer signifikante. Her er det kun i samband med estimatet av differansen i sannsynligheten for innenlands utflytting at man ikke har noen signifikant verdi.

Selv når en betrakter de med botid på mellom og 11 og 15 år finner man et noe forskjellig mønster når en sammenligner med dem som har den korteste oppholdstiden. Selv om ikke alle de estimerte differansene er signifikante, er det en tendens til at kvinner på samme sentralitetsnivå med den nest lengste botiden har en lavere sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå, en høyere sannsynlighet for innenlands utflytting og større tilbøyelighet for utvandring enn kvinner som inngår i gruppen med lengst botid. Det samme gjelder bare delvis for menn. På ingen av sentralitetsnivåene er det her noen signifikant estimerte forskjeller når det gjelder sannsynligheten for innenlands utflytting. Sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå og sannsynligheten for å utvandre er alle hhv. negative og positive, men signifikante estimerte differanser forekommer kun på Sentralitetsnivå 4.

Tabellene 6.19 og 6.20 ser på effekten av endringer i arbeidsmarkedsstatus for hhv. kvinner og menn. Sammenligningen skjer her, som tidligere, med individer utenfor arbeidsstyrken som ikke er involvert i utdanning. For kvinner som er i arbeid er alle de 12 estimerte differansene i sannsynlighet signifikante, jf. de 4 øverste tallradene i tabell 6.19. Det fremgår av tabell 6.20 at det samme gjelder for menn. Individer som er i arbeid har en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå, og signifikant lavere estimerte sannsynligheter for innenlands utflytting og utvandring enn individer som er utenfor arbeidsstyrken og heller ikke under utdanning. For kvinner som kombinerer arbeid og utdanning finner at disse også har en høyere sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og en lavere sannsynlighet for å utvandre enn dem som er utenfor arbeidsstyrken og heller ikke under utdanning, men for to av sentralitetsnivåene er den estimerte differansen i sannsynlighet for å bli værende i samme

sentralitetsområde statistisk signifikant. Når det gjelder sannsynligheten for innenlands utflytting, er det kun en signifikant estimert differanse i sannsynlighet på Sentralitetsnivå 3. I denne gruppen er den estimerte sannsynligheten for innenlands utflytting signifikant høyere for de som kombinerer arbeid og utdanning enn for dem som står utenfor arbeidsstyrken og heller ikke er under utdanning. Ifølge tabell 6.20 er resultatene for menn ganske like. Her er det kun på Sentralitetsnivå 1 en finner et signifikant resultat når det gjelder den estimerte forskjellen i sannsynligheten for innenlands utflytting. Menn på sentralitetsnivå 1 har en signifikant lavere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn menn som står utenfor arbeidsstyrken og heller ikke er under utdanning.

Den neste gruppen vi betrakter er de som holder på med utdanning på heltid. Her er mange av de estimerte differansene ikke signifikant forskjellige fra 0. Det forekommer kun signifikante estimerte differanser på Sentralitetsnivåene 3 og 4. På begge disse to sentralitetsnivåene er den estimerte sannsynligheten for å utvandre signifikant lavere enn for kvinner utenfor arbeidsstyrken som heller ikke er involvert i utdanning. Videre er den estimerte differansen i sannsynligheten for innenlands utflytting signifikant høyere enn for dem som er utenfor arbeidsstyrken og heller ikke under utdanning. Når det gjelder den estimerte sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå, så er denne kun signifikant på Sentralitetsnivå 4. På dette sentralitetsnivået har kvinner under utdanning en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende i samme sentralitetsområde enn kvinner utenfor arbeidsstyrken som heller ikke er under utdanning. Tabell 6.20 viser at menn under utdanning har en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn menn utenfor arbeidsstyrken som heller ikke er under utdanning. Tilsvarende har de en høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå. Den estimerte differansen er signifikant for alle sentralitetsnivåene utenom Sentralitetsnivå 2. Kun for Sentralitetsnivå 1 er det en signifikant estimert differanse når det gjelder sannsynligheten for innenlands utflytting. Menn under utdanning har på dette sentralitetsnivået en høyere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn menn utenfor arbeidsstyrken som heller ikke holder på med utdanning.

Den siste gruppen vi betrakter er de arbeidsledige. Den estimerte sannsynligheten for innenlands utflytting er ikke signifikant forskjellig mellom arbeidsledige kvinner og kvinner utenfor arbeidsstyrken som ei heller er under utdanning. Arbeidsledige kvinner har gjennomgående en signifikant lavere sannsynlighet for å utvandre og en signifikant høyere sannsynlighet for å bli værende i samme sentralitetsområde enn kvinner utenfor arbeidsstyrken som heller ikke er under utdanning. På Sentralitetsnivå 3 er ingen av de estimerte differansene i sannsynlighet signifikant forskjellige fra 0. Arbeidsledige menn har på alle de 4 sentralitetsnivåene en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre og en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende i samme sentralitetsområde enn menn utenfor arbeidsstyrken som heller ikke er under utdanning. Når det gjelder innenlands utflytting, er det bare signifikante estimerte differanser i sannsynlighet for menn på Sentralitetsnivåene 1 og 4. Her har arbeidsledige en signifikant høyere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn dem som er utenfor arbeidsstyrken og heller ikke er under utdanning.

I tabellene 6.21 og 6.22 ser vi på effekten av endringer i innvandringsgrunn for hhv. kvinner og menn. Som tidligere sammenligner man her hele tiden med individer født i Norden. De fire første tallradene i tabell 6.21 er for kvinner som har oppgitt arbeid som innvandringsgrunn. Når det gjelder de estimerte sannsynlighetene for innenlands utflytting, er det ingen signifikante forskjeller mellom kvinner med arbeid som innvandringsgrunn og kvinner fra Norden. På alle 4 sentralitetsnivåene har kvinner med arbeid som innvandringsgrunn signifikant lavere estimerte sannsynligheter for utvandring, og når en ser bort fra Sentralitets-

nivå 3 signifikant høyere estimerte sannsynligheter for å bli værende på samme sentralitetsnivå. Resultatene for menn ligner i noen grad, men det forekommer noen forskjeller. På alle sentralitetsnivåene har menn med arbeid som innvandringsgrunn lavere estimert sannsynlighet for utvandring enn menn fra Norden. Bortsett fra på Sentralitetsnivå 2 er disse estimerte forskjellene signifikante på 5 prosent testnivå. Tilsvarende har menn med arbeid som innvandringsgrunn en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå med unntak av de som er i Sentralitetsnivå 2. Når det gjelder sannsynligheten for innenlands utflytting, får en signifikante resultater for to av sentralitetsnivåene. På Sentralitetsnivå 2 har menn som oppgir arbeid som innvandringsgrunn, en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å utvandre enn menn innvandret fra Norden. For Sentralitetsnivå 3 trekker den signifikante effekten i motsatt retning.

Den neste gruppen vi betrakter er de som har oppgitt flukt som innvandringsgrunn. På alle sentralitetsnivåer og for begge kjønn viser tabellene 6.21 og 6.22 at kvinner og menn som har oppgitt flukt som innvandringsgrunn har signifikant lavere estimerte sannsynligheter for å utvandre når en sammenligner med individer av samme kjønn som er født i Norden. Videre har kvinner og menn som har oppgitt flukt som innvandringsgrunn, en høyere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn personer av samme kjønn fra Norden. På Sentralitetsnivå 4 er resultatene av samme fortegn, men mangler noe på å være signifikante på 5 prosent nivå. Når det gjelder sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå, er for begge kjønn resultatene kun signifikante for Sentralitetsnivåene 2 og 4. På Sentralitetsnivå 2 har kvinner og menn som har oppgitt flukt som innvandringsgrunn, signifikant lavere estimerte sannsynligheter for å bli værende i Norge enn individer av samme kjønn fra Norden. På Sentralitetsnivå 4 er det for begge kjønn det motsatte som gjelder.

Vi går nå over til å betrakte gruppen som har oppgitt familie som innvandringsgrunn. Resultatene for denne gruppen er rapportert i tallradene 9-12 i tabellene 6.21 og 6.22. På alle de 4 sentralitetsnivåene finner vi at kvinner og menn som har oppgitt familie som innvandringsgrunn har en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn personer av samme kjønn fra Norden. Når det gjelder sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå, er det signifikante forskjeller for Sentralitetsnivåene 1, 3 og 4. I disse 3 områdene har kvinner og menn som har oppgitt familie som innvandringsgrunn en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende i samme sentralitetsområdene enn personer av tilsvarende kjønn fra Norden. Når det gjelder innenlands utflytting, er det ingen signifikante resultater for kvinner. For menn er det kun et signifikant resultat på Sentralitetsnivå 2. På dette sentralitetsnivået har menn som har oppgitt familie som innvandringsgrunn en signifikant høyere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn en mann som har innvandret til Norge fra Norden.

Vi går nå over til de som har oppgitt utdanning som innvandringsgrunn. For kvinner finner en bare signifikante resultater for de som er på Sentralitetsnivå 4. Selv på dette nivået er det ingen signifikante forskjeller i de estimerte sannsynlighetene for innenlands utflytting mellom kvinner som har oppgitt utdanning som innvandringsgrunn og kvinner som har innvandret fra Norden. En kvinne med utdanning som innvandringsgrunn har en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå enn en kvinne som har innvandret fra Norden. For utvandring går effekten motsatt vei. For menn oppnår en kun signifikante estimerte differanser for de som holder til på Sentralitetsnivåene 2 og 3. Både på Sentralitetsnivåene 2 og 3 har menn som har oppgitt utdanning som innvandringsgrunn en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å bli værende i samme sentralitetsområde enn menn som har innvandret fra Norden. Når det gjelder sannsynligheten for innenlands utflytting og utvandring, er det kun på

Sentralitetsnivå 3 en finner et signifikant resultat. Menn på Sentralitetsnivå 3 som har oppgitt utdanning som innvandringsgrunn, har en høyere estimert sannsynlighet for både innenlands utflytting og utvandring enn menn som har innvandret fra Norden.

Den siste gruppen vi betrakter er de som kommer fra et land utenom Norden og som ikke har oppgitt noen innvandringsgrunn. Både for kvinner og menn har en slik person en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn personer av samme kjønn som kommer fra Norden. De estimerte differansene er signifikante i 7 av de 8 tilfellene. Kun for menn på Sentralitetsnivå 2 er forskjellen i de estimert sannsynlighetene ikke signifikant på 5 prosent nivå. Det er ingen signifikante forskjeller når det gjelder de estimerte sannsynlighetene for innenlands utflytting. Når det gjelder sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå, er det kun en signifikant forskjell på Sentralitetsnivå 4. På Sentralitetsnivå 4 har menn og kvinner som kommer fra et land utenfor Norden og ikke har oppgitt noen innvandringsgrunn, en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på Sentralitetsnivå 4 enn personer av samme kjønn som har innvandret fra Norden.

Vi går nå over til å betrakte virkningen av endringer i utdanningens omfang på sannsynligheten for de 3 involverte tilstandene. Sammenligningen skjer med individer med null eller uregistrert utdanning. Estimater av differanser i sannsynligheter for hhv. kvinner og menn er rapportert i tabellene 6.23 og 6.24. De 4 øverste tallradene i tabell 6.23 er knyttet til kvinner med grunnskoleutdanning. På alle de 4 sentralitetsnivåene har kvinner med slik utdanning signifikant lavere estimerte sannsynligheter for å bli værende i samme sentralitetsområde enn kvinner uten med null eller uregistrert utdanning. På alle sentralitetsnivåene er den estimerte sannsynligheten for innenlands utflytting lavere for kvinner med grunnskoleutdanning enn for kvinner med null eller uregistrert utdanning, men de estimerte differansene er kun signifikante for Sentralitetsnivåene 2 og 3. Resultatene for menn er veldig like de en finner for kvinner. For 2 ut av de 8 tilfellene er ikke de estimerte differansene signifikant forskjellige fra 0. Dette gjelder i begge tilfeller på Sentralitetsnivå 2.

Tallradene 5-8 i tabellene 6.23 og 6.24 er for kvinner og menn som har videregående grunntdanning. Når det gjelder sannsynligheten for innenlands utflytting, skiller ikke denne utdanningsgruppen seg noe fra de som har null eller uregistrert utdanning. Menn i denne utdanningsgruppen har en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å flytte innenlands enn menn med null eller uregistrert utdanning på Sentralitetsnivåene 1,3 og 4. Både for kvinner og menn er det på 3 av sentralitetsnivåene lavere estimert sannsynlighet for å utvandre for individer med videregående grunntdanning sammenlignet med personer av samme kjønn med null eller uregistrert utdanning. For både kvinner og menn gjelder dette på Sentralitetsnivåene 2, 3 og 4. Både for kvinner og menn er de estimerte sannsynlighetene for å bli værende på samme sentralitetsnivå høyere for denne utdanningsgruppen enn for dem som har null eller uregistrert utdanning. For menn er de estimerte differansene signifikante på alle sentralitetsnivåene, mens det for kvinner forekommer estimerte differanser som ikke er signifikante på Sentralitetsnivåene 1 og 2.

Tallradene 9-12 i tabellene 6.23 og 6.24 er for kvinner og menn med avsluttet/påbygget videregående grunntdanning. Kvinner og menn med denne utdanningsbakgrunnen har en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å utvandre enn personer av samme kjønn med null eller uregistrert utdanning. For kvinner er det signifikante estimater i denne retning på Sentralitetsnivåene 2-4, mens det for menn er signifikante resultater på Sentralitetsnivåene 1, 3 og 4. Når det gjelder den estimerte sannsynligheten for innenlands utflytting, er denne signifikant på 2 sentralitetsnivåer for kvinner og i 3 for menn. Kvinner med

avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning har en signifikant lavere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn kvinner med null eller uregistrert utdanning på Sentralitetsnivåene 2 og 3. For menn er estimatene av differansene signifikante på Sentralitetsnivåene 1, 3 og 4.

Resultatene for de med utdanning fra universitet/høyskole lavere nivå er rapportert i tabellradene 13-16 i tabellene 6.23 og 6.24. Det er ingen signifikant estimert forskjell knyttet til sannsynligheten for innenlands utflytting hverken for kvinner eller menn med denne utdanningstypen når vi sammenligner med de med null eller uregistrert utdanning. Individuer med denne utdanningsbakgrunnen har en lavere sannsynlighet for å utvandre enn personer av samme kjønn med null eller uregistrert utdanning. Resultatene er signifikante på alle sentralitetsnivåene når en ser bort fra kvinner på Sentralitetsnivå 1. Individuer med utdanning fra universitet/høyskole lavere nivå har en høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå enn individer av samme kjønn med null eller uregistrert utdanning. For kvinner er resultatene signifikante på Sentralitetsnivåene 2 og 4, mens de for menn er signifikante på Sentralitetsnivåene 1, 3 og 4.

La oss avslutningsvis se på gruppen med den utdanning fra universitet/høyskole høyere grad, jf. de 4 nederste tallradene i tabellene 6.23 og 6.24. Når det gjelder de estimerte sannsynlighetene for utvandring, er disse gjennomgående lavere enn for dem med null eller uregistrert utdanning. For kvinner er resultatene signifikante på Sentralitetsnivå 4 og for menn på Sentralitetsnivåene 3 og 4. Det er en tendens til at kvinner og menn med den høyeste fullførte utdanningen har høyere estimerte sannsynligheter for innenlands utflytting enn personer av samme kjønn med null eller uregistrert utdanning. For kvinner finner en signifikante resultater på Sentralitetsnivåene 1, 2 og 3 og for menn på Sentralitetsnivåene 1 og 3. Når det gjelder sannsynligheten for å bli værende i samme sentralitetsområde, finner en for menn bare et signifikant estimat av differansen på Sentralitetsnivå 4, mens en for kvinner har signifikante estimerte differanser på Sentralitetsnivåene 1 og 4. Både for kvinner og menn med utdanning fra universitet/høyskole høyere nivå gjelder det at den estimerte sannsynligheten for å bli værende på samme sentralitetsnivå er signifikant høyere enn for individer av samme kjønn med null eller uregistrert utdanning. Kvinner med den høyeste fullførte utdanningen på Sentralitetsnivå 1 har signifikant lavere estimert sannsynlighet for å bli værende på dette sentralitetsnivået enn kvinner med null eller uregistrert utdanning.

Til slutt vil vi betrakte hvordan endringer i familiens størrelse og sammensetning slår ut i endringer i sannsynlighetene for de 3 tilstandene. Resultatene for kvinner og menn er rapportert i hhv. tabellene 6.25 og 6.26. I samband med alle differansene skjer sammenligningen mot en kvinne eller mann som inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er født i utlandet.

I de 4 øverste tallradene i tabell 6.25 sammenligner man en kvinne som inngår i en familie med 5 personer der alle er innvandrere med en kvinne som inngår i en like stor familie, men der ett av medlemmene er født i Norge. På 3 av de 4 sentralitetsnivåene har den førstnevnte kvinnen en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å utvandre enn den sistnevnte kvinnen. På Sentralitetsnivå 2 har man ikke noe signifikant estimat av differansen. På samtlige 4 sentralitetsnivåer har den førstnevnte kvinnen en signifikant høyere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn den sistnevnte kvinnen. På Sentralitetsnivåene 1-3 har den førstnevnte kvinnen en signifikant høyere estimert sannsynlighet for innenlands utflytting enn den sistnevnte kvinnen. Resultatene for menn er litt annerledes. Kun på Sentralitetsnivå 4 er det et signifikant resultat. Menn på Sentralitetsnivå 4 som inngår i en familie med 5 medlemmer der alle er innvandrere, har en signifikant høyere estimert sannsynlighet for å utvandre enn en mann som inngår i en like stor familie, men hvor ett av medlemmene er født i Norge. Det er ingen signifikante

estimerte differanser knyttet til sannsynligheten for innenlands utflytting. Hvis den førstnevnte mannen er på Sentralitetsnivå 4, så har han en signifikant lavere estimert sannsynlighet for å bli værende på dette sentralitetsnivået enn den sistnevnte mannen.

På de neste 4 tallradene sammenligner vi en person som inngår i en familie på 5 personer, men der to av familiemedlemmene er født i Norge. En får da resultater som er de motsatte av dem som ble rapportert i de 4 første tallradene i tabellene 6.25 og 6.26. I den nederste delen i tabellene sammenligner vi et individ som inngår i en familie på 6 personer der 4 er innvandrere med en familie med ett færre medlem, men som fortsatt har 4 innvandrere. Her oppnår en signifikante resultater for både kvinner og menn. Resultatene er like for alle sentralitetsnivåene og for begge kjønn. Et individ som inngår i den førstnevnte familiekonstellasjonen, har en høyere estimert sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og lavere estimert sannsynlighet for å utvandre og innenlands utflytting enn et individ av samme kjønn som inngår i den sistnevnte familiekonstellasjonen.

Tabell 6.17 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden og sentralitet i forhold til gruppen med botid på 16 år eller mer. Kun estimert på data for kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med mellom 0 og 2 år botid	1	0,013	-2,932	0,006	1,516	0,008	2,842
	2	-0,019	-3,009	0,013	2,324	0,006	2,086
	3	-0,009	-3,676	0,002	1,301	0,007	3,703
	4	-0,013	-10,527	0,001	2,672	0,012	10,179
For individ med mellom 3 og 5 år botid	1	-0,008	-1,867	0,001	0,284	0,007	2,769
	2	-0,012	-2,422	0,008	1,839	0,003	1,972
	3	-0,004	-2,130	-0,000	-0,235	0,004	3,464
	4	-0,008	-10,067	0,001	2,753	0,007	9,758
For individ med mellom 6 og 10 år botid	1	-0,006	-1,524	0,004	0,987	0,002	2,158
	2	-0,012	-2,164	0,010	1,907	0,002	1,669
	3	-0,005	-2,694	0,002	1,058	0,003	3,147
	4	-0,004	-8,390	0,001	2,699	0,004	8,439
For individ med mellom 11 og 15 år botid	1	-0,002	-0,557	-0,000	-0,081	0,002	2,050
	2	-0,013	-2,103	0,011	1,808	0,002	1,584
	3	-0,003	-1,590	0,001	0,340	0,002	2,536
	4	-0,003	-7,017	0,001	2,359	0,003	7,127

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn botid: Individet er en kvinne på 30 år. Hun er i arbeid og har videregående grunnutdanning. Hennes innvandringsgrunn var arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.18 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden og sentralitet i forhold til gruppen med botid på 16 år eller mer. Kun estimert på data for menn

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med mellom 0 og 2 år botid	1	-0,016	-3,862	0,009	2,650	0,007	2,983
	2	-0,022	-3,868	0,018	3,307	0,004	2,255
	3	-0,008	-4,331	0,005	2,957	0,003	3,903
	4	-0,012	-12,058	0,001	3,528	0,011	11,521
For individ med mellom 3 og 5 år botid	1	-0,014	-3,558	0,005	2,004	0,009	2,931
	2	-0,018	-3,855	0,014	3,285	0,004	2,147
	3	-0,006	-3,579	0,001	1,212	0,004	3,918
	4	-0,009	-11,361	0,001	2,940	0,008	10,980
For individ med mellom 6 og 10 år botid	1	-0,011	-3,035	0,008	2,305	0,003	2,334
	2	-0,017	-3,535	0,014	3,041	0,003	2,020
	3	-0,004	-2,854	0,001	1,120	0,003	3,574
	4	-0,006	-9,878	0,001	2,910	0,005	9,535
For individ med mellom 11 og 15 år botid	1	-0,004	-1,379	0,002	0,655	0,002	1,873
	2	-0,004	-1,650	0,002	1,011	0,002	1,646
	3	-0,002	-1,453	0,001	1,031	0,001	1,838
	4	-0,003	-7,392	0,000	1,388	0,003	7,485

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn botid: Individet er en mann på 30 år. Han er i arbeid og har videregående grunnutdanning. Hans innvandringsgrunn var arbeid. Han inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.19 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus og sentralitet i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning. Kun estimert på data for kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ i arbeid	1	0,034	4,009	-0,015	-2,701	-0,019	-2,838
	2	0,028	3,098	-0,020	-2,415	-0,008	-2,037
	3	0,019	4,328	-0,003	-2,080	-0,016	-3,783
	4	0,019	10,593	-0,001	-2,851	-0,018	-10,167
For individ som kombinerer arbeid og utdanning	1	0,018	2,256	-0,000	-0,048	-0,018	-2,713
	2	0,010	1,243	-0,001	-0,113	-0,010	-2,094
	3	0,009	1,855	0,006	2,271	-0,106	-3,741
	4	0,020	9,940	0,000	0,290	-0,021	-10,169
For individ under utdanning	1	-0,003	-0,357	0,009	1,559	-0,006	-1,188
	2	-0,012	-1,442	0,008	1,085	0,004	1,011
	3	0,001	0,279	0,005	1,987	-0,006	-2,202
	4	0,008	5,943	0,001	2,038	-0,009	-7,532
For arbeidsledig individ	1	0,016	2,131	-0,002	-0,495	-0,014	-2,367
	2	0,009	0,963	0,000	0,029	-0,009	-1,939
	3	0,011	2,459	0,002	0,899	-0,013	-3,237
	4	0,013	8,048	0,000	0,693	-0,014	-8,648

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn arbeidsmarkedsstatus: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og hennes innvandringsgrunn var arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.20 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus og sentralitet i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning. Kun estimert på data for menn

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ i arbeid	1	0,059	3,374	-0,002	-1,139	-0,057	-3,207
	2	0,032	2,871	-0,008	-2,202	-0,024	-2,241
	3	0,034	4,628	-0,004	-3,005	-0,030	-4,068
	4	0,044	11,965	-0,000	-1,973	-0,043	-11,847
For individ som kombinerer arbeid og utdanning	1	0,045	2,461	0,012	2,322	-0,056	-3,180
	2	0,021	1,801	0,004	0,728	-0,025	-2,243
	3	0,026	3,458	0,004	1,894	-0,030	-4,069
	4	0,043	11,752	0,000	1,162	-0,044	-11,864
For individ under utdanning	1	0,042	2,403	0,012	2,316	-0,054	-3,169
	2	0,019	1,838	0,002	0,495	-0,021	-2,183
	3	0,025	3,558	0,003	1,383	-0,028	-4,014
	4	0,039	11,360	0,001	1,521	-0,039	-11,572
For arbeidsledig individ	1	0,044	2,513	0,011	2,281	-0,054	-3,173
	2	0,028	2,532	-0,005	-1,130	-0,023	-2,225
	3	0,026	3,598	0,003	1,440	-0,029	-4,043
	4	0,039	11,212	0,001	2,724	-0,041	-11,669

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn arbeidsmarkedsstatus: Individet er en kvinne på 30 år. Han har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og hans innvandringsgrunn var arbeid. Han inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.21 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn og sentralitet i forhold til gruppen innvandret fra Norden. Kun estimert på data for kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med arbeid som innvandringsgrunn	1	0,036	3,204	-0,001	-0,454	-0,035	-3,146
	2	0,010	1,384	-0,000	-0,077	-0,009	-2,163
	3	0,012	3,687	-0,003	-1,631	-0,008	-3,457
	4	0,017	10,067	-0,000	-0,106	-0,017	-10,180
For individ med flukt som innvandringsgrunn	1	-0,004	-0,200	0,043	3,274	-0,040	-3,138
	2	-0,037	-2,008	0,049	2,867	-0,013	-2,243
	3	0,005	1,009	0,008	2,370	-0,013	-3,838
	4	0,022	10,160	0,001	1,657	-0,023	-10,579
For individ med familie som innvandringsgrunn	1	0,032	2,736	0,003	1,071	-0,035	-3,099
	2	0,009	1,311	0,002	0,293	-0,011	-2,206
	3	0,013	3,727	-0,002	-1,086	-0,011	-3,682
	4	0,019	10,223	-0,000	-0,182	-0,019	-10,278
For individ med utdanning som innvandringsgrunn	1	0,004	0,434	0,008	1,341	-0,012	-1,754
	2	0,000	0,003	0,001	0,227	-0,001	-0,496
	3	-0,005	-1,352	0,001	0,493	0,004	1,426
	4	0,004	3,526	0,001	1,496	-0,004	-4,345
For individ utenfor Norden med uregistrert innvandringsgrunn	1	0,013	1,112	0,012	1,612	-0,024	-2,686
	2	-0,007	-0,646	0,015	1,518	-0,008	-2,060
	3	0,004	0,995	0,004	1,212	-0,008	-3,033
	4	0,014	9,490	-0,000	-0,621	-0,014	-9,573

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn innvandringsgrunn: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.22 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn og sentralitet i forhold til gruppen med innvandrere fra Norden. Kun estimert på data for menn

Differanse i sannsynlighet	Sentralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
	1	0,026	3,346	-0,005	-1,644	-0,021	-2,887
For individ med arbeid som innvandringsgrunn	2	-0,003	-0,723	0,006	2,084	-0,004	-1,849
	3	0,008	3,854	-0,004	-2,347	-0,004	-3,407
	4	0,014	10,731	-0,000	-0,326	-0,014	-10,787
For individ med flukt som innvandringsgrunn	1	-0,007	-0,457	0,037	3,220	-0,030	-3,007
	2	-0,019	-2,110	0,027	3,280	-0,008	-2,169
	3	-0,002	-0,536	0,010	3,378	-0,008	-3,961
For individ med familie som innvandringsgrunn	4	0,022	11,278	0,000	1,091	-0,022	-11,486
	1	0,024	2,615	0,001	0,316	-0,025	-2,902
	2	-0,007	-1,236	0,013	2,466	-0,006	-2,007
For individ med utdanning som innvandringsgrunn	3	0,004	1,414	0,002	1,190	-0,006	-3,682
	4	0,019	10,924	0,000	0,593	-0,019	-11,100
	1	-0,010	-0,806	0,009	1,161	0,001	0,117
For individ utenfor Norden med uregistrert innvandringsgrunn	2	-0,021	-2,249	0,011	1,652	0,010	1,611
	3	-0,015	-3,295	0,009	2,368	0,007	2,432
	4	-0,002	-1,531	-0,000	-1,570	0,003	1,906
	1	0,003	0,437	0,008	1,398	-0,011	-1,990
	2	-0,006	-0,997	0,009	1,501	-0,002	-1,157
	3	0,000	0,054	0,002	0,932	-0,003	-2,161
	4	0,013	9,969	-0,000	-1,742	-0,012	-9,816

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn innvandringsgrunn: Individet er en mann på 30 år. Han har videregående grunnutdanning, en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Han inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.23 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen og sentralitet i forhold til gruppen med 0 eller uregistrert utdanning. Kun estimert på data for kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sentralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
	1	0,007	2,466	-0,003	-1,459	-0,003	-2,380
For individ med grunnskoleutdanning	2	0,013	3,850	-0,008	-3,142	-0,005	-2,275
	3	0,009	4,573	-0,004	-2,517	-0,005	-4,106
	4	0,010	12,205	-0,000	-1,684	-0,010	-12,190
For individ med videregående utdanning	1	0,007	1,141	-0,005	-0,766	-0,003	-1,123
	2	0,004	0,584	0,002	0,247	-0,006	-2,434
	3	0,012	3,064	-0,006	-1,740	-0,006	-3,363
For individ med avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	4	0,011	8,857	-0,000	-0,052	-0,011	-10,050
	1	0,005	1,654	-0,002	-0,656	-0,003	-2,179
	2	0,014	4,022	-0,009	-3,072	-0,006	-3,072
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, lavere grad	3	0,008	12,145	-0,001	-3,611	-0,007	-12,372
	4	0,008	10,669	-0,000	-0,153	-0,008	-11,142
	1	0,001	0,347	0,001	0,458	-0,002	-1,602
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, høyere grad	2	0,008	2,059	-0,002	-0,750	-0,005	-2,500
	3	0,003	1,320	0,001	0,883	-0,004	-3,338
	4	0,007	10,588	-0,000	-0,411	-0,007	-10,984
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, høyere grad	1	-0,014	-2,734	0,013	2,832	0,001	0,430
	2	-0,005	-1,003	0,009	1,956	-0,004	-1,851
	3	-0,004	-1,468	0,007	2,693	-0,002	-1,596
	4	0,005	6,799	0,000	0,626	-0,006	-7,417

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til utdanningens omfang: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hennes innvandringsgrunn er arbeid. Hun inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.24 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen og sentralitet i forhold til gruppen med 0 eller uregistrert utdanning. Kun estimert på data for menn

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ med grunnskoleutdanning	1	0,014	3,940	-0,007	-2,664	-0,007	-2,907
	2	0,009	2,460	-0,006	-1,828	-0,003	-1,752
	3	0,012	6,578	-0,005	-3,974	-0,007	-5,256
	4	0,012	15,399	-0,000	-2,335	-0,011	-15,313
For individ med videregående utdanning	1	0,022	3,562	-0,016	-3,031	-0,006	-1,836
	2	0,021	3,151	-0,014	-2,298	-0,007	-2,639
	3	0,014	4,577	-0,006	-2,451	-0,008	-4,515
	4	0,012	10,394	-0,001	-1,316	-0,011	-10,680
For individ med avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	1	0,017	4,701	-0,009	-3,132	-0,008	-3,580
	2	-0,000	-0,132	0,004	1,239	-0,004	-2,110
	3	0,012	6,761	-0,005	-4,037	-0,007	-5,501
	4	0,012	16,328	-0,000	-2,340	-0,012	-16,276
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, lavere grad	1	0,009	2,286	-0,004	-1,280	-0,005	-2,156
	2	0,008	1,835	-0,004	-1,016	-0,004	-2,017
	3	0,006	3,286	-0,000	-0,064	-0,006	-4,914
	4	0,008	10,825	-0,000	-1,175	-0,008	-10,974
For individ med utdanning fra universitet/høyskole, høyere grad	1	-0,009	-1,449	0,011	2,074	-0,002	-0,885
	2	-0,006	-0,948	0,008	1,397	-0,002	-0,874
	3	-0,004	-1,495	0,008	3,468	-0,004	-2,887
	4	0,003	4,243	0,000	1,415	-0,004	-5,023

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til utdanningens omfang: Individet er en mann på 30 år. Han har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hans innvandringsgrunn er arbeid. Han inngår i en familie på 5 personer, hvorav 4 er innvandrere.

Tabell 6.25. Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning og sentralitet i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere. Kun estimert på data for kvinner

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
For individ i en familie med 5 medlemmer, der alle er innvandrere	1	-0,008	-3,288	0,005	2,668	0,002	1,880
	2	-0,008	-2,602	0,008	2,475	0,001	0,856
	3	-0,006	-3,563	0,004	2,710	0,002	2,464
	4	-0,002	-6,310	0,000	0,225	0,002	6,490
For individ i en familie med 5 medlemmer, der 3 av medlemmene er innvandrere	1	0,006	3,559	-0,004	-2,868	-0,002	-2,109
	2	0,006	2,831	-0,006	-2,682	-0,000	-0,949
	3	0,004	3,794	-0,003	-2,827	-0,001	-2,793
	4	0,002	6,827	-0,000	-0,237	-0,002	-7,222
For individ i en familie med 6 medlemmer der alle er innvandrere	1	-0,003	-1,543	0,003	1,515	0,001	0,510
	2	-0,001	-0,634	0,002	1,019	-0,001	-1,399
	3	-0,002	-1,778	0,002	1,824	0,000	0,458
	4	0,000	0,536	-0,001	-3,072	0,000	1,149
For individ i en familie med 6 medlemmer der 5 av medlemmene er innvandrere	1	0,004	4,211	-0,002	-3,031	-0,001	-3,041
	2	0,005	3,610	-0,004	-2,988	-0,001	-2,317
	3	0,003	4,526	-0,002	-2,967	-0,001	-3,857
	4	0,002	9,539	-0,001	-3,462	-0,002	-10,323
For individ i en familie med 6 medlemmer der 4 av medlemmene er innvandrere	1	0,009	4,249	-0,006	-3,246	-0,003	-2,823
	2	0,011	3,438	-0,009	-3,025	-0,002	-2,062
	3	0,006	4,333	-0,004	-3,005	-0,002	-3,767
	4	0,004	10,281	-0,001	-3,264	-0,003	-9,974

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til familiens størrelse og sammensetning: Individet er en kvinne på 30 år. Hun har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hennes innvandringsgrunn er arbeid og hun har videregående grunnutdanning.

Tabell 6.26 Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning og sentralitet i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere. Kun estimert på data for menn

Differanse i sannsynlighet	Sen- tralitet	Ingen flytting		Innenlands utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
	1	-0,000	-0,064	0,002	1,530	-0,002	-1,901
For individ i en familie med 5 medlemmer, der alle er innvandrere	2	-0,002	-1,017	0,002	1,103	-0,000	-0,033
	3	-0,001	-0,895	0,001	1,959	-0,001	-1,843
	4	-0,002	-5,058	-0,000	-1,787	0,002	5,630
	1	-0,001	-0,284	-0,002	-1,680	0,002	1,649
For individ i en familie med 5 medlemmer, der 3 av medlemmene er innvandrere	2	0,002	1,071	-0,002	-1,194	0,000	0,032
	3	0,000	0,623	-0,001	-2,149	0,001	1,634
	4	0,002	5,344	0,000	1,632	-0,002	-6,382
	1	0,005	2,352	-0,000	-0,130	-0,004	-3,025
For individ i en familie med 6 medlemmer der alle er innvandrere	2	0,005	2,651	-0,004	-2,132	-0,001	-1,746
	3	0,003	3,891	-0,001	-1,706	-0,002	-4,067
	4	0,001	1,497	-0,001	-3,979	0,000	0,077
	1	0,005	4,645	-0,002	-3,018	-0,003	-3,466
For individ i en familie med 6 medlemmer der 5 av medlemmene er innvandrere	2	0,007	4,303	-0,005	-3,673	-0,001	-2,402
	3	0,004	6,341	-0,002	-4,506	-0,002	-4,487
	4	0,002	11,933	-0,001	-4,392	-0,002	-11,624
	1	0,005	3,389	-0,004	-2,897	-0,001	-1,730
For individ i en familie med 6 medlemmer der 4 av medlemmene er innvandrere	2	0,008	3,926	-0,007	-3,443	-0,001	-2,044
	3	0,004	5,322	-0,003	-4,231	-0,001	-3,395
	4	0,004	11,564	-0,000	-3,644	-0,004	-10,960

Note: T-verdier er beregnet ved hjelp av deltametoden. Forutsetninger med hensyn til andre variabler enn de som er knyttet til familiens størrelse og sammensetning: Individet er en kvinne på 30 år. Han har en botid på mellom 3 og 5 år og er i arbeid. Hans innvandringsgrunn er arbeid og han har videregående grunntutdanning.

7. Oppsummering og drøfting av de viktigste resultatene

I dette kapitlet oppsummeres de viktigste resultatene fra hovedkapitlene i rapporten, der analysene er gjennomført ved hjelp av litt forskjellige metoder. Resultatene blir dels gitt i oppsummerende form, men også kort drøftet slik at resultatene kan vurderes ut fra litt forskjellige sammenhenger. Kapitlet følger strukturen i rapporten, ved at viktige funn fra hovedkapitlene 4, 5 og 6 er gjengitt i henholdsvis underkapitlene 7.1, 7.2 og 7.3.

7.1. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter forskjellige kriterier

I kapittel 4 er det ved hjelp av beskrivende tidsserieanalyser av nasjonale gjennomsnitt for perioden 2004-2013 gitt en oversikt over utviklingen i innvandreres frekvenser for utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer og alle fylker etter innvandringsbakgrunn, status på arbeidsmarkedet og utdanningsnivåer. Til slutt gis det på grunnlag av tverrsnittsdata fra 2012-2013, analyser av utvandrings- og innenlandske utflyttingsfrekvenser fra alle fylker etter innvandreres familiestørrelse og familiesammensetning.

7.1.1 Etter innvandringsbakgrunn

Tidsserieanalysene viser at de høyeste utvandringsfrekvensene har vært å finne blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn, etterfulgt av nordiske innvandrere og arbeidsinnvandrere, mens flyktninger, familieinnvandrere og de med ukjent innvandringsgrunn har lavest utvandring.

Utflyttingsfrekvensene fra sentralitetsnivåer i Norge er klart lavere enn tilsvarende utvandringsfrekvenser for de fleste innvandrergroppene. Flyktninger skiller seg ut ved at de gjennomgående viser klart større tendens til å flytte innenlands fremfor å utvandre.

7.1.2 Etter innvandringsbakgrunn og status på arbeidsmarkedet

Blant arbeidsinnvandrere er det de utenfor arbeidsstyrken som viser høyest utvandringsfrekvens, mens sysselsatte viser lavest tendens til både å utvandre og flytte innenlands. Av flyktninger er det de som er registrert som arbeidsledige eller utenfor arbeidsstyrken som viser høyest utvandringsfrekvens, mens sysselsatte viser lavest utvandringsfrekvens og utflytting fra fylkene. Blant familieinnvandrere er utvandringsfrekvensen høyest for de som står utenfor arbeidsstyrken, mens det i likhet med flyktninger er de som har vært under utdanning som viser størst utflyttingsfrekvens fra fylkene.

Den høye utvandringsfrekvensen hos utdanningsinnvandrere er klart høyest blant de som har vært under utdanning og de som står utenfor arbeidsstyrken, mens det er de som har vært registrert som sysselsatte og under utdanning som viser størst utflyttingsfrekvens fra fylkene.

Blant nordiske innvandrere var utvandringsfrekvensen høyest blant de som har vært under utdanning i begynnelsen av analyseperioden, men høyest blant arbeidsledige mot slutten av perioden, mens innenlandsk utflytting er størst blant nordiske innvandrere som har vært under utdanning.

Innvandrere med ukjent innvandringsgrunn viser også høyest utvandringsfrekvens for de utenfor arbeidsstyrken, mens de som har vært under utdanning viser høyest utflyttingsrater fra fylkene.

7.1.3 Etter innvandringsbakgrunn og utdanning

Det er gjennomgående innvandrere med ukjent innvandringsgrunn som viser høyest utvandringsfrekvens. Det er forholdsvis små forskjeller i utvandringsfrekvens mellom innvandrere med kjente utdanningsnivåer, men med en viss tendens til at innvandrere med lang høyere utdanning viser noe høyere utvandringsfrekvens enn de øvrige utdanningsgruppene. Innvandrere med videregående utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå viser lavest tendens til å utvandre når alle årene i perioden ses under ett.

Innvandrerens innenlandske utflyttingsfrekvens fra fylkene er mer varierende mellom utdanningsnivåene, men hovedtendensen er at det er innvandrere med ukjent utdanningsnivå samt de med lang høyere utdanning som også viser de høyeste utflyttingsfrekvensene. Utdanningsinnvandrere skiller seg ut ved at det hovedsakelig er de med kort høyere utdanning som viser størst innenlands utflyttingsfrekvens.

7.1.4 Etter innvandringsbakgrunn og familie

Betydningen av familiestørrelse og familiesammensetning viser at enslige innvandrere i enpersonsfamilier har klart størst mobilitet, det være seg både ut av landet og fra fylker. For øvrig er det en tendens til at mobiliteten avtar med innvandrerens familiestørrelse.

Det er noe større sannsynlighet for å utvandre blant innvandrere som bor i innvandrerfamilier med bare innvandrere enn blant innvandrere som også har ikke-innvandrere som familiemedlemmer, som blant annet ikke-innvandret ektefelle og/eller barn fødte i Norge av innvandrerforeldre. Dette gjelder samtlige innvandrergrupper med unntak for flyktninger. Det er også en tendens til noe høyere utflyttingsfrekvenser fra fylkene blant innvandrere som kommer fra familier med bare innvandrere.

I familier bestående av både innvandrere og ikke-innvandrere, er den høyeste utvandringsfrekvensen å finne i familier der innvandrere er i majoritet, mens den laveste utvandringsfrekvensen er å finne i de familier der ikke-innvandrere utgjør majoriteten. Dette underbygger antakelsen om at innslaget av ikke-innvandrere i familien øker tilknytningen til Norge og dermed er med på å redusere utvandringen.

Det er også en viss tendens til større mobilitet innenlands jo større innvandrerinnslaget er i familien. Den innenlandske utflyttingen er noe høyere i familier med samme innslag av innvandrere og ikke-innvandrere enn i familier der innvandrere er i minoritet, samtidig som utflyttingen er mindre enn i familier der innvandrere er i majoritet.

Oppsummert kan vi si at innslaget av ikke-innvandrere i familien synes å bidra til å redusere mobiliteten i familier med innvandrere, det være seg både ut av landet gjennom utvandring, og med hensyn til innenlandsk utflytting fra fylkene. Den største mobiliteten er altså å finne i familier der innvandrere er i majoritet, etterfulgt av familier der innslaget av innvandrere og ikke-innvandrere er i balanse, mens den laveste mobiliteten er å finne i familier der innvandrere utgjør en minoritet.

7.2. Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere etter forskjellige regionale inndelinger

I hovedkapittel 5 har vi sett på hvordan utvandring og innenlands utflytting har foregått blant innvandrere regionalt, først fra de fire sentralitetsnivåene vi har gruppert landet inn i og til slutt fra fylkene (jfr. regionale inndelinger beskrevet i

kapittel 2.2 og nærmere spesifisert i vedlegg A). Analysene er dels gitt i beskrivende form, men hovedsakelig foretatt på individnivå på grunnlag av tverrsnittsdata som lineære regresjoner.

7.2.1 Etter innvandringsbakgrunn og sentralitet

Arbeidsinnvandrere har en tendens til noe lavere utvandringfrekvenser gjennom perioden 2004-2013 fra alle fire sentralitetsnivåer, men utvandringfrekvensene har vært noe høyere fra de mest sentrale og de mindre sentrale kommunene enn fra de minst sentrale og noe sentrale kommunene. Utflyttingsfrekvensene innenlands er lavere enn utvandringfrekvensene fra samtlige sentralitetsnivåer. Til forskjell fra utvandringstendensene, er det arbeidsinnvandrere i de mest sentrale kommunene som viser lavest tendens til å flytte ut innenlands, mens det er arbeidsinnvandrere i de mindre sentrale kommunene som viser størst utflyttingsfrekvens.

Flyktninger viser lav tendens til å utvandre fra samtlige sentralitetsnivåer, men dog høyest utvandringfrekvens fra de mest sentrale kommunene. Mobiliteten blant flyktninger er høy mellom sentralitetsnivåene i Norge, med svært høy innenlands utflytting fra de laveste sentralitetsnivåene, mens utflyttingene stabiliserer seg på et lavt nivå i de mest sentrale kommunene.

Blant familieinnvandrere har utvandringfrekvensene vært fallende frem mot finanskrisen, for deretter å øke svakt. Utvandringen er høyest blant de som var registrert bosatte i de mest sentrale kommunene. Det innenlandske utflyttingsmønsteret ligner mye på tilsvarende utflyttingsmønster blant flyktninger, med klart størst utflytting fra de minst og de mindre sentrale kommunene og med svært lav utflytting fra de mest sentrale kommunene.

Utvandringfrekvensene er høye blant utdanningsinnvandrere fra alle sentralitetsnivåer, men høyest fra de mindre sentrale kommunene og laveste fra de minst sentrale kommunene. Utdanningsinnvandrere viser en forbausende stabil, men høy utflyttingsfrekvens fra de tre laveste sentralitetsnivåene. Dette er med på å konsolidere et sentralt bosettingsmønster for denne innvandrergruppen.

Nordiske innvandrere har også stor tendens til å utvandre, med størst utvandringfrekvens fra de minst sentrale kommunene i begynnelsen av perioden, men størst utvandringfrekvens fra de mest sentrale kommunene i de tre siste årene av undersøkelsesperioden 2004-2013. Den innenlandske utflyttingstendensen er klart lavere enn utvandringstendensen, men med størst utflyttingsfrekvens fra de minste og de mindre sentrale kommunene og lavest fra de mest sentrale kommunene.

Utvandringfrekvensene blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn er lave fra alle sentralitetsnivåer. Utflyttingstendensene innenlands er høyere fra de tre laveste sentralitetsnivåer enn tendensen til å utvandre, mens tendensen til å flytte ut fra de mest sentrale kommunene er liten.

7.2.2 Etter sentralitet og individkjennetegn

Vi har videre estimert sannsynligheter for at innvandrere ikke flytter, flytter ut innenlands samt utvandrer fra hvert av de fire sentralitetsnivåene ved å kontrollere for en rekke individkjennetegn. Estimeringene er foretatt på individnivå på grunnlag av tverrsnittsdata fra 2012-2013 som lineære regresjoner.

Enkelte av resultatene er i samsvar med tentative funn gitt i Skjerpen, Stambøl og Tønnessen (2015), og bidrar til å konsolidere resultater fra tidligere analyser. Det vil si at innvandrede menn har større sannsynlighet for å utvandre enn kvinner, at yngre innvandrere i yrkesaktiv alder stort sett har større utvandringssannsynlighet enn innvandrere i middels og noe eldre aldersgrupper og at innvandrere med kort

botid viser større utvandringssannsynlighet enn de med lengre botid. Disse resultatene gjelder for samtlige sentralitetsnivåer.

Den største utvandringssannsynligheten fra de minst sentrale kommunene er å finne blant innvandrere med ukjent utdanningsnivå, etterfulgt av de med lang høyere utdanning, mens de med videregående utdanning viser lavest sannsynlighet for å utvandre. Etter arbeidsmarkedsstatus er det innvandrere som står utenfor arbeidsstyrken som viser størst sannsynlighet for å utvandre, mens sysselsatte innvandrere viser minst sannsynlighet for å utvandre. Videre har nordiske innvandrere, tett fulgt av innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn, størst sannsynlighet for å utvandre fra de minst sentrale kommunene, mens den laveste sannsynligheten for å utvandre er å finne blant flyktninger.

Innvandrede menn viser noe større sannsynlighet enn kvinner for å flytte ut innenlands fra de minst sentrale kommunene. Innvandrere i alderen 15-24 år har noe større sannsynlighet for å flytte ut enn innvandrere i aldersgruppen 25-35 år, mens utflyttingssannsynligheten deretter faller med alderen. Til forskjell fra utvandringen, er det innvandrere med lang høyere utdanning som viser størst sannsynlighet for å flytte ut fra de minsts sentrale kommunene, mens innvandrere med utdanning på grunnskolenivå viser lavest sannsynlighet for å flytte ut. Utflyttingssannsynligheten faller med botiden. Innvandrere som var registrert under utdanning viser størst sannsynlighet for å flytte ut, mens de som var registrert som sysselsatte viser klart lavest utflyttingssannsynlighet. Arbeids- og familieinnvandrere samt nordiske innvandrere viser minst sannsynlighet for å flytte ut, mens flyktninger viser størst utflyttingssannsynlighet fra de minst sentrale kommunene.

Også i mindre sentrale kommuner er den største utvandringen å finne blant innvandrere med ukjent utdanningsnivå, mens det er små forskjeller i utvandringssannsynlighet mellom innvandrere i de øvrige utdanningsgruppene, dog med svakt høyere utvandringssannsynlighet blant innvandrere med lang høyere utdanning og lavest blant de med kort høyere utdanning. Etter arbeidsmarkedsstatus er det innvandrere som var under utdanning som viser størst sannsynlighet for å utvandre, mens sysselsatte innvandrere også her viser lavest utvandringssannsynlighet. Videre er det utdanningsinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å utvandre, mens flyktninger viser klart minst utvandringssannsynlighet.

Det er også høyere utflyttingssannsynlighet blant innvandrede menn enn for innvandrede kvinner fra mindre sentrale kommuner, og utflyttingssannsynligheten er fallende med økende alder. Det er innvandrere med lang høyere utdanning som viser størst sannsynlighet for innenlands utflytting, mens innvandrere med grunnskoleutdanning viser minst utflyttingssannsynlighet. Utflyttingssannsynligheten er størst blant innvandrere med kort botid, for deretter å falle med økende botid. Videre er utflyttingssannsynligheten størst for de som var under utdanning, mens innvandrere som var sysselsatte viser klart lavest sannsynlighet for å flytte ut. I de mindre sentrale kommunene er det også flyktninger som viser høyest utflyttingssannsynlighet, mens nordiske innvandrere viser lavest utflyttingssannsynlighet.

Innvandrere med ukjent utdanningsnivå viser også klart størst sannsynlighet for å utvandre fra de noe sentrale kommunene. Også her er det innvandrere med lang høyere utdanning som følger nærmest, mens de med grunnskole og videregående utdanning viser lavest utvandringssannsynlighet. Målt etter arbeidsmarkedsstatus, er det innvandrere utenfor arbeidsstyrken som viser størst sannsynlighet for å utvandre, mens sysselsatte innvandrere viser lavest utvandringssannsynlighet. Videre er det utdanningsinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å utvandre, mens flyktninger viser minst utvandringssannsynlighet.

Innvandrede menn viser også her større utflyttingssannsynlighet innenlands enn innvandrede kvinner, og sannsynligheten for utflytting faller med alderen. Det er innvandrere med lang høyere utdanning som viser størst utflyttingssannsynlighet etterfulgt av innvandrere med ukjent utdanning, mens innvandrere med grunnskole viser lavest utflyttingssannsynlighet. Det er også her fallende sannsynlighet for å flytte ut med økende botid. Igjen er det innvandrere som var under utdanning som viser størst utflyttingssannsynlighet, mens sysselsatte innvandrere viser lavest utflyttingssannsynlighet. Mens flyktninger viser størst utflyttingssannsynlighet, er det arbeidsinnvandrere som viser lavest utflyttingssannsynlighet fra de noe sentrale kommunene.

De mest sentrale kommunene følger mye av mønsteret fra de øvrige sentralitetsnivåene, ved at det er innvandrere med ukjent utdanningsnivå som viser størst sannsynlighet for å utvandre etterfulgt av innvandrere med lang høyere utdanning, mens innvandrere med utdanning fra grunnskole og videregående skole viser minst utvandringssannsynlighet. Med hensyn til arbeidsmarkedsstatus, er det innvandrere utenfor arbeidsstyrken som viser størst utvandringssannsynlighet, mens utvandringssannsynligheten er lavest blant sysselsatte innvandrere. Videre er det også her utdanningsinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å utvandre, men også nordiske innvandrere viser stor utvandringssannsynlighet. I likhet med de øvrige sentralitetsnivåene, er det flyktninger som viser klart lavest sannsynlighet for å utvandre.

Innvandrede menn har også i de mest sentrale kommunene litt større sannsynlighet for å flytte ut innenlands enn kvinner, mens utflyttingssannsynligheten er fallende med stigende alder. Litt overraskende er det innvandrere med lang høyere utdanning som viser størst sannsynlighet for å flytte ut, mens innvandrere med grunnskoleutdanning viser minst utflyttingssannsynlighet. Også her er utflyttingssannsynligheten fallende med økende botid. Etter arbeidsmarkedsstatus, er det arbeidsledige innvandrere som viser størst sannsynlighet for å flytte ut, mens sysselsatte innvandrere viser lavest utflyttingssannsynlighet. Videre er det utdanningsinnvandrere som viser størst sannsynlighet for å flytte ut, mens familieinnvandrere viser minst utflyttingssannsynlighet fra de mest sentrale kommunene.

Tilsvarende estimeringer er også foretatt for innvandreres sannsynlighet for ikke å flytte, og dermed fortsette å bli boende i kommuner på det samme sentralitetsnivået de var registrert bosatt i 2012. Resultater på alle fire sentralitetsnivåer, viser at der sannsynligheten for å utvandre eller å flytte ut var størst var også sannsynligheten for å bli fortsatt boende minst, og vice-versa der sannsynligheten for utvandring og utflytting var minst var også sannsynligheten for å bli fortsatt boende størst. Alle estimeringsresultatene var således i samsvar med det man kunne forvente ut fra mobilitetsanalysene.

7.2.3 Etter sentralitet og familie

Innvandrere som er registrert i enpersonsfamilier viser klart størst utvandringssannsynlighet, noe som er felles for alle fire sentralitetsnivåer vi ser på.

For øvrig er det kun innvandrere i enpersonsfamilier som viser signifikant større utvandringssannsynlighet fra de minst sentrale kommunene enn innvandrere i familier med 5 personer eller flere, som er brukt som referansegruppe. Nest etter enpersonsfamilier er det innvandrere i familier med 2 personer som viser størst utflyttingssannsynlighet innenlands fra dette sentralitetsnivået, mens innvandrere i familier med 4 personer viser lavest utflyttingssannsynlighet.

I de mindre sentrale kommunene viser innvandrere i familier med 4 personer litt større utvandringssannsynlighet enn familier med 2 personer, mens de i familier

med 3 personer har lavest sannsynlighet for å utvandre. Sannsynligheten for å flytte ut innenlands fra de mindre sentrale kommunene faller med familiestørrelsen.

I noe sentrale kommuner er det små variasjoner i utvandringssannsynligheten i de øvrige familiestørrelsene nest etter enpersonsfamilier, dog noe større utvandringssannsynlighet blant personer i familier med 4 personer og minst utvandringssannsynlighet i familier med 3 personer. Sannsynligheten for å flytte ut innenlands fra dette sentralitetsnivået faller systematisk med familiestørrelsen.

I de mest sentrale regionene skiller familiestørrelsene utenom enpersonsfamilier seg noe fra tilsvarende familiestørrelser i de øvrige sentralitetsnivåer ved at utvandringssannsynligheten er noe større i familier med 4 personer eller flere enn i familier med 2 og 3 personer. Utflyttingssannsynligheten innenlands faller imidlertid systematisk med familiestørrelsen.

Både i de minst, mindre og noe sentrale kommunene øker sannsynligheten for at innvandrere blir boende med familiestørrelsen, mens i de mest sentrale kommunene er det innvandrerfamilier med 3 personer som viser størst sannsynlighet for å bli boende.

Innvandrerfamilienes sammensetning har også betydning for utvandrings- og utflyttingsfrekvensene fra sentralitetsnivåene. Blant innvandrere i de minst sentrale kommunene, er det systematisk større sannsynlighet for å utvandre i familier som bare består av innvandrere enn i tilsvarende familiestørrelser med både innvandrere og ikke-innvandrere, som blant annet ikke-innvandret ektefelle og/eller barn fødte i Norge av innvandrerforeldre. Resultatene er ikke like entydige med hensyn til innenlandske utflyttinger. Sannsynligheten for å bli boende i de minst sentrale kommunene er gjennomgående mindre i innvandrerfamilier med bare innvandrere enn i familier med både innvandrere og ikke innvandrere.

De mindre sentrale kommunene viser også større utvandringssannsynlighet i innvandrerfamilier med bare innvandrere enn i familier med både innvandrere og ikke-innvandrere. Her har innvandrerfamilier med bare innvandrere også størst utflyttingssannsynlighet, noe som gir klar overvekt av innvandrere fra innvandrerfamilier med bare innvandrere blant de som viser lavest sannsynlighet for å bli boende.

I noe sentrale kommuner er det også større utvandringssannsynlighet blant innvandrere i innvandrerfamilier med bare innvandrere, enn i tilsvarende familiestørrelser bestående av både innvandrere og ikke-innvandrere. Det er gjennomgående størst utflyttingssannsynlighet innenlands blant innvandrere i innvandrerfamiliene med bare innvandrere. Dette gir mindre sannsynlighet for å bli boende for innvandrere i familier med kun innvandrere enn i familier bestående av både innvandrere og ikke-innvandrere.

Også i de mest sentrale kommunene er det større utvandringssannsynligheter blant innvandrere i familier med kun innvandrere enn i tilsvarende familiestørrelser med både innvandrere og ikke-innvandrere. Med hensyn til innenlands utflytting er resultatene noe mer blandet, men ikke mer enn at innvandrere i innvandrerfamilier med bare innvandrere med 2, 3 og 4 personer alle viser signifikant lavere sannsynlighet for å bli boende, enn innvandrere i tilsvarende familiestørrelser med både innvandrere og ikke-innvandrere.

7.2.4 Etter fylker og innvandringsbakgrunn

Det er store forskjeller i både utvandrings- og innenlandske utflyttingsfrekvenser avhengig av innvandreres innvandringsbakgrunn. Sammensetningen av innvandrergruppene i hvert av fylkene har derfor stor betydning for hvordan de

samlede utvandrings- og utflyttingsfrekvenser blant innvandrere kan forventes å bli. I kapittel 5 er det gitt en oversikt over denne sammensetningen.

Blant arbeidsinnvandrere er tendensen til å utvandre fra et fylke større enn tendensen til å flytte ut innenlands, men med klart mindre forskjeller i den siste delen av analyseperioden. I perioden 2004-2008 hadde Nordland, Vest-Agder, Buskerud og Sør-Trøndelag de høyest utvandringsrater, mens arbeidsinnvandrere i Oppland, Aust-Agder og Finnmark var de som viser lavest tendens til å utvandre. I perioden 2009-2013 var de største utvandringstendensene blant arbeidsinnvandrere å finne i Oslo og Nord-Trøndelag, men også arbeidsinnvandrere i Vestfold, Vest-Agder, Rogaland og Sør-Trøndelag viser større utvandringstendenser enn gjennomsnittet. Lavest tendens til utvandring var nå å finne i Aust-Agder og Sogn og Fjordane. Det er arbeidsinnvandrere i Rogaland og til dels Hordaland og Vest-Agder sammen med Vestfold og Sør-Trøndelag som viser størst relative forskjeller mellom utvandring og utflytting. Eller når arbeidsinnvandrere velger å flytte fra disse fylkene, er sannsynligheten mye større for at de velger å utvandre fremfor å flytte til et annet fylke. Dette er et interessant perspektiv, i og med at flere av disse fylkene er blant de hardest rammede av oljeprisfallet.

Flyktninger har særdeles lav tendens til å utvandre, men desto større tendens til å flytte innenlands i Norge. Oslo, Møre og Romsdal og Finnmark viser likevel en litt høyere utvandringstendens enn de øvrige fylkene i den første perioden 2004-2008, mens Aust-Agder og Rogaland var fylkene der flyktninger i minst grad utvandret fra. I perioden 2009-2013 var det en svak nedgang både i utvandringstendensen og i tendensen til å flytte ut fra fylkene innenlands. Utvandringsratene var noe større i Oslo og Sør-Trøndelag enn i øvrige fylker, mens Agderfylkene og Finnmark var fylkene der flyktninger viser minst utvandringstendens. Utflyttingstendensen blant flyktninger er størst fra Hedmark og Oppland blant fylkene på Østlandet, fra Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal blant fylkene på Vestlandet, samt fra de fire nordligste fylkene Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark. Lavest utflyttingstendens viser flyktninger i fylker med de største bysamfunnene, som Oslo, Rogaland og Hordaland, som sammen med Østfold viser minst utflyttingstendens blant flyktninger.

Familieinnvandrere viser også svakt lavere tendens til å utvandre og til å flytte mellom fylker i den siste perioden enn i den første. Det var familieinnvandrere i fylkene Sør-Trøndelag, Rogaland, Møre og Romsdal, Oslo og Akershus som viste størst utvandringstendens i den første perioden. Lavest tendens til å utvandre fant vi da blant familieinnvandrere i Hedmark, Agderfylkene, Nordland og spesielt i Finnmark. I den andre perioden skilte familieinnvandrere i Rogaland seg ut med størst tendens til å utvandre, men også nå er utvandringsfrekvensene større i Sør-Trøndelag, Oslo og Akershus enn i de øvrige fylkene. En årsak til at Rogaland skiller seg ut, kan være at den store arbeidsinnvandringen har medført større familiegjenforening med arbeidsinnvandrere her enn i mange andre fylker, slik at familieinnvandrere her har en større tendens til å følge arbeidsinnvandreres utvandringsmønster enn flyktnings utvandringsmønster. Lavest tendens til å utvandre blant familieinnvandrere var nå å finne i Buskerud, Vestfold, Vest-Agder, Nord-Trøndelag, Nordland og Finnmark

Familieinnvandrere viser mye av de samme forskjeller i utflyttingstendens mellom fylkene som det vi så blant flyktningsene over, om enn med noe lavere utflyttingstendenser. Dette kan blant annet forklares ved at familieinnvandrere som er gjenforent med flyktninger fortsatt utgjør en stor gruppe, og klart større enn familieinnvandrere som er gjenforent med arbeidsinnvandrere, selv om den siste gruppen utgjorde et større antall av nye innvandrere etter 2006. Den noe lavere utflyttingstendensen blant familieinnvandrere enn blant flyktninger, kan forklares ved at familieinnvandrere ankommer landet senere enn de grupper av innvandrere

de blir gjenforent med, og trenger ikke å være med på alle innenlandske flyttinger som er gjennomført av primærgruppene av innvandrere. Dessuten faller som nevnt flyttetendensen med familiestørrelsen, slik at flytteaktiviteten faller noe etter en familiegjenforening enn før en familiegjenforening. Hovedtendensen er imidlertid at familieinnvandrere velger å flytte ut fra et fylke innenlands fremfor å utvandre når de først velger å flytte. Familieinnvandrere i Oslo, Rogaland og Sør-Trøndelag viser derimot noe større utvandringstendens enn innenlands utflyttingstendens i den første perioden, og fra Rogaland og Hordaland i den andre perioden. Med andre ord fra fylker med større bysamfunn, der innenlandsk utflytting normalt er mindre enn i øvrige fylker.

Innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn har høyere mobilitet enn andre innvandrergrupper. Det er imidlertid store forskjeller i utvandringstendens mellom fylkene. Både i perioden 2004-2008 og 2009-2013 var de største utvandringstendensene blant utdanningsinnvandrere å finne i fylkene Sogn og Fjordane, Nord- og Sør-Trøndelag. Lavest tendens til utvandring i den første perioden ble observert i Rogaland, og i den siste perioden i Buskerud og Rogaland. Det var også store forskjeller i utdanningsinnvandreres tendens til å flytte mellom fylker, men i begge perioder var tendensen til å holde seg «i ro» størst i «storbyfylkene» Oslo, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag, men også utdanningsinnvandrere i Sogn og Fjordane viser klart lavere sannsynlighet for å flytte til andre fylker enn gjennomsnittet. Størst tendens til utflytting viste utdanningsinnvandrere i Telemark, Oppland og Aust-Agder i den første perioden, og i Hedmark, Telemark, Aust-Agder og Nordland i den siste perioden 2009-2013.

I motsetning til innvandrergruppene omtalt over, viser nordiske innvandrere en økning i tendensen til å utvandre i den andre perioden sammenliknet med den første perioden. Det er imidlertid store forskjeller i utvandringstendensen fra fylkene. I begge periodene vi har sett på er det nordiske innvandrere i Troms og Oslo som viste størst tendens til å utvandre, mens nordiske innvandrere i Østfold, Hedmark, Vestfold, Agderfylkene og Nord-Trøndelag viste lavest utvandringstendens. Den innenlandske flyttetendensen blant nordiske innvandrere er derimot noe mindre varierende. Størst utflyttingstendens viser nordiske innvandrere i Oslo, Akershus, Oppland og Sogn og Fjordane, mens Østfold, Hedmark, Vestfold, Aust-Agder og Rogaland er fylkene med lavest utflyttingsrater blant nordiske innvandrere. For øvrig er tendensen til å utvandre klart større enn tendensen til å flytte ut fra et fylke i begge periodene vi ser på.

I likhet med nordiske innvandrere, viser innvandrere med ukjent innvandringsgrunn noe høyere utvandringstendens i den andre perioden enn i den første perioden, mens situasjonen er omvendt med hensyn til tendensen til å flytte ut innenlands. I motsetning til nordiske innvandrere har innvandrere med ukjent innvandringsgrunn små fylkesvise forskjeller i tendensen til å utvandre, men større forskjeller i tendensen til å flytte ut innenlands.

For øvrig har utdanningsinnvandrere og nordiske innvandrere minst sannsynlighet for å bli boende i fylkene, spesielt i Oslo, Akershus, Telemark, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag på grunn av stor utvandring. Flyktninger og familieinnvandrere bidrar i motsatt retning, med lav utvandring og relativt større sannsynlighet for å bli boende i fylkene. Flyktninger har imidlertid stor innenlands utflyttings sannsynlighet fra mange fylker, spesielt fra Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og de fire nordligste fylkene Nord-Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark, men også fra Hedmark, Oppland, Buskerud, Rogaland og Hordaland. Arbeidsinnvandrere kommer i en mellomstilling mellom de nevnte innvandrergruppene, men har relativt større sannsynlighet for å bli boende i Østfold, Hedmark, Oppland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Nordland, Troms og Finnmark enn i de øvrige fylkene, der især Buskerud, Vest-Agder,

Rogaland og Nord-Trøndelag viser liten sannsynlighet for fortsatt bosetting blant arbeidsinnvandrere.

7.3. Modellering av utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere ved hjelp av trinomiske logit-modeller

I kapittel 6 har vi estimert tre typer logit-modeller for (i) innenlands utflytting, (ii) utvandring samt (iii) ingen utflytting eller utvandring. Slike modeller sikrer en konsistent behandling av utfallssannsynlighetene når aktøren står overfor 3 valgmuligheter. Estimeringene er basert på individdata med et rikt utvalg variabler, og vi observerer hvorvidt personen har endret bosted fra 2012 til 2013. Variablene som er felles i alle modellspesifikasjonene vi estimerer, omfatter alder og alder kvadrert, 5 dummyvariabler for botid, 5 dummyvariabler knyttet til utdanningslengde, 4 dummy variabler knyttet til status på arbeidsmarkedet, 5 dummyvariabler for innvandringsbakgrunn, og 2 heltallsvariabler for familiestørrelse og – sammensetning. I den første typen av modeller har vi forutsatt at det ikke er noen systematiske forskjeller i effekten av de ulike forklaringsvariablene etter hvilket kjønn og sentralitetsnivå individene bor i i utgangspunktet. Dette kan være en relativt streng forutsetning, og for å se nærmere på dette har vi gjort modellspesifikasjonene mer fleksible ved at vi tillater systematiske forskjeller over hhv. sentralitet og både kjønn og sentralitet. Ved at vi har brukt den trinomiske logit-modellen som rammeverk for estimeringene så er det ikke noen enkel sammenheng mellom parameterestimaterne og marginaleffektene knyttet til de enkelte variablene. Marginaleffektene vil innenfor denne modellrammen variere med kjennetegnene til individene vi ser på. For å gi en indikasjon på hvor store de enkelte marginaleffektene er, beregner vi differansene i sannsynlighet for et individ med et gitt sett av verdier på forklaringsvariablene og et referanseindivid.

7.3.1 Felles modell for kjønn og sentralitetsnivå

I den første estimeringen, som er felles for sentralitet og kjønn, har vi i tillegg til variablene omtalt ovenfor, også inkludert en dummyvariabel for kjønn og 3 dummyvariabler for sentralitet. Vi finner at de fleste av parameterestimaterne er statistisk signifikante på fem prosents nivå. Videre finner vi at botid har betydning for sannsynligheten for å utvandre, men liten betydning for sannsynligheten for innenlands utflytting. Økt botid reduserer sannsynligheten for å utvandre gitt alt annet likt. Når det gjelder betydningen av å ha en tilknytning til arbeidsmarkedet og/eller være under utdanning, finner vi at når vi sammenlikner med en kvinne som er utenfor arbeidsstyrken og som heller ikke er under utdanning, så vil en slik tilknytning redusere sannsynligheten for å utvandre og øke sannsynligheten for å forbli bosatt på samme sentralitetsnivå.

Innvandringsbakgrunn og utdanningsnivå har også betydning for flyttemønsteret. Kvinner som har arbeid, familie eller flukt som innvandringsgrunn, har lavere sannsynlighet for å utvandre og større sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå enn kvinner fra de nordiske landene. For utdanningsinnvandrere finner vi ingen systematiske forskjeller fra kvinner fra Norden. Økt utdanningsnivå blant innvandrerne bidrar til økt sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå og redusert sannsynlighet for å utvandre, men når utdanningen blir uvanlig høy reverseres effekten til en viss grad.

Når det gjelder effektene av kjønn og sentralitet finner vi at kvinner som har innvandret har lavere tilbøyelighet til å flytte ut innenlands eller å utvandre enn menn. Særlig mellom Sentralitetsnivåene 1-3 på den ene siden og Sentralitetsnivå 4 på den andre siden forekommer det systematiske forskjeller når det gjelder tilbøyeligheten til innenlands utflytting og også utvandring. Personer bosatt i Sentralitetsnivåene 1-3 har økt sannsynlighet for å flytte ut innenlands og redusert

sannsynlighet for å utvandre sett relativt til det å ikke flytte ut/utvandre. Funnene våre i den første estimeringen, som er felles for sentralitet og kjønn, er for øvrig konsistent med en hypotese om at barn født i Norge øker tilknytningen til landet og dette reduserer utvandringen. Effekten er imidlertid relativt liten.

7.3.2 Modeller estimert separat for alle de 4 sentralitetsnivåene

Antakelsen om at parameterne knyttet til de ulike forklaringsvariablene er like for alle de 4 sentralitetsnivåene kan som nevnt tidligere synes som en noe streng forutsetning. For å se nærmere på dette har vi estimert modellen omtalt i forrige underkapittel separat for hvert av de 4 sentralitetsnivåene. Kjønnsdimensjonen er i disse estimeringene utelukkende tatt hensyn til ved at vi har inkludert en dummyvariabel for kjønn i modellspesifikasjonene. Med unntak av at det kan være systematiske forskjeller mellom kjennetegnene til kvinner og menn, er det altså ikke tatt hensyn til at kvinner og menn kan ha forskjellig atferd når det gjelder utvandring og innenlands utflytting.

Resultatene viser at når det gjelder effektene av botid, er disse kvalitativt sett relativt like sammenlignet med de vi fant i estimeringene som var felles for de 4 sentralitetsnivåene. Sannsynligheten for å utvandre eller flytte ut innenlands er relativt høyest for de med kort botid, og dette er tilfelle både for kvinner og menn. Når vi sammenlikner de beregnede marginaleffektene for botid for hvert av de 4 sentralitetsnivåene, ser vi at de er relativt like. Resultatene tyder altså på at det ikke er store forskjeller i betydningen av botid mellom de 4 sentralitetsnivåene vi opererer med.

Når det gjelder effektene av tilknytning til arbeidsmarkedet og/eller utdannings-systemet, finner vi igjen de kvalitative funnene fra estimeringen som var felles for de 4 sentralitetsnivåene. Det å være i arbeid og/eller under utdanning gir økt tilknytning til det området en bor i og redusert sannsynlighet for å utvandre relativt til hva som er tilfelle for innvandrere som står utenfor arbeidsstyrken og som heller ikke er under utdanning. Effektene er kvalitativt sett like over de 4 sentralitetsnivåene og de estimerte marginaleffektene viser i de fleste tilfellene relativt liten variasjon over sentralitetsnivåene.

Når det gjelder betydningen av innvandringsbakgrunn for flytting, kan det se ut som det er systematiske forskjeller mellom de som har utdanning som innvandringsgrunn og de øvrige innvandrerne. For mange av marginaleffektene finner vi ikke statistisk signifikante forskjeller i flyttemønsteret mellom innvandrere som har utdanning som innvandringsgrunn og innvandrere fra de nordiske landene. Når det derimot gjelder personer som har innvandret til Norge av familiære beveggrunner, på grunn av flukt eller arbeid, så finner vi at disse har redusert sannsynlighet for å utvandre og økt sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå. Også når det gjelder denne variabelen finner vi altså at de kvalitative effektene fra den enklere modellen står seg. Når vi sammenlikner effektene på tvers av sentralitetsnivå, finner vi imidlertid noe variasjon i effektene.

Resultatene viser at betydningen av utdanning for flytting er så godt som lik mellom de ulike sentralitetsområdene. Nok en gang står de kvalitative funnene fra den enklere modellen seg. Økt utdanning opp til en øvre grense gir redusert sannsynlighet for å utvandre og økt sannsynlighet for ingen flytting. En økning over denne grensen reduserer effektene. Estimaten knyttet til innenlands utflytting er i mange tilfeller upresist bestemt.

Som tidligere finner vi at marginaleffektene knyttet til familietype og -størrelse er relativt små. Familier med økt tilknytning til Norge ved at de har familiemedlemmer som er født i Norge, har redusert sannsynlighet for utvandring. De estimerte marginaleffektene er relativt like over de ulike sentralitetsnivåene.

7.3.3 Modeller estimert separat for både kvinner og menn og for ulike sentralitetsnivåer

I det siste settet med estimeringer estimerer vi modellen separat for både menn og kvinner og også separat for hvert av de 4 sentralitetsnivåene, i alt 8 forskjellige estimeringer. Ser vi på betydningen av botid, finner vi da som tidligere at sannsynlighetene for å utvandre og sannsynligheten for innenlands utflytting begge avtar systematisk med lengden på denne. Det gjelder både kvinner og menn, og også for alle de fire sentralitetsnivåene. Vi finner noe forskjell i punkttestimatene mellom de ulike sentralitetsområdene, og også mellom kvinner og menn, men når en tar hensyn til usikkerheten i estimatene er det små forskjeller. Oppsplitting av utvalget brukt i estimeringene gir økt tendens til at de estimerte forskjellene ikke blir statistisk signifikante. Dette henger sammen med at antall observasjoner som ligger til grunn for estimeringene går ned.

Når det gjelder betydningen av arbeidsmarkedsstatus og utdanningsaktivitet, så beholder en de kvalitative funnene fra den første estimeringen om at det å være (bare) sysselsatt eller både sysselsatt og under utdanning samtidig, bidrar til redusert utvandring og økt sannsynlighet for ikke å flytte. Resultatene viser at marginaleffektene gjennomgående er større for menn enn for kvinner målt i tallverdi, og det er også signifikante forskjeller mellom de ulike sentralitetsnivåene.

Også når det gjelder betydningen av innvandringsbakgrunn står de kvalitative funnene seg fra den første estimeringen. Arbeid, familie eller flukt som innvandringsgrunn bidrar til lavere sannsynlighet for å utvandre og større sannsynlighet for å bli værende på samme sentralitetsnivå. For disse variablene er det imidlertid ikke slik at marginaleffektene gjennomgående er større for menn enn for kvinner, men det er en tendens til at heterogeniteten i effektene over sentralitet er noe større for kvinner enn for menn.

Oppsplitting av samplet i 8 deler endrer heller ikke på bildet av betydningen av økt utdanning. Personer med kort utdanning har høyere sannsynlighet for å utvandre eller flytte ut innenlands. Marginaleffektene varierer relativt lite med sentralitet og også kjønn. Vi finner fortsatt små effekter når vi ser på marginaleffektene knyttet til familiens størrelse og sammensetning, og hovedinntrykket er det samme som for resultatene basert på modellen estimert på hele utvalget. Familiemedlemmer født i Norge trekker i retning av en svak reduksjon i sannsynligheten for utvandring.

Referanser

- Bratsberg, B., H. M. Edvardsen, O. Raaum og K. Sørli (2005). "Utflytting blant innvandrere i Norge." *Søkelys på arbeidsmarkedet* 2: 181–192.
- Carling, J. og S. V. Pettersen (2014): Return migration intentions in the integration-transnationalism matrix, *International Migration* 52(6): 13–30.
- Davidson, R. og J. G. MacKinnon (2004): *Econometric Theory and Methods*. Oxford: Oxford University Press.
- Dumont, J.-C. og G. Spielvogel (2008): International migration outlook: Sopemi – 2008 Edition, OECD.
- Edin, P. A., R. J. LaLonde og O. Åslund (2000): Emigration of immigrants and measures of immigrant assimilation: Evidence from Sweden, *Swedish Economic Policy Review* 7, 163–204.
- Ekhaugen, T. (2005). "Immigrants on welfare: Assimilation and benefit substitution." Memorandum, Department of Economics, University of Oslo 18/2005.
- Friberg, J. H. (2012). "The Stages of Migration. From Going Abroad to Settling Down: Post-Accession Polish Migrant Workers in Norway." *Journal of Ethnic and Migration Studies* 38(10): 1589–1605.
- Kmenta, J. (1986): *Elements of Econometrics*. Second edition. New York: Macmillan Publishing Company.
- Larramona, G. (2013). "Out-migration of immigrants in Spain." *Population (English Edition)* 68(2): 213–236.
- Longva, P. (2001). "Out-Migration of Immigrants: Implications for Assimilation Analysis." Memorandum 4/2001, Department of Economics, University of Oslo.
- Lund, M. (2009). "Når byggeplassene stenger - hva gjør arbeidsinnvandrene da? Integreringskart 2009", IMDI-rapport 7-2009. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.
- Nekby, L. (2006): The emigration of immigrants, return vs onward migration: evidence from Sweden. *Journal of Population Economics* 19: 197–226.
- Pedersen, J. P., M. Røed og L. Schröder (2003): Emigration from the Scandinavian welfare states, in (Red: T. M. Andersen og P. Molander) *Alternatives for welfare policy – Coping with internationalization and demographic change*, Cambridge University Press.
- Pettersen, S.V. (2013). Utvandring fra Norge 1971-2011. Rapporter 30/2013, Statistisk sentralbyrå.
- Skjerpen, T., L.S. Stambøl og M. Tønnessen (2015a): *Utvandring blant innvandrere i Norge – Del 1: Litteraturstudie, makroanalyse og regionale mønstre*. Rapporter 2015/17, Statistisk sentralbyrå.
- Skjerpen, T., L.S. Stambøl og M. Tønnessen (2015b): Innvandrere som utvandrer igjen, *Økonomiske Analyser* – 2/2015, Statistisk sentralbyrå.
- Stambøl, L.S. (2013). "Bosettings- og flyttemønster blant innvandrere og deres norskfødte barn". Rapporter 46/2013, Statistisk sentralbyrå.
- Stambøl L.S. (2016): *Sysselsetting og flytting blant innvandrere belyst ved regional arbeidsmarkedsmobilitet*. Rapporter 2016/06, Statistisk sentralbyrå.

- Texmon, I. og H. Brunborg (2013). "Vekst og sammensetning av befolkningen ved ulike forutsetninger om innvandring." Rapporter 23/2013, Statistisk sentralbyrå.
- Tysse, T. I. og N. Keilman (1998). "Utvandring blant innvandrere, 1975-1995." Rapporter 98/15, Statistisk sentralbyrå.
- Vassenden, K. (2015): *Om kvaliteten på den norske inn- og utvandringsstatistikken*, Notater 2015/17, Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg A: Kommuner etter sentralitet

Her brukes kommuneinndelingen per 1.1.2013

Sentralitetsnivå 1: Minst sentrale kommuner			
0428 Trysil	1133 Hjelmeland	1612 Hemne	1917 Ibestad
0430 Stor-Elvdal	1134 Suldal	1617 Hitra	1920 Lavangen
0432 Rendalen	1135 Sauda	1620 Frøya	1922 Bardu
0434 Engerdal	1151 Utsira	1621 Ørland	1923 Salangen
0436 Tolga	1211 Etne	1627 Bjugn	1924 Målselv
0437 Tynset	1224 Kvinnherad	1630 Åfjord	1925 Sørreisa
0438 Alvdal	1227 Jondal	1632 Roan	1926 Dyrøy
0439 Folldal	1232 Eidfjord	1633 Osen	1927 Tranøy
0441 Os	1265 Fedje	1634 Oppdal	1928 Torsken
0511 Dovre	1411 Gulen	1640 Røros	1929 Berg
0512 Lesja	1412 Solund	1644 Holtålen	1931 Lenvik
0513 Skjåk	1413 Hyllestad	1665 Tydal	1938 Lyngen
0514 Lom	1416 Høyanger	1738 Lierne	1939 Storfjord
0515 Vågå	1417 Vik	1739 Røyrvik	1940 Gáivuotna
0516 Nord-Fron	1418 Balestrand	1740 Namsskogan	Kåfjord
0517 Sel	1419 Leikanger	1749 Flatanger	1941 Skjervøy
0540 Sør-Aurdal	1420 Sogndal	1750 Vikna	1942 Nordreisa
0542 Nord-Aurdal	1421 Aurland	1751 Nærøy	1943 Kvænangen
0543 Vestre Slidre	1422 Lærdal	1755 Leka	2002 Vardø
0544 Øystre Slidre	1424 Årdal	1811 Bindal	2011 Guovdageaidnu
0545 Vang	1426 Luster	1815 Vega	Kautokeino
0615 Flå	1428 Askvoll	1818 Herøy	2014 Loppa
0616 Nes	1438 Bremanger	1826 Hattfjelldal	2015 Hasvik
0617 Gol	1439 Vågsøy	1834 Lurøy	2018 Måsøy
0618 Hemsedal	1441 Selje	1835 Træna	2019 Nordkapp
0619 Ål	1443 Eid	1836 Rødøy	2020 Porsanger
0620 Hol	1444 Hornindal	1837 Meløy	Porsángu Porsanki
0633 Nore og Uvdal	1445 Gloppen	1838 Gildeskål	2021 Kárásjohka
0826 Tinn	1449 Stryn	1839 Beiarn	Karasjok
0828 Seljord	1511 Vanylven	1848 Steigen	2022 Lebesby
0829 Kviteseid	1524 Norddal	1849 Hábmer	2023 Gamvik
0830 Nissedal	1546 Sandøy	Hamarøy	2024 Berlevåg
0831 Fyresdal	1563 Sunndal	1850	2025 Deatnu Tana
0833 Tokke	1566 Surnadal	Divtasvuodna	2028 Båtsfjord
0834 Vinje	1567 Rindal	Tysfjord	2030 Sør-Varanger
0940 Valle	1571 Halså	1851 Lødingen	
0941 Bykle	1573 Smøla	1856 Røst	
	1576 Aure	1857 Værøy	
		1859 Flakstad	
		1860 Vestvågøy	
		1866 Hadsel	
		1867 Bø	
		1868 Øksnes	
		1870 Sortland	
		1871 Andøy	
		1874 Moskenes	

Sentralitetsnivå 2: Mindre sentrale kommuner			
0423 Grue	1401 Flora	1702 Steinkjer	1812 Sømna
1003 Farsund	1429 Fjaler	1703 Namsos	1813 Brønnøy
1004 Flekkefjord	1430 Gaular	1724 Verran	1816 Vevelstad
1037 Kvinesdal	1431 Jølster	1725 Namdalseid	1820 Alstahaug
1046 Sirdal	1432 Førde	1736 Snåase Snåsa	1822 Leirfjord
1112 Lund	1433 Naustdal	1742 Grong	1824 Vefsn
1219 Bømlø	1514 Sande	1743 Høylandet	1825 Grane
1221 Stord	1515 Herøy	1744 Overhalla	1827 Dønna
1222 Fitjar	1519 Volda	1748 Fosnes	1840 Saltdal
1223 Tysnes	1520 Ørsta	1756 Inderøy	1845 Sørfold
1228 Odda			1865 Vågan
1231 Ullensvang			2003 Vadsø
1233 Ulvik			2004 Hammerfest
1234 Granvin			2012 Alta
1235 Voss			2017 Kvalsund
			2027 Unjárga Nesseby

Sentralitetsnivå 3: Noe sentrale kommuner			
0111 Hvaler	0805 Porsgrunn	1502 Molde	1804 Bodø
0118 Aremark	0806 Skien	1504 Ålesund	1805 Narvik
0412 Ringsaker	0807 Notodden	1505 Kristiansund	1828 Nesna
0425 Åsnes	0811 Siljan	1516 Ulstein	1832 Hemnes
0426 Våler	0814 Bamble	1517 Hareid	1833 Rana
0427 Elverum	0815 Kragerø	1523 Ørskog	1841 Fauske
0429 Åmot	0817 Drangedal	1525 Stranda	1852 Tjeldsund
0501 Lillehammer	0819 Nome	1526 Stordal	1853 Evenes
0502 Gjøvik	0821 Bø	1528 Sykkylven	1854 Ballangen
0519 Sør-Fron	0822 Sauherad	1529 Skodje	1903 Harstad
0520 Ringebu	0827 Hjartdal	1531 Sula	1911 Kvæfjord
0521 Øyer	0901 Risør	1532 Giske	1913 Skånland
0522 Gausdal	0911 Gjerstad	1534 Haram	1915 Bjarkøy (slått sammen med Harstad)
0528 Østre Toten	0912 Vegårshei	1535 Vestnes	1919 Gratangen
0529 Vestre Toten	0914 Tvedestrand	1539 Rauma	
0536 Søndre Land	0929 Åmli	1543 Nettet	
0538 Nordre Land	1106 Haugesund	1545 Midsund	
0541 Etnedal	1146 Tysvær	1547 Aukra	
0632 Rollag	1149 Karmøy	1548 Fræna	
0709 Larvik	1160 Vindafjord	1551 Eide	
0723 Tjøme	1216 Sveio	1554 Averøy	
		1557 Gjemnes	
		1560 Tingvoll	

Sentralitetsnivå 4: Sentrale kommuner			
0101 Halden	0301 Oslo	1001 Kristiansand	1601 Trondheim
0104 Moss	0402 Kongsvinger	1002 Mandal	1613 Snillfjord
0105 Sarpsborg	0403 Hamar	1014 Vennesla	1622 Agdenes
0106 Fredrikstad	0415 Løten	1017 Songdalen	1624 Rissa
0119 Marker	0417 Stange	1018 Søgne	1635 Rennebu
0121 Rømskog	0418 Nord-Odal	1021 Marnardal	1636 Meldal
0122 Trøgstad	0419 Sør-Odal	1026 Åseral	1638 Orkdal
0123 Spydeberg	0420 Eidskog	1027 Audnedal	1648 Midtre Gauldal
0124 Askim	0532 Jevnaker	1029 Lindesnes	1653 Melhus
0125 Eidsberg	0533 Lunner	1032 Lyngdal	1657 Skaun
0127 Skiptvet	0534 Gran	1034 Hægebostad	1662 Klæbu
0128 Rakkestad	0602 Drammen	1101 Eigersund	1663 Malvik
0135 Råde	0604 Kongsberg	1102 Sandnes	1664 Selbu
0136 Rygge	0605 Ringerike	1103 Stavanger	1711 Meråker
0137 Våler	0612 Hole	1111 Sokndal	1714 Stjørdal
0138 Hobøl	0621 Sigdal	1114 Bjerkreim	1717 Frosta
0211 Vestby	0622 Krødsherad	1119 Hå	1718 Leksvik
0213 Ski	0623 Modum	1120 Klepp	1719 Levanger
0214 Ås	0624 Øvre Eiker	1121 Time	1721 Verdal
0215 Frogn	0625 Nedre Eiker	1122 Gjesdal	1902 Tromsø
0216 Nesodden	0626 Lier	1124 Sola	1933 Balsfjord
0217 Oppegård	0627 Røyken	1127 Randaberg	1936 Karlsøy
0219 Bærum	0628 Hurum	1129 Forsand	
0220 Asker	0631 Flesberg	1130 Strand	
0221 Aurskog- Høland	0701 Horten	1141 Finnøy	
0226 Sørums Fet	0702 Holmestrand	1142 Rennesøy	
0227 Rælingen	0704 Tønsberg	1144 Kvitsøy	
0228 Enebakk	0706 Sandefjord	1145 Bokn	
0229 Lørenskog	0711 Svelvik	1201 Bergen	
0230 Skedsmo	0713 Sande	1238 Kvam	
0231 Nittedal	0714 Hof	1241 Fusa	
0233 Gjerdrum	0716 Re	1242 Samnanger	
0234 Ullensaker	0719 Andebu	1243 Os	
0235 Nes	0720 Stokke	1244 Austevoll	
0236 Eidsvoll	0722 Nøtterøy	1245 Sund	
0237 Nannestad	0728 Lardal	1246 Fjell	
0238 Hurdal	0904 Grimstad	1247 Askøy	
	0906 Arendal	1251 Vaksdal	
	0919 Froland	1252 Modalen	
	0926 Lillesand	1253 Osterøy	
	0928 Birkenes	1256 Meland	
	0935 Iveland	1259 Øygarden	
	0937 Evje og Hornnes	1260 Radøy	
	0938 Bygland	1263 Lindås	
		1264 Austrheim	
		1266 Masfjorden	

Vedlegg B: Nærmere om estimeringsmetodene anvendt i kapittel 5

I deler av hovedkapittel 5 har vi estimert sannsynligheter for at innvandrere flytter ut innenlands fra det sentralitetsnivået de er registrert bosatt, samt sannsynligheter for å utvandre fra det samme sentralitetsnivået. Vi har også estimert sannsynligheter for fortsatt å være bosatt i en kommune på det sentralitetsnivået de er registrert bosatte i basisåret, gitt som sannsynligheter for ikke å flytte ut eller å utvandre. En viktig grunn til å estimere disse sannsynligheter kontrollert for en rekke individkjennetegn, er at bak de beskrivende analyser av utflyttings- og utvandringsratene vi viser i kapittel 4 og kapittel 5.1 er det forskjellig sammensetning av innvandrergруппene gitt kjønn, alder, utdanningsnivå og botid, samt også ulik tilknytning til arbeidsmarkedet samt til familiestørrelser og familiesammensetninger. Vi har estimert disse sannsynlighetene ved hjelp av tverrsnittsdata, gitt aktørenes bosted i 2012 og utfall som fortsatt bosatt i, utflyttet innenlands fra eller utvandret i 2013 fra det sentralitetsnivået innvandrene var bosatte i 2012.

Estimeringene er foretatt på individnivå som lineære regresjoner med minste kvadraters metode, og slik at hver enkelt persons sannsynlighet for ikke å flytte innenlands mellom sentralitetsnivåer, flytte ut innenlands til et annet sentralitetsnivå og å utvandre er estimert partielt. Estimaten er gitt som ett sett med dummyvariabler for hvert individkjennetegn. Resultatene må tolkes i forhold til den gruppen som er valgt som referansegruppe for hvert av kjennetegnene, men dermed også slik at vi kan tolke resultatene relativt mellom gruppene som ikke inngår i referansegruppen. En grunn til å velge en slik metode, er at det kan være noe enklere å tolke parameterne enn i mer avanserte estimeringer.

For å forklare litt mer detaljert det som er rapportert i tabellene, har vi her tatt med et eksempel fra tabell 5.1 i kapittel 5.

Ta for eksempel estimatet $-0,079$ for aldersgruppen 16-24 år med t -verdien $-7,83$. La oss tenke oss 2 individer, indeksert med henholdsvis i og j . La Y_i være en binærvariabel som antar verdien 1 hvis individ i 'ikke flytter fra sentralitetsnivå 1' og verdien 0 ellers. La likedan Y_j være en binærvariabel som antar verdien 1 hvis individ j 'ikke flytter fra sentralitetsnivå 1' og verdien 0 ellers. La $Dalder15_24_i$ være en dummyvariabel som antar verdien 1 hvis individ i er mellom 15 og 24 år gammel, og ellers verdien 0. La $Dalder25_35_i$ være en dummyvariabel som antar verdien 1 hvis individ i er mellom 25 og 35 år gammel, og ellers verdien 0. La videre $Dalder36_61_i$ være en dummyvariabel som antar verdien 1 hvis individ i er mellom 36 og 61 år gammel, og ellers verdien 0. Tilsvarende kan en definere de tre variablene $Dalder15_24_j$, $Dalder25_35_j$ og $Dalder36_61_j$ for person j . La X_i være en radvektor med variabler knyttet til kjønn, utdanningsnivå, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn for individ i , og la likedan X_j være en radvektor med variabler knyttet til kjønn, utdanningsnivå, botid, arbeidsmarkedsstatus og innvandringsbakgrunn for individ j . For individ i har vi:

$$P(\hat{Y}_i=1) = \hat{\alpha} + \hat{\beta} Dalder15_24_i + \hat{\beta} Dalder25_35_i + \hat{\beta} Dalder36_61_i + X_i \hat{\gamma}$$

For individ j har vi:

$$P(\hat{Y}_j=1) = \hat{\alpha} + \hat{\beta} Dalder15_24_j + \hat{\beta} Dalder25_35_j + \hat{\beta} Dalder36_61_j + X_j \hat{\gamma}$$

Over betegnet ' $\hat{}$ ' er OLS-estimerer.

Vi forutsetter nå at $X_i = X_j$ og dessuten

$$\text{Dalder25_35}_i = \text{Dalder25_35}_j = 0, \text{Dalder36_61}_i = \text{Dalder36_61}_j = 0.$$

Vi har følgende differanse:

$$P(\hat{Y}_i=1) - P(\hat{Y}_j=1) = \hat{\beta} (\text{Dalder15_24}_i - \hat{\beta} (\text{Dalder15_24}_j))_i$$

Vi forutsetter videre at individ i er mellom 15 og 24 år gammel, mens individ j er over 61 år men yngre enn 75 år gammel (altså i referansegruppen). Med dette får en for individ i alderen fra 15 til 24 år:

$$P(\hat{Y}_i=1) - P(\hat{Y}_j=1) = \hat{\beta}_1 = -0,079 \text{ og med tilhørende t-verdi} = -7,83.$$

Det vil si at individ i alderen 15-24 år har signifikant lavere sannsynlighet for fortsatt å bli boende i en av de minst sentrale kommunene på sentralitetsnivå 1 enn en person i referansegruppen 62-74 år.

Tilsvarende differanser i sannsynlighet blir utført for samtlige av de øvrige grupperingene vi har med i estimeringene gitt i tabell 5.1, men også i de øvrige tabellene med estimeringer i kapittel 5.

Vedlegg C: Symboler og ligninger knyttet til den trinomiske logit-modellen

Tabell C1 En oversikt over variabler og deres definisjon

Variabel	Beskrivelse	Definisjon
<i>Alder</i>	Alder	Alder i år
<i>DKJONN</i>	Dummy for kjønn	DKJONN=1 dersom individet er en kvinne, og 0 hvis individet er en mann
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid	DBOTID02=1 dersom botiden er mellom 0 og 2 år, ellers 0
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid	DBOTID35=1 dersom botiden er mellom 3 og 5 år, ellers 0
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid	DBOTID610=1 dersom botiden er mellom 6 og 10 år, ellers 0
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid	DBOTID1115=1 dersom botiden er mellom 11 og 15 år, ellers 0
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for utdanning	DUTDGR ₁ =1 dersom individet har grunnskoleutdanning, ellers 0
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for utdanning	DUTDGR ₂ =1 dersom individet har videregående grunntdanning, ellers 0
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for utdanning	DUTDGR ₃ =1 dersom individet har avsluttet/påbygget videregående grunntdanning, ellers 0
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for utdanning	DUTDGR ₄ =1 dersom individet har utdanning fra universitet/høyskole, lavere grad, ellers 0
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for utdanning	DUTDGR ₅ =1 dersom individet har utdanning fra universitet/høyskole, høyere grad, ellers 0
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for arbeidsmarkedsstatus	DSTATUS ₁ =1 dersom individet er sysselsatt, ellers 0
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for arbeidsmarkedsstatus	DSTATUS ₂ =1 dersom individet er sysselsatt og under utdanning, ellers 0
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for arbeidsmarkedsstatus	DSTATUS ₃ =1 dersom individet er under utdanning, ellers 0
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for arbeidsmarkedsstatus	DSTATUS ₄ =1 dersom individet er arbeidsledig, ellers 0
<i>DARB</i>	Dummy for innvandringsgrunn	DARB=1 dersom innvandringsgrunnen er arbeid, ellers 0
<i>DFLU</i>	Dummy for innvandringsgrunn	DFLU=1 dersom innvandringsgrunnen er flukt, ellers 0
<i>DFAM</i>	Dummy for innvandringsgrunn	DFAM=1 dersom innvandringsgrunnen er familie, ellers 0
<i>DUTD</i>	Dummy for innvandringsgrunn	DUTD=1 dersom innvandringsgrunnen er utdanning, ellers 0
<i>DXXX</i>	Dummy for innvandringsgrunn	DXXX=1 dersom innvandringsgrunnen er ukjent og individet ikke kommer fra Norden, ellers 0
<i>DFLYTTE₀=Y₀</i>	Dummy for flyttestatus	DFLYTTE ₀ =1 dersom individet bor i samme sentralitetsområde i Norge i 2013 som i 2012, ellers 0
<i>DFLYTTE₁=Y₁</i>	Dummy for flyttestatus	DFLYTTE ₁ =1 dersom individet bor i et sentralitetsområde i Norge i 2013 enn i 2012, 0 ellers
<i>DFLYTTE₂=Y₂</i>	Dummy for flyttestatus	DFLYTTE ₂ =1 dersom individet bor i utlandet i 2013 og i et sentralitetsområde i Norge i 2012, 0 ellers

Logit-modellen og beregning av marginale effekter

Individet står overfor følgende tre valgmuligheter: i) Ikke flytte, ii) Innenlands utflytting og iii) Utvandre. Betrakt dummyvariabelen Y_{1i} . Denne antar verdien 1 dersom individet flytter innenlands, og verdien 0 ellers, det vil si dersom individet enten blir værende i samme geografiske enhet eller utvandrer. Videre har vi dummyvariabelen Y_{2i} . Denne antar verdien 1 dersom individet utvandrer og verdien 0 ellers, dvs. dersom individet enten blir værende i samme område eller foretar

innenlands utflytting. Sannsynligheten for at disse to dummyvariablene er lik 1, er gitt ved henholdsvis

$$(C.1) \quad P(Y_{i1} = 1) = \frac{\exp(Z_i \beta^1)}{1 + \exp(Z_i \beta^1) + \exp(Z_i \beta^2)},$$

$$(C.2) \quad P(Y_{i2} = 1) = \frac{\exp(Z_i \beta^2)}{1 + \exp(Z_i \beta^1) + \exp(Z_i \beta^2)}.$$

Lar vi $Y_{i0} = 1 - Y_{i1} - Y_{i2}$, følger det at sannsynligheten for ikke å flytte, er gitt ved

$$(C.3) \quad P(Y_{i0} = 1) = \frac{1}{1 + \exp(Z_i \beta^1) + \exp(Z_i \beta^2)},$$

Der Z_i er en radvektor med forklaringsvariabler (jf. variablene i tabell C.1) og β^1 og β^2 er to kolonnevektorer med parametere.

'Log-likelihood'-funksjonen er gitt ved

$$(C.4) \quad l_1 = \sum_{i=1}^N \log \left(\frac{\exp(Z_i \beta^1)}{1 + \exp(Z_i \beta^1) + \exp(Z_i \beta^2)} \right)^{y_{i1}} + \sum_{i=1}^N \log \left(\frac{\exp(Z_i \beta^2)}{1 + \exp(Z_i \beta^1) + \exp(Z_i \beta^2)} \right)^{y_{i2}} + \sum_{i=1}^N \log \left(\frac{1}{1 + \exp(Z_i \beta^1) + \exp(Z_i \beta^2)} \right)^{y_{i0}}.$$

Parameterestimatene finnes ved å maksimere 'log-likelihood'-funksjonen. Etter estimering av parametere kan en predikere de ulike sannsynlighetene ved følgende funksjoner

$$(C.5) \quad \hat{P}(Y_{i1} = 1) = \frac{\exp(Z_i \hat{\beta}^1)}{1 + \exp(Z_i \hat{\beta}^1) + \exp(Z_i \hat{\beta}^2)},$$

$$(C.6) \quad \hat{P}(Y_{i2} = 1) = \frac{\exp(Z_i \hat{\beta}^2)}{1 + \exp(Z_i \hat{\beta}^1) + \exp(Z_i \hat{\beta}^2)},$$

$$(C.7) \quad \hat{P}(Y_{i0} = 1) = \frac{1}{1 + \exp(Z_i \hat{\beta}^1) + \exp(Z_i \hat{\beta}^2)},$$

hvor « $\hat{}$ » betegner estimerte koeffisienter.

Det vil være av interesse å se hvordan en endring i en av forklaringsvariablene endrer de tre predikerte sannsynlighetene (marginaleffekter). Vi viser ved et eksempel hvordan dette kan gjøres. La oss betrakte botid. Referansegruppa er her innvandrere med svært lang botid. Disse fanges opp av et konstantledd. Vi kan innføre notasjonen

$$(C.8) \quad Z_i \hat{\beta}^1 = \hat{\beta}_1^1 + X_i \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1 DBOTID02_i \text{ og}$$

$$(C.9) \quad Z_i \hat{\beta}^2 = \hat{\beta}_1^2 + X_i \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2 DBOTID02_i.$$

Her er

$$(C.10) \quad Z_i = [1 \quad X_i \quad DBOTID02_i],$$

$$(C.11) \quad \hat{\beta}^1 = \begin{bmatrix} \hat{\beta}_1^1 & (\hat{\phi}^1)' & \hat{\beta}_5^1 \end{bmatrix}' \text{ og}$$

$$(C.12) \quad \hat{\beta}^2 = \begin{bmatrix} \hat{\beta}_1^2 & (\hat{\phi}^2)' & \hat{\beta}_5^2 \end{bmatrix}'.$$

Variabelen $DBOTID02_i$ er en skalar binærvariabel som antar verdien 1 hvis individet har en botid på null til 2 år og ellers verdien 0, mens radvektoren X_i inneholder de øvrige forklaringsvariablene. Hvis vi setter inn fra (C.8) og (C.9) i (C.5)-(C.7), får vi

$$(C.13) \quad \hat{P}(Y_{i1} = 1) = \frac{\exp(\hat{\beta}_1^1 + X_i \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1 DBOTID02_i)}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_i \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1 DBOTID02_i) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_i \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2 DBOTID02_i)},$$

$$(C.14) \quad \hat{P}(Y_{i2} = 1) = \frac{\exp(\hat{\beta}_1^2 + X_i \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2 DBOTID02_i)}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_i \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1 DBOTID02_i) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_i \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2 DBOTID02_i)}$$

$$(C.15) \quad \hat{P}(Y_{i0} = 1) = \frac{1}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_i \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1 DBOTID02_i) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_i \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2 DBOTID02_i)}.$$

Vi ønsker nå å sammenligne to individer som er like med hensyn til alle forklaringsvariablene bortsett fra botiden. Den ene har en botid på 16 år eller mer, mens den andre har en botid på mellom 0 og 2 år. Vi benevner disse individene hhv. i_1 og i_2 og får

$$(C.16) \quad \hat{P}(Y_{i_2,1} = 1) - \hat{P}(Y_{i_1,1} = 1) = \frac{\exp(\hat{\beta}_1^1 + X_{i_1} \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1)}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_{i_1} \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_{i_1} \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2)} - \frac{\exp(\hat{\beta}_1^1 + X_{i_2} \hat{\phi}^1)}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_{i_2} \hat{\phi}^1) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_{i_2} \hat{\phi}^2)},$$

$$(C.17) \quad \hat{P}(Y_{i_2,2} = 1) - \hat{P}(Y_{i_1,2} = 1) = \frac{\exp(\hat{\beta}_1^2 + X_{i_1} \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2)}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_{i_1} \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_{i_1} \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2)} - \frac{\exp(\hat{\beta}_1^2 + X_{i_2} \hat{\phi}^2)}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_{i_2} \hat{\phi}^1) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_{i_2} \hat{\phi}^2)},$$

$$(C.18) \quad \hat{P}(Y_{i_2,0} = 1) - \hat{P}(Y_{i_1,0} = 1) = \frac{1}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_{i_1} \hat{\phi}^1 + \hat{\beta}_5^1) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_{i_1} \hat{\phi}^2 + \hat{\beta}_5^2)} - \frac{1}{1 + \exp(\hat{\beta}_1^1 + X_{i_2} \hat{\phi}^1) + \exp(\hat{\beta}_1^2 + X_{i_2} \hat{\phi}^2)}.$$

I ligningene (C.16)-(C.18) er $X_{i_1} = X_{i_2} = X_i$. Merk videre at vi har

$$\hat{P}(Y_{i_2,1} = 1) - \hat{P}(Y_{i_1,1} = 1) + \hat{P}(Y_{i_2,2} = 1) - \hat{P}(Y_{i_1,2} = 1) + \hat{P}(Y_{i_2,0} = 1) - \hat{P}(Y_{i_1,0} = 1) = 0.$$

Formler av denne typen kan selvfølgelig også brukes for å beregne effekter av endringer i andre variabler enn botid. I samband med tabellene er disse metodene anvendt. Formlene må justeres noe når vi går over fra å se på binære variabler til kontinuerlige variabler. Vi ser at formlene (C.16)-(C.18) involverer parameterestimater både i teller og nevner. Siden det er av interesse å se om de beregnede differansene er signifikante brukes deltametoden for å beregne standardfeil, jf. Kmenta (1986, s. 486).

Vedlegg D: Estimeringsresultater for modeller med separat estimering for hvert sentralitetsnivå (modelltype 2)

Tabell D 1. Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 1

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-2,293	-10,102	-0,811	-3,101
<i>Alder</i>		0,017	1,550	-0,032	-3,034
<i>(Alder/10)²</i>	Kvadrert (skalert) alder	-0,056	-3,972	0,026	2,251
<i>DKJONN</i>	Dummy for kvinner	-0,056	-1,105	-0,126	-1,841
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,447	3,790	1,545	9,861
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,228	1,916	1,645	10,533
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,359	2,925	0,875	4,943
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,069	0,498	0,8	4,379
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,217	-3,164	-0,51	-4,794
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,503	-2,369	-0,411	-2,113
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,223	-2,973	-0,569	-5,656
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,074	-0,914	-0,344	-3,282
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,355	3,760	-0,079	-0,625
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,377	-5,822	-1,539	-20,232
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,216	2,182	-1,252	-6,593
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,351	3,743	-0,5	-3,099
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	0,178	1,759	-0,818	-5,630
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,202	-2,046	-1,300	-14,647
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	1,034	10,578	-2,703	-18,159
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	0,02	0,19	-1,666	-14,564
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,297	1,875	-0,198	-1,333
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,353	2,508	-0,634	-4,666
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,33	-8,676	-0,36	-6,305
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,209	5,025	0,109	1,656
<i>Diagnostikk</i>					
<i>Antall observasjoner</i>		30609			
<i>Skalert R²</i>		0,101			
<i>Schwarz B.I.C</i>		11277,3			
<i>'Log likelih.'</i>		-11029,4			

Tabell D 2. Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 2

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-2,855	-10,638	-1,884	-5,477
<i>Alder</i>		0,031	2,649	-0,008	-0,578
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,059	-3,958	0,018	1,320
<i>DKJONN</i>	Dummy for kvinner	-0,25	-4,295	-0,101	-1,126
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,993	6,747	1,779	8,563
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,818	5,563	1,592	7,590
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,838	5,487	1,261	5,623
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,413	2,418	1,071	4,186
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,292	-3,882	-0,451	-3,446
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunntdanning	-0,3	-1,461	-0,846	-3,226
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunntdanning	-0,068	-0,882	-0,525	-4,368
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,154	-1,731	-0,57	-4,169
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,204	1,969	-0,32	-2,028
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,45	-6,374	-1,467	-14,910
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,051	0,458	-1,659	-6,139
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,139	1,381	0,16	1,099
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	-0,142	-1,208	-0,819	-4,219
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	0,32	2,470	-0,733	-5,843
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	1,048	8,076	-3,059	-14,450
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	0,229	1,654	-1,403	-9,011
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,303	1,670	0,32	1,911
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,466	2,584	-0,647	-3,568
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,472	-9,638	-0,467	-5,779
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,228	4,244	0,125	1,350
<i>Diagnostikk</i>					
	<i>Antall observasjoner</i>	20800			
	<i>Skalert R²</i>	0,128			
	<i>Schwarz B.I.C</i>	8409,89			
	<i>'Log likelih.'</i>	-8171,26			

Tabell D 3. Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 3

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-2,500	-12,283	-1,180	-5,908
<i>Alder</i>		0,04	4,003	-0,025	-3,309
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,094	-7,181	0,03	3,720
<i>DKJONN</i>	Dummy for kvinner	-0,193	-4,417	-0,161	-3,113
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,298	3,466	1,404	11,482
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,049	0,571	1,506	12,545
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,143	1,612	1,219	9,566
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,103	1,068	0,664	4,465
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,329	-5,382	-0,781	-9,617
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunntdanning	-0,461	-2,578	-0,843	-5,599
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunntdanning	-0,338	-5,237	-0,717	-9,714
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	0,022	0,344	-0,605	-7,812
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,349	4,743	-0,324	-3,687
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,346	-6,198	-1,651	-28,621
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,31	4,088	-1,612	-11,600
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,241	3,163	-0,462	-4,893
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	0,136	1,659	-1,003	-9,270
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,315	-3,642	-0,68	-8,825
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	0,482	5,653	-2,351	-20,612
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	-0,085	-0,96	-1,376	-14,736
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,256	2,366	0,353	3,590
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,172	1,502	-0,494	-4,916
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,435	-13,827	-0,438	-9,931
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,238	6,585	0,118	2,260
<i>Diagnostikk</i>					
<i>Antall observasjoner</i>		64502			
<i>Skalert R²</i>		0,088			
<i>Schwarz B.I.C</i>		18735,5			
<i>'Log likelih.'</i>		-18469,8			

Tabell D 4 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 4

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-3,868	-18,333	-1,084	-15,503
<i>Alder</i>		-0,015	-1,524	-0,034	-12,968
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,016	-1,375	0,038	13,844
<i>DKJONN</i>	Dummy for kvinner	-0,059	-1,306	-0,14	-8,154
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,601	6,613	1,636	41,074
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,488	5,392	1,345	33,469
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,499	5,526	0,94	21,780
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,33	3,375	0,715	15,118
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,214	-3,201	-0,699	-24,039
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,185	-1,081	-0,739	-13,169
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,131	-2,040	-0,64	-24,831
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,099	-1,486	-0,45	-18,151
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,077	1,050	-0,243	-8,868
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,358	-6,236	-1,304	-66,665
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,077	0,965	-1,528	-36,185
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,26	3,178	-0,522	-16,111
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	0,264	3,189	-0,807	-20,807
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,009	-0,123	-0,922	-38,761
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	0,143	1,683	-1,974	-49,431
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	-0,032	-0,392	-1,311	-44,463
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,056	0,573	-0,067	-2,238
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	-0,196	-1,799	-0,708	-21,188
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,299	-9,971	-0,4	-27,606
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	-0,038	-0,949	0,218	12,524
<i>Diagnostikk</i>					
	<i>Antall observasjoner</i>	430055			
	<i>Skalert R²</i>	0,07			
	<i>Schwarz B.I.C</i>	78852			
	<i>'Log likelih.'</i>	-78540,7			

Vedlegg E: Estimeringsresultater for modeller med separat estimering for hvert sentralitetsnivå og kjønn (modelltype 3)

Tabell E 1 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 1. Kvinner

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-1,898	-5,829	-0,867	-2,361
<i>Alder</i>		0,009	0,554	-0,049	-3,414
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,057	-2,752	0,045	2,967
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,274	1,645	1,772	7,934
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,056	0,332	1,632	7,169
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,181	1,052	0,854	3,332
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	-0,014	-0,072	0,925	3,712
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,157	-1,523	-0,382	-2,466
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,218	-0,729	-0,299	-1,058
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,081	-0,691	-0,378	-2,428
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	0,051	0,439	-0,249	-1,694
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,454	3,321	0,092	0,509
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,594	-6,238	-1,237	-10,411
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	-0,026	-0,182	-1,074	-4,324
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,232	1,782	-0,249	-1,203
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	-0,093	-0,589	-0,723	-3,047
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,109	-0,705	-1,696	-11,562
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	1,123	7,562	-2,528	-11,821
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	0,119	0,827	-1,748	-12,202
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,316	1,519	-0,33	-1,783
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,429	2,076	-0,853	-4,146
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,382	-7,630	-0,463	-6,062
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,253	4,727	0,265	3,153
<i>Diagnostikk</i>					
	<i>Antall observasjoner</i>	15255			
	<i>Skalert R²</i>	0,099			
	<i>Schwarz B.I.C</i>	5240,19			
	<i>'Log likelih.'</i>	-5018,64			

Tabell E 2 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 2. Kvinner

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-1,869	-4,714	-1,574	-3,151
<i>Alder</i>		-0,004	-0,257	-0,028	-1,520
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,029	-1,367	0,043	2,318
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,636	2,882	2,090	6,747
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,432	1,953	1,626	5,112
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,515	2,264	1,067	3,096
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,531	2,215	1,241	3,368
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,464	-3,732	-0,588	-2,932
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	0,074	0,238	-0,92	-2,436
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,517	-3,394	-0,809	-3,891
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,113	-0,811	-0,718	-3,740
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,363	2,270	-0,49	-2,132
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,632	-5,134	-1,112	-6,802
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	-0,03	-0,178	-1,502	-4,130
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,186	1,268	0,311	1,588
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	-0,004	-0,022	-1,224	-3,053
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,028	-0,121	-1,180	-5,461
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	1,152	5,424	-3,341	-9,503
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	0,051	0,243	-1,645	-7,961
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,059	0,225	-0,117	-0,505
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,502	1,836	-0,96	-3,667
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,494	-7,379	-0,474	-4,453
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,293	4,111	0,131	1,093
<i>Diagnostikk</i>					
	<i>Antall observasjoner</i>	9917			
	<i>Skalert R²</i>	0,135			
	<i>Schwarz B.I.C</i>	3400,77			
	<i>'Log likelih.'</i>	-3189,12			

Tabell E 3 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 3. Kvinner

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-2,229	-7,385	-0,757	-2,506
<i>Alder</i>		0,021	1,397	-0,068	-6,242
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,081	-4,018	0,073	6,510
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,186	1,397	1,583	8,296
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	-0,027	-0,204	1,232	6,325
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,148	1,112	1,086	5,386
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,053	0,36	0,86	3,983
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,278	-2,866	-0,621	-4,931
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,47	-1,481	-0,683	-3,041
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,284	-2,668	-0,484	-3,981
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	0,083	0,846	-0,445	-3,960
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,341	2,980	-0,212	-1,604
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,31	-3,517	-1,282	-12,918
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,374	3,362	-1,348	-7,081
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,304	2,732	-0,324	-2,491
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	0,115	0,865	-0,897	-4,485
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,29	-1,978	-0,877	-6,566
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	0,471	3,471	-2,510	-13,486
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	-0,17	-1,289	-1,480	-11,596
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,085	0,529	0,232	1,695
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,232	1,319	-0,731	-4,701
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,482	-11,016	-0,477	-7,855
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,319	6,583	0,262	3,817
<i>Diagnostikk</i>					
	<i>Antall observasjoner</i>	30539			
	<i>Skalert R²</i>	0,079			
	<i>Schwarz B.I.C</i>	7852,98			
	<i>'Log likelih.'</i>	-7615,46			

Tabell E 4 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 4. Kvinner

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-3,843	-12,468	-1,240	-11,926
<i>Alder</i>		-0,012	-0,805	-0,044	-11,418
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,029	-1,639	0,049	12,409
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,495	3,613	1,895	30,950
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,541	4,004	1,492	23,927
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,537	4,045	0,997	14,905
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,444	3,158	0,784	10,895
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,19	-1,866	-0,654	-15,098
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,025	-0,091	-0,762	-8,983
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,024	-0,238	-0,509	-13,165
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,049	-0,503	-0,47	-13,475
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,068	0,596	-0,332	-7,985
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,538	-6,073	-1,075	-34,230
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,012	0,111	-1,433	-23,368
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,279	2,622	-0,418	-9,539
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	0,081	0,623	-0,712	-11,449
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,031	-0,24	-1,038	-25,621
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	0,235	1,774	-2,050	-31,592
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	-0,041	-0,345	-1,315	-33,051
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,23	1,726	-0,183	-4,513
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	-0,115	-0,687	-0,787	-15,507
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,343	-8,348	-0,411	-20,629
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,014	0,251	0,224	9,649
<i>Diagnostikk</i>					
	<i>Antall observasjoner</i>	203982			
	<i>Skalert R²</i>	0,073			
	<i>Schwarz B.I.C</i>	34588,3			
	<i>'Log likelih.'</i>	-34307,2			

Tabell E 5 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 1. Menn

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-2,705	-8,307	-0,891	-2,305
<i>Alder</i>		0,024	1,539	-0,019	-1,183
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,056	-2,834	0,011	0,572
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,606	3,576	1,402	6,302
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,384	2,254	1,634	7,456
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,526	2,977	0,925	3,731
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,137	0,69	0,686	2,534
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,261	-2,814	-0,528	-3,562
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,723	-2,379	-0,452	-1,670
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,325	-3,300	-0,662	-4,946
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,149	-1,283	-0,365	-2,341
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,307	2,294	-0,145	-0,797
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,186	-2,070	-1,736	-17,434
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,444	3,144	-1,437	-4,771
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,452	3,341	-0,854	-3,222
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	0,402	2,998	-0,874	-4,741
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,288	-2,244	-1,081	-9,210
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	1,011	7,722	-2,778	-13,237
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	0,025	0,155	-1,528	-7,466
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,358	1,388	0,043	0,169
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,306	1,584	-0,434	-2,354
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,25	-4,228	-0,141	-1,703
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,117	1,757	-0,19	-1,847
<i>Diagnostikk</i>					
<i>Antall observasjoner</i>		15354			
<i>Skalert R²</i>		0,105			
<i>Schwarz B.I.C</i>		6189,61			
<i>'Log likelih.'</i>		-5967,91			

Tabell E 6 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 2. Menn

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-3,797	-10,100	-2,745	-5,342
<i>Alder</i>		0,06	3,624	0,031	1,452
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,087	-4,135	-0,027	-1,142
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	1,292	6,346	1,729	5,916
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	1,117	5,494	1,651	5,642
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	1,103	5,222	1,502	4,825
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,269	1,086	1,055	2,904
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,182	-1,909	-0,323	-1,832
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,542	-1,956	-0,909	-2,402
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	0,112	1,223	-0,356	-2,388
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,124	-1,043	-0,435	-2,189
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,21	1,486	-0,179	-0,815
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,352	-3,937	-1,671	-13,476
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,094	0,615	-1,817	-4,430
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,051	0,363	-0,081	-0,357
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	-0,209	-1,346	-0,735	-3,240
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	0,353	2,193	-0,542	-3,352
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	1,059	6,395	-2,857	-10,571
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	0,647	3,357	-1,094	-4,186
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,581	2,177	0,812	3,186
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,469	1,934	-0,332	-1,307
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,401	-5,608	-0,347	-2,878
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,09	1,105	-0,003	-0,018
<i>Diagnostikk</i>					
	<i>Antall observasjoner</i>	10883			
	<i>Skalert R²</i>	0,122			
	<i>Schwarz B.I.C</i>	5123,77			
	<i>'Log likelih.'</i>	-4909,98			

Tabell E 7 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 3. Menn

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-2,974	-10,594	-1,809	-6,447
<i>Alder</i>		0,059	4,340	0,012	1,047
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,11	-6,217	-0,008	-0,66
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,416	3,666	1,314	8,155
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,142	1,257	1,589	10,146
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,141	1,186	1,273	7,609
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,139	1,081	0,462	2,213
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,343	-4,332	-0,836	-7,750
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,46	-2,120	-0,906	-4,383
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,363	-4,451	-0,814	-8,670
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,012	-0,138	-0,673	-6,084
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,387	3,955	-0,349	-2,900
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,378	-5,201	-1,816	-25,586
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,205	1,935	-1,820	-8,777
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,132	1,243	-0,612	-4,304
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	0,137	1,301	-1,077	-8,325
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,332	-3,054	-0,59	-6,038
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	0,532	4,833	-2,141	-14,661
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	0,152	1,205	-1,116	-7,417
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	0,478	3,208	0,544	3,660
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	0,149	0,99	-0,312	-2,337
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,361	-7,954	-0,289	-4,644
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	0,121	2,216	-0,134	-1,675
<i>Diagnostikk</i>					
<i>Antall observasjoner</i>		33963			
<i>Skalert R²</i>		0,097			
<i>Schwarz B.I.C</i>		11016,4			
<i>'Log likelih.'</i>		-10776,5			

Tabell E 8 Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 4. Menn

Variabel	Beskrivelse	Innenlandsk utflytting		Utvandring	
		Estimat	t-verdi	Estimat	t-verdi
<i>Konstant</i>		-3,914	-13,365	-1,068	-11,089
<i>Alder</i>		-0,018	-1,379	-0,029	-7,633
$(Alder/10)^2$	Kvadrert (skalert) alder	-0,004	-0,261	0,034	8,280
<i>DBOTID02</i>	Dummy for botid på mellom 0 og 2 år	0,678	5,538	1,441	27,186
<i>DBOTID35</i>	Dummy for botid på mellom 3 og 5 år	0,459	3,758	1,219	22,947
<i>DBOTID610</i>	Dummy for botid på mellom 6 og 10 år	0,455	3,693	0,887	15,573
<i>DBOTID1115</i>	Dummy for botid på mellom 11 og 15 år	0,205	1,500	0,66	10,476
<i>DUTDGR₁</i>	Dummy for grunnskoleutdanning	-0,222	-2,485	-0,719	-18,224
<i>DUTDGR₂</i>	Dummy for videregående grunnutdanning	-0,271	-1,232	-0,686	-9,163
<i>DUTDGR₃</i>	Dummy for avsluttet/påbygget videregående grunnutdanning	-0,213	-2,548	-0,747	-21,447
<i>DUTDGR₄</i>	Dummy for universitet/høyskole lavere nivå	-0,117	-1,256	-0,42	-11,824
<i>DUTDGR₅</i>	Dummy for universitet/høyskole høyere nivå og forskerutdanning	0,142	1,461	-0,186	-5,078
<i>DSTATUS₁</i>	Dummy for å være i arbeid	-0,241	-3,113	-1,436	-57,273
<i>DSTATUS₂</i>	Dummy for å kombinere arbeid og utdanning	0,101	0,855	-1,604	-26,954
<i>DSTATUS₃</i>	Dummy for å være under utdanning	0,179	1,383	-0,63	-12,720
<i>DSTATUS₄</i>	Dummy for å være arbeidsledig	0,411	3,774	-0,873	-17,617
<i>DARB</i>	Dummy for arbeid som innvandringsgrunn	-0,047	-0,485	-0,821	-27,114
<i>DFLU</i>	Dummy for flukt som innvandringsgrunn	0,104	0,934	-1,897	-37,081
<i>DFAM</i>	Dummy for familie som innvandringsgrunn	0,051	0,438	-1,322	-27,686
<i>DUTD</i>	Dummy for utdanning som innvandringsgrunn	-0,257	-1,586	0,095	2,076
<i>DXXX</i>	Dummy for ukjent innvandringsgrunn	-0,265	-1,834	-0,665	-14,763
<i>FAMTOT</i>	Antall familiemedlemmer	-0,255	-5,775	-0,367	-17,037
<i>FAMINV</i>	Antall familiemedlemmer som er innvandrere	-0,097	-1,575	0,185	6,970
<i>Diagnostikk</i>					
	<i>Antall observasjoner</i>	226073			
	<i>Skalert R²</i>	0,069			
	<i>Schwarz B.I.C</i>	44336,6			
	<i>'Log likelih.'</i>	-44053			

Figurregister

Figur 2.1	Hovedgrupper etter arbeidsmarkedsstatus for hvert enkelt år	16
Figur 4.1	Utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn 2004-2013. Hele landet	24
Figur 4.2	Innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn	25
Figur 4.3	Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn	25
Figur 4.4	Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn	26
Figur 4.5	Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn	26
Figur 4.6	Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn	27
Figur 4.7	Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant nordiske innvandrere	27
Figur 4.8	Utvandring og innenlands utflytting fra 4 sentralitetsnivåer blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn	28
Figur 4.9	Utvandring blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av arbeidsinnvandrere 15-74 år	29
Figur 4.10	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av arbeidsinnvandrere 15-74 år	29
Figur 4.11	Utvandring blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av flyktninger 15-74 år	30
Figur 4.12	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av flyktninger 15-74 år	30
Figur 4.13	Utvandring blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av familieinnvandrere 15-74 år	31
Figur 4.14	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av familieinnvandrere 15-74 år	32
Figur 4.15	Utvandring blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av utdanningsinnvandrere 15-74 år	32
Figur 4.16	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av utdanningsinnvandrere 15-74 år	33
Figur 4.17	Utvandring blant nordiske innvandrere etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av nordiske innvandrere 15-74 år	33
Figur 4.18	Innenlands utflytting fra alle fylker blant nordiske innvandrere etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av nordiske innvandrere 15-74 år	34
Figur 4.19	Utvandring blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 15-74 år	35
Figur 4.20	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn etter arbeidsmarkedsstatus. I prosent av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 15-74 år	35
Figur 4.21	Utvandring blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av arbeidsinnvandrere 15-74 år	36
Figur 4.22	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av arbeidsinnvandrere 15-74 år	37
Figur 4.23	Utvandring blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av flyktninger 15-74 år	37
Figur 4.24	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av flyktninger 15-74 år	38
Figur 4.25	Utvandring blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av familieinnvandrere 15-74 år	38
Figur 4.26	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av familieinnvandrere 15-74 år	39
Figur 4.27	Utvandring blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av utdanningsinnvandrere 15-74 år	39
Figur 4.28	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av utdanningsinnvandrere 15-74 år	40

Figur 4.29	Utvandring blant nordiske innvandrere etter utdanningsnivå. I prosent av nordiske innvandrere 15-74 år	40
Figur 4.30	Innenlands utflytting fra alle fylker blant nordiske innvandrere etter utdanningsnivå. I prosent av nordiske innvandrere 15-74 år	41
Figur 4.31	Utvandring blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn etter utdanningsnivå. I prosent av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 15-74 år	41
Figur 4.32	Innenlands utflytting fra alle fylker blant innvandrere med ukjent etter utdanningsnivå. I prosent av innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 15-74 år	42
Figur 5.1	Utvandring blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn. Etter sentralitet	49
Figur 5.2	Innenlands utflytting blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn. Etter sentralitet	50
Figur 5.3	Utvandring blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Etter sentralitet	50
Figur 5.4	Innenlands utflytting blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Etter sentralitet.....	51
Figur 5.5	Utvandring blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn. Etter sentralitet	52
Figur 5.6	Innenlands utflytting blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn. Etter sentralitet	52
Figur 5.7	Utvandring blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn. Etter sentralitet.....	53
Figur 5.8	Innenlands utflytting blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn. Etter sentralitet	53
Figur 5.9	Utvandring blant nordiske innvandrere. Etter sentralitet	54
Figur 5.10	Innenlands utflytting blant nordiske innvandrere. Etter sentralitet.....	55
Figur 5.11	Utvandring blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Etter sentralitet	55
Figur 5.12	Innenlands utflytting blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn 3. Etter sentralitet.....	56
Figur 5.13	Innvandrere fordelt etter innvandringsbakgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker	74
Figur 5.14	Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker	75
Figur 5.15	Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med flukt som innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker	77
Figur 5.16	Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med familie som innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker	78
Figur 5.17	Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med utdanning som innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker	80
Figur 5.18	Utvandring og innenlands utflytting blant nordiske innvandrere. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker	81
Figur 5.19	Utvandring og innenlands utflytting blant innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Årlig gjennomsnitt i periodene 2004-2008 og 2009-2013 etter fylker	82
Figur 5.20	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke-flytting, utflytting og utvandring etter innvandringsbakgrunn og fylker 2012-2013. Referansegruppe er innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Estimatenes er kontrollert for kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus. Parameterverdier	92
Figur 5.21	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke-flytting, utflytting og utvandring etter innvandringsbakgrunn og fylke 2012-2013. Referansegruppe er innvandrere med ukjent innvandringsgrunn. Estimatenes er kontrollert for kjønn, alder, utdanning, botid og arbeidsmarkedsstatus. Etter estimatenes t-verdi	93

Tabellregister

Tabell 4.1	Utvandring og innenlands utflytting fra alle fylker i 2013 etter familier totalt, familier med kun innvandrere og familier som også inkluderer ikke-innvandrere etter familiestørrelse i 2012. I prosent av alle innvandrere etter innvandringsbakgrunn	44
Tabell 4.2	Utvandring og innenlands utflytting fra alle fylker i 2013 etter familier totalt, familier med kun innvandrere og familier som også inkluderer ikke-innvandrere etter familiestørrelse i 2012. I prosent av innvandrere i alderen 20-35 år etter innvandringsbakgrunn	45
Tabell 4.3	Utvandring og innenlands utflytting fra alle fylker i 2013 etter familier med 3 personer eller flere med både innvandrere og ikke-innvandrere etter andel innvandrere og ikke-innvandrere i 2012. I prosent av innvandrere etter innvandringsbakgrunn	46
Tabell 5.1	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere i 2013 som i år 2012 var bosatte i de minst sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1	58
Tabell 5.2	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere i 2013 som i år 2012 var bosatte i mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2	60
Tabell 5.3	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere i 2013 som i år 2012 var bosatte i noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3	63
Tabell 5.4	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere i 2013 som i år 2012 var bosatte i sentrale kommuner på sentralitetsnivå 4	64
Tabell 5.5	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra de minst sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012	67
Tabell 5.6	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012	67
Tabell 5.7	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012	68
Tabell 5.8	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra sentrale kommuner på sentralitetsnivå 4 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012	68
Tabell 5.9	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra de minst sentrale kommuner på sentralitetsnivå 1 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012	69
Tabell 5.10	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra mindre sentrale kommuner på sentralitetsnivå 2 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012	70
Tabell 5.11	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra noe sentrale kommuner på sentralitetsnivå 3 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012	71
Tabell 5.12	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, flytte ut innenlands og utvandre fra sentrale kommuner på sentralitetsnivå 4 i 2013. Innvandrere i alderen 15-74 år etter familiestørrelse i 2012	71
Tabell 5.13	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Østfold	83
Tabell 5.14	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Akershus	84
Tabell 5.15	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Oslo	84
Tabell 5.16	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Hedmark	84
Tabell 5.17	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Oppland	85
Tabell 5.18	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Buskerud	85

Tabell 5.19	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Vestfold.....	86
Tabell 5.20	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Telemark.....	86
Tabell 5.21	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Aust-Agder.....	86
Tabell 5.22	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Vest-Agder.....	87
Tabell 5.23	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Rogaland.....	87
Tabell 5.24	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Hordaland.....	87
Tabell 5.25	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Sogn og Fjordane.....	88
Tabell 5.26	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Møre og Romsdal.....	88
Tabell 5.27	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Sør-Trøndelag.....	89
Tabell 5.28	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Nord-Trøndelag.....	89
Tabell 5.29	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Nordland.....	89
Tabell 5.30	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Troms.....	90
Tabell 5.31	Estimerte differanser i sannsynlighet for ikke å flytte, for innenlands utflytting og utvandring blant innvandrere etter innvandringsbakgrunn i 2013 som i år 2012 var bosatte i Finnmark.....	90
Tabell 6.1	Estimeringsresultater for trinomiske logit-modell for innenlands utflytting og utvandring.....	98
Tabell 6.2	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden i forhold til de med minst 16 års botid.....	98
Tabell 6.3	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning.....	99
Tabell 6.4	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn i forhold til immigranter fra Norden.....	99
Tabell 6.5	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen i forhold til de med 0 eller uregistrert utdanning.....	99
Tabell 6.6	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere.....	99
Tabell 6.7	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden og sentralitet i forhold til gruppen med botid på 16 år eller mer. Kvinner.....	103
Tabell 6.8	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden og sentralitet i forhold til gruppen med botid på 16 år eller mer. Menn.....	103
Tabell 6.9	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus og sentralitet i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning. Kvinner.....	103
Tabell 6.10	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus og sentralitet i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning. Menn.....	104
Tabell 6.11	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn og sentralitet i forhold til gruppen innvandret fra Norden. Kvinner.....	104
Tabell 6.12	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn og sentralitet i forhold til gruppen innvandret fra Norden. Menn.....	104

Tabell 6.13	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen og sentralitet i forhold til de med 0 eller uregistrert utdanning. Kvinner.....	105
Tabell 6.14	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen og sentralitet i forhold til de med 0 eller uregistrert utdanning. Menn.....	105
Tabell 6.15	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning og sentralitet i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere. Kvinner.....	106
Tabell 6.16	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning og sentralitet i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere. Menn.....	106
Tabell 6.17	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden og sentralitet i forhold til gruppen med botid på 16 år eller mer. Kun estimert på data for kvinner.....	112
Tabell 6.18	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter lengden på botiden og sentralitet i forhold til gruppen med botid på 16 år eller mer. Kun estimert på data for menn.....	112
Tabell 6.19	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus og sentralitet i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning. Kun estimert på data for kvinner.....	113
Tabell 6.20	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter arbeidsmarkedsstatus og sentralitet i forhold til de som hverken er yrkesaktive eller under utdanning. Kun estimert på data for menn.....	113
Tabell 6.21	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn og sentralitet i forhold til gruppen innvandet fra Norden. Kun estimert på data for kvinner.....	113
Tabell 6.22	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter innvandringsgrunn og sentralitet i forhold til gruppen med innvandrere fra Norden. Kun estimert på data for menn.....	114
Tabell 6.23	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen og sentralitet i forhold til gruppen med 0 eller uregistrert utdanning. Kun estimert på data for kvinner.....	114
Tabell 6.24	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter omfanget på utdanningen og sentralitet i forhold til gruppen med 0 eller uregistrert utdanning. Kun estimert på data for menn.....	115
Tabell 6.25.	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning og sentralitet i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere. Kun estimert på data for kvinner.....	115
Tabell 6.26	Estimerte differanser i sannsynlighet for ulike grupper etter familiens størrelse og sammensetning og sentralitet i forhold til en familie med 5 medlemmer, hvorav 4 er innvandrere. Kun estimert på data for menn.....	116
Tabell C1	En oversikt over variabler og deres definisjon.....	135
Tabell D 1.	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 1.....	138
Tabell D 2.	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 2.....	139
Tabell D 3.	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 3.....	140
Tabell D 4	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 4.....	141
Tabell E 1	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 1. Kvinner.....	142
Tabell E 2	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 2. Kvinner.....	143
Tabell E 3	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 3. Kvinner.....	144
Tabell E 4	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 4. Kvinner.....	145
Tabell E 5	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 1. Menn.....	146
Tabell E 6	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 2. Menn.....	147
Tabell E 7	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 3. Menn.....	148
Tabell E 8	Estimeringsresultater for trinomisk logit-modell for innenlands utflytting og utvandring. Sentralitetsnivå 4. Menn.....	149

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9384-9 (trykt)
ISBN 978-82-537-9385-6 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

